

BIBLIOTECA ȘCOLARULUI

Anton
PANN
POVEȘTEA VORBII

LITERA

CHIȘINĂU 1998

CZU 859.0-1

P 18

NOT{ ASUPRA EDI|IEI

Textele ediției de față sunt reproduse după:

Anton Pann. *Scrieri literale*, vol. 1—3. Text, note, glosar și bibliografie de Radu Albala și I. Fischer. Prefa[de Paul Cornea. Colecția “Scriitori români”. Editura pentru Literatur[. București, 1963.

Anton Pann. *Povestea vorbii*. Editura pentru Literatur[, 1967.

Anton Pann. *Povestea vorbii*. Ediție revizuit[de I. Fischer. Editura Minerva. București, 1975.

Anton Pann. *Povestea vorbii*. Editura Minerva. București, 1982.

Anton Pann. *Povestea vorbii*. Editura Hyperion. Chișinău, 1992. Prefa[și Tabel cronologic de +erban Foar[. }n loc de postfa[[: “Temenea la Anton Pann” de Nichita Stănescu.

Textele, cu excepțiile în`nd de limba și stilul autorului, respect[normele ortografice în vigoare.

Coperta: *Isai C`rmu*

ISBN 9975-904-63-7

© «LITERA», 1997

BIOBIBLIOGRAFIE¹

- 1796 (sau 1797, fie =i 1794). Se na=te]n Bulgaria, la Sliven (circa 250 km,]n linie dreapt[, de Sofia), din Pantoleon Petrov, tat[(de meserie c[ld[rar] =i dumneaei Tomaida, mam[— cel care]n c[r]ile sale se va citi Anton Pann. Tat[ ] r[poseaz[ ]nainte de vreme,]s`nd]n urm[-i o v[duv[=i trei orfani.
- 1806—1812 R[zboiul ruso-turc. Peregrin[rile Tomaidei =i ale fiilor ei la nord de Dun[re. Familia Petrov se stabile=te la Chi=in[u. Fra`ii lui Antonache se ]nroleaz[ ]n armia ruseasc[ =i cad ]n lupt[ la asediul Br[ilei (1809). Junele Anton intr[ corist (soprano) la biserica mare din Chi=in[u. ]nva[ el acum rom`ne=te?
- 1812 Campania lui Napoleon]n Rusia. Familia Petroveanu² se mut[la Bucure=ti. Anton Pann e paracliser la biserica Olari =i c`nt[re\ la biserica Sfin`ilor.
- 1816—1819 T`n[rul paracliser studiaz[ doi ani la =coala lui Petru Efesiul (fostul elev al lui Agapie Paliermul din Chios, reformatorul muzichiei). «Eu altele n-am ]nv[`at dec`t din mica copil[rie a mea mi-am b[utut capul s[ ajung des[v`r=it]n me=te=ugul muzicii biserice=ti.» Totu=i,]n tipografia Efesiului]=i va bate capul =i cu me=te=ugul tiparului.
- Membru,]mpreun[cu ieromonahul Macarie =i cu protopsaltul

¹ Aceast[«not[», precum =i citatele inserate]n «prefa[ ] urmeaz[edi`ia: Anton Pann, Scrieri literare, text, note, glosar =i bibliografie de Radu Albala =i I. Fischer, prefa[ de Paul Cornea, 3 volume, Editura pentru Literatur[, Bucure=ti, 1963. Subsemnatului nu-i apar`ine dec[ ] colajul» datelor «descoperite»]n bibliografia lui I. Fischer =i]n prefa[a lui Paul Cornea.

² Petroveanu e chiar numele Petrov rom`nizat de familia Pann, la venirea]n Bucure=ti.

- Grigorie (de la Mitropolie), în comisiunea pentru t[im]b[ile] în românește a c[on]t[ur]ilor liturgice =i aranjarea lor în baza noului sistem de psaltichie. P[er]c[ur]it de asocia[re], care tip[ă]resc la Viena, f[r]a[tre] [isc]litura lui Pann, *Teoreticonul, Anastasimatarul* =i *Irmologhiul*. «+coala academiceasc[ă]» de la Sf. Sava. S[ă] fi audiat Pann (cum =i aminte=te Ion Ghica) cursurile lui Gh. Laz[r]
- 1820 Nefericita c[er]c[et]orie a lui Anton Pann cu Zamfira Agurezean (fata f[r]a[tre] zestre), care «chiar în ziua cununii a fugit =i m-a l[ă]sat =i dealul Mitropolii¹ neconținut l-am urcat, ar[t]ănd la judecat[ă] c[ă] ea pe alt a voit cu mine cucunat[ă] cu minciuni s-a pomenit². +apte ani tr[ă]n[ă] Pann cu d[um]n[ea], «g[ra]m[ă] ra-m[ă] ra totdeauna», dup[ă] care fu pronun[ț]at, în fine, divor[țul], femeia simul[ă]nd, în acest scop, o tentativ[ă] de sinucidere. Din acest prim mariaj rezult[ă] un fecior, Laz[r] (nsurat pe la 1848), «crescut în r[ă]z[ă]z[ă]lii» de m[ă]sa, r[ă]u de carte, dezmo[tenit] de p[er]rintele s[ă]u în *Adiata* din 1849, pentru c[ă] l[ă] def[im]a «=i în fa[ța] =i în dos» =i semna Agurizean, îns[ă] repus în drepturi prin testamentul definitiv. Mo[tenitorul] tipografiei p[er]rinte=ti. } în acest an apare, probabil, *Axioul*³.
- 1821 «Zavera» lui Tudor. Eteria. Pann s-ar fi refugiat, dup[ă] modelul boierilor, la Bra[ș]ov, unde l-ar fi cunoscut pe Ion Barac, dedic[ă]nd chiar un c[er]ntec Marinei, fiica Baracului, de ani =ase pe vremea aceea.
- 1826 Dasc[ă]l la o =coal[ă] patronat[ă] de episcopia din R[ă]mnicea V[ă]lcea. |ine «le[ge]ii» de muzic[ă] maicilor de la M[ă]n[ă]stirea Dintr-un Lemn (l[ă]ng[ă] Govora). Face un *coup de foudre* pentru Anica, nepoata Platonidei, stare[ș]a m[ă]n[ă]stirii. Spectaculoasa fug[ă] — r[ă]p[er]i =i travestiuri — peste mun[ți], la Bra[ș]ov. Cu Anica «f[ă]cui cas[ă] =i la al zecilea an, vr[ă]nd s[ă] se fac[ă] mai gras[ă], m[ă] ur[ă] — jmi fu du=man». Drept care so[ul] contrariat «o las[ă] el», nu înainte de a o denun[ța] opozi[ți]unii publice într-un celebru acrostih: «Ah! Iudo! Dalila! / De interes orbit[, / Vai! Amar seam[ă] vei da! / Asp[er]id[ă] otr[ă]vit[ă].»

¹ La Mitropolie se pronun[ț]au divor[țurile].

² Este chiar modul lui Pann de a transcrie versurile în *Diata* din 1854, în=el[ă]nd vigilen[ța] popilor. Prima nu fusese ratificat[ă] ca fiind redactat[ă] în versuri.

³ Pentru lucr[ă]rile lui Pann cu data apari[ției] incert[ă], trimitem la edi[ția] citat[ă]. Este vorba de diverse calendare =i alte c[er]vici biserice=ti cu titluri kilometrice.

Cum tr[iser] \n concubinaj, bietul b[rbat fu scutit cel pu\in de a mai urca dealul Mitropoliei. Cu «aspida otr[vit]» avu un b[iat, Gheorghî\, «bucuria mea \n lume», mort \n mica copil[rie a lui, =i o fat], «anume Tinca», pentru care va l[sa cu limb[de moarte «s[-i cumpere un inel», «c[s[-=i aduc[aminte, purt`nd suvenirul meu, =i pentru al s[u p[rinte s[roage pe Dumnezeu».

La Bra=ov se avea bine cu eforii bisericii Sf. Nicolae, unde c`nta. Acum cunoa=te certamente pe Ion Barac, care, zice-se, «l-au \nv[at a compune versuri mai potrivite».

Perioada brasovean[a lui Anton Pann constituie obiectul piesei lui Blaga. Mediul nem\esc («european») din Kronstadt nu-i conveni balcanicului nostru, care se re\ntoarce repede la Bucure=ti.

- 1830 «Psalt \nv[\tor de copii \n arta muzichiei] la =coala de pe podul Mogo=oaiei. Profeseaz[sub numele de Anton Pantoleon. Sus\inuta activitate de autor de «c[r\i politice=ti», dup[ce «rom`nise» f[r[ succese materiale palpabile, c`nt[rile biserice=ti. Apar *Versurile muzice-ti* (c`ntece de stea) =i *C`teva versuri politice-ti* (c`ntece de lume).

Traduce, colporteaz[, adapteaz[, pune pe muzic[, tip[re=te, scrie («poeze=te» =i «rom`ne=te»).

- 1831 *Poezii deosebite sau C`ntece de lume.*

- 1832 *\ndrept[torul be\ivilor.*

- 1834 *Hristoitie!* «Aceast[c[tre frumoas[/ A fost \nt`i =]\nt`] scoas[/ \n limba cea l[tineasc[/ (A noastr[cea str[mo=easc]), / D`ndu-i ca s[ se numeasc[, / +coala cea moraliceasc[: / Care =i sub acest nume / S-a ]mpr[=tiat \n lume. / Din limbi \n limbi traduc`nd-o / +-]\n tot chipul pref[c`nd-o, / Fie=care o f[cuse / } \n limb[-i, cum ]i pl[cuse, / Precum =i \n rum`ne=te / Dou[feluri se g[se=te. / Care acum =i de mine / Iat-a treia oar[vine, / Cum s[vede \ntocmit[/ +i] \n versuri poezit[.]»

- 1837 *Noul Erotocrit.*

- 1840 *Sf`nta Evanghelie,* «cu binecuv`ntarea preasfin\itului episcop Neofit R`mnicu».

Pann are noroc. \n acela=i an episcopul fu \n[\vat \n scaunul mitropolitului «profesor de c`nt[r]i». Dar

marele eveniment al anului e a treia c[s]torie a lui Pann. «M[-nsor, cunun[p[rinite, =i zic[-mi to\i c[n-am min\i.» Ceea ce p[rintele f[cu la 10 februarie 1840. Pann ducea dorul «casei familiare». «Mul\i doresc singur[tatea, dar eu de ea sunt s[tul, / I-am cunoscut bun[tatea, mi-a venit acr[destul.» Ecaterina e, dealtfel, tineric[. Are 18 ani =i-i va spune stimabilului quadragenar, probabil — precum caragiale=tile consoarte so\ilor lor — «nene». E tot s[rac[, dar Pann n-a umblat niciodat[dup[zestre, n-a fost «materialist». Poate =i pentru a avea un ascendent asupra nevestelor. El sper[s[fie mai breaz[dec`t primele dou[, de=i acum, filozof resignat, li e totuna. S-a c[lit (ca unul ce fusese des p[c[lit), e «ca un soldat ce-n r[zboaie mai de multe ori a fost, / N-are fric[ =i nevoie ca acel recrut =i prost». }n fine, Ecaterina nu-i ]n=al[ a=tept[rile, r[m`n`nd p`n[la urm[a lui «so\ie iubit[». Dup[moartea so\ului ea trebuia s[se ocupe de respectarea preten\ilor testamentare, de]nmorm`ntarea defunctului la schitul Ro=ioara (nerealizat[), de ridicarea unui monument de marmur[ «c`t de mic». Dup[care urma s[intre]n r`ndul miresei lui Hristos: «so\ia mea este hot[r`t[ca s[se duc[la c[lug[rie] spre a nu (egoism postum) apuca iar drumul «p[c[tosului amor». Se]nt`mpl[ ]ns[ exact cum nu vruse Pann, Ecaterina «aprob`ndu-i contrare vorbele» =i m[rit`ndu-se urgent cu un oarecare Oprea Dumitrescu, fost ucenic al me=terului.

1841 *Fabule =i istorioare; Noul Doxastar.*

Anii amici\iei lui Pann cu N[nescu («a fost v[taf de curte, v[taf de sp[t[rie, judec[tor la tribunal =i]ngrijitor la spitalul Br`ncovenesc. C`nt[bine din vioar[«), cu Chiosea (junior) =i cu Enghiurliu («au fost cei mai mari c`nt[re\i ai bisericilor din Bucure=ti»), cu Marin Serghiescu =i cu Barbu Paris Mumuleanu, mai t`rziu cu Nicolae Filimon (care «tia unde se g[sea pelinul cel mai bun =i unde se frigeau trandafirii cei mai gusto=i» — informa\iile provin de la Ion Ghica). Chefuri cu l[utari «la De=liu», la «Ciafer», la «Pan[Buiescu», urmate de preumbl[rile nocturne pe uli\ele Bucure=tilor, de =otiile =i de l[s[rile-n voie ale acestor crai de lume veche.

1842 Moartea lui Chiosea (senior). Catedra de c`nt[ri biserice=ti de la

- Seminarul Mitropoliei r[m`ne vacant]. O va ocupa, cu concursul =i «cu binecuv`ntarea» preasfin`titului, Pann — acela=i an, iunie 27. Leaf[: 200 lei lunar!
- 1843 Proprietar de tipografie. C[r]ile editate vor purta pe copert[,]n partea de jos, inscrip`via: « }n tipografia lui Anton Pann» — cu chirilice, mai mici pu`in dec`t numele autorului, tot cu chirilice (ca toat[ tip[ritura dealfel), contrast`nd cu vignetele occidentale. Pe la 1854, tipografia, evaluat[de proprietar la o mie de galbeni, se compunea din: «Doua teascuri, unul de fier =i altul de lemn, cu cinci r`nduri de slove, =i anume: ter`via, \i\ero, garmond, note orientate =i note europene, toate cu c[=tile lor; cum =i patru r`nduri de =tempi =i matri`e, dimpreun[cu un instrument de turnatul slovelor, dou[instrumente de linii mici =i o ma=in[de t[iatul slovelor.»
- 1845 *Bazul teoretic =i practic al muzicii biserice-ti sau gramatica melodic[.* Existen` destul de precar[. Venit anual: 2 400 lei — chirie, «regie» etc.: 1 400 lei. Patetica jalb[ adresat[ serdarului Iordache Zosi-ma, =eful cancelariei Mitropoliei: «Eu nu zavistuesc c[ ceilal`i profesori au c`te un clas =i eu dou[ clasuri, eu nu pizmuiesc c[ lec`iile mele sunt mai grele la predat; eu nu p`r[sc c[ ceilal`i s[iconomisesc pe l`ng[ seminar mai bine dec`t mine...»
- 1846 *Poezii populare; Irmologhiu sau Catavasier; Epitaful sau slujba]nmorm`n-t[r]ii domnului nostru Isus Hristos.*
- 1847 *Memorabilul focului mare,]nt`mplat ]n Bucure-ti ]n ziua de Pa-ti 1847, martie 23* (reportaj «poezit» de o incomparabil[, dealfel delicios[, fadoare). }n fl[c]ri se mistuir[ =i c[r]i recent ie=ite de sub teascurile tipografiei lui Anton Pann. Oricum, p[guba=ul nu pierdu ocaziunea de-a omagia pe prin`ul, devenit pompier¹, ova`ionat de sinistra`i: «Tr[iasc[prin`ul Iorgu Bibescu, / Mii de familii din guri rostea, / Trimi[-i via\l[ de sus cerescu / Pe tronul \[r]ii mul`i ani s[steal!» Proast[inspira`ie, probabil deochi (prin`ul abdic[peste un an).

¹ O similar[ocazie cunoscu =i filantropul Eliade,]n cutremurul de la 1838. }ns[obiectul admira`unii sale este alt prin` (Al. Ghica): «Un om pe uli`i trece ce n-are ale sale / Ce-ai s[i nu mai cunoa=te dec`t al s[u norod, / Ce pl`nge omenirea]n str[lucita-i cale, / A c[r]ui leg[minte se leg]n mare nod.»

Culegere de proverburî sau Povestea vorbii, Fabule și istorioare (reeditare).

Heruvico-Chinonicar.

Zadarnice «umplete» dup[abonamente pe la «toate monastirile de peste Olt» (c` t nici cheltuielile drumului nu scosesem»). Pentru emula\iune, Pann termin[ cartea cu «numele cinsti\ilor abona\i». Cum la capitolul «*C`nt[re]ii*» nu figureaz[ca abonat dec` t amicul Enghiurliu («protopsaltul sf. Mitropolii»), nefericitul editor ]nterupe brusc lista cu ironii aproape eminescien\te (v. *Scrisorile*): «Dupre abona\i cunoa=te\i c[ c` nt[re]i n-au r[mas, / +i c` \i sunt pe la biserici a se abona n-au nas, / C[ me=te=ug, psaltichie =tiu c` t =tie un coco=. / Axioase, vierm[noase \i le c` nt ca pe un robo=, / Iar c` nd e la tereremuri sunt vestitul Cucuzel, / Ba]nc[multor le pare c[ ]]ntrec =i pe el. / C` nd se umfl[ ca curcanul =i mi-\i r` dic[un glas, / Ca o minge]i tr` nte=te nene-nalele pe nas, / De te face s[ ca=ti gura =i la d` nsul s[prive=ti / +i alteori te adoarme de nu-\i vine s[clipe=ti. / Despre a lor ne=tiin[c` t de purici nu se pi=c, / C` nt =i tot mereu]n stran[din de=te c[-n fluier mi=c. / Aci]i vezi cl[ ]tind capul ca r[\oii unui alt, / Aci-ntind g` t ca coco=ul (pentru c[ =i el e psalt). / Multe fac ei, dar n-am vreme aici toate s[ le-n=ir / Care ei le \in de bune g` ndind c-al\i de ei se mir.»

- 1848 *Dialog]n trei limbi, ruse=te, rom`ne=te și turce=te* (un fel de ceea ce numim ast[zi: *guide de conversation*), cu text, pe trei coloane paralele, de genul: «god» — «un an»; «dva goda» — «doi ani»; «govo-rite li v] po fran\uzski, sudar` nea?» — «vorbi\i fran\uze=te, coci\i?»

Conduce corul bisericii Cre\ulescu. Dup[examenele de seminar, p[r[si Bucure=tii din pricina molimei de holer[. La 11 iunie se declan=eaz[Revolu\ia. Pann e prudent. Ar fi lucrat peste Olt «pentru realizarea ideilor na\ionale» (G. Dem. Teodorescu). Din]nt` ]nirea versurilor lui Andrei Mure=anu (*Un r[ ]snet*) cu o melodie a lui Pann (acompaniament al unei poezii de Gr. Alexandrescu) va rezulta cunoscutul c` ntec al «de=tept[rii noastre». La 30 iulie jur[pe constitu\ie al[turi de cet[ ]enii din R` mnicul V` lcea.

- Va locui p`n[ la moarte pe strada Taurului, 12 (azi Anton Pann,20), ]ntr-o «cas[ familiar[« (cl[dit[ pe spezele c`torva egumeni=î arhimandri\i, printre ei un Spiridon Tism[neanul, s[aib[unde trage]n capital[). Construc\ie de cel mai comun «ifos» (adic[stil) cu fa\ad[spoit[cu alb, f[r] obligatoriile ornamenta\ii de tencuial[, traversat[de dou[burlane, cu un fel de cat-mansard[cu dou[ferestre=î cu acoperi= de tinichea, parte din el transformat]n jardiner[— cadru adecvat concertelor nocturne, la chitar[, oferite de Pann respectabililor vecini. («C[scioara» din R`mnic e rural[, dar ar[toas[, de om ]nst[rit, cu cerdac, st`lpi=î poart[, cu incrusta\ii, etaj =î scara exterioar[, foarte aerisit[=î probabil «curat[ca un pahar»)
- 1849 *Adiata* (Foaie volant[, 4 p., in folio, datat[: 1849, fevr. 21, semnat[Anton Pann, prof. S. Sf. Mitri.). Bizar document uman =î «artistic». Ce-l va fi determinat pe Pann s[-î tip[reasc[at`t de indiscret intimit[\ile? Manie de tipograf? Oricum, surprinz[tor act la un mic-burghez cu oroare de *publicity!*
- 1850 *In\eleptul Archir cu nepotul s[u Anadam* (ed. a II-a, 1854). *Spitalul amorului sau C`nt[torul dorului* (ed. a II-a, 1852), veritabil[«antologie a dragostei».
- 1851 *O =ez[toare la \ar[sau C[l]toria lui Mo=Albu* (vol. I; vol.II, 1852; reeditare 1853).
Notorietatea «marelui c`nt[re\ din Bucure=ti» atinge apogeul. Eforii bisericii Sf. Nicolae din Bra=ov]l aprovizioneaz[cu elemente june dornice a se perfec\iona]n arta muzichiei. Nici cu abonamentele nu st[r]u. «Cinsti\ii abona\i» fi-vor gratula\i, dup[obiceiul lui Pann, cu stihuri. O men\iune special[pentru ploie=teni, clien\i activi:
«Ploie=tenii, cum s[vede, sunt mai mult evlavio=î, /Prin urmare =î]n *Scriptur*[sunt mai tare credincio=î, / C[cu-nfl[c]rat[r`vn[spre cele dumnezeie=ti, / Cu asupra[s-ar[tar[doritori c[r]vii ace=ti.»
- 1853 *C`nt[torul beliei*, reapare *Povestea vorbii*.
- 1853 *N[zdr[v]niile lui Nastratin Hogea*.
- 1854 *Culegere de pove=ti =î anecdote; Noul Anastasimatar. Diat* (Foaie volant[cu dou[pagini tip[rite). Testamentul e scris de «]nsumi cu m`n[mea».

Moare de tifos, «l-ani cincizeci =i =apte punct», joi, 2 noiembrie 1854, dup[ce,]nc[ ]n *Adiata*, «f[cuse rug[ciune» =i ceruse iertare de la m`ntuitorul Hristos, al doilea de la sfin`itul Mitropolit, al treilea de la «tot clerul bisericesc», al patrulea de la «profesori =i]nv[ ]tori», al cincilea de la «to\i enteronii]mpreun[cu externii», al =aselea de la prieteni, «mai pe urm[cu durere» de la «scumpa so\ia mea». Totul rezolvat la scar[... ierarhic[! Fu]nmorm`ntat ]n curtea bisericii Lucaci din proximitatea locuin\ei sale, unde i se ridic[ mai t`rziu un bust. «Notele orientale» coexist[, ca =i]n tipografie, cu «notele europene». Pann se]mbrac[«nem\=te», ca un «om de lume nou[«, neabandon`nd totu=i fesul. B[rbatul trebuie s[ fi fost de-a dreptul frumos. Sculptura, copie probabil dup[ presupusul autoportret, ni-l arat[ senin, prestant, aproape solemn, nu crunt =i conspirativ, ca desenul lui Delavrancea. Morm`ntul e simplu, pe cruce put`ndu-se citi versurile emo\ioanantului epitaf:

*«Aici s-a mutat cu jale
]n cel mai din urm[an
Care]n c[r]ile sale
Se cite=te Anton Pann.*

*Acum m`na-i]nceteaz[,
Ce la scris mereu =edeo,
Nop\i]ntreg[nu mai lucreaz[
La lumin[c[r]i s[dea.*

*]mplinindu =i datoria
=i talantul ne-ngrop`nd,
+a f[cut c[l]torie,
D`nd ]n lume altor r`nd.»*

+erban FOAR | {

DESPRE CUSURURI SAU UR~CIUNI

Aide\i s[vorbim degeab[,
 C[tot n-avem nici o treab[.
 Fiindc[
 Gura nu cere chirie,
 Poate vorbi orice fie.
 De multe ori]ns[
 Vorba, din vorb[ ]n vorb[
 Au ajuns =i la cociorb[(v[tra] de lemn)
 +-atunci vine proverbul:
 Vorba pe unde a ie=it
 Mai bine s[fi tu=it.
 De aceea
 C`nd vei s[vorbe=ti, la gur[
 S[aibi lac[t =i m[sur[.
 Adic[:
 Vezi b`rna din ochiul t[u
 +i nu vorbi p-alt' de r[u.
 Spre pild[:
 C`nd vei vorbi de mucos,
 Nici tu s[fii urduros.
 C[nu e mai ur`t c`nd cineva
 Face pe frumos c[e ponevos
 +i pe cel ur`t c[e aurit.
 Altul iar

Tr`nte=te cuv`ntul tronc,
 Ca clo=ca c`nd face clonc.
     +i se pomene=te vorbind:
 Frumoas[nor dob`ndi=i,
 Dar se uit[cam piaz=i.
     +i c[
 Dup[ce e neagr[, o cheam[=i Neag[;
 Dup[ce e mut[, apoi e =i slut[.
     Sau
 Ur`t me=ter a croit-o,
 R[u ciocan a cioc`nit-o.
     Sau
 Bun ciocan te-a cioc[nit,
 C[frumos te-a potrivit.
     +i
 Ur`t tat[a avut,
 S[-i semene l-a f[cut.
     Sau
 F[-m[, tat[, ca s[-i seam[n
 Ca frate cu frate geam[n.
     Dar]ns[
 A sem[nat crastave[i
 +i au r[s[rit sc[ie[i.
     Sau c[
 Tata avea arm[sar,
 Dar el a ie=it m[gar.
     +i a=a,
 Cu vorbe]mbolditoare
 }l atinge unde-l doare.
     De aceea niciodat[
 Chelului despre chilie

S[nu-i spui vro istorie.
 +i
 Cu ple=uvul c`nd vorbe=ti
 Tigv[s[nu pomene=ti
 +i nici
 S[nu r`zi de m[gar cumva,
 C[poate]l]ncaleci c`ndva.
 Totdauna
 Gura care e-mpu'it[
 Altui e nesuferit[,
 C[dac[
 Mie-mi miroas[a floare,
 Dar altuia a putoare.
 +i]n scurt,
 Noi r`dem de unul-doi
 +i patruzeci r`d de noi.
 Pentru c[
 Nu este r[ur s[n-aib[cusur.

POVESTEA VORBII

Prim[var[, -nt`ia oar[ roazele c`nd]nfloresc,
 C-un fir merse la-mp[ratul gr[dinaru-mp[r]tesc,
 Care cu pl[cerere mult[-n m`na sa cum l-a luat,
 Totodat[f[r[veste la un deget l-a-n`epat
 +i]nt`ia sa pl[cerere ce asupra-i o avea
 I s-a-ntors]n sup[rare, cu acel gust n-o privea;
 Cum =i c[tre gr[dinarul zise: — Iac[un cusur
 Care n-ar fi cuviin\[ca s[-l aib[un r[ur;
 Tu cam te pricepi la multe meserii gr[din[re=ti,

+-asta roz[ghimpi s[n-aib[n-ai putea s-o altuie=ti?
 — Ba s[poate,]mp[rate, — gr[dinarul a r[spuns —
 +i gr[din[ria are c`te un secret ascuns.
 — Nu =tiu, —]mp[ratul zise — asta este treaba ta,
 F[-l ca s[-i lipseasc[ghimp[ii =i un dar vei cap[ta.
 Gr[dinarul dar s[duse, puse-ndat[, altui,
 S[se prinz[=i s[creasc[ ]ndestul se nevoi;
 }n sf`r=it el cu secretu-i a v[zut c-a izbutit
 +i merg`nd la]mp[ratul duse un fir]nflorit;
 Care-n m`na sa lu`ndu-l, foarte bine i-a p[rut
 C-a putut s[-l altuiasc[dup[cum a fost cerut,
 Dar la nas c`nd]l duse, zise c[tre gr[dinar:
 — Ce fel? Acum v[z c[n-are cel mai mic miros m[car!
 Gr[dinarul]i r[spunse:—}mp[rate, s[tr[ie=ti,
 Orice lucru firea=i schimb[c`nd vei sta s[-l altuie=ti
 +i nimic iar nu se poate ca s[n-aib[vrun cusur,
 Arburi, plante, flori =i oameni, astfel =i acest r[sur,
 Care or ca-nt`i s[-nghimpe =i s[fie cu miros,
 Or nici un miros s[n-aib[=i s[fie neghimpos.
 Fiecare poart[c`te un r[va=]n spate.
 Pe al altuia]l vede =i pe al s[u nu-l vede.
 Fiecare s[\ine mai cuminte dec`t altul.
 Fiec[ruia i se pare c[copilul s[u e mai frumos,
 d-ar fi c`t de ur`cios.
 +i
 Ce e frumos poart[=i ponos.
 Fiecare trage spuz[pe turta lui.
 Lesne a judeca pe altul.
 C[
 Nu te pricepi s[ ]mpar`i un pai la doi boi.
 +i c[

Cu ce dasc[l l][cuie=te
A=a carte-alc[tuie=te.

A=a e lumea asta:

R`de om de om =i dracu de to\i.
Dracu r`de de porumbe negre =i pe sine nu se vede.
Gura lumii numai p[m`ntul o astup[.
Fiecare s[leag[unde]l doare.

POVESTEA VORBII

Spun c-a fost odat[un crai oarecare
Ce avea din fire un nas foarte mare;
El]=i vedea bine cusurul ce-l are,
Dar tot g`ndea cum c[poate i s[pare.
Supu=ii =i al\ii, c[r]ii]ntrebase,
C[ ]i =ade bine]l]ncredin\ase.
C[ci cine-ndr[zne=te la unul mai mare
S[-i spuie de fa\] cusurul ce-l are?
Tot pe acea vreme =-]n acea cetate
Era =o cocoan[gheboas[ ]n spate,
Ce o am[gise ling[ ]i s[creaz[
C[ea e]n lume cea dint`e raz[,
Cu poezii, versuri o]ncorunase
+-a se \inea z`n[o]nfumurase.
Aceasta se duse la craiul odat[,
Cu alt oarecine av`nd judecat[,
+i v[z`nd c[ craiul hat`r ei nu-i face
S[vorbeasc[-n parte-i dup[cum]i place,
Prerump`nd cuv`ntul, zise cu mirare:

— Va - a - ai de mine, ce nas ai mare!
 Pe craiul cu ast[vorb[ ]l]mpunse,
 Dar deocamdat[nimic nu r[spunse.
 Ea]ns[p[r`ndu-i c[nu auzise
 }ntre alte vorbe iar[ ]i mai zise.
 Craiul =i aceasta o-nghi`i cu noduri,
 Ea nu-nceta]ns[de a-i da iar bolduri
 +i mai zise iar[=i: — Ce ciudat]mi pare!
 N-am mai v[zut]nc[astfel de nas mare!
 Se]n[spri craiul =i zise: — Coccoan[!
 +tii c[e=ti cu totul ciudat[persoan[!
 Ce]mi tot spui mie c[-mi e nasul mare
 +i nu-`i vezi cocoa=a ce-o por`i]n spinare?
 +i judeci p-al altui, el \-e greutate.
 Plec`nd ea s[mearg[=i ie=ind]n tind[,
 Zise craiul iar[, privind]n oglind[:
 “Nu a fost minciun[ce a zis ne=tine
 C[greu se cunoa=te cineva pe sine!”

DESPRE PEDAN | I SAU COPIL{ RO+I

Pomul se cunoa=te din road[
 +i omul din mintea neroad[.
 C[el
 Nici]n cap ce nu-`i pocne=te
 A vorbi se pomene=te
 +i tr`nte=te vorba,
 Hodorog-tronc! Ca o roat[
 De la o moar[stricat[.
 +i

Tot]n=i la gogo=i,
 Spuind despre mo=i p[ro=i.
 +i
 Vorbe=te neispr[vite,
 La-n=ir[-te, m[rg[rite.
 Adic[:
 S[ni se arate va
 C[ar fi =tiind ceva.
 Dar se cunoa=te
 Omul prost din vorbuli\
 +i nuca din u=urin\
 Pentru c[
 Judecata-i e oloag[,
 C[-i lipse=te-n cap o doag[.
 Om]n trup destul de mare
 +i minte de copil are.
 +tie vorbe s[ ]ndruga
 Parc[tot la \i\
 +tie ca calul prost
 S[ia hamul de rost.
 E b[tut la cap
 Tocma ca un \ap.
 +tie sf[tuiri s[dea
 C` t =tie =i baba mea.
 Ar vrea s[fac[=i el,
 Dar nu =tie]n ce fel.
 +i el rosti de s[pl[ti.
 Povestea [luia:
 Zile]n=irate, fire]ncurcate,
 P`nz[r[u \esut[=i vreme pierdut[.
 S-o lovi, nu s-o lovi,

Na-\o fr`nt[c[\-am dres-o.
Unde chior[ste =i unde love=te.

Cel copil[ros totdeauna
G`nde=te-n mintea-i ad`nc[
Numai el p`ine m[n`nc[,
+i alii m[n`nc[paie
Ca vitele din copaie.

Dar]ns[
Vorba-n col\uri =i rotund[
F[r[cercuri se]nfund[.

POVESTEA VORBII

Doi precupe\i tineri se-ntov[r[=ir[
+i dup[nego\u=-i prin \ar[ie=ir[.
Colind`nd prin sate]n lunga lor cale,
Odat[-nserar[la un sat p-o vale,
+i s[m`ie noapte au tras]mpreun[
La o cas[care le-au p[rut mai bun[,
Unde-n b[t[tur[le ie=i-nainte
Un b[tr`n de treab[=i foarte de cinste.
]i priimi bine,]i b[g[ ]n cas[,
+i ei]i cerur[ ]nt`i =-nt`i mas[,
Zic`ndu-i: — T[tu\! suntem fl[m`nzi tare,
F[bine,-ngrije=te de ceva m`ncare.
B[tr`nul le zise: — +ede\i, fiv]n pace,
C[despre m`ncare vom face ce-om face.
P`n[ c`nd dar masa mo=ul s[le puie,
De vro veste nou[ ]ntreb[s[-i spuie.
Vorbind una-alta cu to\ii-mpreun[,

Ca =i unii-al'ii c`ndva c`nd s-adun[,
 Ie=ind din ei unul afar[la treab[,
 Mo=ul g[sind vreme pe cellalt]ntreab[,
 Zic`ndu-i: — Jup`ne! voi fra'i sunte'vi poate,
 C[v[v[z prea bine sem[n`nd la toate?
 Tovar[=u-i zise cu sc`rb[ ]ntr-]nsul:
 — A=! n-a= mai vrea frate s[am =i ca d`nsul,
 C[at`t doar are, chip =i trup ca omul,
 Dar po'vi s[-i dai paie ca =i la tot boul.
 Vorbind ei, sose=te cel ie=it afar[
 +i]ndat[vorba]ntre ei schimbar[.
 Pu'in daca trece =i acestlalt iese,
 Mo=ul iar`=i, care curios fusese,
 Asemeni =-acestui face]ntrebare:
 — Jup`ne! — zic`ndu-i — fra'i sunte'vi]mi pare?
 C[sem[na'vi, uite, la chip, cu-ntregime,
 Potriv'vi]ntocma =i la]n[ ]l'ime.
 +-acest iar r[spunse: — Ai gre=al[, tat[,
 S[-mi fie el frate n-a= vrea niciodat[,
 C[e m[gar mare, care nu mai simte,
 S[-i pui s[m[n`nce t[ri'e-nainte.

Auzind b[tr`nul aceste cuvinte,
 C[tre unul-altul ned`ndu-=i ei cinste,
 Se scoal[ ]ndat[, caut[copaie,
 Merge =i o umple p`n[sus cu paie,
 Mai ia]nc[un[, se duce cu d`nsa,
 Apuc[=i pune t[ri'e]ntr-]nsa,
 +i cu am`ndou[ intr`nd el]n cas[
 Le puse-nainte pe pat f[r[mas[.
 Ei, v[z`nd aceasta,]l]ntreb deodat[:

— De ce ne pui aste înainte, tat[?]
 — Pofti\i, — el r[spunse — c[va dau eu]nc[,
 Boul =i m[garul de aste m[n`nc[.
 Iar ei]ncepur[-n ochi s[se priveasc[
 +i unul de altul fa\ a s[-i ro=asc[.

B[tr`nul atuncea gura=i]ntremeaz[,
 +i]nv[\[tura astfel]=i urmeaz[
 Zic`nd: — Copii tineri! R[u s[nu v[par[
 De aceast[glum[ce-o fac ast[-sear[,
 C[, c`t are omul]n lume via\[,
 Tot mereu]nva\ [=i nu se]nva\ ;
 +i voi de aceasta ave\i trebuin\[,
 Numai d-a\i lua-o cu bun[voin\].
 De=i nu-s at`t[ ]n\elept, cuminte,
 Dar tot poci a zice dou[-trei cuvinte.
 De sunte\i tovaro=i or fra\i, eu n-am treab[,
 Cum vre\i pute\i zice la cine v[-ntreab[.
 Dec`t zic, e bine c[omul vrodat[
 P-alt s[nu defaime, s[-i puie vro pat[,
 +i mai mult p-acelea care-l]nso\e=te
 Sau altfel cu d`nsu-mpreun[tr[ie=te.
 C[cine-i de treab[cu prost nu s-adun[,
 Cinstea cu ocară nu pot fi-mpreun[.
 Cine]=i defaim[contovaro=ia
 }=i arat[ ]nsu=i necuvio=ia.
 C[fie=tecare cu cin' se-nso\e=te,
 Ca el prin urmare lumea-l pre\uie=te.
 A umbla pe sine mai bun s[se fac[,
 Def[im`nd pe altul nu poate s[plac[.
 C[e o zical[mai de to\i vorbit[:

“Omul la om trage =i vita la vit[“.
 Atunci lu`nd mo=ul cop[ile date,
 Le puse-nainte p]line =i bucate
 +i]i cinsti bine dup[cuviin[,
 F[c`ndu-i el asfel gre=ala s[-i sim\[.
 Carii c`t tr[ir[tot]l pomenir[
 +i aceasta]n=i=i ei o povestir[.

DESPRE VORBIRE

}mbuc[tura mare s[-ng]i
 +i vorba mare s[nu o zici.

De=i

}mbuc[tura cea mare
 Se]nghite cu-necare.

C[ci

Vorbele celor mari sunt ca zmochinele de dulci,
 Iar vorbele celor mici sun[ca ni=te nuci.

Zice un]n`lept:

Sau taci, sau zi ceva mai bun dec`t t[cerea!
 +i

Dac[vei s[tr[ie=ti lini=tit, s[nu vezi, s[n-auzi, s[taci.
 Vorba=-i are =i ea vremea ei,
 Iar nu s[o tr`nte=ti c`nd vei.

Dup[proverbul turcesc:

Sioileiesem soiz olur, sioilemeisem dert olur,

Adic[:

De voi zice, vorb[s[face, de nu voi zice, venin s[face.

+i cum zice rom`nul:

Limba vacii este lung[,

Dar la coada=-i tot n-ajung[.

+i iar[=i,

Sarea-i bun[la hiertur[,

}ns[nu peste m[sur[.

C[

Unde este vorb[mult[,

Acolo e treab[scurt[(pu\in[).]

Totdauna

Cine are limbu\ia,

E mai rea dec`t be\ia.

Unul ca acela

Parc[se pune la cioarb[

Una-ntr-alt[tot s[soarb[,

Asfel nu-\i d[pas de vorb[.

P`n[-i g[se=te s[-i zic[:

St[i, c[nu \-e gura chioar[,

|ine r`ndul ca la moar[.

Aici la r`ni\ [nu e,

Care c`nd o vrea s[puie.

Limbutul

N-are cine s[-l asculte

+i el spune,-ndrug[multe.

+i

Sil[de vorb[ ]=i face,

Tot s[tronc[neasc[-i place.

Parc[

A m`ncat picioare de g[in[.

+-] tot r[c[ie la inim[.

De aceea

S[racul n-are nici hain[,

Nici la inim[vro tain[.

Totdauna
 Vorbele cele ferite
 }n pia\ =]n moar[-s vorbite.

POVESTEA { LUIA

}ntr-un ora= oarecare,
 Ca =i Bucure=tiul de mare,
 Unde lumea]n pia\ iese
 +i-ncoaci-]ncolo s[\ese,
 Pintre cei ce v`nd produse
 +i fel de feluri de fructe,
 Unde r[sun[haznale
 Tr`ntindu-se pe tablale,
 Unde unii iau, dau, num[r,
 Al\ii]ncarc bra\, m`ini, um[r,
 Unde glasuri =i guri multe
 Nu stau s[se mai asculte,
 Vorbind orice-n gur[mare,
 Altul de ei habar n-are,
 Unde mul\i casc guri degeab[
 +i de s[n[t[i s[-ntreab[,
 Aici =i-eu ca lumea toat[,
 }ntr-o zi umbl`nd prin gloat[,
 +-ascult`nd cum vorbea unii
 Cu glasuri mari, ca nebunii,
 V[zui doi in=i se-nt`lnir[
 +i cu z`mbet se oprir[,
 C[ciulile]=i luar[
 +i asfel se salutar[:

— Bun[ziua, mai neavere!
 — }i mul[mesc, drag[vere!
 — Ce mai faci, cum }i mai pas[,
 Sunt to}i s[n[to=i p-acas[?
 — Tari, mari, neavere, ca piatr[,
 M[n`nc cenu=e pe vatr[.
 — Dar tu, mare, drag[vere
 Ai de m`ncare, de bere?
 Cum o duci cu s[r[cia?
 Ce-}i mai face calicia?
 — S[n[tos, voinic sunt, vere,
 +i tr[iesc dup[putere,
 De s[r[cie nu-mi pas[,
 C[=ade supt pat acas[,
 Au ouat =acum cloce=te,
 Ce-o vrea Dumnezeu spore=te.
 +i de mult[datorie,
 Umblu beat de bucurie.
 — Ba ca s[zici, m[i neavere.
 Vesel e=ti, or am p[rere?
 — Dar or nu vezi? Ce pustie!
 Tu o s[mori }n prostie.
 Apoi, te uit[la fa\
 +i m[-ntreab[de via\
 — Ba te v[z cu fa\va vie
 +i, de deochi s[nu-}i fie,
 E=ti la piele ca curcanul,
 Galben de gras ca =ofranul.
 Dar ce m[n`nci de }i-e bine
 +i e=ti numai os =i vine?
 Ce bucat[}i prie=te,

A=a de te-ng[|bene=te?
 — +i asta m[ ]ntrebi]nc[,
 Nu =tii omul ce m[n`nc[?
 — Negre=it, nici f`n, nici paie,
 Nici bea ap[din copaie,
 Ci m[m]lig[cu ceap[
 +i un c[u=, doi, cu ap[.
 — Ba, ba, vere, m[cam iart[,
 C[nu \-e fasolea hiart[,
 Eu am m`ncat, ce s[cheam[,
 Un mezelic de pastram[
 Cu un dumaticat de p`ine,
 De sunt patru zile m`ine,
 +i uite pe loc m[dete
 La o pustie de sete;
 Nu faci tu vrun fleac de cinste,
 Ca s[-mi ud m[car un dinte?
 — Bucuros, cu voie bun[,
 Dar]n buzun[ri nu sun[,
 C[croitorul, ovreiul,
 Mi le-a cusut cu temeiu[,
 S-au spart p[n' la s[pt[m`na,
 F[r' s[bag]ntr-]n=ii m`na;
 Punga, care n-o am iar[,
 S-a boln[vit d-ast[-var[
 +au ajuns]ntr-o sl[bire,
 De nu=-i poate veni-n fire.
 +i dintr-asta, cum s[vede,
 }i spui dreptul, de m-ai crede,
 De c`nd n-am v[zut paraua,
 I-am uitat cum e turaua.

— Tpiu! la dracu, pentr-o pung[
 | inu=i un ceas verb[lung[,
 Aci]n mijloc de cale;
 Nu intrar[m coalea-ncaile
 La aceea osp[t]rie,
 Unde pe perete scrie:
 “Azi bem =i m`nc[m bucate
 Pe parale pe=in date,
 +i m`ine, f[r[ c`rteal[,
 Osp[t]m pe cic[leal[?”
 Astfel zic`nd, se-mbiar[
 +-a se osp[ta intrar[.
 M[f[cui=i eu cu treab[
 +i-ntrai dup[ei]n grab[,
 S[v[z ce-o s[se urmeze
 +i cum o s[ospeteze.
 +ez`nd dar eu de o parte
 +i ascult`nd de departe,
 V[z, ei dup[ce cerur[
 M`ncare =i b[utur[
 +i se s[turar[bine
 De toate, cum se cuvine,
 Au venit s[-i socoteasc[,
 Osp[\ul ca s[-i pl[teasc[.
 Neaverea se scoal[-ndat[
 +i pe perete arat[,
 Zic`nd: — Domnule, azi scrie
 Ca s[bem pe datorie,
 Fiindc[ieri fuse anul
 De c`nd tr`ntii coalea banul,
 De-vi pl[tii cum se cuvine
 +i te-ai mul\mit de mine.

— Domnule, — birta=ul zise —
 N-ai]n\eles cele scrise;
 Ia mai cite=te o dat [
 +i vezi, zice =azi cu plat [
 +i iar ca ieri mai la vale
 C [m`ine f[r[parale?
 — Jup`ne, — zise neaverea —
 Zi orcum \-o fi pl[cerea
 +i spore=te c`t de multe
 Cui o vrea s[te asculte.
 Nu trebuia s[-mi scrii mie
 Vorbe cu iconomie,
 C [fiecare cap n-are
 C-al dumitale de mare,
 S[judece cele scrise,
 C [sunt dup[cum zici zise,
 Ci pe =leau le]n\elege,
 F[r[s[le mai deslege.
 Iac[eu unul sunt care
 N-am]n\eles ce t`lc are,
 De aceea nici n-am vin[,
 Dumneata e=ti de pricin[,
 De venii f[r' de parale
 Dup[scrisurile tale.
 C [-mi este ur`t, nu-mi vine
 S[port parale la mine,
 Ba nici acas[ ]n lad[
 Nu-mi plac bani s[v[z gr[mad[,
 Ca =i acum, bun[oar[,
 Nu e]n ea para chioar[;
 Dar c`ntecul dumitale,
 Fiindc[cere parale,

+i eu iar, deocamdat[,
 |-oi c`nt[ceva drept plat[,
 — Ce spui? — birta=ul]i zise,
 Strig`nd (cum se nec[jise) —
 S[-mi c`n]i c`ntece pe plat[?
 Bani, c[te-ncaier]ndat[!
 Eu am dat bani pe bucate,
 Nimeni nu-mi d[pe c`ntate;
 Haide, zic, parale scoate,
 De nu, te despoi de toate.
 Neaverea sfecli de fric[,
 G`ndi, hai,]l ia de chic[;
 +i-ncepu cu bini=orul
 S[moaie pe negustorul,
 Zic`nd: — Jup`ne, m[iart[,
 Aici nu]ncapc ceart[,
 N-am plecat pe u=-afar[,
 Ca s[m[iei la ocar[;
 St[i, aici e]nvoial[,
 Noi s[facem o tocmeal[,
 S[-]i c`nt =i, dac[nu-]i place,
 Atunci f[-mi orce-mi vei face,
 Iar de-]i va fi pe pl[cere,
 Atunci n-ai nimic a-mi cere;
 Am un c`ntec, s-auzi numa,
 E nou, f[cut chiar acuma,
 Ia s[ ]ncep =i ascult[,
 C[nu e cu vorb[mult[,
 A=a el tu=i dodat[
 +-]ncepu s[c`nte-ndat[:
 “ Toat[vara f[r[treab[,
 O pierdui ca un nerod,

C`i umbra-nhaita\i degeab[,

Eu eram cu ei pe pod.

Dac[mi s[f[cea foame,

Eu la mas[m[duceam,

De la sup[p[n' la poame

}nchinam =i chef f[ceam.

C`te basme firosc=ii,

Undeva spunea-n vileag,

+i eu ca n[b[d]io=ii

Alerg[m s-ascult cu drag.

Dac[mi s[f[cea foame,

Eu la mas[m[duceam,

De la sup[p[n' la poame

}nchinam =i chef f[ceam.

}mi pl[cea la c`ntecel

S[ascult; c`nd auzeam

Frunz[verde trei lalele,

Al\i c`nta, eu chiuiam.

Dac[mi s[f[cea foame,

Eu la mas[m[duceam,

De la sup[p[n' la poame

}nchinam =i chef f[ceam.

Nu-mi venea s[=ez]n cas[,

Nici de lucru s[m-apuc,

Lumea unde sta mai deas[,

M[gr[beam iar s[m[duc.

Dac[mi s[facea foame,

Eu la mas[m[duceam,

De la sup[pan' la poame

}nchinam =i chef f[ceam.

C`iva bani ce-aveam]n lad[,

S[-i p[strez nu mai g`ndeam;

Tot luam des din gr[amad],
 Cheltuiam, galant eram.
 Carne cump[r[m =i poame
 +i acas[le duceam,
 Dac[mi s[facea foame,
 Beam, m`ncam =i chef f[ceam.

Vreme bun[pe c`t fuse,
 Eu la iarn[n-am g`ndit;
 C`nd din pung[tot s[duse,
 Iac[=i ea a sosit.
 Dac[mi s[face foame,
 Privesc masa c`nd m[duc,
 Nu e sup[, nu e poame,
 N-am o dat[s[ ]mbuc.

Ies pe poduri, viu acas[,
 V[z ca =i afar[frig,
 Nu e p`ine, nu e mas[,
 N-am ce s[fierb, ce s[frig
 Nevasta acum]mi strig[:
 «B[rbate, lemne, m[lai»,
 Pruncii: «p`ine, m[m[lig]»,
 }mi zbier to\i =i-mi fac alai”.
 Sf`r=ind c`ntecul, neaverea
 }ntreab[s[-i dea p[rerea
 De i-a pl[cut c`ntecelul,
 Iar de nu, s[-i schimbe felul.
 Birta=ul]i zise iar[:
 — Bani, bani, =i cur`nd afar[!
 De c`ntec nu-mi pas[mie,
 Pl[te=te-mi cu omenie,
 Iar de nu, ie=i cu necinste!
 Ai]n\eles de cuvinte?

Scoate colea punguli\ a,
 F[-o s[-i ca=te guri\ a,
 S[verse din g` t dulci glasuri,
 Soprani, secunde =i basuri,
 S[vezi cum m[-mpaci cu ele,
 Iar nu cu seci c` ntecele.
 Neaverea nu z[bove=te,
 Ia punga =-o descri\ e=te
 Bini=or cu dou[de=te,
 C`nt`nd vorbele aceste:
 — Deschide-te, punguli\[,
 Casc[draga ta guri\[,
 R[sun[frumos din corde
 Ale tale dulci acorde
 +i scoate acele glasuri,
 Soprani, secunde =i basuri,
 Birta=ului cum]i place,
 Ca cu mine s[se=mpace.
 El]nc[nu]spr[vise,
 Dar birta=ul s[rind zise:
 — Ha, vezi, ast c`ntec]mi place,
 Asta pentru mine face,
 Dar nu d-alde pierde-var[,
 Fire-ai cu el de ocar[!
 La aste vorbe, neaverea
 Sare]ndat[cu verea
 +-apuc[pe u=afar[,
 Zic`nd: — Ne pl[tir[ ]m dar[.

Este o zical[:
 Boul se leag[de coarne =i omul de limb[.

DESPRE VORBIRE IAR { +I

Din vorb[ ]n vorb[ ], vorb[ ] se deschide,
 Din vorb[ ]n vorb[ ] iese adev[rul].
 Din vorb[ ] se face fapta =i din fapt[ ] vorba.
 Cuv`ntul e ca v`ntul, nu s[ ] ajunge nici cu arm[sarul, nici
 cu ogarul.

De multe ori limba taie mai mult dec`t sabia.

Limba oase n-are =i oase sf[ram[.

De aceea

Pune\i fr`u la gur[ ] =i lac[t la inim[

C[ci

Gardul are ochi =i zidul urechi.

Vorba rea s[ ] duce ca glon\ul.

Ce s[ ] na=te p[ ]ntunerec trebuie s[ ] se vaz[ ] la lumin[.

+i boul are limb[ ] mare, dar nu poate s[ ] vorbeasc[ ].

De aceea

Taci, s[ ]\i fie casa cas[ ] =i masa mas[ ].

Glumele s[ ]\i fie ca sarea-n bucate.

Ca s[ ] nu\i zic[ ] cineva:

Vorbe bune dar nes[rate.

Nu e me=te=ug a g[ti m`ncare, ci e me=te=ug a o potrivii
 din sare.

Limba]ndulce=te, limba am[re=te.

Cu r`m[ ] mic[ ] se prinde pe=tele mare.

Vorba dulce mult aduce.

POVESTEA VORBII

Doi c[l[tori]ntr-o vreme merindele ispr[vind
 +i l`ng[ ] un sat p-o vale cu caii lor poposind,

Zise unul: — Tu =ezi, vere, =i mai ia seam[de cai,
 Ca eu m[duc l-acea cas[s[cer o p`ine]nc[i,
 C[d-alde alte bucate crez c[aici nu g[sim,
 Ci cu ce vom putea ast[zi s[=edem =i s[pr`nzim.
 Merg`nd el, vede muierea ]n m`ini cu un f[c[le\
 St`nd, judec`ndu=-i b[rbatul cu r[stiri, cu grai seme\
 Iar b[rbatu-i se v`r`se pe supt pat, de frica ei,
 +i se bocea cu glas mare, ca pruncii cei mititei.
 C[l[torul, de la u=[aceast[scen[privind,
 }ntre multa lui mirare zise muierei gr[ind:
 — Ucig[-te crucea, drace! (+i se]nchina mereu.)
 Ia st[i, femeie, a=teapt[, ce faci, pentru dumnezeu!
 Cum po\i tu s[-\i ba\i b[rbatul? Oaie e el, vac[, \ap?
 Au nu =tii c[el]\i este dat \ie s[-\i fie cap?
 — Tocma d-aceea — ea zise — de-mi voi bate capul eu,
 Cui ce-i pas[? C[poci face ce voi vra cu capul meu:
 De-l voi lovi de perete ori de vreun bolovan,
 La aceast[n-are treab[s[m[judece Nan, Bran:
 Dar tu ce cau\i aicea, ia car[-te din]st loc,
 C-apoi]ncarc f[c[le\ul]n spinarea ta pe loc.
 — Am venit — el] r[spunse — ca s[te rog de ceva,
 S[ne dai turt[or p`ine, de vei fi av`nd cumva,
 C[am ispr[vit merindea ce o aveam pentru drum,
 Nici a\ n-am tras prin gur[de asear[p`n acum.
 — Piei d-aici! — zise muierea — dac[ai fost cer=etor,
 Ce ai venit la casa mea s[te faci judec[tor?
 +i cu zicerea aceast[, asupra-i se repezi,
 Ca s[-l fac[mai cu poft[ ]n acea zi a pr`nzi;
 Care de nu fugea-ndat[, precum venea ea s[dea,
 Vro c`teva f[c[le\e]n spinare-i gr[m[dea.
 Duc`ndu-se el ]n fug[ =i la celalt ajung`nd,

C`te i se ]nt`mplase le spuse toate pe r`nd;
 Iar tovar [=ul s[u rise =]i zise: — Geab[tr[ie=ti!
 Nu =tii s[te por\i, fr[\ie, cu firile omene=ti;
 +i cu tine mor de foame! Dar =ezi tu, eu s[m[duc,
 +i s[vezi acum]ndat[bucate cum]\i aduc.
 Dup[ce zise el asfel, plec[=acolo merg`nd
 G[=i pe muierea]nc[pe b[rbatu-=i judec`nd,
 St`nd el =i privind din u=, zise: — Ba prea bine,z[u!
 E=ti bun[de-l la=i s[pl`ng[=-]ng[dui s[-\i stea buz[u;
 Dar nu ca la satul nostru, c`nd]l vede supt pat tras,
 |i-l]mbolde=te =-]l bate p`n[nu mai scoate glas,
 Ba]nc[ ]i porunce=te =i]i zice hot[r`t
 S[-i c`nte =i coco=e=te cum st[ acolo v`r`t.
 Cum]l auzi muierea, las[acel f[c[le\
 +=]ncepu s[-l]mboldeasc[cu un b[\ mai lungule\
 D`nd =i strig`nd c[tre d`nsul: — Dar nu taci, m[, n-auzi tu?
 — Nu tac, f[, nu, — el r[spunse c[tre ceea ce-l b[tu —
 C[nu-s muiere ca tine, ci-s inim[de voinic,
 Bate-m[orc`t]\i place, c[asta eu tot o zic.
 — Iart[-l, —]i zise streinul — e s[rmanul n[t[r[u!
 Nu =tii c[este o vorb[, degeaba ba\i fierul r[u!
 Tu]i zici ras[, el tuns[, =i niciodat[nu po\i
 Prostia cea din n[scare din capul lui s[o sco\i.
 Pe c`nd zicea el acestea, femeia st`nd =ascult`nd
 Se-ntoarse c[tre b[rbatu-i =-]i zise cu cuv`nt bl`nd:
 — Ai v[zut tu om de treab[, cuminte =i]n\elept?
 Ai auzit vorbe bune? Ascul\i cum judec[drept?
 De ce nu avusei, Doamne, parte d-astfel de b[rbat,
 S[m[las el s[m[bat[, iar nu eu s[stau s[-l bat?
 V[z`nd streinul acuma c[ femeia s-a-mbl`nzit,

Socoti c[este vremea s[-i capete de pr`nzit
 +-li zise: — Te-a= rug[, drag[, de \i s[-nt`mpl[cumva
 Vro buc[\ic[de p`ine, or turt[, or altceva,
 S[-\i faci poman[cu mine, c[=-asear[n-am cinat,
 Am avut ceva merinde, dar cu drumul s-au m`ncat.

— Bucuros, ea \i r[spunse =i scoase turta pe loc,

Ii dete totdeodat[=i friptura dup[foc.

— De vei — urm[ea a-i zice — aici s[=ezi s[pr`nze=ti,
 }i dau lapte dulce, acru =i zm`nt`n[de pofte=ti.

— Ba, ba destul — el \i zise — =i \i foarte mul[mesc,

Calu-mi este la p[=une =-acolo merg s[pr`nzesc.

A=a el de la femeia pr`nzule\ul c`=tig`nd

+i la tovar[=ul care \ ad[sta ajung`nd,

— Iac[, prietine, — zise — dac[=tii cum s[te por\i,

Buc[\ic[chiar din gura lupului po\i s[o sco\i.

De aceea zice:

Cu o lingur[de miere mai multe mu=te prinzi dec`t cu o
 bute de o\et.

Nu te amesteca nepoftit \n vorba altora.

C[

Nepoftitul scaun n-are.

Unde nu-\i fierbe oala, nu-\i b[ga lingura.

Nu te amesteca ca m[rarul \n toate bucatele.

De multe ori gluma \njur[muma.

+i

Gura aduce ura.

Nu vorbi pe dintregul ca baba chioar[.

C[s[g[se=te vreunul de

}i umfl[ceafa de pumni =i spatele de ciomege.

+i

Pin' la]mp[ratul, rabzi]nc[ieratul.

+apoi

B[taia =i ocară nu se]ntoarce niciodat[.

+arpele, p`n[nu-l calci pe coad[, nu s[-ntoarce s[te mu=ce.

Furnica c`t e de mic[=i tot, dac[o calci pe picior, capul
]=i ridic[=i te pi=c[.

}ns[

S[vorbeasc[=i nea Chilom, c[=i el e om.

Dar

Toat[paserea pe limba ei piere.

POVESTEA VORBII

O slug[flecar[pe unde slujise

To`i tot]l b[tuse =i tot]l gonise,

}nc`t dintr-aceasta prea r[u ajunsese,

Hainele pe d`nsul toate s[rupsese.

Un negustor astfel portul prost v[z`ndu-i,

Odat[-nt`lnindu-l l-a-ntrbat, zic`ndu-i:

— Ce o fi pricina de nu-`i merge bine?

C[eu te =tiu]nc[de copil pe tine,

Be`iv, curvar nu e=ti, c[r`i nu joci,]mi pare,

Cum putu=i ajunge-n a=a proast[stare?

De ce nu-`i v`ri capul la vrun om de treab[

+i tot umbli razna pe drumuri degeab[?

— Jup`ne, — el zise — nu-mi e alt[vina

Dec`t c[ci spui dreptul e toat[pricina.

Minciuna nu-mi place, vorbesc adev[rul.

D-aceea oriunde m[pisez ca m[rul

+i m[dau]ndat[pe poart[afar[,

De nu-mi g[sesc locul =i pacea]n \ar[.
 }i zise lui omul, auzind aceste:
 — C[spui adev[rul nici un r[u nu este,
 A=a slug[mie chiar]mi trebuie=te
 Si de vei, d-acuma vin' de te tocme=te.
 S[tocmir[-ndat[=i se]nvoir[,
 }n dou[-trei vorbe zapisu-nt[rir[.
 Deci]l lu[omul ca s[-l procopseasc[
 +i plec[cu d`nsu-n pia`s[t`rguiasc[.
 Cump[r[,]i dete un codru sl[nin[
 +i]ntr-o h`rtie pu`in[f[in[,
 Zic`ndu-i: — Na, du-le acestea acas[
 +i zi s[g[teasc[ceva pentru mas[.
 El, dac[se duse la a sa st[p`n[,
 Se uit[la d`nsa, d`ndu-i-le-n m`n[,
 +i v[z`nd c[cat[cam piezis din fire,
 }ncepu s[-i zic[ei =i s[se mire:
 — Aolio! cum cau`i chiar ca o g[in[,
 C-un ochi la f[in[=i alt la sl[nin[!
 Ea cum]l aude, lu`nd furca, sare
 +-]]ncarc[bine cu ea pe spinare,
 Strig`nd: — Auzi vorb[! auzi fleac odat[!
 Tocma un ca tine de min' joc s[-i bat[!
 Afar[! afar[! Slug[blestemat[,
 S[nu-mi calci]n curte, c[-\i sparg capu-ndat[.
 El fugind pe poart[ ]n drum se opre=te,
 Iaca =i st[p`nul s[u ]l ]nt`lne=te.
 }l]ntreab[: — Ce e? C[l-a gonit zise.
 Sc[rpin`ndu=-i locul unde]l lovise.
 — Dar de ce pricin[? — st[p`nul]ntreab[—
 Pe bun[dreptate, or a=a, degeab[?

— V[z eu, — el r[spunse — e cum se vorbe=te:
 Cine spune dreptul loc nu=-i mai g[se=te.
 Auzind st[p`nul din ce i-a fost pl`nsul,
 }ncepu s[zic[asfel c[tre d`nsul:
 — Ba nu-\i e, s[rmane, nimenea de vin[,
 Ci gura-\i, flecar[, este de pricin[;
 S[spui adev[rul alt[se-n\elege,
 Nu de unul =-altul omul s[se lege;
 Gura ta te bate =-o s[te mai bat[
 Dac[ea]\i este flecar[odat[.

DESPRE MINCIUNI +I FLEC{RII

Omul care e flecar
 Tronc[ne=te ca un car.
 }l auzi numai:
 Hodorog-tronc! vorba]ndat[,
 Ca moara c`nd e stricat[.
 El
 Pentr-un =oarece se-nnoad[
 +i jur[c[n-are coad[.
 +i
 }ncornoreaz[\`n\arul
 De \i-l face c`t magarul.
 Sau
 Vei, nu vei, el cu d-a sila
 Face musca c`t camila.
 +i
 Purecile c`nd]i place
 C`t un elefant]l face.

Da]ns[
 Cu minciuna or pr`nze=ti, or cinezi,
 Pe am`ndou[nu le]nchelbezi.

C[ci
 Vreamea cu]ncetul poate
 S[le descopere toate.

+i mai v`rtos
 Minciuna are =i ea pe unde se trece.

Povestea [lua:
 Umbl[la gr[dinar crastrave`i s[ v`nz[,
 +i lui de d`n=ii ]i este acr[ r`nza.
 Minciuna ca glon`ul]n ap[se afund[
 +i]ndat[ca frunza iese]n und[.

+i
 Suli`a ori=iunde
 Nu s[poate ascunde.

Dar]ns[
 Mincinos pe mincinos nu poate]n=ela.

POVESTEA VORBII

Un mincinos st`nd odat[zise altui mincinos:
 — Prietene, vezi tu turnul acel nalt =i luminos?
 — Da, acesta]i r[spunse; =i iar]l]ntreb[el:
 — Dar vezi tu tocma]n v`rfu-i cum umbl[un =oricel?
 — Ce mai minciun[cu coarne, — zise prietinul s[u —
 C[eu abia z[resc turnul, necum =orecelul t[u;
 }ns[ ]l auz prea bine cum umbl[-n tropot,]nc`t
 Parc-ar bubui o toab[=-ar avea clopot la g`t.
 — Te crez, acel]i r[spunse, v[z`ndu-se]nfundat,

Fiindc[nu=i g[si omul cu minciuni de]n=elat.

Dup[proverbul ce zice:

A umblat c`t a umblat,

Dar acum i s-a-nfundat.

POVESTEA VORBII

Un]mp[rat mare c[tre r[s[rit,
 Care]n vechime a fost prea vestit,
 Av`nd mo=tenire de la mo=i-str[mo=i
 Un inel]n deget din cei mai pre\o=i,
 A c[ruia piatr[f[cea la minuni,
 T[m[duia boale,vindeca nebuni;
 D-aceea-mp[ratul purt`ndu-l cu drag
 +i fiind]n toart[pu`intel cam larg.
 Juc`ndu-i]n deget,]ntr-o zi c[zu
 Cine =tie unde, =i el nu v[zu;
 Dup[ce-n palatu-i c[t`nd obosi
 +i nu fu putin\ deloc a-l g[si,
 Puse om]ndat[cu un tr`mbi\=a=
 Ca s[publiceze strig`nd prin ora=
 Cum s[ ]mp[ratul, pe uli\i umbl`nd,
 A pierdut inelul, din deget c[z`nd;
 +i acela care]l va fi g[sit
 Cu-mp[r[te=ti daruri va fi d[ruit,
 }i va da =i aur oric`t va voi
 +i c-un palat mare]l va d[ruir.

Acestea pristavul pe c`nd le striga
 +i lumea s-auz[spre el alerga,

Un c`rpaci de cizme prea s[rac fiind,
 Care aci-n pia\[sta-ntr-un col\ c`rpind
 +i copiii o spuz[ ]mprejuru-i st`nd,
 Precum =i nevasta-i cu d`n=ii =ez`nd,
 A=teptau s[vie niscai vechituri
 +i s[ia parale dup[c`rpituri,
 Ca s[nu mai \ipe, s[cumpere p`ini,
 Pre to\i s[-i]mpace, d`ndu-le prin m`ini;
 Auz[nd atuncea pre pristav strig`nd,
 +-]mprejur copiii de foame pl`ng`nd,
 Le dete o gur[s[tac[din pl`ns,
 S[-n\eleag[lumea pentru ce s-a str`ns,
 +-]n urechi sun`ndu-i c[publicuiesc
 De inel =i darul cel]mp[r[tesc,
 }ncepu s[strige: — Nu mai publica\i,
 Eu]l =tiu inelul, nu-l mai c[uta\i.

Ei cum aud gura-i, cu to\i]l apuc
 +i la]mp[ratul]ndat[ ]l duc.
 Iubita-i nevast[-n urma lor s[ia,
 S[roag[s[-l lase, zic`nd, vai de ea:
 — N-asculta\i la gura-i, nu crede\i de el,
 C[nimic nu =tie de acel inel.
 Ei]ns[la vorba-i nici n-au ascultat,
 Ci la]mp[ratul l-au]nf[\i=at,
 Zic`nd c[ acesta a m`rturisit
 Precum ca inelul el l-ar fi g[sit.
 Iar c`rpaciul care era cu ace=ti,
 — }mp[rate! — zise — mul\i ani s[tr[ie=ti,
 Nu c[-l =tiu inelul, nici l-am g[sit eu,
 Ci-l poci ghici numai cu zodiacul meu:

S[\i-l spui anume cine l-a g[sit
 Din minutu-n care din de=ti \-a lipsit;
 Dec` t nu s[poate s[-\i ghicesc pe loc,
 Ci patruzeci zile cer s[-mi dai soroc
 +i pe toat[ziua s[-mi dai =i tain (mertic),
 Adic[pe l`ng[ p`ine, rachiu, vin,
 +-un g`scan cu varz[, gras, fript la coptor,
 At` t docamdat[ ]\i cei ajutor;
 +-]n sorocul care]l or`nduiesc
 Cu]ncredin\are ho\ul \i-l ghicesc.

Acestea dar cereri care l-a propus
 Porunci-mp[ratul =-]n fapt[s-au pus;
 R`ndui pe unul regul-a p[zi
 S[-i duc[merticu-n fiecare zi.
 +i merg`nd c`rpaciul la bordeiul s[u,
 }ncepu nevasta s[-l \ie de r[u,
 Zic`nd: — Vai de tine! Ce-\i veni s[la=i
 S[\ipe de foame bie\ii copila=i,
 S[sari ca nebunii,]n nevoi s[-ncapi,
 S[-\i r[pui via\ a =i morm`nt s[-\i sapi?
 C[-n urma venir[mu=terii vro trei,
 Av`nd s[-=i c`rpeasc[, parale s[iei.
 El curm`ndu-i vorba: — Ci ia taci, — i-a zis —
 “Cine ce-o s[trag[, la cap]i e scris”;
 Taci de c`rpacia cu al ei venit,
 Sunt s[tul de d`nsa, ea m-a-mb[tr`nit;
 De azi]nainte nu-mi suna-n urechi
 Ca s[-mi c`=tig p`inea din c`rpituri vechi;
 C`rpaci nu-mi mai zice, ci zi-mi ghicitor,
 C-o s[m[n`nci g`=te fripte la cuptor;

C[-n toat[via\ a am muncit mereu
 +un g`scan cu varz[ n-am m`ncat =i eu,
 Dar cum zisei ast[zi c[=tiu s[ghicesc,
 C`=tigai merticul cel]mp[r[tesc;
 Patruzezi de zile soroc am cerut
 S[ghicesc inelul care l-a pierdut.
 }i t[ie ea vorba: — Dar ce, nebun e=ti?
 +i de unde naiba =tii tu s[ghiceti?
 Tocma pe-mp[ratul s-am[ge=ti te pui,
 N-ai g`ndit c[via\ a o s[\-o r[pui?

— Tocma chiar d-aceea —]i r[spunse el —
 Voi s[-mi fie moartea prin acel inel,
 C[ce-mi e folosul dac[am tr[it,
 Alt dec`t necazuri, ce am dob`ndit?
 Ca s[rac necazuri iar[=i o s[str`ng,
 +tiu c[nu voi r`de, ci tot o s[ pl`ng;
 Dec`t s-am via\ [patruzezi de ani,
 Jinduit de toate ca un f[r[bani,
 Patruzezi de zile mult mai mult pl[tesc,
 C`nd vor fi tr[ite dup[cum doresc;
 A=adar vro jale n-o s[am c[mor
 M`nc`nd fripturi grase, ca un ghicitor.

— +i pentr-o m`ncare —]i r[spunse ea —
 Te lepezi de suflet, la=i dracii s[-l ia?
 Pentru o friptur[pe Dumnezeu la=i
 +i f[r[de mil[pe [=ti copila=i
 S[umble pe drumuri fl[m`nzind s[rmani
 +i s[te blesteme c`t vor avea ani?
 — Ia las[, nevast[, —]i r[spunse el —

Poate s[va-ntoarce roata]n alt fel,
 Patruzezi de zile avem la mijloc,
 C`te nu se schimb[ p`n[la soroc?!
 Tat[l meu]n via\[c`nd orice f[cea,
 }l auzeam numai c[sta =i zicea:
 “C`nd va vrea norocul s[-=i]ntoarc[pasul,
 Nu aduce anul ce aduce ceasul.”
 A=adar (zic poate) va da Dumnezeu
 Cumva s[-l g[seasc[, =i iac[scap eu.

C`nd vorba c`rpaciul cu nevasta sa
 +i g`ndea la g`=te f[r[a-i p[sa,
 Vizirul atuncea prea era-ngrijat
 Pentru ghicitorul care s-a aflat,
 C[ci g[sind inelul unul din slujba=i,
 Au putut s[-l vaz[=i al[i vro c`iva=i,
 Mai pe urm[=-altor dac[l-ar[tat
 Merg`nd la vizirul cu to`ii l-a dat,
 Patruzezi la num[r fiind to`i ace=ti
 Supt vizir ai cur`ii cei]mp[r[te=ti;
 }ndat[vizirul la to`i daruri d`nd
 }i =i sf[tuise, c[tre ei zic`nd:
 — S[t[ce`i ca mu`ii dintr-acest minut,
 Cin' v[-ntreab[, zice`i: Nu =tiu, n-am v[zut.
 Pentru c[inelul, dup[cum era,
 S[-l mai dea din m`na-i nu se]ndura.

D-aceea vizirul era prea-ngrijat
 Pentru ghicitorul care s-a aflat,
 Nu cumva s[spuie c[acel inel,
 Slujba=ii g[sindu-l, e ascuns de el.

+i a=a vizirul la]nt`ia zi
 R`ndui dintr-]n=ii a se repezi
 Un slujba= d-aceia l-acel ghicitor,
 S[-i duc[g`scanul cel fript la cuptor
 +i s[vaz[dac[zice vrun cuv`nt,
 C[ci nu-i venea parc[s[dea crez[m`nt.
 C[va fi c`rpaciul vreun ghicitor,
 Tren\eros v[z`ndu-l ca un cer=etor.

Merg`nd dar trimisul cel dintr-aceia zi,
 Cum intr[pe u=e, alt nu auzi
 Dec`t zise numai: — Iac[-n c[p[t`i
 Ne veni pe u=e num[rul]nt`i,
 +i p[n' la patruzeci, num[rul b[tr`n,
 Trei zecimi =i nou[ ]nc[ne r[m`n.
 Adic[c`rpaciul asta o zicea
 Num[r`nd g`scanii carii aducea.

Dar trimisul altfel vorba i-a-n\eles,
 Ca cel cu pricin[fiind mai ales;
 +i merg`nd]ndat[foarte]ngrozit
 Vizirului spuse c[: — Am auzit
 Zic`nd eu sunt unul ce =tiu de inel
 +i treizeci =i nou[ ]nc[=tiu de el,
 +i c[din ace=ti to\i care mai r[m`n,
 Tocma cel din urm[este mai b[tr`n.
 Auzind vizirul pe acest trimis
 Cum c[ghicitorul]n astfel a zis,
 A crezut]ndat[cum c[negre=it
 Ghicitorul este mag des[v`r=it;
 +i cuprins de groaz[st`nd tot se g`ndi

Ce o s[se-nt`mple de s-o dovedi,
 Cum c[ ]mp[ratul pe el =i pe to\i
 O s[-i pedepseasc[ca pe ni=te ho\i;
 Socotind acestea, se]nfiora
 +i]n neodihn[prea mare era;
 Dar ca s[se-ncreaz[=i mai cu temei,
 A doua zi altul trimise din ei
 S[duc[g`scanul cel fript la cuptor
 +i s[fure vorba de la ghicitor.

Deci merg`nd trimisul =-]n cas[ intr`nd,
 Auzi]ndat[c`rpaciul zic`nd:
 — Ei iac[, nevast[, =i num[rul doi
 C-a venit cu cinste]n cas[la noi:
 Din patruzeci dar[dac[ ]i sc[dem,
 Treizeci =i opt tocma]nc[mai avem.
 Dup[ce se-ntoarse =i acest trimis,
 Vizirului spuse: — Iac[ce a zis,
 C[am r[mas tocma treizeci =i opt noi,
 +-am intrat]n casa-i p`n-acuma doi.

Auzind vizirul =i acest cuv`nt,
 +i f[r[-ndoial[d`ndu-i crez[m`nt,
 Dup[proverbul ce zise:
 “L-a mai]ngrozit o toan[.”
 “I s-a f[cut fa\ a ca p[m`ntul.”
 “A-ng[ ]lbinit ca turta de cear[.”
 C-acel care
 “Se =tie cu cuiul la inim[.”
 Zic`nd:
 “S-a]ngro=at gluma.”

“+i de este glum[, dar nu e bun[.”
 Deci,
 Hot[r] vizirul ca a treia zi
 S[vaz[=i]nsu=i ce va auzi,
 +i de g`nduri multe tot fiind muncit.
 Toat[noptica deloc n-a dormit;
 Iar de ziu[-ndat[cum s-a luminat,
 }n necunoscute haine s-a schimbat,
 +i, lu`nd g`scanul cel fript la cuptor,
 Se duse cu d`nsul el la ghicitor.
 Ghicitorul iar[=i ca =i p`n-aci,
 Cum intr[vizirul, capul]=i suci
 +i v[z`nd g`scanul]n gheveci adus,
 Aburit, fierbinte =-]naintea-i pus,
 Zise: — Iac[ast[zi s[f[cur[trei,
 +i treizeci =i =apte mai avem din ei,
 P`n-o veni vremea sorocului meu
 S[ghicesc inelul, bun e Dumnezeu.

Auzind vizirul, negre=it g`ndi
 C[taina ascuns[o va dovedi,
 +-]ncepu a zice: — Jup`n ghicitor!
 Eu te v[z prea bine c[e=ti =tiutor,
 Dar sunt la mirare de ce prelung=ti
 +i nu vrei]ndat[lucrul s[-l ghice=ti.
 — +i eu m[mir singur —]i r[spunse el —
 De t[inuitorul acelu inel,
 Cum de prelung=te =-]l \ine ascuns,
 Sau cum i se pare c[va da r[spuns
 C`nd m`ine-poim`ine]l voi spune eu,
 Oare nu g`nde=te c[-i va fi cu greu?

Eu n-am vrut dodat[s[-l ar[t, g`ndind
 C[-l va scoate singur, vremea prelungind.
 Iar vizirul care sta ca slujitor:
 — Prea bine faci, — zise — jup`n ghicitor.
 Dar dac[, spre pild[,ar veni cumva
 S[-=i dea taina \ie-n vrun fel cineva,
 Adic[s[-\i spuie c[ar fi g[sit
 Undeva inelul =i l-a t[inuit,
 +i acum de fric[ar voi s[-l dea,
 }n vreo pedeaps[spre a nu c[dea,
 Vrun mijloc ai face ca s[nu-l v[de=ti,
 F[r-a-i spune fa\ =i s[-l izb[ve=ti?

— O, Doamne! — R[spunse bunul ghicitor —
 Eu o =tiu pricina, frate slujitor,
 +i tocma d-aceea vremea prelungesc,
 C[ ]mi este mil[lumea s[muncesc;
 Dar puteam inelul s[-l ghicesc pe loc
 +i bag[m d-atuncea pe mai mul\i]n foc;
 Ci crez omenirii, c[om sunt =i eu,
 +i gre=im adesea to\i lui Dumnezeu;
 Dar el ne a=teapt[s[ne poc[im,
 Nu ne pedepse=te=ndat[cum gre=im,
 }ntr-acest chip nou[pild[vr`nd a da
 C[=i noi asemeni s[putem r[bda,
 +i cu bun[tate s[ne folosim,
 S[nu gr[bim r[u-n grab s[-l pedepsim.

Umilit, vizirul zise c[tre el
 (Sco`nd totodat[=i acel inel):
 — Iat[dar inelul, c[l-am g[sit eu,

+i m[-ncrez]n tine ca]n Dumnezeu;
 |i-l dau d-acu-n m`n[f[r' s[m[sfiesc
 +o pung[de galbini iac[-\i d[ruiesc,
 S[faci cum vei face s[nu m[v[de=ti,
 C[eu sunt vizirul cu care vorbe=ti,
 +i]nc[mai multe daruri o s[vezi,
 Num-aceast[tain[-n tine s-o p[strezi;
 }i vei da inelul or]n ce chip =tii
 +i cu mine d-ast[zi prieten s[fii.

}i zise c`rpaciul: — Banii po\i s[-i la=i,
 S[m`ng`i cu d`n=ii ace=ti copila=i,
 Iar inelul \ine-l]n p[strarea ta
 +-]n ce chip vom face]\i voi ar[ta.
 Numai de-mp[ratul des seam[s[bagi
 Cam ce fel de lucruri mai mult }i sunt dragi,
 Adic[ce vite]n curtea sa s`nt,
 Sau ce fel de p[s[ri pl[cerea-i]nc`nt.
 R[spunse vizirul: — S[-\i spui =i acum:
 Alte la pl[cerea-i nu =unt nicidecum,
 Dec`t ]n gr[din[-i leb[de av`nd,
 Merge, le prive=te cu drag c`nd =i c`nd.

— Vezi,]n ele,-ntr-una — }i r[spunse el —
 Vei b[ga pe g`tu-i pierdutul inel,
 }ns[tocm-atuncea c`nd \-oi zice eu,
 Aproape de ziua ghicitului meu;
 +i f[c`nd aceasta dup[cum]\i zic,
 S[nu mai ai grije mai mult de nimic,
 R[m`ne asupra-mi or=ice cuv`nt,
 Te-ncrede pe mine, c[copil nu s`nt.

Deci plec`nd vizirul de la ghicitor,
 }mp[cat de g`ndul cel]ngrozitor,
 P[zi ziua, ceasul cel or`nduit
 S[bage inelul cum l-a sf[tuit;
 +i c`nd fu c`rpaciu chemat la palat
 +i la]mp[ratul s-a]nf[=at
 Zise: — }mp[rate, mul\i ani s[tr[ie=ti,
 Am ghicit inelul prin zodii cere=ti;
 Nu e de om]ns[ ]n vrun fel aflat,
 Ci-ntr-o zi-n gr[din[c`nd te-ai preumblat
 |-a c[zut din deget de nici n-ai sim\it
 +-o leb[d[-ndat[de jos l-a-nghi\it.

Z`mbi ]mp[ratul vorba-i ascult`nd
 +-]]ntreb[iar[=i, cu bl`nde\i zic`nd:
 — Prea bine, s[poate s[nu fi sim\it,
 Dar vei putea spune care l-a-nghi\it?

R[spunse c`rpaciu: — Mai mult dintr-at`t
 Nu poci,]mp[rate, s[-\i spui hot[r`t,
 C[ci una cu alta seam[n[-ntr-un fel,
 Destul c[la una e acel inel.

Porunci-mp[ratul s[taie de r`nd
 +i s[le despice,]n ele c[t`nd;
 T[ind slujitorii cum a poruncit,
 Se g[si inelul care s-a ghicit,
 +i de bucurie bunul suveran
 Pe c`rpaciu-ndat[ ]mbr[c[-n caftan,
 +i]nc[lec`ndu-l pe un arm[sar
 Care =i p-acesta i l-a dat]n dar,

Cu cinste, cu pomp[l-au dus omenit
La palatul care i-a f[g]duit.

Deci sc[p`nd c`rpaciul de traiul cel r[u
+i tr[ind domne=te]n palatul s[u
Cu averi destule =i cu bog[\ii,
S[vesti de d`nsul l-alte-mp[r[\ii,
Cum c[-n toat[lumea nu poate fi alt
Ca el s[ghiceasc[a=a de]nalt.

Tot]n acea vreme un alt]mp[rat,
Care cu hotarul era-nvecinat,
Pierduse din pieptu=-i la primblarea sa
O cavalerie =i nu o g[sea;
C[ruia]ndat[cum i s-a vestit
Despre ghicitorul cel prea procopsit,
Trimise scrisoare c-un tatar aci,
Poftindu-l s[vie =i lui a-i ghici
+i pre]mp[ratul rug`nd a-l l[sa,
Ar[t`nd pricina =i paguba sa.

Ajung`nd tatarul l-acest]mp[rat
+i pe loc scrisoarea cum i-a-nf[\i=at,
Trimise]ndat[pe un slujitor
+i chem[s[vie-naltul ghicitor,
C[ruia]ndat[ ]i =i porunci
Ca f[r[z[bav[s[mearg-a ghici,
+i chiar curierul care a venit
Conductor s[-i fie la c[l]torit.

Plec[ghicitorul cu acel tatar,
Dar prea trist cu totul =i plin de amar,

Mir`ndu-se-n sine cu ce me=te=ug
 +-acolo s[-ntoarc[vreun vicle=ug;
 Nu contenea ziua, noaptea, a g`ndi,
 Ce s[fac[dac[s[va dovedi
 C[n-are =tiin\[=i e un om prost
 +i prin viclenie]n cinste a fost;
 Socotind acestea, se c[[torea
 +-]i ve=tejea fa\`a de inim[rea;
 D-alt[parte iar[=i vedea pe tatar
 St`nd =i el pe g`nduri =i oft`nd amar
 +i i s[p[rea c[lui]i ajuta,
 Cu d`nsul dodat[ v[z`nd c[ofta,
 +i ca c`nd pe d`nsul tot]l t`nguia,
 +tiindu-i sf`r=itul care o s[-l ia.

Astfel]mpreun[ei c[[torind
 +-]n poarta cet[\\ii aproape viind,
 Aci cu-nt`mplare d`nd ei printr-un lac,
 S[r[sturn[-ntr-]nsul micul lor olac
 +i s[-nnomolir[at`t de ur`t,
 }nc`t s[ umplur[ mai p`n[la g`t;
 Acum ce s[fac[? La o cas[trag,
 +i st`nd se dezbrac[d-anteriu, nadrag,
 Pun pe o femeie, le spal[pe loc,
 Le-ntinde la soare toate]ntr-un loc,
 Le venea s[riz[d-asfel de voiaj,
 Dar de]ntristare nu avea coraj,
 Se primbla prin curte cu ochii]n jos
 +i el =i tatarul se uita mijos.

Astfel ghicitorul pe c`nd se primbla
 Privind c[ceac=irul v`ntul]l umfla,

}ncepu s[zic[: — Ei, ceac=ir, ceac=ir!
 Te primbli tu acuma, te m`ndre=ti]n =ir,
 Dar te-oi vedea m`ine cum te vei umfla
 +i care r[spunsuri le vei r[sufla.
 El zise acestea, dar bietul tatar,
 Ce a fost anume Ceac=ir chemat chiar,
 C[zu la picioare-i, cu amar pl`ng`nd
 +i cu rug[ciune c[tre el zic`nd:
 — O, prealn`elepte jup`n ghicitor!
 Aibi mil[de mine, fii]ndur[tor,
 Nu aduce p`r[pentru capul meu,
 C[cavalaria am g[sit-o eu,
 +-av`nd pietre scumpe mi-a dat a g`ndi
 S-o ascunz, c[poate nu s-o dovedii;
 +i v[z`nd c-acuma pe nume mi-ai zis,
 M-ai trezit]ndat[tocmai ca din vis,
 D`ndu-mi a cunoa=te c[geab-o ascunz,
 Cum c[tu ghicind-o eu ce-o s[r[spunz?
 Ci]i f[poman[, nu m[ar[ta,
 Na cavalaria d-azi]n m`na ta,
 +i c`nd te va pune ca s[i-o ghice=ti,
 F[-te c[o cau`i cumva =-o g[se=ti.

V[z`nd ghicitorul ce nici n-a g`ndit,
 }i]nflori fa\ a =i i s-a-nz`mbit,
 Zic`ndu-i: — Ceac=ire, — c[tre curier —
 Eu =tiam prea bine chiar d-alalt[ieri
 C[cavalaria e]n m`na ta,
 Dar n-am vrut d-atuncea a m[ar[ta;
 Cu toate aceste, bine ai f[cut
 De o spuse=i singur =i n-o ai t[cut;

+i]mi este mil[, nu voi s[te spui;
 Ce-o s[-mi foloseasc[dac[te r[pui?
 Ci numai]mi spune, de vei =ti cumva,
 De are-mp[ratul amor la ceva,
 }ns[dintre vite, precum c`ini, pisici,
 Sau niscaiva p[s[ri, dar mari, nu prea mici.
 — Da, — el]i r[spunse — are un c[\el
 +i de drag ce-i este umbl[tot cu el.
 — A=adar[— zise c[tre curier —
 Eu, merg`nd, trei zile soroc o s[-i cer,
 +i p`n[atuncea tu or]n ce fel
 Vei pune prin tain[m`n[pe c[\el
 +i cavalaria-n grab numaidec`t
 Cu ceva unsoare s[i-o-nde=i pe g`t;
 +-apoi fii]n pace, grije s[nu ai,
 C[n-ai pentru d`nsa r[spuns s[mai dai.

Ispr[vindu-=i sfatul, lu`nd s-a-mbr[cat,
 S-au pus]n tr[sur[=i iar au plecat,
 +i unul =i altul bucura\i acum
 Sf`r=ir[-ntr-o clip[r[masul lor drum,
 +i sosind dodat[veseli la palat,
 Merg`nd la-mp[ratul s-au]nf[\i=at.
 }mp[ratul, care era doritor
 S[vaz[-n persoan[p-acest ghicitor,
 Cum]l v[zu-ndat[mult s-a bucurat
 +-]l trimise-n pomp[la un alt palat,
 S[se odihneasc[c`tva timp aci
 +-]n urm[s[-l cheme lucrul a-i ghici.

Iar tatarul care era]ngrijat
 P`n[s[se vaz[de belea sc[pat,

P[zind, g[si vreme pe c[\el s[-l ia
 Prin salon]n bra\ e spre a-l m`ng`ia,
 +i cavalaria el numaidec`t,
 Gura-n grab c[sc`ndu-i, i-o dete pe g`t;
 Dup-aceea-ndat[s[duse ca-n zbor
 +i isprava=-i spuse c[tre ghicitor.

Sosind dar[ceasul s[fie chemat
 +i adus cu cinste ghicitorul nalt,
 Cum =i to\i mini=frii]ntr-aceast[zi
 Viind s-adunase spre a-l auzi,
 Ghicitorul nostru gura =-a deschis
 +i c[tre-mp[ratul]n astfel a zis:
 — Sl[vite-mp[rate, mul\i ani s[tr[ie=ti
 +-]n zile senine s[ ]mb[tr`ne=ti;
 Iar pentru ghicirea ce sunt chemat eu,
 Astfel se arat[ ]n zodiacul meu,
 Cum c[ai un c`ine aici]n palat
 +i cavalaria de el s-a m`ncat;
 Care =i acuma e-n stomahul s[u,
 +i de d`nsul poate s[v[par[r[u,
 C[-n alt chip s-o scoate\i din el nu pute\i
 Dec`t f[r[mil[de vre\i s[-l t[ie\i.

C`t era-mp[ratul mult de bucurat,
 Pe at`t de tare acum s-a-ntristat
 C`nd auzi-ndat[ zic`nd de c[\el
 C` cavalaria se afl[ ]n el.
 Ar fi dat]n sum[ce i-ar fi cerut
 Numai pe c[\elul s[nu-l fi pierdut,
 C[era un c`ine care mult f[cea,

El =tia ca omul orice]i zicea,
 La s[lt[ri =i jocuri pereche n-avea,
 D-aceea-mp[ratul prea mult]l iubea;
 S[muncea de g`nduri ce a hot[r],
 A las[c[\elul, ori a-l omor]!
 Sta la]ndoial[, nu s[ ]mp[ca,
 Nu crede-a=a lucru c`ine a-l m`nca;
 Dar s[-ntorcea iar[=i cu un cuget alt,
 C[de unde =tie cum s-o fi-nt`mplat,
 +i r[spunz`nd zice c[tre ghicitor
 C-un cuv`nt st[tornic =i hot[r`tor:
 — Dar dac[ ]n c`ine nu o voi g[si,
 Priime=ti cu moarte a te pedepsi?
 — Capu-mi s[se taie, —]i r[spunse el —
 De nu vei g[si-o acum]n c[\el.

Atunci]mp[ratul chem[pe gelat
 +i dete pe c`inele nevinovat
 S[-l junghe]ndat[ca p-un mielu=el,
 Cum =i despice`ndu-l s[caute-n el;
 Care totodat[porunca-mplinind
 +i cavalaria]ntr-]nsul g[sind,
 S[mir[-mp[ratul, r[m`ind uimit
 Pentru ghicitorul cel prea procopsit,
 Cum putu el astfel numa-ntr-un cuv`nt
 S[ghiceasc[lucrul tocma ca un sf`nt
 Pentru care foarte mult]i mul\mi
 +i bogate daruri d`ndu-i]l cinsti.

La plecarea-i]ns[din palat de sus,
 Tatarul atuncea care l-a adus,

Parc[ ]i =optise la ureche drac,
 +i o vulpe vie b[g`nd]ntr-un sac,
 O puse la scar[=]n grab alerg`nd
 Drept la]mp[raul,]i spuse zic`nd:
 — }mi pare,-mp[rate, c-acest ghicitor
 Un prost o s[fie =i am[gitor,
 Ci am pus o vulpe la scar[-ntr-un sac,
 Vr`nd un haz s[face\i, glum[s[v[fac,
 +i d-ave\i pl[cere, pute\i]ntreba,
 S[vede\i, ghice=te ce este au ba?

}mp[ratul dar[fiind]ndemnat,
 Ca spre o cercare l-a =i]ntrebat,
 Zic`nd: — Filosoafe, vei putea ghici
 Ca ce lucru este]n]st sac d-aci?
 Iar el, cl[tind capul cel detot prostesc,
 +a zis singur lui=i proverburl ob=tesc:
 “Ai umblat tu, vulpe, pe c`t ai umblat,
 Dar tocma acuma \i s-a]nfundat!”
 — Bravo! — }mp[ratul zise c[tre el —
 Ai ghicit, a=a e, mergi s[n[to=el.

Deci dar ghicitorul la \ara-i plec`nd
 +i daruri cu sine multe aduc`nd,
 Cum sosi,]ndat[la palat s-a dus
 +i la]mp[ratul scrisoarea au dus,
 }n care scrisese cellalt]mp[rat
 Despre ghicitorul c`te s-au urmat,
 +-]l l[uda foarte c[e procopsit,
 Cum =]n ce chip toate frumos i-a ghicit.

D-aci ghicitorul la casa-i merg`nd,
 Spuse }nt`mplarea nevestii pe r`nd,
 +i =ez`nd cu d`nsa la vorb[=i sfat
 }=i deter[planul]n chipul urmat,
 Zic`nd: — }nt`mplarea ne-a f[cut boga\i,
 Cu bani, cu avere =i destui arga\i;
 Acest noroc]ns[care l-am avut
 Poate s[m[surpe numa-ntr-un minut,
 Ba =i s[-mi aduc[pieire de cap,
 S[nu poci nici starea, nici via\ a s[-mi scap;
 C[cumva-mp[ratul iar d-o porunci
 Ca =i p`n-acuma ceva a-i ghici
 +i n-oi putea lucrul cumva a-l brodi,
 Toat-a mea prostie s[va dovedi;
 C[acuma, uite, cu tremur[turi,
 “Sc[pai scurt de coad[, printre pic[turi];
 “C[minciuna poate p`n[la un loc,
 +i ea ca =i toate este cu soroc;
 }nt`i te ardic[ca fulg din gunoi
 +-]n urma te-arunc[ca glon\ u-n noroi”;
 C[n-are nici aripi pe sus a zburat,
 N-are nici picioare pe jos a umbla,
 Ci noi mai-nainte s[ne preg[tim
 +i de r[u via\ a s[ne o scutim.

Chibzuind acestea, mut toate pe loc
 +-]n patru p[r\i casii]i pun noaptea foc;
 Apoi st`nd la uli\i strig, zbier =i r[cnesc
 C[s[ard cu totul =i s[s[r[cnesc;
 Sare lumea-ndat[, tulumbe alerg,
 To\i, cu mic, cu mare, ca s[sting[merg,

Vine =]mp[ratul r[ul a vedea
 +i la ghicitorul m`ng`ieri s[dea;
 El iar cum]l vede s[f[cu pe loc
 C[voie=te-n grab[s[sar[ ]n foc,
 Strig`nd: — Vai de mine! sunt stins, s[r[icit,
 C[-mi arde]n cas[cartea de ghicit.
 Puse]mp[ratul oameni a-l opri
 Ca nu-n disperarea-i]n foc a s[ri,
 Zic`nd c[tre d`nsul: — Dar ce, nebun e=ti,
 Vei pentru o carte s[te pr[p[de=ti?
 Iar el striga iar[=i: — Dar cum s[ghicesc,
 +i]n care case s[mai locuiesc?
 }mp[ratul zise: — N-ai ce s[-mi ghice=ti,
 +-]i fac alte case s[te odihne=ti.

Asfel el cu planul care-l n[scoci
 Sc[p[=i de grije de a mai ghici,
 +i c`=tig[iar[=i dar]mp[r[tesc,
 Palate =i alte c`te-i trebuiesc.

*

Mul'i s[r[ci]n lume cred]n ghicitori,
 F[r[s[-i cunoasc[c[-s]n=el[tori,
 Fiindc[se-nt`mpl[ cu vreun cuv`nt
 Ceva s[ghicesc[zic`nd numa-n v`nt;
 Dar vor lua pild[din acest c`rpati
 Prin ce uneltire s-a vestit dibaci,
 +i s[nu mai puie-n ghicitori temei,
 }n bobi =i c[r'i date de proaste femei.

DESPRE NARAVURI RELE

Cu =chiopu-ntr-un loc =ezi,

Te-nve\i s[schiopetezi.

+i

Cineva c`nd locuie=te

Cu magarul cel tr`ndav,

Ori p[r din el se lipe=te,

Ori c[vreun alt narav.

+i

Cu p[curarul c`nd tr[ie=ti

Trebuie s[te m`nje=ti.

+i

Naravu-nr[d[cinat

Nu poate fi vindecat.

Pentru c[

Cine orice]nva\[

Nu uit[ ]n via\[.

Fiecare =tie c[

Buba cap nu face

P`n[nu s[coace.

+i

Rana dac[se deschide,

Anevoie se]nchide.

+i de multe ori

Din zg[ibuli\va cea mic[

Bub[mare s[ardic[.

Totdeauna

Foc dup[foc, r[u dup[r[u,

Dar]ns[

Toate tot dup[neam merg,

La tulpina lor alerg.
 Din r[d[cina cea rea
 Odr[sle=te smicea rea.
 Mul'i zic:
 Meserie are bun[,
 }ns[ea nu schimb[firea,
 Nici st`rpe=te n[r[virea.
 Pentru c[
 Pomul lesne s[-ndrepteaz[,
 De mic p`n' s[-ncovoiaz[.
 C[ci orice,
 C`nd o dat[ s[ str`mbeaz[,
 Anevoie s[-ndrepteaz[.
 +i
 Firile c`nd s[-ncurc[
 Anevoie se descurc[.
 De aceea
 D[-i, s[nu se n[r[veasc[,
 Nu-l las[s[se sfin`easc[.
 C[,
 P[m`ntul p`n[nu-l calc[,
 Oale nu poate s[-l fac[
 +i
 Copilul nepedepsit
 R[m`ne neprocopsit.

POVESTEA VORBII

Povestesc c[ ]ntr-o vreme, dar nu s[=tie-n ce ani,
 C[-ntr-un ora= oarecare ar fi fost ni=te golani,

Vagabon\i, crai, haimanale, =-alt oricum vre\i s[-i numi\i,
 Oameni f[r] c[p]t`ie, =arlatani neprocopsi\i;
 Era de aceia carii p[rin\ii c] li iubesc
 }i \in tot pe l`ng[ d`n=ii =i la pieptul mumii cresc,
 L[sindu-i]ntr-a lor voie p`n[se fac mari, =tregari,
 +-ajung]n cele din urm[desfr`na\ilor stegari;
 C[ ]n loc s[se apuce de nego\ sau me=te=ug,
 Ei p-al\i asemeni cu din=ii g[sind fac priete=ug
 +i apuc prin mahalale]mpreun[ ]nhaita\i,
 Umbl[, miroas[pe uli\i ca ni=te]nvier=una\i;
 Orice zboar[li s[pare c[ ]l vor putea m`nca,
 }ntind felurite curse,]n m`n[a-l apuca;
 R[sipesc f[r] de mil[p[rintescul lor r[mas,
 Dau, p`n[numai]n piele =i]n c[ma=[se las;
 Apoi r[m`ind goi pu=c[, ori m[car =i]mbr[ca\i,
 Neav`nd ce s[mai toace, dup[cum era-nv[\a\i,
 Ori se apuc de ho\ie, ori de]n=el[torii,
 +-]n cele din urm[ ]ntr[ ]n ocne =i pu=c[rii.

De astfel de caractere era =-ace=ti trei golani,
 Mar\afoi porni\i spre rele =i de fa\ ho\omani,
 A c[rora istorie vrem aici s-o povestim,
 Care, precum ni s[pare, nu stric[ca s[o =tim,
 C[vom vedea-n haine bune ni=te oameni]mbr[ca\i
 Umbl`nd cu me=te=ugire =-]n=el`nd lumea prin pia\'.
 }ntr-o zi ei se adun[=-]ncep a se]ntreba
 Cum =i ce fel s[ ]n=ele acum iar pe cineva.
 A=a zise din ei unul: — Eu de pe=te]ngrijesc.
 Al doilea zise iar [=i: — +i eu untdelemn g[sesc.
 Iar al treilea r[spunse: — Dac[este a=a dar,
 Eu trebuie s[iau p`ine oricum de la vrun brutar.

— Dar pentru vin ce vom face?]ntreab[unul din ei.
 — N-ai grije, — r[spunse altul —]ni g[lesc c` t vrei s[bei.
 Deci plec`nd cel pentru p`ine =i trei parale av`nd,
 Merge la brutar cu ele =i le d[-n m`n[-i zic`nd:
 — Poftim aceste parole, datoria s[-i pl[tesc,
 +i pentru c[avui credit]ni prea foarte mul[mesc.
 }ntreb[brutarul: — Ce fel? dator c`nd]mi r[mase=i?
 — Nu =tii, alalt[ieri, — zise-o p`ine c`nd]mi dede=i
 +-asupr[-mi neav`nd parole detot s[ ]i o pl[tesc,
 | -am zis m`ine sau poim`ine cusurul]i-l]mplinesc?
 Brutarul se g`ndi-n sine: — Ce =tiu, poate i-oi fi dat,
 +i precum se vede treab[nu]iu minte, am uitat;
 Dar bravo! om drept, s[racul, cu frica lui Dumnezeu!
 O datorie uitat[pl[ti f[r[s[-i cer eu.

Dup[ce dete parole acela, chip a-i pl[ti,
 +i pu`in ]ncoaci-]ncolo dup[ ce se ]nv`rti,
 Veni la brutarul iar[=i, se f[cu a cump[ra,
 F[r[s[aib[ ]n pung[m[car o chioar[para;
 Zise c[tre d`nsul: —Frate! eu azi cu grab[ plec`nd,
 Am uitat pe mas[punga, ni-te socoteli f[c`nd,
 Ci te rog iar[=i f[bine =-]mi d[ ]n credit trei p`ini,
 +i m`ine de diminea\ ]ni dau paralele-n m`ini,
 — Bucuros, — zise brutarul — m[-ncrez la un om cinstit,
 C[v[z ceea ce uitasem ai venit =i mi-ai pl[tit.
 A=a brutarul se-n-al[c-uneltitul me=te=ug,
 Nu-i da prin g`nd c-o s[-i joace un astfel de vicle=ug

Cel cu untdelemnul iar[, un mare ulcior lu`nd
 +i pe gur[un burete]nl[untru lui b[g`nd,
 Se duse la b[c[nie cu d`nsul numaidec`t

+i porunce=te s[-l umple cu untdelemn p`n[-n g`t;
 Dup[ce-l umple b[canul, el atunci cu grai seme\
 }l]ntreb[ca s[-i spuie cum]l vinde, cu ce pre\
 — Pre\ul — r[spunse b[canul — chiar s[=tii =i singur po\i,
 Tri lei]i este ocaua, precum]l vindem la to\i.
 — Trei lei? — acesta]i zise — toarn[-l]napoi, nu-l iau,
 Cu a=a pre\
 niciodat[n-am cump[rat, nici nu-\i dau;
 }i dau doi lei jum[tate pe oca; de-l dai, s[-mi spui.
 — Nu poci mai jos, —]i r[spunse — mai bine-napoi]l pui.
 +i zic`nd aceasta-ndat[l-a-ntors cu fundul]n sus,
 De necaz multe zic`ndu-i]napoi]n chiup l-a pus;
 Atuncea]n=el[torul lu`nd ulciorul s-a-ntors
 +i, sp[rg`ndu-l, din burete destul untdelemn a stors.

Al treilea, ca =i ceial\i,]n pesc[rie merg`nd
 +i la un loc un crap mare ca de opt oca v[z`nd,
 Porunci (ca un om mare) s[-l at`rne ]n c`ntar;
 Dup[ce-l c`nt[ri, zise: — Acum s[faci bine dar
 S[-mi dai un om s[mi-l duc[acas[s[-i =i pl[tesc,
 Fiindc[n-am bani la mine at`via c`\i trebuiesc.
 Pescarul “bucuros” zise =i]i dete un fecior,
 Spuind c`\i lei s[-i r[spunz[, cel g`ndit de negustor.
 Lu`nd pe=tele feciorul =-abia duc`ndu-l de greu,
 Merge dup[el]n curtea unuia arhiereu
 +i aci-ntr-un loc oprind-l,]i zise: — St[i pu\intel
 S[m[duc s[spui]n cas[c`\i bani s[-\i dea pentru el.
 R[m`ind sluga afar[, el intr[l-arhiereu
 +i zise: — Venii, preasfinte, cu un biet frate al meu,
 S[-\i faci pomant[cu d`nsul, vro molitf[s[-i cite=ti,
 C[prea mult se b`ntuie=te de sup[r[ri diavole=ti;
 Alte r[ut\i nu face, nici nu d[cu bolovani,

Ci tot vorbe=te de pe=te =i se ceart[, cere bani.
 }i zise arhiereul: — Unde e? Adu-l aici,
 +i sluga mea ca s[-l \ie s[vie-n cas[s[-i zici.

Pescarul biet, ca tot prostul,]n cas[dac[intr[,
 De c`teva vorbe groase ca s[-i zic[se p[st[r[,
 +]ndat[: — P[rinte! — zise — hai mai cur`nd de-mi da'i bani,
 C[n-o s[stau eu aicea s[v[a=tept zece ani!
 | -a spus pe=tele c`t face? Este tocma opt oca,
 Mi-am rupt m`inele cu d`nsul, dar era proasp[ ]t, mi=ca.
 Cuviosul om crezuse c[-n adev[r e nebun
 +i chem`nd doi]n=i]ndat[, iau cu sil[, jos]l pun,
 Cere-n grab un molitfelnic =i]ncepe a-i citi,
 Iar pescarul striga tare pe=tele a i-l pl[ti;
 Pe care, neascult`ndu-l,]l \inur[jos mereu,
 P`n[-i citi o gr[ ]mad[ b[ ]tr`nul arhiereu;
 Apoi afar[sco`\ndu-l, el iar bani cer`nd striga,
 Iar slugile]i ziser[s[tac[, c[-l vor lega.
 Atunci pescarul se-ntoarse la scaunul s[u, nec[ ]it,
 +i spuse c[pentru plat[o molitf[i-a citit.

Iar acel', am[gitorul, lu`nd pe=tele porni
 +i merg`nd c`t mai]n grab[cu ceilal'i se]nt`]ni,
 Sf[ ]tuir[ ]mpreun[cum =i ce fel a-l g[ti
 +i vreun me=te=ug iar[=i pentru vin a unelti.
 A=a cu to`ii dodat[ la un c`rciumar merg`nd
 }i deter[-n m`n[ toate, ]nv[\`ndu-l =i zic`nd
 Crapul s[-l cure'e bine, s[-l cresteze frumu=el,
 S[-i puie piper =i sare, =untdelemnul peste el,
 +i cu o tav[s[-l duc[s[se frig[la cuptor,
 }n loc de ap[turn`ndu-i pe dasupra vini=or,

+i c[ei ceva prin pia\ [p`n[ se vor ]nv`rti,
O s[vie s[m[n`nce, dup[ce s[va g[ti.

Dup[ce dar s-a fript crapul, c`te=itrei s-au adunat
+i au =ezut]n odaie la un chef]ndelungat:
Vin, rachiu, pelin b[ur[p`n[ c`nd n-au mai putut,
+i c`nd voir[s[plece, socoteal[au cerut;
St[p`nul, d`nd socoteal[unui b[iat ce-l avea,
}l trimise]n odaie zic`nd at`i lei s[dea.
D`nd b[iatul socoteal[, ei pe loc s-au apucat
+i fie=tecare m`na]n buzunar au b[gat,
Zic`nd cu to`ii-ntr-o gur[: — Eu pl[tesc, ba eu pl[tesc!
Se fac c[unul pe altul a se l[sa nu voiesc;
Sf[dindu-se ei]n astfel ca la un minut de ceas,
Dintr-]n=ii se scul[unul =i zise cu mare glas:
— De vreme ce fiecare avem poft[s[pl[tim,
Ce trebuie]ntr-at`ta s[st[m =i s[ne sf[dim?
Ci s-arunc[m sor`i mai bine, =i pe cine va c[dea,
Atuncea to`i s[se trag[=i numai unul s[dea.
R[spunse altul: — Prea bine, bravo! a=a vom urma,
S[leg[m pe c`rciumarul la ochi bine c-o basma,
+i din noi din trei pe care m`n[ ]=i va pune el,
S[numere banii-ndat[=i s[pl[teasc[acel.
+i cu-n`eles se-nvoir[, cum =i f[cura a=a,
C`nd la ochi legat b[iatul prin odaie se-nf[=a,
Au =ters-o to`i c`te unul, pe u=[ ]n grab ie=ind,
L-a l[sat s[dibuiasc[,]ncoaci-ncolo p`=ind;
}ntr-acestea iac[vine st[p`nul s[u dup[el
S[vaz[ce z[bove=te =i nu vine nici un fel;
Iar b[iatul, care parc[de mij[umbra juc`nd,
Puse m`n[-n grab pe d`nsul: — Tu, tu s[pl[te=ti! strig`nd.

Iar st[p`nul s[u]i trase c`teva =i]l b[tu,
Zic`nd: — Eu pl[tii o dat[=acum o s[pl[te=ti tu.

*

L-aceast[-n=el[torie celor trei li s-a-nfundat,
C[ ]n m`na st[p`nirii, prinz`ndu-i, lega\i i-a dat;
Unde =i de alte multe, cercet`nd a dovedit
+i prin judecat[dreapt[la ocn[i-a os`ndit.

*

Ce nu ar face cr[imea de n-ar fi st[p`nitori!
De n-ar fi temni\e, ocne =i n-ar fi pedepsitori!
De aceea totdeauna trebuie s[mul\mim
St[p`nirii cei]nalte, c[r]ii supu=i ne numim:
C[ci prin marea sa-ngrijire privigheaz[pentru noi,
Ne ap[r], ne fere=te, ca =i p[storul pe oi,
Care =i]ngr[de=te turma cu c`ini vioi =]nv[\a\i,
Ziua, noaptea s-o p[zeasc[de lupii]nver=una\i.

DESPRE PROSTIE IAR{ +I

Ce-mi e prostul, ce-mi e nebunul!
Ce-mi e Rada Badea, ce-mi e Badea Rada!
Ia pe unul de picioare =i love=te pe cellalt]n cap,
Cine s[apuc[s[ ]nve\e pe nerodul nu se osebe=te de nebun.
Prostu-nva\ b[r]berie la capul t[u].
}i dai un ban s[te raz[=i doi s[te lase.
Cu nebunul s[nu-\i pui nici]n clin, nici]n m`nic[.
El nu =tie ce e laie, nici ce e b[laie.
Nebunul nu asud[nici la vale, nici la deal,
Tu]i faci cu ochiul, el]\i face cu capul.

Prostul este:

Caut[Nan iapa, =i el c[l[re pe ea.
 N-au ajuns la r`u =i =a ridicat poalele la br`u,
 Nu-l priimise]n sat =i el]ntreba de casa p`rc[labului.
 Cine]=i pune mintea cu nebunul este mai nebun.
 Pe nebunul nu-l aduci la cuno=tin\[.
 E anevoie s[tai pom =i s[ciople=ti om.
 Ziua bun[de diminea\[se arat[.
 Vi\elul dup[balig[se cunoa=te ce bou o s[se fac[.
 Puica pe creast[se cunoa=te ce neam o s[ias[.
 La satul ce s[vede, c[l[uz[nu trebuie.
 Din coada pisicii sit[de m[tase nu s[face.
 }n tigrv[seac[c`t s[sufli, nu po\i s[o umfli.
 Mintea de ar cre=te pe toate c[r[rile, ar pa=te-o m[garii.
 Orbului degeab[ ]i spui c[s-a f[cut ziua[.
 Prostul face ce vede =i ce aude crede.
 }i pare c[c`te zbor s[ m[n`nc[.
 Surdului degeab[ ]i c`n\i de jale.

El este:

— Bun[ziua, nea Istrate! — Doi boboci de ra\[, frate.
 — M[Istrate, tu e=ti surd.
 — Mai era colea un c`rd.
 Unde dai =i unde crap[!
 Tu ce]i c`n\i, =i el ce ]i desc`nt[?
 Tu]l trimi\i la foc, =i el]i aduce busuioc.
 Tu]l trimi\i la surcele, =i el]i aduce floricele.

POVESTEA VORBII

Un neghiob cu totu,-n vremea mai demult[,
 C[s[-=i ia nevast[f[c`nd =i el nunt[,

De mas[, bucate]n g`nd]i venise.
 Dar cu ce s[fiarb[deloc nu-ngrijise.
 Socrul, ca =i d`nsul, v[z`nd c[nu-s lemne,
 Alearg[la hor[pe tineri s[-ndemne,
 Strig`nd: — Cine este mai voinic de duc[,
 S[mearg[ ]ndat[, lemne s[aduc[?
 Ginerele sare, ia car =i secure:
 — M[duc eu, r[spunde =i pleac[-n p[dure.
 Ajung`nd se uit[la un copac mare:
 — S[-l duc]ntreg, — zise — ce de mai haz are!
 I-a= face]ndat[pe to`i ca s[-mi zic[;
 “Hop o dat[, mare! ce mai generic!”
 Dar numai el singur]n car cum s[-l suie?
 +-]i veni-n g`nd carul al[turi s[-l puie,
 Ca t[ind s[-l culce, drept]n car s[caz[
 +i a=a s[-l duc[, nunta=ii s[-l vaz[.
 F[c`nd dar el astfel =i t[ind stejarul,
 Cum c[zu,]ndat[ ]i turti jos carul.
 Acum ce s[fac[?Fluier[, prive=te,
 +-]ntr-o parte =alt[st[=i se suce=te!
 V[z`nd c[nu-s boii, s[-i caute pleac[,
 Cu securea-n um[r =i cu h`rca seac[,
 +i nemaig[sindu-i, c[i-a pierdut crede;
 Iac[=-]ntr-o balt[ni=te ra\vede.
 Nu-i venea prin minte c[o s[mai pa\[,
 Azv`rli securea s[dea]ntr-o ra\[.
 Nu]nmemere=te, ra\ele zbor, scap[,
 +i securea cade b`ld`b`c]n ap[.
 Pe loc s[dezbrac[, se arunc[-n balt[,
 Neg`ndid nerodu c-o s[pa\[=alt[.
 Pe c`nd el cu totul se da-n afundare,
 S[scoat[securea din apa cea mare,

Vine oarecine]n ascuns, pe tain[,
 +-]l fur[de-l las[f[r[nici o hain[.
 Dup[ce r[mase gol numai]n piele,
 Privind]mprejuru=-i v[zu floricele,
 S-a pus s[culeag[zic`ndu=-i: "Nu-mi pas[,
 Cu m`inele goale tot nu merg acas[."
 +-a=a numa-n piele se duse cu ele,
 }n loc de surcele duc`nd floricele.

DESPRE NEROZIE

Eu]i cer ca s[-mi dea mie,
 +i el]i]ntinde `ie.

Pentru c[

Nerodul =i cu nebunul
 Am`ndoi sunt fra`i ca unul

Sau

Unul =-altul tot un drac,
 Am`ndoi un ban nu fac.

Precum e o vorb[:

S-a-nt`lnit]n drum Pacala
 Cu frate-s[u, nea T`ndala.

Totdeauna

Nerodu-nt`i o croie=te
 +-]n urm[se socote=te.

+i

Nerodui la orice fie
 Pe loc zice c[ ]l =tie.

Nerodului se pare
 C[toate-n palm[le are.

El e
 Barb[lung[p`n[-n burt[
 +i minte p`n[-n g`t scurt[.

C`te le g`nde=te,
 R[u le ispr[ve=te.

POVESTEA VORBII

Un nerod odinioar[,
 Cu mintea lui cea u=oar[,
 Se scoal[,]=i ia magarul,
 }i pune-n spate samarul,
 S-arunc[-ndat[pe d`nsul,
 D[cu nuiaua]ntr-]nsul
 +i pleac[c[tre p[dure,
 }n m`n[cu o s[cure,
 Ceva lemne s[doboare,
 Din copaci cr[ngi usc[cioare.
 P[durea din]nt`mplare
 Se afl[pe un deal mare
 +i jos]n poalele sale
 Spumega un r`u la vale;
 Aici el dac[se duse,
 A privi pe sus se puse
 La to`i copacii d-a r`ndul,
 Pironindu-se cu g`ndul.
 La toat[ ]nv`rtitura
 Belea ochi =i c[sca gura,
 Ca s[vaz[crengi uscate

De proprietar iertate,
Fiind verzile oprite
C-obiceiuri legiuite.

Deci privind el spre o parte,
V[zu-n vale, nu departe,
Un copac gros la tulpin[,
Uscat p`n' la r[d[cin[,
Carele cr[cile sale
Le pleca spre ap[-n vale.
Alearg[-n grab, lI prive=te,
Se bucur[=i z`mbe=te
C[i-a ajutat norocul
S[-=i]ncarce dobitocul.

Nu =tia-n grab cum s[saie,
S[se urce ca s[taie;
Cum s[urc[sus]ndat[,
Craca-nt`ia fu jos dat[,
Pe loc p-a doua love=te
+-o doboar[voinice=te;
Apoi se urc[la alt[,
Dup[aceea la mai-nalt[,
Taie, nici una nu las[,
Vr`nd s[le care acas[.

C`nd l[s[lemnul pr[jin[,
Se uit[jos la tulpin[,
S[vaz[gr[mada dat[,
Cum st[la p[m`nt culcat[,
+i uit`ndu-se, s[racul,

S-a]nchinat ca de dracul,
 V[z`nd c[cr[ngile sale
 Se duceau pe r`u la vale:
 C[toate]n el cazuse
 +i de ap[au fost duse.
 Acuma dar ce s[fac[?
 Nu mai r[m[sese crac[,
 Trebuia acea tulpin[
 S-o taie din r[d[cin[;
 Se d[jos =i s[g`nde=te,
 }n tot chipul chibzuie=te,
 Ce fel s[o nemereasc[,
 Nu cumva iar s[gre=asc[;
 C[vrea el cu vreo paz[
 Copacul spre deal s[caz[;
 C[ci =i el c[uta]nc[
 Spre pr[pastia ad`nc[.

Dar g`ndirea a fost scurt[,
 C[nu pierdu vreme mult[,
 Ci p`n[scobe=ti un dinte,
 Ce s[fac[-i veni-n minte.
 +i lu`nd funia-ndat[
 Cea de la samar legat[,
 Mai ia c[p[stru, br`u scoate,
 Leag[una d-alta toate,
 Face o funie lung[
 Mai departe s[ajung[.
 Apoi urc[dobitocul
 Unde era mai sus locul,
 Apuc[funia-,nnoad[

De samaru-i despre coad[;
 D-acolo-n copac se suie,
 Vr`nd pe voaia-i s[-l supuie,
 |ap`n de v`rfu-i o leag[
 +i face o fapt[-ntreag[.

D-aci]n grab se pogoar[
 Ca o pisica u=oar[,
 Apuc[securea lat[
 +-]ncepe s[saie-ndat[.
 Taie, mii de ori love=te,
 St[pu`in, se odihne=te.
 +i iar ia securea-n grab[,
 Ca un ager l-a sa treab[.
 Taie p`n[nu mai poate,
 Aschii peste a=chii scoate;
 C`nd s-apropie s[caz[,
 A=tepta spre deal s[-l vaz[
 Dar, unde? copaciul mare
 Nu vrea s[-i dea ascultare,
 Ci]ncep`nd s[trosneasc[
 +i spre vale s[porneasc[
 R`dic[ ]n zbor magarul,
 Cum era cu tot samarul,
 +i]n vederile sale
 }l arunc[peste vale.

Iar el, privind la-n[ ]lime
 M[garu-n zbor cu iu`ime,
 C[zu]ndat[pe vine
 +i]ncepu s[se-nchine,

Zic`nd: — Ce minune mare,
 Din cele]n lume rare!
 De ce muri bietul taica
 +i nu tr[i draga maica,
 S[vaz[magar cum zboar[
 Ca o pas[re u=oar[?
 Ieri de muream, Doamne bune,
 Nu vedeam ast[minune!

DESPRE LENE+I

Lenea e cocoan[mare
 Care n-are de m`ncare.
 To'i copacii]nfrunzesc,
 Dar mul'i din ei nu rodesc.

Plopul e destul de mare,
 Dar pe d`nsul poame n-are.
 Pe nevoia=ul =i lene=ul
 Cu o funie s[-i legi
 +i p-am`ndoi s[-i]neci.
 Parc[-i e gur[-ncle=tat[
 +i de ielele luat[.
 De lene ochii=-i]nchide
 +i buzele]=i deschide.

I-e lene s[=i vorbeasc[,
 Dar]nc[s[mai munceasc[!

Dup[cum a fost s[dit,
 Astfel a =i r[s[rit.

Umbl[drumurile-n r`nd,
Podinile num[r`nd.

To\i pretutindenea sap[,
El duce c`inii la ap[.

Parc[pentru-o vorb[vie, gura]i cere chirie.

Rumeg[vorba ca oaia iarba.

Lene=ul fuge de dan\
Ca =i c`inele de lan\<.

De lene =i de ur`t
Tocmai supt pat s-a v`r`t.

A=teapt[ ]mbuc[tura
S[i-o dea mur[ ]n gur[.
}ns[

Mai bine ar tot m`nca
Dec`t ceva ar lucra.

El

Joac[dan\< pe mamalig[
+]i ajunge c`t c`=tig[.
C`nd]n cea dup[urm[

La o pomana[-nghesuit,
B[ut, s[tul a murit.

A m`ncat p`n[ ]nc`t
I-a venit p`n[ la g`t.

Lene=ul

Are gur[-mpiedicat[.

Dar taina o spune-ndat[.
     +i
 De vei sfat la vreo treab[,
 Mergi pe lene=ul]ntreab[.
     El
 Altora le d[pova\[,
 Dar pe sine nu se-nva\[,
     Lene=ul zice:
 Mam[, zi s[vin[nenea
 Ca s[mai scuture lenea.
     Sau
 Ast lucru l-a= face-ndat[,
 Dar n-am cine s[m[bat[.

POVESTEA VORBII

C[ldura dup[ce trece
 +i]ncepe v`ntul rece,
 |iganul u=or]n pene
 Nu-=i f[cu bordei de lene;
 Acum vede c[ ]i pas[
 Dar lenea tot iar nu-l las[;
 Iarna iar ned`ndu-i pace,
 Ia =i el, un plocon face
 +-]n sat la zapciu se duce,
 Gr[bind din somn s[-l apuce;
 C`nd el ]n m`ini cu ploconul,
 Iac[ie=i =i coconul.
 — Ce vei, \igane?-l]ntreab[.
 — Te rog, cocoane, d-o treab[!

D[-mi un doroban\, f[bine,
 Ca s[stea ast[zi de mine,
 Cum o =ti s[nu-mi dea pace,
 Un bordei p`n[mi-oi face.

Deci lu`nd el doroban\ul,
 Juc[ ]ntr-acea zi dan\ul.
 C[, c`nd]ncepu a-l bate
 Cu g`rbacele pe spate,
 Bordeiul gata]i fuse
 +i]n el copii=-i puse,
 Zic`nd: — Bogdaproste, frate,
 M[cam bordu=i=i]n spate,
 Dar]i mul[mesc de cas[,
 C[acum de frig nu-mi pas[.

Dar]ns[
 Lenea c`nd este mai mic[
 Tot =tie =i ea de fric[.
 Dar c`nd este lenea mare,
 Vede arz`nd pe el casa
 +-]i e lene ca s[ias[.

POVESTEA VORBII

S[zice c[oareunde un]mp[rat curios
 Vrea s[afle-n ce chip este omul cel mai lenevos,
 +i porunci s[-i adune c`iva din \inutul s[u,
 ]ns[de cei mai de frunte, ce s[lenevea mai r[u.
 Dup[ce dar]i g[sir[=i dup[ce i-au adus,
 Tocma-n marginea cet[\ii s[=az[-ntr-un loc i-a pus.

C` tva timp a=a \iindu-i, f[r] s[fac[nimic,
 De la curtea-mp[r]teasc[le da bucate, mertic,
 +i]ntreb`nd]mp[r]ratul cum petrec ei =i ce fac,
 }i povestir[slujba=ii cum c[toat[ziua zac,
 +i c`nd le d[ de m`ncare, o m[n`nc[r[sturna\i,
 L-e lene gura s[-i ca=ce, parc[-s ni=te le=ina\i.

De acest[ ]mp[r]ratul auzind, la ei s-a dus
 +i de la u=e privindu-i, s[dea casii foc a pus,
 Ca s[vaz[ce vor face, vor =eeda tot nemi=ca\i,
 Sau, v[z`nd focul,]ndat[o s[fug[to\i speria\i?
 Dar v[z`nd c[privesc focul =i nu se mi=c[din loc,
 Puse un slujba= s[strige: — Ie=i\i, c[arde\i]n foc!
 Iar unul din ei r[spunse: — Nu-\-e-le-ne-s[-vor-be=ti?
 +i a=a s[pr[p[dir[, arz`nd]n foc, to\i acesti.

DESPRE BE | IE IAR{ +I

Cine bea]n cinste ori]n dator se]mbat[de dou[ori.

C[

Una g`nde=te c`rciumarul =i alta be\ivul.

C`rciumarul zice:

B[utura e unde e, m`ncarea e o fudulie.

Apa nu e bun[nici]n cizm[.

Vinul e pentru noi, nu e pentru boi.

Cu vinul =i cu somnul uit[grijile omul.

Vinul e toiagul b[tr`ne\ilor =i nebunia tinere\ilor.

}ns[

Vinul bun =i nevasta frumoas[sunt dou[otr[vi dulci la om.

Tu]l beai pe d`nsul =i el te bea pe tine.

Tu]l bagi]n ma\=i el iese]n fa\[.
 C`t s[dai ocol, tot te d[de gol.
 Mergi pe c[rare lin[=i dai drept]n tin[.

POVESTEA VORBII

Un unguorean oarecare
 Ce n-au prea avut umblare
 +i nici vie nu v[zuse,
 Nici vrod[vin b[use,
 +i v[z`nd odat[vie,
 B`nd =i vin p`n` la be\ie,
 P-alt unguorean]nt`lne=te
 +i cu el astfel vorbe=te:
 — Mai soa\e, v[z`t-ai tu ghie?
 — Am v[z`t, m[i, — zise — =o mie.
 — N-o, da cum]i? de-i v[z`t, spune
 — Da au]i, m[i, vo minune?
 — De n-ai v[z`t cred pot` s[-\i par[.
 — No, m[, s[-\i spun cum]i dar[:
 }i alb[=i ste-n chi=oar[
 R[sc[c[nat[la soare.
 — No, min\ tu, c[n-ai v[z`t ghine,
 S[-\i spun io, cat[la mine:
 Ghia aie-i pi-un deal pus[,
 Tot cu \epi pin ea]mpuns[,
 +i cochile, voinici tun[
 Poam[ei de i-o adun[,
 +i supt chicioare,]mparc[,
 S[-i cure zeam[, o calc[.

Apoi p-aceea zeam[drag[
O botez ghin =i o bag[
}n o scorbur[ ]ntins[,
Cu bete d-alun]nchis[;
De-aci mere o boreas[,
Ce]i zice c`rjm[reas[,
+i chim[ghinul pi-o boart[,
|`n`nd o cof[cu toart[,
+i \i-l dea de-l beai cu oala.
M[, da-i =el[u ghinul ala!
C[, c`nd]l beai, te]mbun[,
P`n[banii \-]i adun[
+i s[duce, nu-i mai pas[,
Cu punga goal[te las[;
+i s[vezi cum, num-ascult[
La hienia-i a mult[:
Io beui din el odat[
O oal[ghine-ndesat[,
+i p`n' gr[ii trei cuvinte,
M[lu[un chic de minte,
C`nd plecai s[meri pe cale,
Drumu oblu-m p[rea vale.
C[el se \inea de mine
+-]mi da ghes s[caz pe vine,
Io dam pe poteca lin[,
El m[da-n l[uri pin tin[.
Dac-am v[z't c[joc]=i face,
Vrui s[-l ghirui, s[-mi dea pace,
Dar el m-o tr`ntit]n tin[
+i m[dete pe hodin[.

C`nd m-o de=teptat o tuse,
 M[uit, s[vezi ce-mi f[cuse!
 La gura-mi se b[ligase,
 Bani din punga-mi luase
 +i s[dusese la dracu
 +i unde i-o fost lui placu.
 Vinul, \uica cui]i place n-are cu ce s[se-mbrace.
 Be'ivul c`nd trece pe punte]nchide ochii s[nu vaz[apa.
 Arama omului la be'ie se arat[.
 Ho\u-nva\[la ho`ie =i be'ivul la be'ie.
 S[bei p`n' \-o ie=i p[ru p`n c[ciul[=i c[ma=a p`n izmene.
 Dar
 Cine s[ia dup[musc[ajunge la b[legar.
 C[
 Cine bea p`n' la-mb[tare nume bun]n lume n-are.
 +i
 Dec`t s[-\i ias[nume r[u, mai bine ochii din cap.
 Spune-mi cu cin' te-nso\e=ti, ca s[-\i spui eu cine e-ti.
 Cine te vede intr`nd ]n c`rcium[nu zice c[ai intrat s[
 te-nchini.
 Omul a intra]n baie =i a nu se]mb[ia nu se poate.
 Omul este ca oaia, lesne s[ia dup[altul, nu judec[nevoia.

POVESTEA VORBII

Un grec oarecare, din sate plugar,
 Plec[=i se duse cu al s[u magari
 P`n[la o rud[c-e-i era cumnat
 +i avea =ederea departe l-alt sat.
 Cumnatu-s[u, care prea mult]l iubea,

+-]n casa-i v[z`ndu-l o dat[abia,
 }l primi vesel, cum i s-a c[zut,
 +i seara la cin[cu el a =ezut,
 Cu vorbe, cu glume tot s-a]ndemnat,
 +-a dat cu paharul p`n` s-a]mb[ ]tat.
 Culc`ndu-se astfel =i dormind ceva,
 A doua zi capul grozav]i urla,
 }i p[rea mai mare de cum era-nt`i
 +-]l tr[gea s[-l puie iar pe c[p[t`i;
 }l pune, =i geaba, orcum nu-i trecea,
 }l at`rna, parc[locul nu-i pl[cea,
 Nec[ ]it se scoal[, grea\ a a=-i scuipe,
 Vr`nd =i dobitocul a =-]l ad[pa,
 +i dac[se duse]n sat la ci=mea,
 Fluiera din buze, silindu-l s[bea.
 Dobitocul]ns[, dac[a b[ut,
 }=i ardic[capul =-]n loc a st[ ]tut.
 Deci v[z`nd \[ ]ranul pe al s[u cat`r,
 C[la fluierarea-i nu face hat`r
 +i de]mbiere n-are nici habar,
 Ca o pic[ ]tur[s[-ng]hi\ ] m[car,
 Zise (cl[ ]tin`nd capul): — Hai, dobitoc, hai!
 Tu mai mult[ ]minte dec`t mine ai!
 De f[ ]ceam asear[ca tine =i eu,
 Nu era s[-mi fie ast[ ]zi a=a greu.

Fiindc[=i urm[ ]toarea poveste este
 A r[d[ ]cinii be\iei, o al[ ]tur[ ]m aici.

C`nd a fost odat[ ]pre p[m`nt aleas[
 Nobila Gutuie poamelor cr[ ]ias[,

D`nd obl[duire =i peste legume
 Celor ce se afl[ ]n]ntinsa lume,
 Tronul]=i pusese sus la]n[ ]\ime,
 }ntinzindu-=i cortul]n acea l[ ]\ime,
 Sta]nconjurat[ca cr[ ]ias[mare
 De destule poame p`n[-n dep[rtare;
 Iar]n jos pe vale sta]n =ir sup[coaste
 Feluri de legume drept viteaz[oaste.
 Astfel dar regina, nobila Gutuie,
 Vru]n r`nduial[tronul s[u s[-=i puie
 +i dup[talente ce ea cunoscuse
 Pe vestita Chitra cap a fi o puse;
 Rodia alese cum =i pe L[m`ia,
 Piersica, Naramza pentru treapta-nt`ia;
 Iar a doua treapt[r`ndui pe P[rul,
 Cu Cire=a, Vi=ina, Zarz[ra =i M[rul;
 Iar pe sup[ace=tia Coarna =i pe Pruna,
 Cum =i dopotriv[Nuca =i Aluna;
 Cu ace=tia dar[ ]mplinindu-=i suma
 Despre toat[poam[=i despre leguma,
 Sta din]n[ ]\ime, se uita]n vale,
 R[sp`ndind la toate poruncile sale
 Prin Migdalul tainic, ce]i sta la spate
 +]i avea credin\[a p[zi dreptate.
 Deci bubosul Strugur, ce-=i avea =ederea
 Pe l`ng[cr[ ]ias[cu apropierea,
 P`rc[lab s[fie cinste avusese,
 De aceast[slujb[vrednic s-alesese;
 }ns[el zavistnic c[tre celelalte,
 Care ocupase slujbe mai]nalte,
 }ncepu cu ur[multe p`ri s[fac[,

Socotind reginei astfel s[se plac[,
 +i pe d-alt[parte poamele s[race
 Nu avea de d`nsul niciodat[pace:
 Nu-nceta]n l[turi tot s[se]ntinz[,
 S[se mai lungeasc[, loc s[mai cuprinz[;
 +at`rna de une, sugruma pe alte,
 N-avea p[s]n sine de porunci]nalte,
 B[t[ios, zburdalnic dintr-a sa natur[,
 Sup[r[pe toate prea f[r[m[sur[,
 }i pl[cea s[-i bat[joc de fiecare,
 Ame\ea o lume ca cu fermecare;
 }ntr-aceste =-alte cu semea\ fa\[,
 }nfoiat]n haine, r[sucind musta\[,
 Plin de nebunie, cu ar\ag]n sine
 Se ardic[-ndat[, la cr[iasa vine
 A aduce p`r[despre celelalte
 +-]ntr-acest chip zice cu strig[ri]nalte:

— M[ ]nchin, st[p`n[, cu supus raport,
 Cum am =i porunc[-n slujb[s[m[port;
 Eu umbl`nd cu toate-n bun priete=ug,
 Am aflat]n ele mare vicle=ug!
 Multe din legume rele uneltesc,
 R`nduielii bune s[ ]mprotivesc;
 Mai cu seam[Varza, cea-ng`mfat[-n foi,
 Umbl[s[aduc[-n toate mari nevoi;
 Ceapa cea b[rboas[d-alt[parte iar,
 Ea]nl[cr[meaz[prunci =i mume chiar;
 Prazul iar, mojjicul, cu obrazul tras,
 Are ni-te fumuri de rup parc[nas;
 C`nd e Usturoiul, el =i mai grozav

Turbur[v[zduhul cu al s[u n[rav.
 A=ti protivnici dar[n-au de tine p[s,
 Ci pre celelalte toate le ap[s;
 Eu acela care am puteri de mac
 +-ame\esc sim\irea ca un tiriac,
 Ei m[venineaz[cu spirtosul duh,
 +i pe loc m-apuc[tusea cu n[duh;
 Despre care ast[zi veste \i-am adus,
 Dup[datorie, ca un mic supus.

Auzind cr[iasa vestea cea adus[
 De mustosul Strugur, sluga-i cea supus[,
 Zise c[tre d`nsul: — Ai tu m[rturie
 Ca s[stea dovad[dup[datorie?
 — Am, — el]i r[spunse — =i nu o dovad[,
 Ci]i poti aduce chiar =i o gr[mad[,
 Nu persoane proaste, ci de cinste-n lume,
 +i m[rog ascult[s[le spui anume:

Am]nt`i dovad[pe Piperul care
 E la ficine prea la cinste mare;
 Am =i dup[d`nsul pe Ienibaharul,
 Chimenul, Molotrul, Cimbrul =i Mararul,
 Capera, Maslina, care sunt de frunte
 +i]nt`i poftite la oaspe\i =i nunte;
 Pe l`ng[acestea am =i pe Ciuperca
 +i cu preacinstita sora-i Minaterca,
 Maz[rea, N[utul, Cuvioasa Linte,
 Care totdeauna e la mul]i]n cinste;
 Bobul, sting[torul de orice duhoare,
 Postnica Fasole, cea prea umfl[toare;

Am =i preacinstitul verdul Crastavete,
 Agre=ele, cum =i Coac[zele fete,
 +i ghebosul Ro=cov, cel supus poruncii,
 Cu Smochina care lesne-mpac[pruncii;
 Am =i pe Curmaua cea]n s`mbur tare,
 Cum =i pe Castana cea cu miezul mare;
 Am =i pe Stafida, soru-mea cea mic[,
 D-o fi priimit[la ceva s[zic[;
 De voie=ti, ace=tia gata sunt s[vie
 Ca s[stea s[spuie care orice =tie.

Cum sim`i aceasta Ceapa totdodat[,
 Cum e din natur[foarte veninat[,
 Se-mbr[c[ ]ndat[, iute, cu m`nie,
 Dou[spre`ce haine puse de dimie,
 +i c[m]=i at`tea albe, subvirele,
 }mbr[c`nd bini=ul ro=u peste ele,
 Piepten[=i barba=i alb[=i b[tr`n[,
 Scutur`nd-o bine de p[m`nt, \[r`n[,
 Plec[nec[jit[-n toat-a ei putere,
 Venin`nd v[zduhul de c[tran =i fiere,
 Pe p[m`nt t`r`ndu=i barba sa cea lat[,
 Sus]n deal ajunse la cr[iasa-ndat[.
 Cum intr[de fa\[gura]=i deschise
 +i cu]ndr[zneal[ ]ntr-acest chip zise:
 — S[tr[ie=ti, st[p`n[, pe ]naltu-`i tron,
 S[ne fii la toate pururea patron,
 S[-nflore=ti ca m[ru-n fiecare an,
 Aib[-`i chipul vesel fa`a de =ofran,
 Rog cu plec[ciune p`n[ la p[m`nt

Multa-î bun[tate,   pentru crez[m`nt;
 Mincinosul Strugur multe ne-a p`r`t,
 C[-ntra-a noastr[slujb[ne-am purtat ur`t.
 Dar aceste toate c`te le-a vorbit,
 }nsu=i de la sine el le-a n[scocit.
 Te]ncrede mie, adev[ru-î zic,
 C[am barba alb[, nu sunt copil mic;
 Poci s[-î fac]ndat[orce jur[m`nt,
 Spre a te]ncrede la al meu cuv`nt.

C`nd porni din gur[ Ceapa jur[m`ntul,
 Zgudui]ndat[toat[frunza v`ntul,
 C`t de groaz[mult[jos se scuturar[,
 Paserile-n aer de prin cr[ci zburar[.
 Asculta-î =i ce fel fuse jur[m`ntul,
 Carea ca un retor =-au urmat cuv`ntul:

— Jur cu dreptu-mi cuget s[n-am parte eu
 }ntr-aceast[lume de tot neamul meu
 +i s[nu m[bucur ca d-acel noroi
 De al meu iubitul frate Usturoi,
 Cum =i]n os`nd[s[ajung s[caz,
 Ca s[pl`ng de moartea socrului meu Praz;
 S[se sting[neamul cuscrului meu Hrean,
 S[-l m[n`nce viermii viu chiar]n]st an;
 S[ ]ngrop]n via\ [=i s[t`nguiesc
 Fiicele-mi Ridiche, care le iubesc;
 Cum =i al meu unul ginere Ardei
 Praf s[se prefac[-n fiece bordei;
 S[ajung eu]ns[mi unchiului meu Nap
 +i m[tu=ii-mi Sfecla groapa s[le sap,

Nici s[am]n lume parte-n ochii mei
 De nepo`ii Morcovi =i de P[trunjei;
 S[se r[t[ceasc[-n lunci =i prin c`mpii
 Verele-mi dr[gu`e Broajbe =i Gulii,
 +i s[n-am iar parte de Cartoful v[r
 De nu spui de fa\| dreptul adev[r;
 +i bubosul Strugur de n-o fi min`it,
 Moartea mea s[fie de t[ios cu`it,
 Cum =i s[m[fac[-n mici buc[`i pe loc
 +i s[m[pr[jasc[ ]n tig[i pe foc.
 Rog dar ca s[fie Strugurul adus,
 Ce-a b`rfit de mine =i minciuni a spus,
 Voi prin judecat[ca ori eu, ori el,
 S[ni se aleag[dreptul la un fel;
 Voi aci acuma la-ntreb[ri s[stea
 +i minciuna spus[-n fa\| s[se dea.

Auzind cr[iasa aste jur[minte,
 Porunci Salatei, ce]i sta-nainte,
 (Zic) c[tre Marul[=i c[tre L[ptuc[,
 C[aci de fa\| legile s-aduc[,
 +i sobor s-adune-ndat[prin chemare,
 Frunte st`nd Dovleacul cel cu capul mare,
 Pepenele verde l`ng[el s[=az[,
 +i slujba=i s[aib[ ]mprejur spre paz[
 Pe Patlagelele-n ro=u]mbr[cate
 +i pe cele-n v`n[t, ce sunt venitate;
 Bamiile]nc[, Loboda =i +tirul
 S[se afle fa\|, s[-mplineasc[=irul.

Deci acestea toate cum se adunar[,
 Pe mustosul Strugur]l]nf[`i=ar[,

Cump[n], balan\ a aduc`nd pornir[
 +i pe cele spuse drept le cumpenir[.
 Astfel dar pe Strugur l-au g[sit cu vin[
 +i c[ ]nsu=i numai este de pricin[;
 Iar vinosul Strugur]ncepu s[pl`ng[
 +i ceru din partea-i m[rturii s[str[ng[,
 Dar =i fur[-n spate-i trei ce] iubir[
 +i s[-i p[rtineze singure venir[:
 Pepenele galben, Piersica, Caisa,
 Dar nu ascultar[a acestor zisa,
 Ci] os`ndir[to\i ca dintr-o gur[,
 Cum =i hot[r`rea dintru-nt`i f[cur[.
 Pepenele, care p[rtinire puse,
 Se cr[p]]n dou[, c-auzit nu fuse,
 Piersica asemeni =i Caisa iar[
 De necaz =i ciud[-n loc se despicar[;
 Iar Urzica care sta aci zb`rlit[,
 Vr`nd s[ias-afar[iute, nec[jit[,
 Urzic[-mprejuru-i pe c`\i]i atinse
 +i dintr-asta mare zarv[se aprinse;
 Dar cr[iasa foarte-n sine sup[rat[
 Cu urgie mare se porni]ndat[
 Pe s[rmanul Strugur prea greu s[blesteme
 +i asupra-i toate relele s[cheme,

Zic`nd:

— Tu-n a ta via\[, ca un blestemat,
 Tot de lemne-n lume s[fii sp`nzurat,
 Soare s[te arz[, s[te bat[v`nt,
 +i s[nu-\i ajung[trupul de p[m`nt;
 Ochii ciori s[-\i scoa\ [=alte paseri mici
 +i de bruma toamnei]n buca\i s[pici,

+i apoi]n urm[prin cu\it t[ios
 Trupul t[u s[fie dat d-acolo jos,
 +i s[n-ai pe nimeni a se umili
 Ca s[-\i trag[clopot sau a te jeli,
 Ci cu r`s, cu c`ntec a te arunca,
 Cum =i supt picioare-n dan\ a te c[lca;
 Dup[ce dar astfel, cum zisei te calci
 +i]n mici f[r`me dac[te prefaci,
 S`ngele s[-\i stoarc[, trupu-\i tescuind,
 +i s[-l bea voinicii veseli chiuind;
 Cu strig[ri =i jocuri a se bucura,
 Cu oalele b`ndu-l, bunuri a=-i ura,
 Grijile s[-i uite]n acel minut,
 S[se socoteasc[cei mai cu avut;
 Unii iar[=i limba a=-i]mpletici,
 Iar ne]ndr[zn`ii a se-nvoinici;
 Al\ii iar, t[cu\ii, c`nd]l vor gusta,
 Filosofi la vorbe a se ar[ta;
 Al\ii c`nd dintr-]nsul vor ceva sorbi,
 La ar\ag s[prinz[-n certuri a vorbi;
 Al\ii iar s[mearg[pe dou[c[r]ri,
 C`inilor pe drumuri d`nd]nt[r`t]ri,
 Cum =i ca nebunii v`ntul oc[r`nd,
 S[se t[v]leasc[ ]n noroi c[z`nd;
 Al\ii iar, cei lacomi, or pe unde m`n,
 }nd[r]t s[-l toarne =i s[-l verse-n s`n;
 Al\ii cu neru=ine a se dezbr[ca
 +i gola=i piperu-ntr-al\ii a juca;
 Al\ii iar[=i b`ndu-l, dintr-al lui plecat
 S[se boln[veasc[=i s[zac[-n pat;
 }ns[to\i ace=tia c`nd se vor trezi

St`nd s[se c[iasc[ ]n ceealalt[zi,
 S[se ru=ineze chiar de fapta lor,
 Ne`ndr[znind s[-i scoa\[ fa\`a la sobor.

Astfel dar blestemul fuse-n acel ceas
 Care p`n[ast[zi]l vedem r[mas.

De aceea

Vinul e dat s[-l bea voinicii, iar nu to\i nevoia=i.

C[

Toat[lumea bea vinul, dar nu=i bea mintea.
 }=i]noat[gura]n vin p`n[d[dintr-]nsul.

G`nde=te s[nu mai lase]n bute.

+i

Umbl[cu ochii logodi\i.

Pe unul]l vede ca doi.

Ci

Dac[nu e=ti vrednic s[-l duci, nu te]nc[rca peste m[sur[.

Cum a zis \iganul:

Dac[nenai puterin\[, la ce chichirezi g`lceav[?

Iar nu

Toarn[, umple foalele,

P`n[-i ud[poalele.

+i

Vede c[nu mai]ncape

+i toarn[p`n[s[crape.

Ardic[paharul strig`nd:

Dumnezeu s[-l]nmul\easc[

Ca =i pe piatr[s[creasc[.

DESPRE S{ R{ CIE

Dec` t toat[bog[\ia
E mai scump[s[r[cia,
C[p` n[nu=-i va da toate
S[o capete nu poate.

S[r[cia c` nd \-e-n vatr[,
E ca o stan[de piatr[.

S[r[cia pretutindinea
S[ ]ntinde ca pecinginea.

Nec[jita lui via\
Se \ine-ntr-un fir de a\[.

De s[r[cie nu scap[.
N-are dup[ce bea ap[.

De foame i s[lungesc urechile.

De s[rac, nici unghii n-are
La vreme de sc[rpinare.

N-are cer, n-are p[m`nt,
+ade ca]ntr-un morm`nt.

Trage ne]ncetat
Vetrela pe uscat.

E]mbr[cat ca un nap.
Din c[lc`ie p`n' la cap.

Haina lui
Mai mult a\ dec` t fa\.

De la cel ce e de mil[
N-ai ce lua nici cu sil[.

}ntr-un hambar gol, =i =oarecele s[caz[,
capul o s[-i sparg[.

N-are cas[, n-are mas[.

Unde]nsereaz[, acolo doarme.

Casa s[racul o are
Toat[ca melcu-n spinare,
}i ia oaule =i cuibul.

N-are]n lume s[racul
Unde s[-i plece nici capul.

S-ars, s-a stins]ntr-un ceas,
Numai cu de=tul a r[mas.

L-a luat s[r[cia dup[urm[
Ca o oaie r[t[cit[din turm[.

=i f[in[=-aluat tot]mprumut le-a luat.
Dac[moare juncul, se r[pune jugul.
Se rupe zagazul,]i st[=i sf`rleazul.

I-ai luat ap=oara, a st[tuit =i moara,
]i zmulgi aripioara, d-aci nu mai zboar[.

De foame se]nv`rte=te,
Supt c[lc`i locul g[ure=te.

Arz`nd numai doi t[ciuni,
Nu s[pot face c[rbuni.

Numai]ntr-un t[ciune
Nu s[face mamalig[,
Nici poate ceva s[frig[.

Herghelie de o iap[ciuf[
+i brani=te numai de o tuf[
Nu s[face niciodat[.

Mur[tur[din mur[nu s[face.
}ns[
C`nd n-are cu ce s[racul,
R[bdarea]i este leacul.

S[str`ge ca melcul]n coaja lui.

C`nd ]mbr[cat, c`nd despuiat.
C`nd m`ncat, c`nd nem`ncat.

]nghite la noduri c`t pumnul
+i suferे]n nas fumul.

Cum a zis un copil:
Tat[! noi n-avem p`ine nici o coaj[
+i c`inii umbl[cu covrigi]n coad[.

G[ina cur[tur[viseaz[=i vrabia mei.

Altul a zis iar [=i:
 Melcii]i frig pe c]rbuni
 +i ei c`nt[ca nebuni.
 A=a =i s]racul,
 Cu necazul se h`rse=te, ca unul ce cu el cre=te.
 C[
 Arapul de n-ar vedea pe tat]l s[u =i pe mo=ul s[u negru,
 el s-ar omor].

De aceea =i s]racul]=i c`nt[singur:
 Tu, foamete lung[, unde ai iernat?
 La s]racu-n pung[, =i mai mult supt pat.
 }ns[
 Cei mici vor multe cum =i de toate.
 Dar
 S]r]cia]nva\[pe om ca s[fie econom.
 Sau
 Dasc]li\`a s]r]cie-nva\[pe om meserie.

C[dac[n-ai s[m]n`nci, munce=ti p`n[cazi pe br`nci.
 S]r]cu\`a lelea pl]te=te cu pielea!
 Calul r`ios se scarpin[de copaciul scrobos.
 Ochii s]racului sunt]n m`inile bogatului.
 Bogatul se scarpin[=i s]racul socote=te c[caut[s[-i dea.
 Dup[toat[s]r]cia,]l mai m]n`nc[ =i r`ia.
 Dac[-\`i moare calul, ]\`i vezi pe jos halul.

E destul de r[u dac[n-ai al t[u.

Un bordei s[ai c` t de r[u, numai s[fie al t[u.

Te r[sfa\[ ]ntr-al t[u ca ariciu-n cuibul s[u.

C[ci

Ajungi]n casa altuia, nu po\i =ede cum]i place.

Ajungi la masa altuia, nu m[n`nci dup[cum \-e gustul.

Ajungi]n patul altuia, nu po\i dormi cum \-e voia.

Tot c`inele iese din iarn[, dar numai pielea lui =tie.

C[

Oric` t de mic[piatr[e mai grea]ntr-a sa vatr[.

+i

Tot coco=ul pe gunoiul s[u c`nt[.

Din pumni streini nu te saturi c`nd beai ap[.

M`n[altuia nu te scarpin[cum]i place.

Dac[nu te saturi m`nc`nd, dar ling`nd, niciodat[.

Albina vrednic[ ]ns[d-orice floare face str`ns[.

Dintr-o munc[c` t de mic[

Dac[nu curge, tot pic[.

Acul este mic, dar scumpe haine coase.

Surdul n-aude, dar le potrive=te.

Tot omul
 Are ochi, m`ini =i picioare,
 Poate munci cu sudoare.
 Dar
 Vara cine]=i c`=tig[,
 Iarna nu se]nc`rlig[.
 S[racul de ce e s[rac? C[
 Nu crede ce e]n carte.
 Ci crede-n lucruri de=arte.

N-are nici ce s[ ]mbrace
 +i =ade, s[rb[tori face.

POVESTEA VORBII

O femeie s[r[cu\], c-o roche pe ea capot,
 Veche, rupt[, peticoas[=i c`rpit[pestetot,
 Mai mult a\ dec`t fa\ se vedea]n al ei port,
 De c`nep[, in =i l`n[=i de tot felul de tort.
 Fiind astfel]mbr[cat[, nici mai bine, nici mai prost,
 S-a dus s[se spovedeasc[la un duhovnic]n post.
 +i mai]nt`i dec`t alte]ncepu acest cuv`nt,
 Zic`nd: — Cinstite p[rinte! Nu c[ci m[ vezi precum s`nt,
 De s[rac[sunt s[rac[, dar ori pe unde am fost
 M-am p[zit ca de otrav[=i n-am spurcat sf`ntul post,
 Ba =i]n zile de dulce l[sate de Dumnezeu,
 Neav`nd s[-mi cump[r carne, am postit iar[=i mereu.
 Dec`t numai c`teodat[c`nd]mi dau oameni streini,
 +i c`nd prinz vreo g[in[venit[de la vecini,
 Atunci dau =i eu de dulce, atunci m[n`nc mai pe plac,
 Atuinci]mi este Cr[ciunul, atunci Pa=tile]mi fac.

Dar tot, cinstite p[rinte, gre=ii o dat[=i eu,
 Care p[cat ca un ghimpe]l port]n sufletul meu.
 C[-ntr-o zi, merg`nd ]n pia\ ] =i prin pesc[rii trec`nd
 }mi veni la]ndemn[, =i un cos[cel fur`nd,
 Uitai c[e s`nta luna, fiindc[ nu m[n`nc des,
 Cum mersei pe loc acas[, pornii pe gur[s[-ndes.
 Vai! c`nd mi-am adus aminte c[ chiar s`nt[luni a fost,
 C`t m-am c[rit, p[rin\ele, c[ am spurcat sf`ntul post!
 M-am ucis]n cap cu pumnii, am b[gat degetu-n g`t
 +i, s[ier\i, toat[m`ncarea o turnai numaidec`t.
 Apoi mai o s[pt[m`na z[cui de inim[rea,
 De p[rea c[toat[carnea =i oasele m[durea.
 A=a, cinstite p[rinte, p[catu-mi m[rturisesc,
 +i oricum =tii r`nduie=te-mi canon s[ m[ m`ntuiesc.
 De alde s[rb[tori iar[=i nu =tiu de le-oi fi p[zit,
 Sunt]n iad =i de acestea, d-o fi cum am auzit;
 C[este o v[duvi\], cu care m[-nvecinesc,
 Bogat[=i milostiv[, mai mult de la ea tr[iesc.
 +i nu-i fac vro slujb[mare, ci nimic s[zici de vei
 M[trimite s[chem numai c`t-un prieten d-al ei,
 +i alteori iar m[pune de departe s[-ngrijesc,
 C`nd va fi s[vie altul, s[m[repez s[-i vestesc.
 Apoi]mi d[m[lai, p`ine, bucate, rachiu =i vin,
 C-un cuv`nt, mult bine face la c`\i]n casa ei vin.
 +i este evlavioas[, s[fereasc[Dumnezeu,
 Nici c[lug[ri\[-n lume ca d`nsa n-am v[zut eu.
 C[nu o v[z niciodat[lucru]n m`n[ lu`nd,
 Ci orc`nd m[ duc ]n cas[-i o g[sesc ]n pat =ez`nd,
 G[tit[,]mpodobit[, hainele ei ochii-\i ia,
 Ferice de b[rb\elul ce-o avea parte de ea!
 I-am zis odat[: "Fetico! f[bine a m[ierta
 S[te-ntreb, pentru ce oare azi nu lucrezi dumneata?

Ori este vro s[rb[toare =i \ii pentru vreun sf`nt?
 Spune-mi, m[rog, c[=tii carte =i toate de pre p[m`nt.”
 Ea]mi r[spunse, zic`ndu-mi: “Mam[, dac[vei s[=tii,
 Peste toat[s[pt[m`n[g[se=ti s[rb[tori s[\ii,
 C[luna sunt sfiin\ii]ngeri, mar`ea sf`ntul Ioan,
 Carii =i]n alte zile s[pr[znuiesc peste an.
 Miercurea e ziua crucii, d-aceea =i post m`nc[m,
 +i furca fiind mai mic[-nainte-i n-o ridic[m.
 Joia sunt sfin\ii apostoli, cum =i sf`ntul Nicolai,
 Vinerea e s`nta Vineri, =o \ii chiar s[n-ai m[lai;
 S`mb[t[facem coliv[=i de r[posa\i vedem,
 Dumineca-ncai s[=tie c[trebuie s[=edem.
 Asta e, mam[, pricin[lucru-n m`ini de nu iau eu,
 C[sunt prea evlavioas[=i m[tem de Dumnezeu;
 Iar tu, mam[, e=ti s[rac[=i nu-\i d[m`n[s[=ezi,
 Cu voie =i f[r[voie, trebuie=te s[lucrezi.”
 +-a=a, cinstite p[rinte, ca o s[rac[ce s`nt,
 Nu le-am putut \inea toate tocmai dup-al ei cuv`nt:
 Ci alte s[rb[tori numai, a vro c`\iva mai mari sfin\i,
 Dintr-a mea copil[rie, de c`nd eram la p[rin\i,
 Cum am v[zut de la d`n=ii, le-am \inut =i le-am p[zit,
 Chiar =i c`nd n-am avut p`ine, s[lucrez n-am]ndr[znit.
 Vinerea n-am tors cu furca, pilipii to\i i-am \inut,
 Nou[mar\i =i r[potinii i-am p[zit cum am putut.
 Joile p`n' la Rusalii eu nu m-am atins de fus,
 +i la circovii Marinii m`n[pe nimic n-am pus.
 Cum =i alte ca aceste, dup[cum am apucat,
 Le-am pr[znuit, mi-a fost fric[s[nu caz]n vrun p[cat;
 C[ci, dup[ce sunt s[rac[, s[n-ajung s[m[slu`esc
 S[pierz vrun ochi or vro m`n[=i s[m[tic[lo=esc,
 +i cu n[dejde, p[rinte, c[doar (aceste p[zind)
 Voi scap[de s[r[cie, s[nu umblu fl[m`nzind;

Dar v[z c[=i cu acestea nu poci s[m[procopesc,
 Nu pricep ce o s[fie, pentru ce nu izbutesc.
 A=a, cinstite p[rinite, stau =i m[mir ce s[fac,
 C[-n loc s[-mi mearg[-nainte,]mi spore=te ca la rac!
 Nu poci deloc s[leg dou[, c-una m[b[l]b[nesc,
 Mai m[rup =i m[sparg]nc[,]n loc s[m[mai c`rpsc.

— Fiic[! — duhovnicul zise —]n felul ce te privesc
 Puteam, f[r[d-a-mi mai spune, acestea s[le ghicesc.
 Chiar portu-]i m[rturise=te =i te arat[curat
 C-ai]nut s[rb[tori multe =i nimic[n-ai lucrat.
 }n de=ert dar \-e mirarea =i]n zadar te ciude=ti
 De ce nu-]i merge-nainte =i de ce nu procopse=ti,
 C[tocma pentru aceasta, cum zici, toate]i lipsesc,
 N-ai haine, n-ai p`ine-n cas[=-alte nevoi te-mbulzesc.
 Fiindc[at`tea zile, de s[rb[tori ce le crezi,
 Le-ai petrecut]n =edere, dormind f[r[s[lucrezi,
 Care putea s[-]i aduc[ ]ndestul spor =i folos,
 | -a pricinuit tot lips[=i a=a trai tic[los.
 C[ci Dumnezeu porunce=te =ase zile s[munce=ti
 +-a =aptea zi, duminica, din lucru s[contene=ti,
 Biserica iar opre=te s[se]ie osebit
 Ni=te s[rb[tori alese, ce praznice s-au numit.
 Aste trebuie cre=tinii a le numi s[rb[tori
 +i cu evlavie bun[a le pazi sunt datori,
 Iar nu r[potini =i pilipi s[ ]ii =i s[pr[znuie=ti,
 Or mar`i, joi, vineri =i circovi, s[rb[torile dr[ce=ti;
 Care le]inea norodul]n vremile p[g`ne=ti
 +i s[ ]nchina la idoli, la dumnezei eline=ti.
 Lep[da]i, zic, r[t[cirea, dac[crede]i]n Hristos,
 }ntoarce-v[-]i la lumin[, fugi]i de drumul noptos.

L[sa\i credin\ a de=art[, dep[rta\i acest n[rav,
 Apuca\i-v[de munc[=i goni\i traiul tr`ndav.
 V-a\i]nv[\at tot]n lene =i v[place s[=ede\i,
 Iar lipsa =i s[r[cia deasupr[-v[n-o vede\i.
 V-a\i deprins]n toat[vremea la clopote s-asculta\i
 Ca s[trag[ ]n trei r`nduri, din lucru s[ ]nceta\i.
 N-a mai r[mas om s[moar[, c[clopot cum auzi\i,
 }ndat[de s[rb[toare sunetul]i socoti\i.
 Apuc[-te, zic, de munc[=i nu umbra haim[nind
 +i u=ile unei-altei]nverig`nd =i p[zind.
 Tu zici c[nu faci p[catul =i deloc nu socote=ti
 C[gre=e=ti deopotriv[, altei c`nd]l]nlesne=ti.
 }mi spui c[\ii curat postul =i apoi furi la g[ini,
 De pe la pesc[rii pe=te, =-altele de la vecini.
 Post curat nu s[nume=te c`nd furi =i faci r[u mereu,
 Ci spurcat, sc`mav cu totul =i ur`t lui Dumnezeu.
 Post zic`nd nu s[-n\elege numai de a nu m`nca,
 Ci =i poruncile legii s[\ii a nu le c[lca.
 Nem`nc`nd =i f[c`nd rele, nu te po\i tu m`ntui,
 }n zadar numai cu postul raiul vei n[d]jdui.
 Postind =i f[c`nd p[cate, pe Dumnezeu nu-l]mpaci,
 C[dracii-n veci nu m[n`nc[=i nu se mai schimb din draci.
 Ci c`nd poste=ti, f[=i bine, nu am[gi, nu fura,
 Nu pizmui, nu ucide, nu oc[r], nu jura;
 Nu face nici tu p[catul, nici altui nu-l]nlesni,
 +i a b[ga]n nevoie pe niminea nu-ndr[zni.
 Nu r`vni la p[c[toase,]n trai mai bun de le vezi,
 Ci s[-\i aperi c`t po\i cinstea =i sufletul s[-\i p[strezi.
 Nu c[dea ca oia-n r`p[ v[z`nd p-altele s[rind,
 Nu face ce face altul, ci]\i f[cruce fugind.
 Cu al t[u te mul\me=te, d-al altuia nu dori,

Inima-\i de vro pl[cere n-o r[ni c`nd vei z[ri.
 S[vorbe=ti tot adev[rul, minciuni s[nu limbu\e=ti,
 Fugi de fleacuri =i de vorbe bune =i neroze=ti.
 Cinste=te pe fiecare, pe nimenea nu ur[,
 Iart[gre=alele altor, cu vorbe nu-i am[ri,
 C-atunci postul]\i ajut[=i atunci te m`ntuie=ti,
 Atunci po\i f[r[-ndoial[cre=tin[s[te nume=ti.
 La praznice =i duminici la biseric[s-alergi,
 Dac[nu te iart[lucrul =-]n alte zile s[mergi.
 }n s[rb[tori mititele,]n care po\i s[lucrezi,
 Repede-te de te-nchin[=i mergi de treab[s[-\i vezi;
 C[sf`ntul nu se cinste=te cu =ederea, nelucr`nd,
 Ci cu p[zirea de rele =i cu bun[t]\i f[c`nd.
 Sf`ntul nu ]\i porunce=te s[ dormi =i s[ stai pe br`nci
 C`nd ]\i lipse=te ]n cas[ =i nu ai ce s[ m[n`nci.
 Sf`ntul nu va cuiva r[ul, ci va binele la to\i
 +i nu cere de la tine peste aceea ce po\i.
 Suflet curat totdeauna Dumnezeu =i sfin\ii cer
 +i orice fapt[vei face, s[g`nde=ti ]nt`i la cer.
 O asemenea pova\[ascult`nd ea =-auzind
 +i lacrimi de poc[int[din ochii ei =iruind,
 Cu o inim[ ]nfr`nt[=i cu suflet umilit
 C`nd a plecat s[se duc[,]ntr-acest chip a vorbit:
 — O, c`t de]ntunecat[=i r[t[cit[am fost!
 O, c`t mi-am petrecut anii =i via\ a f[r[rost!...

DESPRE LUCRARE

Celui cu meserii multe
 Casa-i este f[r[curte.

C[ci
 Doi pepeni]ntr-o m`n[nu po\i \inea niciodat[.
 Nici
 Nu poate omul s[=az[cu curul]n dou[luntrii.
 Ci
 | ine-te numai de una, nu s[ri din una-ntr-alt[.
 C[
 Dec`t multe =i tot rele, mai bine una =i bun[.

Multe =tie, multe croie=te
 +i nici una nu ispr[ve=te.
 Totdeauna
 Croitorul umbl[cu haina descusut[.
 +i
 Cizmarul umbl[cu cizmele sparte.
 }ns[nu =tie c[
 Popa cu opinci]nc[lat
 De pu\ini e ascultat.
 Zic`nd:
 De la un calic nu afli nimic.
 C[
 Ochii]n\eleptului v[d mai departe.
 Pentru c[totdeauna
 Lum`narea se aprinde pentru cei ce v[d, nu pentru cei orbi.

Omul se uit[ ]n fa\
 +i]i judec[via\.
 Cum a zis oarecine:
 Nu =tie b[rbatul, pe c`t =tie satul.
 C[
 Nimenea nu]ntreab[de casa frumosului,
 Ci de casa vrednicului.

Vrednic[omului se cunoa=te dup[port.

C[

Dac[des s[rb[tori faci,

Nu o s[aibi ce s[-mbraci.

Deci dar,

Munca e blagoslovit[.

C`nd te \ii de ea, ai pit[.

Omul

Cel]n\elept]=i g[te=te

}nc[p`n`nu fl[m`nze=te.

S[lu[m pild[c[

Furnica]=i str`nge hran[

De cu var[pentru iarn[.

+i

+oarecelui nu-i lipse=te,

C[din vreme=-i gr[m[de=te.

Iar

Greierile]n vremea agonisellii c`nt[

+i iarna cere s[se]mprumute.

A=a =i omul nevoia=:

Vara-ntins la umbr[doarme

+i iarna moare de foame.

C`nd fiertur[ ]n oal[.

+i c`nd m[m[lig[goal[.

Sau

C`nd florile rodului,

C`nd frunzele pomului.

Pentru c[

Cine =ade, coada-i cade, cine mi=c[, el tot pi=c[.

+i

La tinere\e cine nu lucreaz[la b[tr`ne\e r`iaz[.

De aceea zice un [n]elept:
 Arvuneaz[din vreme pe ferecita munc[.
 +i
 Scoal[-te diminea\[=i te culc[mai t`rziu.
 +i
 Cine pleac[de diminea\[departe ajunge.
 Pentru c[
 Un ceas al dimine\ii pl[te=te c`t trei dup[ pr`nz.
 +i
 De multe ori nu aduce anul ce aduce ceasul.
 C[
 De unde nu g`nde=ti, d-acolo sare iepurele.

Toate sunt la vremea lor;
 Iar nu
 Las[-\i lucrul =]\i ia mucul.
 Pentru c[
 Vorba lung[e s[r[cia omului.
 +i
 Cine vorbe=te, lucrul nu-i spore=te,
 Iar cine tace mai mult[treab[face.
 Nu fii
 Bun de gur[=i r[u de lucru.
 C[
 Numai cu vorba nu se face ciorba.
 +i
 D[din m`ini dac[vrei s[ie=i la liman.
 Mereu
 Lucreaz[pe mult =i pe pu\in.
 C[
 Mai bine ceva dec`t nimic.

POVESTEA VORBII

Doi \rani c`nd vrur[la lucru s[plece,
 Nevestele-n cas[p`n[a-i petrece
 I-au sf[tuit ce fel =i cum s[urmeze,
 Cum s[se tocmeasc[=i cum s[lucreze.
 Una zise: — Frate, vezi de \ine minte
 +i un-a muierii din zece cuvinte;
 Eu nu \i zic alta dec`t s[=tii cum c[,
 Dup[cum e-ti mare =i vrednic de munc[,
 C`nd te tocme=ti, cere s[-\i dea plat[bun[,
 Nu lua \n grab[pe nimic arvun[,
 S[-\i pierzi surda vremea =i zilele tale
 +i s[vii acas[f[r[de parale.
 Iar cealalt[zise: — B[rbate, ascult[,
 Lucreaz[pe plat[pu\in[=i mult[,
 Cum \i se \nt`mpl[, nu dup[pl[cere,
 Dec`t s[pierzi vremea degeaba-n =edere.
 Deci dar ei plecar[am`ndoi dodat[,
 | iind fiecare sf[tuirea dat[.
 }n ora= intrar[lucru s[g[seasc[,
 Venir[=-]ndat[oameni s[-i tocmeasc[.
 Cel cu plat[mare nu vru jos s[lase,
 Nevasta acas[cum \l \nv[\ase.
 { stalalt se duse, lucr[, lu[plat[,
 A doua zi iar[la al\ii fu gat[,
 A treia zi \nc[n-o pierdu degeab[,
 }n scurt, totdeauna se afl[cu treab[,
 Iar celalt tovar[= st`nd \n a=teptare,
 Ca s[se tocmeasc[tot pe plat[mare,
 Mai multa lui vreme era petrecut[

F[r' de nici un lucru =]n de=ert pierdut[.
 Ce lua-n trei zile dintr-o s[pt[m`n[,
 Da pe d-ale gurii odihnind p-o r`n[...

“Ascult[din zece vorbe =i una a muierii.”

Dar

“Sfatul muierii muierilor folose=te.”

Deci el cu =ederea din zi p`n[-n sear[,
 Se]nv[\\ lene= prin munca cea rar[.
 }ntr-aceste vine o v[duv[-n pia\
 +i v[z`ndu-i trupul =i viteaza fa\
 Zise]ntru sine: “Ce om voinic mare!
 { sta crez c[-n lucru c`t trei puteri are.”
 +-]ndat[c`t cere]i d[s[nu-] scape,
 }l duce la vie =-] pune s[sape.
 Ea, ca o femeie v[duv[s[rac[,
 Se dete deoparte bucate s[-i fac[,
 Cugetul zic`ndu-i c[, plata ca plata,
 Pe om]nt[re=te la munc[bucat[,
 De=i n-am tocmeal[s[-i dau de m`ncare,
 Dar v[z`nd se=ndeamn[mai mult la lucrare.
 St`nd ]ns[ ]ntr-aceast-a ei g`ndire bun[,
 Ascult[=i vede c[sapa nu sun[,
 Alearg[la d`nsul: — Ce =ezi?]l]ntreab[.
 — Odihnesc, — r[spunse — nu =ez eu degeab[.
 Se scoal[-naintea-i,]ncepe, lucreaz[,
 +i ea iar se duce m`ncarea s[vaz[.
 Cum]l las[ ]ns[, st[tu totdodat[,
 S[rmana femeie s-a=ntors iar]ndat[.
 }ncepu s[-] certe, zic`ndu-i: ce =ade,

C[ea]i pl[te=te dup[cum se cade,
 El iar]nainte-i]ncepe s[sape.
 Ea pleac[la oal[s[-i duc[s[crape;
 Dar c`nd se ]ntoarse cu strachina-n m`n[,
 }l g[si la umbr[culcat pe o r`na.
 — Ce faci? }l]ntreab[. El: — Stau dup[munc[.
 — Na, scoal' de m[n`nc[=-apoi iar te culc[:
 C[pe trupu-\\i mare te-am ales pe tine,
 G`ndind s[-mi iau bine =-au fost vai de mine!

“Iat[omul dar[lene= cum s[-nva\\[,
 +i de a sa minte =i de rea pova\\[.”

Deci c`nd trece vara =i lucru-nceteaz[,
 Plec =i ei acas[, copiii s[-=i vaz[.
 Cel cu plata scump[duse punga goal[,
 Trist, galben la fa\\[=i slab ca de boal[,
 Iar cellalt umpluse de sfan\\i chimira=ul
 +i se duse vesel ca trandafira=ul.

De aceea zice un]n\\elept:

Foamea se uit[la poarta omului muncitor =i nu]ndr[zne=te
 s[intre.

Iar cel lene=

P`n[ se ]ncal\\[, soarele se-nal\\[, =i p`n[se g[te=te, soarele
 sfin\\e=te.

De aceea,

}n casa tr`ndavului e s[r[cie lucie.
 C`nd malai are, sare n-are, c`nd sare are, malai n-are.
 R`m[ne]n sap[de lemn =i]n cas[f[r[piemn.
 Lenea face pe bogatul a i se ur],

+i pe s[racul]n nevoie a se t`ri.
 }ntr-un papuc =o opinc[, lipa-lipa, nea St[nic[.
 Toat[vara cu cojoc =i iarna cu curul la foc.
 Se]nc[lze=te la fa\[,
 Iar spatele]i]nghea\[,
 Tr[ie=te via\ c`rpit[cu a\].
 Pic[, par[, pic[; dac-ai pica, eu te-oi m`nca, iar de nu,
 acolo]i =eedea.
 Umbl[cu capu]ntre urechi, casc[-gur[, pierde-var[.
 R[sare unde nu-l sameni.
 Unde sunt doi, cu el trei,
 }nc`rduit cu terchea-berchea, trei lei perechea.
 +i
 S[r[cia de el se \ine ca pulberea dup[c`ine.
 Umbl[pe drumuri t[ind c`inilor frunz[.
 Casa-i e]n trei pere\i =i cu u=a prin pod.
 S[r[cia]i roade urechile.
 Umbl[gol ca un pistol.
 Se-mbrac[numai pe dinl[untru.

POVESTEA VORBII

Unul avea o nevast[,
 Lene=[detot =i proast[
 At`t, ]nc`t p`n' la gu=[
 Se t[v[lea prin cenu=[.
 Hain[nu avea, nici trean\[,
 Dec`t o c[ma=[zdrean\[,
 Rupt[detot, pr[p[dit[,
 }n mii de locuri g[urit[,

Nu s[mai \inea pe d`nsa,
 I se vedea tot printr-]nsa.
 B[rbatul ei ca ea iar[
 Umbla capiu p`n[-n sear[.
 Mai mult =edea pe o r`n[
 Dec`t lucra-n s[pt[m`n[,
 C[ta tot munc[u=oar[,
 Numai pentr-o p`ini=oar[.
 Nu-i pl[cea trupul s[-i fr`ng[,
 S[lucreze =i s[str`ng[.
 Am`ndoi se potrivese
 +i la toate se unise,
 C`i]i vedea-n ast[stare
 Zicea de ei fiecare:
 “+a g[sit h`rbul capacul, tigva
     dopul =i lelea b[rbatul.”
 “N-a spart Dumnezeu dou[case.”

Dac[ ]st b[rbat biet pe sine
 Vedea, nu s[vedea bine,
 Dar v[z`nd nevasta=] goal[,
 F[r[pre=]i f[r[poal[,
 I s[p[rea cu ru`ine,
 De=] ea nu sim`lea bine,
 +i cu-ngrijirile sale
 Str`ng`nd un leu de parale,
 Zise ai sale neveste:
 — Drag[, o zical[este:
 “Bogatul m[n`nc[ c`nd voie=te =i
     s[racul c`nd g`nde=te.”
 “Pa=tile s[racului este c`nd]mbrac[
 C[ma=[nou[=i c`nd are pe mas[ou[.”

+i tu azi dar te g[te=te,
 Te spal[, te cur[\e=te,
 C[merg s[-\i cump[r c[ma=e,
 Ca s[lepezi ale fa=e.
 Deci dar ie=ind el din poart[,
 Ca s[se duc[la bolt[,
 }nt`lni]n drum pe na=ul
 +-]i ceru la el sala=ul.
 Finul acum ce s[zic[,
 Punga-i era u=uric[,
 De c[ma=e se lipse=te
 +i de mas[t`rguie=te.
 G[se=te o g`sc[gras[,
 O ia =i pleac[acas[,
 Cu na=ii s[i]mpreun[,
 S[lt`nd de p[rere bun[.
 Copilul s[u, cum]l vede,
 La mum[-s[se repede
 +i de departe o cheam[,
 Strig`nd vesel: — Mam[! mam[!
 Tata aduce pe na=a!
 Tata cu na=ul =i na=a!
 Ei]i sufl[-n urechi v`ntul
 +i]i s[p[ru cuv`ntul:
 “Tata aduce c[ma=“
 Sau cum zice pruncul: “ma=a”.
 +i de bucurie mare,
 Pierz`ndu-=i cump[tul, sare,
 Numaidec`t se despoaie
 De trean`a ei cea cu soaie,
 +-arunc`nd-o-n foc r[mase,

Muma ei cum o f[tase.
 +i a=a ca o p[pu=e
 Iese]ndat[la u=e,
 S[-l adaste s[soseasc[,
 C[ma=a s[-i priimeasc[.
 Dar c`nd]n loc de c[ma=e
 Vede g`c[, na= =i na=e,
 Alearg[lipan s-adune,
 Rupe,]mprejur]=i pune,
 +i tocmai ca paparuda
 Viind]=i priimi ruda.
 Apuc[g`=ca mai tare,
 Ca s-o fac[vro m`ncare.
 +i p`n[ea s[g[teasc[,
 Na=u-]ncepu s[vorbeasc[,
 Zic`nd: — Rea a fost nevast[
 S[r[cia-n lumea ast[!
 Despuiata cum aude
 }ntreab[-ndat[pe rude:
 — Unde a'i v[zut-o oare?
 Ori ast[zi]n t`rgul mare?!

*

Cui i-e fric[s[se-n=oare,
 S[-i ia o nesim\itoare
 Ca =i aceast[neroad[,
 +i nu-i va mai cere mod[.

DESPRE }NV{ | {TUR{

Poart[condei la ureche

Ca s[-i zicem logofete.

+i c`nd]l iei de scurt zice:

Sunt logof[t s[te-nva\

Cu cu\it s[scrii pe b[\.

C[

Este t`n[r =-o mai cre=te,

D-o tr[i, s[procopse=te.

}n adev[r,

Nu e nici o]ndoial[.

Are semn de procopseal[.

Dar

S-o procopsi c`nd mi-o cre=te

P[r]n palm[=-]ntre de=te

C[ci ce folos?

R[ur frumos]nflorit

+-)ntre spini a r[s[rit.

+i

+tie ce e]n carte: slove negre pe h`rtie alb[.

C[

}i cite=te ca]n palm[.

+i

Numai pe de=te

Orice-\i socote=te.

}ndat[zice:

Una este una, doua fac mai multe.

Sau:

Una =i cu una fac dou[.

Sau:

Tu =tii una, dou[, eu =tiu p`n' la nou[.

+i

Pe c`t poate, p`inea=i scoate.

}ns[

Tot]nv[\[m c`t tr[im

+i ne]nv[\a\i murim.

C[,

Tr[ind omul, c`nd =i c`nd

Afl[ce nu-i d[prin g`nd.

Zic`nd:

De multe-n lume am dat

+i tot nu m-am]nv[\at.

De aceea

C`te cuvinte le zici, le vinzi,

+i c`te tu le auzi, le prinzi.

Cum zice un filosof:

Picioarele-\i s[roaz[pragurile]nv[\a\ilor.

C[

+coala face pe-omul om

+--altoiu pe pomul pom.

POVESTEA VORBII

— Ascult[, mam[Marghioal[, — zise fata c[tre ea,

Ce]ncepuse la =coal[de cur`nd lec\ii s[ia —

Ce sunt aste borc[nele =--acele clondire mari?

Ce ai de v`nzare-n ele, de stau ca la c`rciumari?

— Frumuse=te, m[iculi\[, —r[spunse baba cu haz —

De care =i tu, guri\[, o s[-\i cumperi de obraz;

Vezi tu asta alifie =i acel clondir lucios,

Cei mai ur`te stafie]i d[aer dr[g]stos.
 Copili\|a cea istea\| de vorba babii r`z`nd,
 Cu un glas plin de dulcea\| o-ntreb[iar[=i, zic`nd:
 — Dac[dar po\i chipul face din ur`t pl[cut, frumos,
 +i din smolit a-l preface alb, rumen =i luminos,
 Po\i buze largi, destr[mate s[schimbi, vr`nd s[te apuci,
 +i nasuri lungi, borc[nate la m[sur[s[aduci?
 Po\i unui chip oarecare, slut, de natur[gre=it,
 S[-i dai o dreapt[formare =i s[-l schimbi des[v`r=it?
 Po\i un trup gros c-osebire, crescut trunci mai mult]n lat,
 S[-l duci la semuire =i s[-l faci mai delicat?
 }n sf`r=it, unui cap mare =i lipsit, sec, vreun fel,
 Po\i s[-i dai vreo schimbare ori s[bagi creieri]n el?
 Zise baba: — Copili\|, vorbele \i le-n\eleg,
 Dar nici macar ferimi\| s[fac d-aste nu m[leg.
 Eu =tiu numai de la fe\ve zb`rciturile s[trag,
 S[dau rumeneli, albe\|e, =i]ncolo nu m[bag,
 }i zise copila iar[: — Dup[cele ce-mi spui dar,
 Drept]\i zic, r[u s[nu-\i par[, c[toate-\i sunt]n zadar;
 Dac[chipul =-alte toate unui t`n[r sau b[tr`n
 Ca s[le schimbi nu se poate, ci tot precum sunt r[m`n,
 Surda ostene=ti tu, bab[, cu ale tale albeli,
 }n de=ert sunt =i degeab[foi\ve =i rumeneli!
 Ce folos cu m[iestrie un perete-l vei spoi,
 Dac[nu e din mistrie neted cum va trebui?
 }n zadar pierde t`mplarul lustr-un lemn neb[rduit.
 C[m[car s[-i dea cu carul tot este nerenduit.
 Asemenea =i nevasta ori fata nu va putea
 Cu me=te=ugirea asta]ntre frumoase s[stea.
 Nu poate, zic, s[se plac[numai cu chipul frumos
 +i pe cineva s[-l fac[s-o iubeasc[mai v`rtos,

Ci dac[ea din natur[n-are de frumse\i talent,
 S-aib[-ncai]nv[\tur[=i l[udat sentiment.
 +coal[, mam[, pe om face s[se numeasc[frumos,
 Ea pe ur`t]l] preface ca s[fie dr[g[stos;
 +i ascult[o poveste ce-n =coal[azi mi s-a spus,
 Care =i lec\ia-mi este =i s-o-nv[\ de rost m-am pus.
 Au fost trei fete odat[care pe r`nd s-au n[scut
 +i d-a lor mum[=i tat[pe voia-le s-au crescut.
 Dou[at`t de frumoase c[ar fi fost se credea,
 }nc`t erau dr[g[stoase la to\i de c`\i se vedea;
 Iar a treia prea ur`t[: trup str`mb =i chip slut av`nd,
 Nec[jit[=-am[r`t[ tr[ia ]n cas[ =ez`nd;
 C[ci la vrut bal c`tetrele p[rin\ii c`nd le scotea,
 Numai cele frumu=ele valsul, jocul]nv`rtea.
 Ele erau de minune, pe ele to\i le iubea,
 Pe ur`t[nici un june n-o vedea nici nu-i vorbea,
 Ci sta-n seam[neb[gat[ ]ntr-un col\ a se uita
 +i cu sim\irea-ntristat[ ]ntru sine a ofta;
 Dar unde e ur`ciune =i chip slutit, nepl[cut,
 Mai mult[ ]n\elepciune firea s[dea s-a v[zut.
 A=a =i aceast[fat[, prea]n\eleapt[fiind
 +i cu bun[judecat[, socotind =i chibzuind,
 Ceru s[-i fac[p[rin\ii partea ce i s[c[dea
 +i]mprotiva voin\ii s[nu-i fac[, ci s[-i dea,
 Zic`nd c[cu a ei parte are a se ritera,
 S[tr[iasc[ ]ntr-o parte, f[r[a-i mai sup[ra.
 Ei, =tiindu-o cuminte, bucurosi s-a-nduplecat
 +i dup-ale ei cuvinte, num[r`nd, partea i-a dat.
 Deci cu a sa zestri=oar[profesori buni ea lu`nd,
 S-a tras la o mo=ioar[, precum pusese]n g`nd.
 +i acolo,]ntr-o parte,]ndat[s-a apucat

S[ ]nve\le limbi =i carte, muzic[ ]=i orice alt.
 La care ea, cu silin\[ ]urm`nd, toate le-a p[ ]=it
 +i avuta sa dorin\[ ]n scurt timp lu[ ]sf`r=it.
 Apoi dup[ ]ce se roade c-o gr[ ]mad[ ]de =tiin\i,
 Pe profesorii=-i sloboade =i se-ntoarce la p[ ]rin\i.
 Carii]n astfel v[ ]z`nd-o ]n bra\ul lor o au str`ns,
 +i pe grumazi s[ ]rut`nd-o de bucurie au pl`ns.
 Auzind vecinii-ndat[ ]=i dorind a o vedea,
 Seara fuser[ ]to\i gata pentru d`nsa bal s[ ]dea.
 Merg`nd iar[ ]c`tetrele la case ce le-au poftit,
 To\i, l[s`nd pe frumu=ele, la d`ns[ ]s-au gr[ ]m[ ]dit;
 Iar c`nd]i =i auzir[ ]vorba =i dulcele glas,
 Cu gurile]n uimire c[ ]sc`nd la ea au r[ ]mas.
 ]i da to\i laude sume, de ea nu se s[ ]tura,
 Cea mai frumoas[ ]din lume li s[ ]p[ ]rea c[ ]era.
 Astfel, mam[ ], se preface chipul ur`t]n frumos,
 +coala pe om om]l face =i s[ ]fie dr[ ]g[ ]stos.
 C[ ]d-ar fi fa\ a n[ ]scut[ ]c`t de frumoas[ ]macar
 +i n-o fi bine crescut[ ], toate-i sunt]ntr-un zadar.
 Dageab[ ]va purta nume unuia chip l[ ]udat,
 Dac[ ]nu va =ti]n lume s[ ]trateze un b[ ]rbat.
 Ce folos c[ ]-nt`i e drag[ ], c`nd s[ ]cunun[ ]=-o ia,
 +]n urm[ ]]n iad]l bag[ ]cu sc`rbele ce-i d[ ]ea.
 Cu]ncetul]l r[ ]ce=te ca fierul ars c`nd]l scot
 +i dragostea]l descri=te p`n-o ura=te detot;
 +i atunci acea frumoas[ ], ce ca un soare-i p[ ]rea,
 I s[ ]face-ntunecoas[ ], ur`t[ ]=i cea mai rea.
 Neput`nd s[ ]se-n\eleag[ ],]n veac nu se mai]mpac,
 Ajung judec[ ]\i s[ ]trag[ ], de basnu-n lume s[ ]fac,
 Acestea mica =colar[ ]zic`ndu-le c[ ]tre ea,
 Se duse la =coal[ ]iar[ ], alt[ ]lec\ie s[ ]ia.

DESPRE }NV{ | {TUR{

Ce]nve\i la tinere\e, aceea =tii la b[tr`ne\e.

Omul]n copil[rie lesne-nva\[orice fie.

Me=te=ugul la om e br[\ar[de aur.

Nici un me=te=ug nu e r[u, ci oamenii sunt r[i.

Cine]nva\[la tinere\e se odihne=te la b[tr`ne\e.

Calul b[tr`n nu se]nva\[ ]n buiestru.

Cine =tie carte are patru ochi.

Dar

Orice cu b[taie de cap se dob`nde=te,

Pe drumuri nu se g[se=te.

Procopseala nu se cump[r[cu bani, ci se c`tig[cu ani.

Banii nu aduc procopseala, ci procopseala aduce banii.

Omul c`t tr[ie=te]nva\[=i tot moare ne]nv[\at.

Nimenea nu poate s[zic[: acum le =tiu toate.

De aceea

La orce treab[, pe Stan p[\itul]ntreab[.

C[

Cine]ntreab[nu gre=e=te.

Orbul cu]ntrebarea a nimerit Br[ila.

Dar

Nu cere de la prost]nv[\ =i de la b[tr`n b[\.

C[

Orb pe orb pov[\uind, cad am`ndoi]n groap[.

Orbul]=i caut[acul]n aria cu paiele =i surdul]
pov[\uie=te unde sun[.

Nu cine tr[ie=te mult =tie multe, ci cine umbli[mult =tie multe.

Mult tr[ie=ti, multe auzi; mult umbli, multe vezi;

Mult tr[ie=ti, multe p[time=ti; multe gre=e=ti, multe-nve\i.

Iar

G[ina care cloce=te niciodat[nu e gras[.

Dar =i

Piatra care se rostogole=te din loc]n loc nu prinde mu=chi.

Toat[musca nu face miere.

Toate str[chinile nu sunt pentru ciorb[.

Procopseala nu e c`rp[ s[ o mototole=ti =i s[ o bagi ]n s`n.

C[

Unde nu e cap, vai de picioare.

A lipsit de acas[nou[ani =i s-a]ntors cu doi bani.

S-a dus bou =i s-a-ntors m[gar.

C[ci

Omul sfin`e=te locul, iar nu locul pe om.

Toat[lumea este =coal[.

+i

Vremea]nva\[pe aceia ce n-au dasc[l.

Adic[:

Nevoia]nva\[pe om =i nuihua pe copil.

Ursul nu joac[de voie, ci de nevoie.

De aceea

Pisica r[zg`iat[nu prinde =oareci niciodat[.

+i

Copilul nepedepsit r[m`ne neprocopsit.

Copilul r[zg`iat r[m`ne ne]nv\`at.

POVESTEA VORBII

Um]mp[rat oarecare neav`nd nici un fecior

+i fiind la]ntristare c[n-are mo=tenitor,

Prin rug[ciuni =i postire Dumnezeu l-au ascultat

+i dup[a lui dorire cu un prunc l-a m`ng`iat;

Care cu dragoste mare din ceasul ce s-a n[scut
 P[rin\ii]n r[sf[\are =-]n r[zg`ieli l-a crescut.
 At` t` de mult]mp[ratul asupra lui tremura,
 C` t str[=nici tot palatul, nu cumva a-l sup[ra.
 A=a-l las[p` n` la mare s[creasc[tot]n desfr[u,
 Pentru orice rea purtare nimeni nu-l \inea de r[u.
 +i c`nd el era-ntr-o parte =i alta purtat pe sus,
 Ca s[ ]nve\e =i carte un dasc[l i s-au adus,
 Poruncindu-i s[-l]nve\e cu m`ng`ieri =i cu joc,
 S[-i vorbeasc[cu bl`nde\e, s[nu-l supere deloc,
 S[nu-l sileasc[vrodac[ori s[-l certe-n vreun fel,
 Ori s[-ndr[zneasc[s[-l bat[, c-apoi va fi vai de el.
 A=adar aceste toate urmate-ntocmai au fost,
 Din care un copil poate lesne a r[m`nea prost.
 C`\iva ani dac[trecur[,]mp[rtul a cerut
 S[vaz[ce-nv[\tur[copilul s[u a trecut,
 +i aduc`ndu-l de fa\[ ]ncepu a-l]ntreba,
 Cu m`ng`ieri, cu dulcea\[, ca s[citeasc[ceva.
 El]ncepu: — Alfa, vita, gama, delta, omicron,
 Capa, iota, sigma, tita, pi, mi, ni xi, ipsilon.
 — Bravo! — zise]mp[ratul — num-at` t ai]nv[\at?
 — Apoi, — r[spunse b[iatul — celelalte le-am uitat.
 }mp[ratu-ngrijat foarte de al s[u iubit fecior,
 C[-i r[m`ne dup[moarte un prea prost mo=tenitor,
 Pe mini=trii s[i]n grab[ ]i adun[pentru el,
 Cere sfat =i]i]ntreab[s[-l]nve\e vreun fel
 Ce s[fac[, din ce parte s-aduc[vrut iscusit.
 Ca s[-l poat[-nv[\a carte cu vrut metod osebit.
 I-au zis mini=trii: — 'mp[rate, e un filosof aici,
 Cu =tiin[i prea minunate la orice vei sta s[-i zici;
 El ne-a]nv[\at la carte pe copiii no=tri to\i,

-i am vrea s[avem parte de el =i pentru nepo\i;
 Pe d`nsul, de vei,]l cheam[s[-i vezi duhul cel]nalt
 +i d[-i copilul]n seam[f[r[s[mai cau\i alt.
 Acest sfat dar ascult`ndu-l,]mp[ratul a trimis
 +i pe filosof chem`ndu-l de fa\ a=a i-a zis:
 — Am auzit pentru tine c[e=ti om prea iscusit
 +i to\i te vorbesc de bine, to\i zic c[e=ti procopsit;
 D-aceea cu r`vn[mare te chem =i te rog =i eu
 Cu asemenea urmare s[-nve\i =i pe fiul meu;
 +i v[z`nd c[-\i pui silin\ a mai cur`nd a izbuti,
 Pe c`t]mi va fi putin\ a, =i eu]i voi r[spu[ti.
 — Preasl[vite]mp[rate, — filosoful i-a r[spuns —
 Toate sunt adev`rate c`te de mine v-au spus,
 Dar acum sunt b[tr`n foarte, nu mai sunt t`n[r c-atunci,
 M-am apropiat de moarte, nu mai am gust s[-nva\ prunci,
 M-am dat acum pe odihn[, voi s[tr[iesc lini=tit,
 S[-mi petrec via\ a-n tica[, c[destul am obosit;
 Fug de zgomot, de nepace, singur[tatea iubesc,
 Slug[chiar s[am nu-mi place, ca s[nu m[nec[jesc;
 Dar ca s[nu calc cuv`ntul =i hat`ru-mp[r]tesc,
 Voiesc, de va vrea =i Sf`ntul, pe c`t poci s[v[slujesc.
 Trimite\i-l dar la mine, rog s[nu fiu str[mutat,
 C[precum v-am spus, nu-mi vine s[vi-l]nv\ la palat.
 }mp[ratul zise: — Bine, fie =i a=a cum zici,
 S[urmaze =i la tine, dac[nu te-mpaci aici;
 Dar]ns[ ]\i dau de =tire nu cumva s[-l nec[je=ti,
 S[-l ba\i, s[-i dai dojenire, ori la el s[te r[ste=ti,
 Ci voi cu economie]nv\ ]tur[s[-i dai,
 Toat-a ta filosofie cu bine s[i-o predai.
 Dup[ce-mp[ratul zise c[tre filosof astfel,
 A doua zi]=i trimise =i pe fiul s[u] la el.

Cum veni,]i dete carte, pe un sc[una=]l cinsti,
 +i]l puse la o parte, poruncindu-i a citi.
 Nu apuc[s[-i arate, =indat[s-a pomenit
 C[c`va]n=i din cetate spre vederea-i au venit;
 Dup[ce ceva vorbir[, filosoful a voit
 Ca cu ceia ce venir[s[puie de gust[rit
 (C[pe atunci, cum s[vede, cafea nu obi=nuia,
 Dup[cum ast[zi se crede c[n-ar putea f[r[ea):
 +i neav`nd s[-i slujasc[vreun fecior sau argat,
 Puse ca s[-i poslu=asc[feciorul de]mp[rat;
 }]ndrept[pe fereastr[, d`ndu-i ]n m`n[un ban,
 Zic`ndu-i: — Na, \ine asta =i mergi colea la b[can
 S[-\i dea mezelicuri, p`ine =i o caraf[de vin,
 Cusurul mi-l va da m`ine, du-te =i mai cur`nd vin`.
 Deci dup[ce le aduse mas[, tac`muri a pus,
 Stolnic, paharnic le fuse, p`n[mai c[tre apus,
 C[ei dac[s-apucar[de vorb[=i de lung sfat,
 De sluga lor]=i uitar[c[sluje=te nem`ncat.
 +i auzindu-l c[pl`nge la spatele lor de post,
 }i zise: — Vino de str`nge =]nva\ s[nu fii prost;
 Apoi mergi =i tu acas[s[m[n`nci =i s[ pr`nze=ti,
 Dar s[nu spui c[la mas[te-am pus s[ne poslu=e=ti.
 +i diminea\ te scoal[, ziua p`n` nu s-o-n[\a,
 S[vii mai cur`nd la =coal[s-avem vreme d-a-nv[\a.
 Plec`nd copilul se duse cu pl`nsete, cu v[itat,
 +i pe r`nd mume-sii spuse cum l-a]ntrebuin\at
 Mum[-sa m`nile=i fr`nge, spusele lui ascult`nd,
 Merge la-mp[ratul, pl`nge, bocindu-se =i strig`nd:
 — Vai de mine,]mp[rate, alt dasc[l n-ai mai g[sit,
 De l-ai dat s[-nve\e carte la un nebun =i lipsit?
 Filosofu-n grab s[vie,]mp[ratul l-a chemat,

-i l-a-ntrebat cu m`nie de ce astfel s-a purtat.
 — }mp[rate, =tiut fie — r[spunse cel]nv[\\at —
 C[azi din filosofie o lec\\ie i-am predat;
 De aceea fi\\i]n pace, l[sa\\i s[-l]nv[\\ cum =tiu,
 Dac[voi\\i =i v[place s[ave\\i]n\\elept fiu.
 Se domoli }mp[ratul =i]i zise: — Negre=it,
 D-aceea-\\i dedei b[iatul, ca s[-l faci des[v`r=it.
 Se f[cu zahar amarul cu cele ce s-a mai zis,
 +i a doua zi =colarul la =coal[fu iar trimis.
 Filosoful priimindu-l iar[=i d-a citi l-a pus
 +i]n cas[ ]ncuindu-l la trebile lui s-a dus.
 Prea mare fiind ora=ul, abia s-a-ntors]nserat
 +i g[si pe cocona=ul pl`ng`nd acas[-ncuiat.
 — Ai, mergi de m[n`nc[ p`ine —]i zise — =i prost nu fii
 +i aibi]n grije ca m`ine de diminea\\[s[vii.
 Se duse iar[=i b[iatul pl`ng`nd ca-nt`i, cum am zis,
 Aude =i }mp[ratul c[l-ar fi \\inut]nchis,
 Se nec[je=te =i cheam[pe filosoful pe loc,
 }l]ntreab[s[dea seam[de ce=\\i bate de el joc.
 El r[spunse: — S[nu fie vrodac[eu joc s[-mi bat,
 Ci azi din filosofie iar o lec\\ie i-am dat;
 +i }mp[r\\ia voastr[nu m[socoti\\i nerod,
 C[filosofia noastr[are osebit metod.
 Se g`nde=te }mp[ratul, ciudate lucruri]i par,
 +i zise c[tre b[iatul s[mearg[la =coal[iar.
 A treia zi viind iar[feciorul de }mp[rat,
 L-a luat =i p`n[sear[dup[sine l-a purtat;
 Pe unde avea s[mearg[, sta]n loc =-]]]ntreba:
 — +tii tu ast[pia\\[larg[cum s[nume=te, au ba?
 C`nd]i t[cea la-ntrebare, zicea: — Nu fii dobitoc,
 Asta e pia\\a cutare, asta e cutare loc.

Mai merg`nd]ntreba: — +tii tu cum se cheam[acest pod?
 C`nd r[spundea c[nu =tie,]i zicea: — Nu fii nerod,
 Asta e podul cutare, asta e cutare han.
 Colea =ade un domn mare, iar dincoaci cutare ban.
 Acestea zic`nd intrar[ ]ntr-un loc care i-a spus
 +i pe copilul la scar[ca s[-l a=tepte l-a pus.
 Unde filosoful iar[s[=az[a trebuit,
 +i tocmai cam c[tre sear[ca s[plece a ie=it;
 Bietul =colar, vai de d`nsul, fl[m`nd]n frig a=tept`nd,
 }l g[si]ng`n`nd pl`nsul, tremur`nd =i suspin`nd.
 Dup[ce merse acas[, porunci c[tre =colar,
 Zic`nd: — Mergi =i tu la mas[, dar vezi m`ine s[vii iar.
 Cum se duse iar b[iatul, pl`ng`nd mume-sii a spus,
 Auzind =i]mp[ratul, a trimis =i l-a adus.
 }l]ntreb[ca s[-i spuie de ce l-a purtat astfel.
 El r[spunse: — Alta nu e, dec`t lec`ii pentru el.
 — Nu-!i poci lec`ia pricepe, —]mp[ratul]i rosti —
 Eu =tiu c[omul]ncepe]nt`i de la a citi.
 — +i aceasta o s[fie, —]n\eleptul a r[spuns —
 Dar la o filosofie cititul nu e d-ajuns.
 Am s[-i predau =i moralul c`nd l-oi pune la citit
 +i]nt`i materialul adun[m pentru vorbit.
 Se muie iar]mp[ratul cu c`te el i le-a zis
 +-a patra zi pe b[iatul la =coal[iar l-a trimis.
 Deci cum sosi el la =coal[, dasc[lul ia o nuia
 +i]i d[pe pielea goal[vreo c`teva cu ea,
 Zic`nd: — Mai spui alt[ dat[ p-acas[ c`te fac eu?
 Mai superi mum[=i tat[=i s[voie=ti r[ul meu?
 Aceste =i alte dar[zic`nd c`te i-a pl[cut,
 I-a dat drumul c[tre sear[s[se duc[=i b[tut.
 P`n-aci toate ca toate,]mp[ratul le-a iertat,

Acum s[vedem ce poate mintea unui]nv[\at!
 C[cum auzi-mp[ratul de cele ce s-au urmat,
 C[i-a =i b[ut b[iatul, cu totul s-a turburat,
 +i nici vru-n fa\ [s[-i vie filosoful cel p`r`t,
 Ci porunci-n pu=c[rie s[-l bage numaidec`t.
 Ca a doua zi s[-l piarz[judec`ndu-l cu divan,
 S[-l sp`nzure =i s[-l arz[ca pe un vr[jma= tiran.
 A=a a doua zi dar[ ]mp[ratul poruncind,
 Mini=trii se adunar[ca s[-l judece void;]
 Deci]ntreb[ ]mp[ratul, uit`ndu-se r[u la el,
 Zic`nd: — Spune, c[ci b[iatul mi l-ai pedepsit astfel?
 — Preasl[vite]mp[rate, aste filosofii sunt,
 +i c[sunt adev[rate asculta\i al meu cuv`nt.
 — Ce fel de filosofie, c[tu chiar cum a venit
 L-ai pus paharnic s[-\i fie =i stolnic de t`rguit?
 —]mp[rate, a=a este, eu nu o t[g[duiesc,
 Dar i le-am f[cut aceste vr`nd ca s[-l]n\elep\esc,
 Adic[: c`nd va ajunge m`ine-poim`ine-mp[rat,
 Masa s[nu]ndelunge, =ez`nd la chef ne-ngrijat;
 Iar supu=ii pe d-o parte fl[m`nzi]mprejur s[stea
 +-al\ii pe d-alt[parte]mp[ra\ia s[-i ia.
 — Bine, bine, a=a fie, —]mp[ratul iar i-a zis —
 A doua zi, spune-mi mie, de ce l-ai \inut]nchis?
 — +-asta e filosofie, lec\ia proast[nu-mi e,
 C`nd va fi-mp[rat = [=tie =i]nchisoarea cum e,
 Iar nu pentr-un fir de a\ [or d-altceva vinovat,
 S[-l \ie pe toat[via\ a]n pu=care b[gat.
 — +i aceasta a=a fie, —]mp[ratul a urmat —
 De ce ca p-o slug[\ie a treia zi l-ai purtat?
 — +-aceasta e filosofie, c[ci prin ora= l-am purtat
 +i poduri =alte s[=tie i-am spus =i i-am ar[tat,

Iar nu dac[s[va face m`ine-poim`ine-mp[rat
 De oricare cum]i place s[fie de nas purtat.
 — Bine, bine, =-asta las[, —]mp[ratul zise iar —
 }ntr-at`t de mult nu-mi pas[, fie cum zici, n-am habar;
 }n sf`r=it dar spune-mi mie de ce pricin[s[-l ba\i?
 — +-asta e filosofie ce trebuie la-mp[ra\i,
 Ca nu cum]i este vrerea pe vinova\i a-i munci,
 S[=tie ce e durerea, pu\ine a porunci,
 Iar nu ca la juc[rile s[strige: da\i =i iar da\i,
 C[“cinci sute de nuiele lesne]n spate la al\i”.
 — Las[=-asta la o parte, —]mp[ratul iar a zis —
 Dar n-o s[-l]nve\i la carte, prin urmare =i la scris?
 — Anevoie,]mp[rate, c[prea mult e r`zg`iat,
 El de vorb[nu se bate, \ine ce a apucat;
 Dea cerul s[ave\i parte de fiul-v[cel iubit,
 Dar eu mai lesne-nv[\ carte pe un urs nen[r]vit.
 Se turbur[ ]mp[ratul auzind acest cuv`nt
 +i r[ ]cni-nc`t tot palatul s-a cl[tit p`n` la p[m`nt,
 Zic`nd: — Auzi\i necinste! Vede\i ]n r`s cum m[ia?
 S[cade a=a cuvinte s[zic[-naintea mea?
 S[-ntoarce c[tre el iar[=i]i d[acest r[spuns:
 — De vreme ce tu zici dar[c[mai lesne-nve\i un urs,
 S[ ]nve\i, iar de nu, moarte, aceasta]i hot[resc!
 Zise el: — Bucuros foarte, v-am spus c[eu priimesc;
 Da\i-mi un urs, dar nu mare, ci s[fie mititel,
 +-]n trei luni cu-ncredin\ate v[dau examen cu el.
 Dup[ce aceasta zise,]mp[ratul hot[r`t
 Pentr-un ursule\ trimise =-au adus numaidec`t;
 Cu soroc, cu leg[tur[deter[pe dobitoc
 La a c[r]ii-nv[\]tur[, =i-el]l priimi pe loc.
 Acas[dac[ ]l duse, cump[r] piei de cizmar

+i s[fac[carte puse pentru noul s[u =colar.
 F[c`nd aceasta, aduce, bag[ fleici prin foi de r`nd
 +-)i d[ursului s[-m buce foaie cu foaie-ntorc`nd.
 Ursul, cum e din natur[, fleica c`nd vrea s[o ia,
 Ca, c`nd ar citi din gur[c[uta =i morm[ia.
 M`ncarea lui totdeauna din acea carte fiind,
 Nici nu]mplinise luna =-] vedeai mereu citind.
 Oric`nd fl[m`nzea, de voie cartea]n m`n[ lu`nd,
 Prefira foaie cu foaie =i morm[ia, fleici c[t`nd.
 A=adar viind sorocul ursul examen s[dea,
 Se r`ndui ziua, locul =i to\i aduna\i =eeda.
 Iat[=i dasc[lul dar[cu =colarul s[u cel mic,
 C[rui trei zile de var[nu]i dedese mertic
 +i din acea adunare la nimeni nu se uita,
 Dec`t la orce mi=care la dasc[lul s[u c[ta.
 }mp[ratul cu mirare la ursule\ tot privind
 A=tepta cu ner[bdare ca s[-l vaz[=i citind.
 +i pravila-mp[r[teasc[av`nd pe mas[aci,
 Ca s[-l puie s[citeasc[dasc[lului porunci.
 Ursul pravila cum vede, c[e cea cu fleici g`ndind,
 Ca un fl[m`nd se repede, o ia-n m`ini nez[bovind,
 O deschide =i apuc[s[morm[iasc[ ]n loc,
 Neg[sind nimic de buc[,]ntoarce foi]ntr-alt loc.
 St[, morm[ie=te]n carte, nu g[se=te iar mertic,
 }ntoarce =-]n alt[parte, =i iar nimic =i nimic.
 R[suna de r`s palatul d-acest =colar curios
 +i]i zise }mp[ratul: — }l v[z, cite=te frumos,
 Dar nu putem]n\elege zisele lui nicidecum,
 }n ce limb[=-]n ce lege ne cite=te el acum?
 — }n limba lui, }mp[rate, — zise dasc[lul gr[ind —
 Cum scrie aci curate le t[lm[ce=te citind.

Atunci z`mbind]mp[ratul necazul s-a r[sipit
+i iert]nd pe vinovatul cu daruri l-a slobozit.

Care va s[zic[:

Mult mai lesne se]nva\[un dobitoc sim\itor,
Dec`t s[ia de pova\[un ne]n\eleg[tor.

Dup[proverbul turcesc:

Annaiana bir sivrisinec saz d`r.
Annamaiana daul, zurna az d`r.

Adic[:

Celuia ce]n\elege `n\aru-i e tr`mbi\ar,
Iar celui ce nu-n\elege, tobe, surle-s]n zadar.

DESPRE VIRTUTE (FAPT{ BUN{)

F[bine, =] arunc[-n drum.

C[

A face bine e totdeauna mai bine dec`t a face r[u.

Binele, zic, nu se face

Numai la cine]ni place,

Ci binele este bine

S[-l faci la fie=tecine.

Chiar =i

La cel ce te du=m[ne=te,

Tu cu bine-i r[spl[te=te.

C[

De te latr[vreun c`ine,

Astup[-i gura cu p`ine.

+tiind c[

Orice la voile tale
Cu r[ul nu-l sco\i la cale.

Iar

Binele pe om]l scap[
Cu vreme de foc =i ap[.

Dar vei zice:

S[ne lu[m dup[lume.

+i

Ce o face lumea s[facem =i noi.

}ns[

Ce avem cu lumea? Lumea ca lumea, =i noi ca noi.

Al\ii dac[=-o scoate ochii, =i noi nu o s[scoatem.

Al\ii de o da]n g`rl[, =i noi nu o s[ne-nec[m.

Fiecare ce face, pentru el este.

Cum]=i va a=terne, a=a va dormi.

Cum]=i va g[ti, a=a va pr`nzi.

Nu trebuie s[imit[m dec`t p-acei ce-i vedem f[c`nd bine.

C[

Setosul bea ap[din orice lac

Mul\i zic c[

R[ul cu r[u se gone=te

+i

F[-i r[u, c[te pomene=te.

Dar

C`t e cerul departe de la p[m`nt.

At`ta n-are

Asem[nare.

Pentru c[

Omul la r[u aleg[cu arm[sarul =i la bine merge cu carul.

R[ul lesne]l face omul, dar binele anevoie.

+i

Cu vreme toate se fac bune.

Numai

Vremea ce a trecut nu se mai]ntoarce.

Dar

Binele ce-l faci la oarecine

| i-l]ntoarce vremea care vine,

Vei auzi numai:

Vine binele ca albinele.

+i apoi

Bine, bine peste bine,

C`nd vine e tot mai bine.

C[

Cine face bine, bine g[se=te,

Cine face r[u, r[u-l]nso\=te.

}ns[

Totdeauna fapta bun[

Este tutulor cunun[.

C[ci

Fapta bun[ ]n via\[

La norocire]nal\[.

+i

Faptele bune]n lume

}i las nemuritor nume.

POVESTEA VORBII

Boga\ia, Desf[atarea, Virtutea =i S[n[tatea

Disput`ndu-se-ntre ele simplu, c[ cui a da-nt`ietatea,

Descriind =i una =-alta bunul s[u =i fericirea

Ce din parte=-i totdeauna vars[c[tre omenirea,

+i m`ndrit [fiecare]=i g[sea =ie=i dreptate,
 C[ ]n adev[r ea este, =i cerea]nt`ietate.
 }ntr-aceast[a lor lupt[ ]n cuvinte nep[trunse:
 Ardic`ndu-se Virtutea c[tre d`nsele r[spunse:
 — De voi`i cu mul[mire dreptul s[se]n\leag[,
 Aide`i la zei =i la oameni, lor s[cerem s[aleag[,
 +i a c[ruia problem[li se va p[rea mai bun[,
 Ei s[-i d[m]st m[r de aur =i a premiei cunun[.
 +i alegerea aceasta mai perfect[a se face
 Va fi timpul d-adunan\ luptelor olimbiace.
 Sf[ituirea dar Virtu`ii s-a p[rut prea de minune,
 Fiecare sper`nd m[rul, bunul cum]=i va expune,
 Deci c`nd fu-n Olimp mul`ime de popoare adunate,
 Alergar[fiecare ca s[cear[-nt`ietate.
 +-ncepu-nt`i Bog[`ia s[exprime]ntr-aceste
 C[ ]nem[rginitul bine numai ea]n lume este,
 Pentru c[e d[t[toare de ori=ice fericire,
 Desmierd[rii =i a Famei =i orc[rei norocire;
 F[r[d`ns[ or=icine pre p[m`nt s[tir[ne=te,
 Tic[los viaz[-n lume =i cumplit se chinuie=te;
 — M[rul dar de aur mie — le zice — mi se cuvinte,
 De se caut[rezonul =i dreptatea de se `ine.
 Alerg[-n loc Desf[itatea =i r[spunse-n grab cu stim[
 C[-n nedrept va Bog[`ia s[ia numele de prim[:
 — C[ci pre d`nsa fiecare, dupre cum =i =ti`i prea bine,
 O trimite prin tot locul s[m[caute pre mine;
 Eu dar]n comunitate sunt dorin`a cea central[
 +i c[-mi este ea servicea nu e nici o]ndoial[.
 Pre p[m`nt vie`uitorii ce bun-simt numai cu tine?
 Alt dec`t am[r`ciune gust c`ndva ei f[r' de mine?
 Fericirea omenirii nu st[ ]n mult[avere,

Ci]n ceea ce desmiard[sufltele]n pl[cere;
 De n-a= mici eu]n oameni durerile cele rele,
 N-ar mai suferi cu anii a r[bda necazuri grele.
 Unde]ns[eu m-apropii, izgonesc tic[lo=ia,
 Dep[rtez durerea-ndat[=i aduc voio=ia;
 Eu sunt dar tot bunu-n lume]ndeob=te la orcare,
 Eu sunt dulcea m`ng`iere celui mic =i celui mare;
 Prin urmare dar =i m[rul alta s[-l ia nu s[poate,
 C[ci eu cov`r=esc cu bunul pre acestelalte toate.
 Cu asemenea cuvinte]ncepu =i S[n[tatea
 C[prin ale lor probleme n-au drept s[ia-nt`ietatea.
 Pentru c[nici Bog[ia, nici Desf[tarea, cum spune,
 Nu pot cu nem[rginire s-aib[toate cele bune:
 — C[de n-a= fi eu]n oameni, ar fi to\i cu neputin\],
 N-ar da folos Bog[ia, nici ar fi de trebuin\],
 +i nici Desf[tarea poate s[stea pre p[m`nt vrodat[.
 Dac[nu voi fi cu d`nsa]mpreun[totdat[.
 C`nd pe pat cineva zace]n dureri =i chinuire,
 Cine va putea s[-i fie singura lui fericire?
 Bog[ie o s[strige? Desf[tarea o s[cheme?
 Ori pe mine, S[n[tatea, m[cere]n acea vreme?
 Cel bogat f[r[de mine nici o sim\iciune n-are,
 Nici la vreo desf[tare poate s-aib[aplecare,
 C[ci atuncea mintea, trupul sunt]n nelucrare toate
 +i s[aib[mul\mire f[r[mine nu s[poate.
 }mp[ra\ii, generalii, c-o zicere =i osta=ii
 F[r[min-ar fi fiin\e ce nu pot a=mi=ca pa=ii.
 Iar de a= lipsi cu totul]n natur[=i]n nume
 Atunci f[r[ ]ndoial[n-ar fi pre p[m`nt nici lume.
 Eu]mb[rb[tez pre omul, eu dau curaj, vitejie,
 Eu aduc puteri]n sufl, eu dau trupului t[rie,

-i c`nd sunt]n judecata celui ce m[pre\uie=te,
 F[r-avere, desf[tarea]n natur[o g[se=te.
 Socotesc dar c[ ]n lume eu]nt`i sunt trebuit[,
 B[tr`nimii, tinerimii f[r[tag[sunt dorit[.
 Eu sunt bog[\ia lumii, eu sunt tot bunul vie\ii,
 Eu sunt dulcea desf[tare =i cununa frumuse\ii.
 Bog[\ia numa-n sine este moart[ ]ntru toate,
 Desf[tarea]nainte-mi nici c`t fir de p[r nu poate.
 D-aceea ca una ce sunt eu nem[rginitul bine,
 Darul =i]nt`ietatea s[le am mi s[cuvine.
 Deci c-o manier[sf`nt[ st`nd Virtutea]nainte
 }ncepu s[=-i spuie dreptul f[r-a se lungi-n cuvinte,
 Zic`nd cum c[: — Bog[\ia, Desf[tarea, S[n[tatea
 De=i dup-a lor p[rere singure=-i g[sesc dreptatea
 +i de=i fie=tecare are =i de baz cuvinte,
 Dar[ ]ns[-ale lor bunuri sunt p[m`nte=ti, iar nu sfinte;
 Nu c[nu sunt =i aceste de la Dumnezeu tot date,
 Ci de n-oi fi eu cu ele, sunt de lume def[imate.
 Eu sunt bunul providen\ei, eu sacrific p-omu-n lume,
 Eu fac s-aib[muritorii pre p[m`nt glorios nume,
 Eu sunt lini=tea vie\ii, eu sunt calea m`ntuin\ii,
 Eu sunt pacea, eu sunt bunul, eu sunt c`rma con=tiin\ii;
 Unde nu m[au pe mine, acolo amenin` rele,
 Vin pieiri, stric[ciuni, patimi =-alte mari gre=eli cu ele;
 Eu sunt baz zeie=tii lege, dau bun nume omenirei,
 Eu sunt pova\ a]n lume c[tre drumul fericirei;
 Bog[\ia, Desf[tarea, S[n[tatea, f[r[mine
 Toate-n lume omenirei sunt de sinele ru=ine,
 +i nu numai sunt ru=ine c`nd lipsesc eu dintru ele,
 Ci sunt =i supuse toate pre p[m`nt la multe rele.
 +i d-aceea c`i]n lume au fericirea astor trele

Tremur, s[turbur adesea dac[nu sunt eu cu ele.
 A=adar m[rul de aur =i titlul de-nt`ietate
 Minte-n\elepciunei voastre s[-l dea cui are dreptate.
 Atunci zeii =adunan\ a oamenilor s[ ]ntream[
 +i cuvintele Virtu\ii le iau]n b[ ]g[ri de seam[,
 V[z`nd =i cu osebite manierele ei toate,
 Cu sfat de ob=te-mpreun[se]nal\ ] glasuri gloate,
 Strig deodat[c[Virtu\ii s[ ] cuvine cu dreptate
 S[ia darul =i cununa =i titlul de-nt`ietate,
 +-a=a cu sfatul de ob=te, dup[hot[r`rea dat[,
 D`ndu-i m[rul cel de aur, fu Virtutea]ntronat[.

*

Nimic[dar[pe omul nu-l poate-n[ ]a]n treapt[;
 Dec`t singur[Virtutea, prin alegerea cea dreapt[;
 C[ea de comunitate se sacrific[ ]n lume,
 Ea =i dup[moarte las[memorabilul s[ ]u nume.
 Ferice d-acela care =tie s[ ] o-mbr[ ]i=eze,
 +i va putea dup[d`nsa pa=ii s[ ] =i-i]ndrepteze,
 C[este ca diamantul, care =]n gunoi de cade,
 Tot]i zise piatr[scump[=i pre\ ]u-i deloc nu scade.

DESPRE SUPUS SAU SLUG{

Omul, p`n[ nu sluje=te, st[p`n nu ajunge.

Copilul st[p`nului p`n[e mic nu se osebe=te de
 slugi. (*Apos.*)

Nimenea deodat[nu sare ca coco=u-n pridvor,
 ci se suie pe trepte.

+i dac[e=ti slug[,
 C`nd te trimite la treab[
 Mergi =i te-ntoarce]n grab[.
 Adic[
 Descalec[iute,
 }ncalec[, du-te, sat nu face.

Nad[nu face-n priete=ug,
 C[nada e bun[numai la plug.
 C[
 Cine lucreaz[=i tace,
 El mai mult[treab[face.
 Iar
 Care tot mereu vorbe=te,
 El treaba =-o z[bove=te.
 De aceea
 Treaba f[-o cum se cade
 +i =ezi atunci c`nd se =ade.

C`nd te apuci la vro treab[
 N-o l[sa f[r[isprav[.
 Pentru c[
 La=i vreun lucru pe m`ine,
 }l vezi c[a=a r[m`ne.
 Argat vrednic cine are
 Se cunoa=te pe m`ncare.
 C[
 C`nd m[n`nc[ ]i trosnesc f[lcile.
 Dar sunt =i mul'i de aceia:
 La m`ncare leu =i la treab[bou.
 Care

Nu e vrednic codrul s[-i pl[teasc[.

+i care

}l blesteam[p`inea care o m[n`nc[.

Unul ca acela

Slug[va fi c` t tr[ie=te,

Slug[l-a\ii]mb[tr`ne=te,

+i slug[se pr[p[de=te,

Deloc nu se procopse=te.

Umbl[gonind v`nturile

+i m[sur`nd c`mpurile.

Se zbate ca pe=tele pe uscat.

C[

Unde nu e socotin\[, socoteala merge r[u.

}i spore=te ca la raci.

De=i sunt cu mai mul\i craci.

A=teapt[ca porcul muchea la cap.

S[nu te blesteme cineva

S[umbli ca banul din m`n[ ]n m`n[.

}ns[

Omul vrednic se face munte =i punte.

Nu-i mai zice st[p`nul:

Ochi av`nd, ai fost ca orbul,

Te-ai dus, m-ai slujit ca corbul (cel din corabia lui Noe).

Sau

Vrednicia-\i mi-e oglind[,

C[m-ai slujit p`n[-n tind[.

Sluga nevrednic[st[p`nii des]=i schimb[.

Ca pup[za]=i umple cuibul.

POVESTEA VORBII

Pup[za mo\ata =i frumoas[-n pene,
 Gunoindu=-i cuibul din n[rav =i lene,
 }l[s[=i merse iar]n alt[parte,
 +-apuc[s[fac[alt cuib, mai departe;
 Dar v`z`nd-o cucul]i f[cu-ntrebare:
 — Ce faci iar aicea, soru-mea cutare?
 — Cuib]mi fac, r[spunse; =-o-ntreb[el iar[:
 — Dar f[cuse=i parc[altul asta-var[?
 — Mi-am f[cut — ea zise — =-altul dup[d`nsul,
 Dar mai mult nu este d-a =eeda]ntr-]nsul,
 C[, dup[cum, poate, e =tiut =i]ie,
 L-am umplut cu totul de necur[ ]ie.
 Cucul auzind-o zise iar: — Ei bine,
 Dar]i la=i n[ravul, or]l iei cu tine?
 — Cum, — ea]i r[spunse — un n[rav din fire
 Poate vreodat[s-aib[lecuire?
 — De vreme ce, drag[, —]i zise ei cucul —
 Nu]i la=i n[ravul, geab[-]i este lucrul.
 C[ci =i de acesta nu o s[ai parte,
 O s[-l umpli iar[=i ca pe celelalte;
 Ci]nt`i n[ravu-]i las[-l, de se poate,
 +-atunci o s[-]i fie cuibul ca la toate.

*

Asfel e =i sluga cu n[ravuri rele,
 Care nu se poate p[r[si de ele,
 Ori pe unde umbl[, loc nu=-i mai g[se=te,
 Tot schimb`nd st[p`nii nu se procopse=te,
 +i apoi st[p`nii zice c[-s de vin[,

Ei la toate stric[, ei sunt de pricin[;
Iar n[ravu=-i care groaznic]l apas[
Tot cu sine-l poart[ ]n fiecere cas[.

DESPRE NEGO | IAR{ +I

Pu\in folos de cel:
Pr[v]lie cu chirie =i marf[ ]n datorie.
C[st[p`nul
Cere s[-i dai la soroc,
Parc[te pune pe foc
+i
Dac[n-ai, din umeri dai.
}l vezi c[-ncepe s[zic[:
Negustor mare de piei de clo=ci.
Negustor greu ca fulgul pe ap[.
Cu un ulcior de brag[, negustorie]ntreag[.
An n-am c`=tigat, iestim am p[gubit, la anul trag n[dejde,
Trei lulele]n dou[zambile.
Cump[r[d-o para-dou[=i le d[la o le\caie nou[.
Nu s[alege c`=tigul din pagub[.
De azi p`n[ m`ine numai pentr-o p`ine, ca s[-i zic[doar
"jup`ne".

Mul\i zic:
Dec`t slug[ mare, mai bine st[p`n mic.
Dar
Omu e n[scut ca s[umble =i pas[rea ca s[zboare.
Chiria de=teapt[pe chirigiu =i drumul pe c[l]tor.
}ns[
Drumul soroc n-are, nici pe jos, nici c[lare.

Baba c[|]toare n-are s[rb[|]toare.

Mult umbli, multe-nve\i, mult tr[ie=ti, multe vezi.

G[ina care cloce=te niciodat[nu e gras[.

Dar =i

Piatra care se r[stogole=te din loc]n loc nu prinde mu=chi.

C[

Cine schimb[st[p`nii slug[ ]mb[tr]ne=te.

Lac s[fie, broa=te multe.

St[p`n nu po\i ajunge, dar slug[ c`nd]i vrea.

Dar]ns[

Cine p[ze=te sofraua (masa) m[n`nc[ciorbaua.

Iar

Negustorul fricos nici nu c`=tig[, nici nu p[gube=te.

La multe cine g`nde=te, nici una nu ispr[ve=te.

Cine alearg[dup[doi iepuri nici unul nu prinde.

Omul vrednic se face munte =i punte =i trebuie s[ias[la
liman.

Din piatr[seac[scoate banul.

Iar

Omul nevoia= se]neac[pe uscat.

]iganul, c`nd a ajuns la mal, atunci s-a]neacat.

Dec`t s[ dai cu m`inele =i s[alergi cu picioarele, mai bine
s[te ui\i cu ochii la marf[.

C[

F[bine, s[-\i auzi r[u.

Mai bine

Pe=ingea pe ipingea.

Dec`t

Cu toptanul =i banii la anul.

Te tocme=te du=m[ne=te =i pl[te=te omene=te.

Iar nu

Bun[ ]nvoial[, rea tocmeal[.

Ci

Pune aici, bag[aici.

Dec`t pe urm[

Prinde orbul, scoate-i ochii.

Gaina, c`nd]i vine, atuncea ou[.

Dac[risipe=ti meiul, anevoie]l aduni.

Ver=i cu pumnul =i culegi c`te unul.

Din bun s[n[ ]tos te faci bolnav.

Te g[ ]se=te boala g[ ]lbin[ ]rii =i frigurile pungii.

| -a trecut baba cu colaci.

+i

Dac[cade omul, anevoie se]ndrepteaz[.

+-apoi,

La copacul c[ ]zut to`i alerg s[ ]taie cr[ ]ngi.

O boal[ ]dac[ ]vine la om strig[ ]c[ ]tre celelalte: s[ ]ri`i, c[ ]
l-am prins.

Cu toate aceste, curaj,

Barba las[ ]s[ ]se duc[, capul s[ ]tr[ ]iasc[.]

Greu la deal, r[ ]u la vale.

Dar

Nu mi-au nins ca s[ ]nu-mi degere, nici mi-a plouat ca s[ ]
nu m[ ]ud.

Cine are mult, de multe ori vine vremea s[ ]n-aib[ ]nicidecum.

Unde a mers mia, mearg[ ]=i suta.

Orzul]l ar[ ]boii =-]l m[ ]n`nc[ ]caii.

Lupul m[ ]n`nc[ ]=i din oile num[ ]rate.

Unde e marf[, trebuie s[ ]fie =i pagub[.]

Marf[ ]gat[ ]bani a=teapt[.]

+i

Apa trebuie s[ ]vie la matca ei =i omul la teapa lui.

La toate urma alege.
 +tie Dumnezeu al cui e sacul cu f[in[=i podul cu sl[nin[.
 De c`te ori s[boln[ve=te, omul nu moare.
 Ce am avut =i ce am pierdut.
 Gol m-am n[scut, gol o s[m[duc.
 Cine nu e dator e destul de bogat.
 }ns[
 Nu e dup[cum va omul, ci dup[cum va Domnul.
 Necazurile sunt pentru oameni =i oamenii pentru nec[zuri.
 Cu n[dejdea omul nu moare.
 Dac[datornicu zice:
 Slava lui Dumnezeu, am s[dau, n-am s[iau.
 Eu
 Nu o s[m[omor singur, ca Iuda.
 Capul s[tr[iasc[, belelele curg.
 S[r[cia la om e stan[de piatr[.
 Dec`t bogat =i bolnav, mai bine s[rac =i s[n[tos.
 Cu un rac, tot s[rac, cu un lucru mic, tot nimic.
 Dac[
 Ciung nu sunt, olog nu sunt,
 Cap, m`ini =i picioare am,
 Munca e comoar[.

POVESTEA VORBII

Unul c`nd a fost s[moar[, fiii s[i to\i]ntr-un ceas
 Viind, patu-i]nconjoar[=-]l]ntreab[de r[mas,
 Zic`nd: — Tat[! e-ti slab foarte =i diat[c[ci nu-\i faci?
 O s[te apuce moarte =i nimic nu ne spui, taci?
 Noi mai]nt`i de iertare am venit s[te rug[m

+i a=a =i pentru stare]ndr[znim s[te-ntreb[m.
 C[ci pe l`ng[ aste toate c`te \-a dat Cel-de-sus,
 S[n-aibi =i str`ns nu s[poate, deoparte undeva pus,
 Fiindc[aici prin case =tim prea bine c[nu s`nt
 +i e p[cat s[se lase s[r[m`ie ]n p[m`nt.
 Noi, tat[, nu-\i cobim moarte, ci pe Dumnezeu rug[m
 S[n[tos s[te mai poarte, s[tr[ie=ti ne bucur[m.
 Dar a omului via\[, dup[cum singur spuneai,
 Se \ine-ntr-un fir de a\[, =i se rupe g`nd c`nd n-ai.
 C`t mai v`rtos c`nd e-n boal[i s[poate proroci
 C[or moare or se scoal[, nimeni nu poate ghici;
 De \-e fric[a ne spune n[d]jduind s[tr[ie=ti,
 Ca s[scrie]ncai spune aceea ce t[iniu=ti.
 Nu po\i zice c[n-ai stare, c[ci =tim c[s[rac nu e=ti,
 Poate dovedi oricare de-i vrea s[t[g]duie=ti.
 Vestea e]n \ar[sfoar[c[e=ti putred de bogat,
 +i c[ai g[sit comoar[o povestesc to\i din sat.
 Ei]nc[num[r =i anii c`nd n-aveai para de ac,
 +i acum te joci cu banii turn`ndu-i din sac]n sac.
 Dar or=icum nu ne pas[, zic[lumea ce o vrea,
 Fiecare-ntr-a sa cas[zice =i bun[=i rea.
 Noi =tim c[un bun p[rinte copiii nu= i va ur[,
 S[-i lase f[r[de minte s[raci a se am[r].

— Copiii mei, — el r[spunse — bogat e numai Cel sf`nt
 +-are mii comori ascunse pe fa\va [stui p[m`nt.
 +i cel ce]n[du=e=te tot]ntruna c[ut`nd,
 Acel negre=it g[se=te, cu s`rguin\va s[p`nd.
 Mul\i nerozi g[luresc p[m`ntul comori ]n el c[ut`nd.
 Dar ne=tiind cum, pasc v`ntul, surd[ =]n de=ert umbl`nd.
 Comoara nu se g[se=te c`nd ici, c`nd colea s[p`nd,

Ci lesne se nemere=te c`nd iei p[m`ntul de r`nd.
 +-]n ad`nc nu e b[gat[, pe om mult a-l obosi,
 Ci d-o palm[e-ngropat[, ca s[o poat[g[si.
 De aceea de v[place ca s[v[ ]mbog[\i,
 Cum am f[cut eu ve\i face, =asculta\i s[auz\i:
 Eu vr`nd s[caut comoar[=]n de=ert s[nu muncesc
 Cump[rai o mo=ioar[, dorin\ a s[-mi izb`ndesc,
 +i o apucau d-a lungul s[caut comoar[-n ea,
 C`nd cu sapa, c`nd cu plugul, o s[paia cum trebuia,
 +-adev[rat ast[treab[m[osteni-n acel an,
 Dar =i nu mi-a fost degeab[, c[tot g[siu un borcan.
 Apoi cump[rai bucate =i locul c`t]l s[paia,
 ]l sem[nai jum[tate =]ncolo vi\ ] b[gai.
 F[c`nd \arina =i via am luat gr`u, orz =i vin,
 +i suta au adus mia sau un borcan cu v`rf plin.
 +i acum acea comoar[, f[r[nici un sc[z[m`nt,
 O am tot pe mo=ioar[,]ngropat[ ]n p[m`nt.
 De voi muri,]mpreun[ve\i merge s-o c[uta\i,
 S[p`nd cu-ngrijire bun[, mo=ia s[nu strica\i;
 Ci face\i, zic, cum e bine, adic[de r`nd s[paia,
 Ca s[pute\i ca =i mine rod dintr-]nsa s[lua\i.
 Abia p`n-aci el zise =i ostenind]ncet[,
 Adormi, ochii=-i]nchise =i nu se mai de=tept[.

Feciorii lui s-apucar[(dup[ce l-au]ngropat),
 Pretutindenea c[tar[, loc n-au l[sat nes[pat.
 Dup[ce se nec[jir[c[nici un borcan n-au scos,
 Locul cel s[pat pornir[=]l sem[nar[frumos;
 Din care cu-mbel=ugare]n acel an rod lu`nd,
 F[cur[o sum[mare, cu pre\ bun toate v`nz`nd.
 Atunci ei cu p[rii bune fr[\e=te banii-mp[r]ind,

Le-a venit în elepciune, și zise unul zămbind:
 — Vedeți, fraților, comoara de care tata a zis?
 Borcanul e moioara și banii, cum ne-a descris.
 Adică: lucrând pe mântul, scoatem comoară din el,
 De munca i-a fost cuvântul, iar nu cum gândeam altfel.

Munca e comoară mare ce stă-ngropată în pământ,
 Care sfârșit nu mai are din porunca Celui sfânt.
 Și dacă nevoitorul cu nădejde va săpa,
 El și va dobândi dorul, comoara a dezgropa.
 Munca pe om niciodată nu-l lasă a flămânzi,
 Când cu firea-mărbată noaptea o va face zi.
 Aadar dăci-nainte să nu edem lenevoși,
 Ci, cum ne-a dat tata minte, să muncim mai înimoși.

DESPRE AMOR SAU DRAGOSTE +I UR{

Mai bine varză acru cu-nvoială,
 Decât zahăr dulce cu cârteală.
 Și
 Mai bine legumă puțină și dragoste multă.
 Iar nu
 Mi-e drag ca tăciunele la nas.
 Și
 De drag ce-mi e, lăsa băga de păr în sân.
 Și
 Se uită la el ca dracu la popa
 Și
 Și stă ca un gunoi în ochi.
 Zicând:

Of!]mi vine r[u de tine.

+i

M[mir ce parte ai avut, b[rbate,

C[to\i s-au]necat =i tu ai sc[pat.

+i

}] st[ca un gunoi]n ochi.

Sau

O iube=te ca sarea]n ochi.

+i ea

}] iube=te ca ghea\`a ]n s`n.

+i

Dou[-trei coade de topor curg din dragoste.

C[ci

Iubirea mojiceasc[e ca gluma c`ineasc[.

+i

Face chef de curc[beat[.

Despre care e o zical[:

Dintr-o sc`nteie s[ a`\`[focul.

+i

I-a c[zut m`rl[ pe p`rl[.

+i

I-a c[zut la inim[tronc,

Ca clo=ca pe ou[clonc.

+-apoi,

Dragostele prenoite

Ca bucatele-nc[lzite.

Este =i dragoste:

Eu le=in, mor pentru tine,

+i tu habar n-ai de mine.

POVESTEA VORBII

Un strein prost]ntr-o vreme]n Rom`nia viind,
 +i dou[-trei rom`ne=te ca s[ ]nve\`e dorind,
 C[t[=i]=i tocmi slug[din sate pe un rom`n,
 De calcul lui s[-ngrijeasc[, fiind el tare b[tr`n;
 +-ntr-o zi sluga v[z`ndu-l ne]ncet`nd de oftat:
 — Pentru ce oftezi, st[p`ne?]ndr[znind l-a]ntrebat.
 Streinul oft`nd r[spunse: — Ah! nu =tii tu, be Ivan,
 Era sa spunem la tine de mult, e!]nc[de an.
 Este una Mariu\`a, dincolo de Vadu-Lat,
 Eu mult iube=te la d`nsa =i me ranit na ficat.
 — Dar ea te iube=te oare? l-a-ntrebat sluga cel prost.
 El, oft`nd iar,]i r[spunse: — Ama eu-ncolo n-a fost,
 Tovarou= a spus la mine c[este pre mult frumos,
 Eu n-am v[zut, dar v[z poate, daca este s[n]tos.

DESPRE AMOR +I UR{ IAR{ +I

Lelea joac[p`n[-n noapte,
 Iar b[rbatu-i e pe moarte.

+i

De focul b[rbatului
 Joac[-n capul satului.

+i

Lelea joac[, d[n\`uie=te,
 Iar b[rbatu-i p[time=te.

+i

Cumetrii b[rbatu-i zace
 +i ea face ce]i place.

Zic`nd:

Dac[m-am c[s[torit,
Nu m-am =i c[lug[rit.

C[

De drag ce]l vede,
Din ochi parc[-l pierde.

+i

P`n-a nu-i muri b[rbatul,
Ea a dat m`n[cu altul.

+i

}n focul lui c-a murit,
}n grab s-a c[s[torit.

Dar

A dat peste dracu.

C[

Pe dragul a c[utat, pe dracul a g[sit.

+i acum

Buna noastr[gazd[
Se dete pe brazd[.

Ca c[lu=aua,

Se d[ ]ncoaci-]ncolo, se love=te de t`njal[, =-apoi vine
singur[la ham.

+i

Trage ca calul la gr[un\e.

C[

Toate]=i au leacul.

+i

Ar\agul]=i g[se=te p`r\agul.

POVESTEA VORBII

O v[duv[-n v`rst[, b[tr`n[, zb`rcit[,
 Cu doi din`i ]n gur[, barba ascu`it[,
 Nas c`t p[tl]geaua, la vorb[-n`epat[,
 Cu ochii ceac`r[, gura l[b[r`at[,
 Fruntea-i cucuiat[, fa`a mahor`t[,
 Pestetot negoas[=i posomor`t[,
 Umbla-ntunecat[=i tot]nnorat[,
 Nu o vedea nimeni s[r`z[vrodat[,
 N-o puteai cunoa=te c`nd e mul\[mit[,
 C[ea-n toat[vremea era nec[jit[.

(C`nt[-\i, lele, c`ntecul, c[mi-e drag ca sufletul:

Neaga-Neaga reaua sparge mahalaua.)

Nu putea ei nimeni s[-i intre]n voie,
 Din zi p`n[-n noapte zbiera ca strigoaie;
 Cu nimenea-n lume nu se avea bine,
 Se certa cu sine, c`nd n-avea cu cine;
 Slugi, c`ine, pisic[b[tea cu sudalme,
 +i pentru o musc[ ]=i da-n obraz palme.
 }n scurt, nu ajunge omului via\
 Ca s[-i spuie toate, din fir p`n[-n a\
 De ar fi (cum zice lumea o zical)
 Cerul tot h`rtie =i marea cerneal[,
 Ca s[se descrie, ar fi pu`intele,
 Toat[istoria astei muieri rele.
 Dar de=i]n astfel era cum ziser[m,
 +i cele mai multe nu i le scriser[m,
 Tot s[m[ritase p`n-aci o dat[,
 +i s[se m[rite iar era rugat[,

C[era vestit[=i]n stamb[dat[,
 De v[duv[gras[, putred[bogat[
 +i pentru avere, tocmai ca nebunii,
 S[-mbulzea s-o cear[v[duvii =i junii;
 Nu-i c[uta chipul, nu-i c[uta anii,
 Toat[frumuse\ea]i era ei banii.
 O v[duv[ ]ns[c`nd va dup[lege
 Cu a doua nunt[capul s[u s[-i lege,
 Ea atuncea zice cum c[se]nsoar[,
 Iar nu s[m[rit[pentr-a doua oar[;
 +i caut[-n lume b[rbat s[g[seasc[,
 Ca pe o muiere s[-l]mbrobodeasc[;
 Ea s[fie mare, ce o vrea s[fac[,
 B[rbatu-i la toate ca mutul s[tac[;
 +i dac[g[se=te vreun la-m[-mam[,
 Nu vede, n-aude =i nu-i bag[seam[;
 De p[rere bun[, pe carea-nt`lne=te,
 }=i laud[casa =i se feric=te,
 C[ea b[rbat are bun peste m[sur[,
 Ca p`inea a bun[(cu pruna]n gur[).
 +i asfel de vorbe vorbind]ntre ele,
 Smintesc =i stric casa unei tinerele;
 O fac s[-i urasc[ ]ndat[b[rbatul
 +i s[ ]ndr[geasc[ ]n locu-i pe altul.
 Pentru c[b[rbatul un amarez nu e
 Tot dup[pl[cerea-i la minciuni s[-i spuie.
 +i tot s-o m`ng`ie, s[o giugiuleasc[,
 Cheful =i dorin\ a p`n' s[-i ispr[veasc[;
 Ci el]i vorbe=te serios la toate,
 C[tot chef s[aib[omul nu se poate;
 Grijile vie\ii care]l apas[

La pl[ceri =i chefuri rareori]l las[.
 +i ea dac[vede c[alt]i z`mbe=te,
 Umbl[dup[d`nsa =i o curtene=te,
 }i face bezele, versuri]i cite=te,
 O-nal\ ]n slav[, z`n[o nume=te,
 Socote=te cum c[-n toat-a lui via\
 Din gura-i nu curge dec`t tot dulcea\
 +i s[-nnebune=te dup[el s[mearg[,
 Las[copii, cas[, la altul alearg[.
 +i v[z`nd c-acela i-a vorbit ei bune,
 Tot cu "drag[, drag[", p`n-a o supune,
 Las[-l =i pe d`nsul, la alt b[rbat du-te,
 Ca vinul cel stricat din bute]n bute.

P`n[ r[m`ne

"Nici cu fetele la hor[, nici cu nevestele la biseric["

Povestea c`ntecului:

Fost-ai lele c`nd ai fost,

Dar acum e=ti lucru prost;

Ai fost floare, trandafir,

Dar acum e=ti bor= cu =tir;

| -a mers vestea, c`nd \-a mers,

D-acum le\caia-\i s-a =ters.

Geaba cochet[r]ii faci,

C[la nimeni nu mai placi.

Te-au l[sat to\i =-ai r[mas

Ca un odorog de vas;

C`t s[te dregi la obraz,

Te-ai trecut, nu mai ai haz.

G`ndeai c[chipu-\i frumos

O s[stea tot abanos.

Acum poate s[pl[te=ti

Frumoas[s[te nume=ti.

A=a =i această[v[duv[bogat[,
 Fiind pentru zestre de prea mul\i rugat[,
 C`nd venea-n pe\ite cineva s-o cear[,
 Ca s[se m[rite, s[-=i ia b[rbat iar[,
 Ea la acei oameni, b[rba\i sau neveste,
 Cu m`ndrie mare propune aceste,
 Zic`nd: — Merge\i, spune\i celui ce m[cere
 C[am s[-i dau zestre destul[avere,
 Bani, cas[, mo=ie, cum =i =tie poate,
 Scule, diamanturi,]n fiin\[, toate;
 Dar pe l`ng[aste am =i din natur[
 Un ar\ag, o pal[de cam cert din gur[,
 +i nu totdeauna aceasta]mi vine,
 Ci numai de fa\ c`nd e oarecine,
 Sau c`nd stau de vorb[la vro adunare,
 Din ceva atuncea \andara]mi sare
 +i]ncep]ndat[ca s[-mi cert b[rbatul,
 S[-l fac de ocar[fa\ cu tot satul.
 Iar el la necazu-mi]l voiesc s[tac[,
 S[-mi suferе toate, nimic s[nu-mi fac[;
 }i cer dinainte condi\ia asta,
 De m[priime=te, eu]i sunt nevasta.
 C`\i auzea d-aste fugea ca de cium[,
 Li se t[ia pofta de astfel de glum[.

Mai pe urm[ ]ns[ ]=i g[si ea unul,
 Cam lovit cu leuca, f[c`nd pe nebulul.
 +-]i trimite vorb[c[o priime=te,
 }n felul ce zice =i cum ea voie=te;
 Dar]i d[s[=tie c[din]nt`mplare
 +i el f[r[voia-i un p`r\ag mic are,

Care]n an numai o dat[ ]i vine
 +i ca =i un praznic]ntr-o zi]l \ine.
 +i el cum s[leag[s[-i rabde ar\agul,
 +i ea s[se lege s[-i rabde p`r\agul.
 Spuindu-i aceste, zise ea-ntru sine:
 “Z[u c[nu s[poate din a=a mai bine!
 Nu e lucru mare,]ntr-un an o dat[,
 Un p`r\ag, cum zice, =i lui s[-i abat[.”
 +i cu chipul]sta dac[se legar[
 Am`ndoi]ndat[se =i cununar[.
 Mireasa acuma g[sindu=-i norocul,
 De p[rere bun[nu o-nc[pea locul.
 “}i pierduse cump[tul,
 Ca g[ina umbletul.”
 +i lu`nd la mas[de coad[purceaua,
 Cum era str`ns satul, f[cu =i safteaua,
 Vro c`teva vorbe tr`nti dup[lege,
 D-ale nodoroase, ca ni=te ciomege.
 Ginerile l-aste trebuia s[tac[,
 C-a=a s[legase, n-avea ce s[fac[.
 F[c`nd ea safteaua,]i p[ru mult bine,
 V[z`nd c[b[rbatu-i leg[tura=-i \ine.
 A doua zi iar[=-urm[obiceiu,
 A treia zi]nc[=i mai cu temeiu.
 Iar el la nici una cheful nefr`ng`ndu-i
 Le suferea toate,]n g`ndu=-i zic`ndu-i:
 “Las[s[taie dracului bure\i.”
 “Las[s[se scalde]n apele ei.”
 “Las[s[-i alerge calul c`t o vrea.”
 “Las[s[latre ca c[\elele la lun[.”
 “Acum e la largul ei =i la str`mtul meu.”

“P`n[mi-o veni =i mie palele nebune.”

”}i tai eu de unghi=oar[.”

“Eu ji sunt doftorul ei.”

“Cum]=i a=terne, a=a va dormi.”

“Muierea, poale lungi, minte scurt[.”

“La balig[moale, pu`intic[ap[trebuie.”

“Cu vreme =i cu paie, mu=mulele s[moaie.”

“O s[-i ias[toate pe nas,”

“I s-a ur`t cu binele.”

Deci,

A patra zi diminea\ pe loc cum se scoal[,

}ncepe s[geam[ca un prins de boal[,

Zic`nd: — E! nevast[, azi te-a c[lcat focul,

M-a g[sit p`r`agul, i-a venit sorocul.

+i zic`nd aceasta, o cam ia de coad[,

+i pe dup[m`n[frumos mi-o]nnoad[,

+-]ncepe s[-i care mai]n jos de spate,

Cam pe piele goal[, g`rbace-ndesate.

Ea ji zicea: — Frate! bine, ce e ast[?

El r[spundea, d`ndu-i: — E p`r`ag, nevast[.

— P`n[ c`nd te \ine? ea ji zise iar[.

El, d`ndu-i, r[spunde: — Numai p`n[sear[.

+i rabd[, nevast[, cum]\i rabd eu \ie,

C-asfel n-e legatul =i mult n-o s[\ie.

— M[rog, b[rb[\ele! mai st[! contene=te!

St[i s[ne-n\elegem, pu`in odihne=te!

Eu]mi]ntorc vorba, pui lac[t la gur[,

Dac[e pricina pentru leg[tur[.

— Nu, drag[nevast[, “n[ravul din fire

Lesne nu se poate s-aib[lecuire”.

— M[rog, b[rb[\ele, d[pu`in cu mil[,

C[nu =tiu b[taie de mic[copil[.
 Aoleo, ajunge! aoleo, m[las[!
 V[z eu c[cu zăpis nu s[\ine cas[.
 M[leg, m[jur \ie c[d-azi]nainte
 Nu-\i voi mai r[spunde nici dou[cuvinte.
 — E! bine, — zise el — dac[-\i la=i ar\agul,
 Iac[=i eu dar[ ]mi opresc p`r\agul.
 Numai]\i p[ze=te cum zici jur[m`ntul,
 C-apoi iar]mi vine (s[p[zeasc[Sf`ntul).
 A=a ei d-atuncea cu pace tr[iar[,
 +i singuri aceasta o =i povestir[.

A=a am cump[rat-o, a=a o v`nz.
 Ei mai zicea c[:
 Toat[pas[rea pe limba ei piere.
 +i c[
 }nv[\ul]l dezbar[b[\ul.
 Pentru c[
 G`lceav[f[r[-nc[ierare nici un haz nu are.
 +i
 Eu fac, eu trag p-altu-n belea nu bag.
 De aceea
 Ma\ele]n om s[ceart[, dar om cu om!
 Las[-i s[-=i scoat[ochii, c[ei o da seam[.
 Cine ce face, lui =i face.
 Nu-\i pune obrazul pentru altul.
 S[nu te pomene=ti cu un doamne-ajut[pe spinare.
 Ei se ceart[, ei se iart[.
 Zic`nd c[
 C`teva coade de topor curg din dragoste.
 }ns[
 Lesne a ierta, dar anevoie a uita.

POVESTEA VORBII

Un b[tr`n odinioar[de nou[zeci ani trecut,
 Care a=tepta s[moar[ ]n orce ceas =i minut,
 }ntr-o zi cu pipa-n gur[cam pe g`nduri el =ez`nd,
 Scoase o r[sufl[tura, lung din inim[oft`nd.
 Feciorul s[u cel mai mare auzindu-l l-a-ntrebat:
 — De ce, tat[, a=a tare =i des=irat ai oftat?
 Iar tat[l s[u nu ascunse ce inima]i rodea,
 Ci c[tre d`nsul r[spunse, spuind ceea ce g`ndea:
 — M[g`ndii la v`rsta-mi frag[, c[eu c`nd m-am]nsurat
 N-am g[sit pe m[-ta-ntreag[, =i d-aceea am oftat.
 — Te v[z, —]i zise el — tat[, c[ai min[i copil[re=ti,
 Dac[ce-au trecut o dat[stai de]l mai socote=ti.
 +i ce-a ie=it dintr-aceasta? Ce pagub[ai avut?
 Nu cumva \-a fost nevasta cu vrun m[dular pierdut?
 Cusurul mamii-l]ii minte,]l zici =i]l pomene=ti,
 Dar tu oare mai-nainte puteai sf`nt s[te nume=ti?
 B[tr`nul tr[g`nd din pip[=i la d`nsul ascult`nd,
 Cum t[cu tot]ntr-o clip[,]i zise iar[=i oft`nd:
 Nu-mi e, f[tul meu, at`ta de ceea ce s-a-nt`mplat,
 C`t mi-e inima-amar`t[de ceea ce-au mai urmat.
 C[ci ea se jura pe soare, cu cel mai stra=nic cuv`nt,
 Cum c[este ca o floare, neatins[nici de v`nt,
 +i dup[ce fu s[rac[, zestre mai nimic av`nd,
 O f[cur[al[i s[-mi plac[, l[ud`nd-o =i zic`nd
 C[: “Tu, dac[e=ti cu stare, o fat[s[rac[ia,
 C[ ]nt`i, precum ne pare,]ni faci poman[cu ea,
 +-al doilea iei so\ie s[-\i dea cinste la cuv`nt
 +i credincioas[s[-\i fie p`n` va intra]n morm`nt.”

}ntr-acestea oarecine duc`ndu-se pe la ea
 +i pomenind pentru mine de va de so`s[m[ia,
 Ea]n[ ]\`nd ochii-n grind[, c[ vede cerul g`ndind,
 S-a]ntors c[tre oglind[=-a zis, asupra=-i privind:
 “Ah! nu sunt eu norocit[s[iau astfel de b[rbat,
 C[m-a= \inea fericit[=i la el m-a= fi-nchinat.”
 Crez`nd-o dar eu aceasta, c[e cum am auzit,
 O =i luai de nevest[, la altele n-am g`ndit.
 +i dup[nunt[ ]n grab[am]nghi\it acel nod,
 N-am vrut pentru a=a treab[s[fim de r`s la norod,
 Ci g`ndind c[ fac cuminte, uit`nd toate, o iubii,
 }i f[cui]mbr[c[minte, frumos o]mpodobii.

Astfel ea merg`nd odat[ =-]n oglind[ c[ut`nd,
 V[z`ndu-se-n\o\onat[, o auz p-ascuns zic`nd:
 “Ah! acum m[cunosc bine! acum v[z cine sunt eu!
 Acest b[rbat ce m[\ine nu e de obrazul meu!”
 +-]ncepu d-aci-nainte detot a se desfr`na,
 }n urm[ri =i]n cuvinte la om nu mai sem[na,
 P`n[ c`nd ea din cinstit[p`=i =i-n drumul ur`t,
 Fu de lume povestit[=i eu vecinic am[r`t.

— C`t pentru aceasta, tat[, —]i zice feciorul iar —
 De ai avea judecat[, nu te-ai nec[ ]i-n zadar.
 C[ci cu o astfel de fapt[legea ea de au c[ ]cat,
 R[ ]spl[ ]tirea o a=teapt[pentr-acest al ei p[ ]cat.
 Ea singur[va da seam[, nu tu, ori altul, ori eu;
 Ea trebuie s[se team[de fa\ a lui Dumnezeu.
 Care cum]=i va a=terne, a=a se va =i culca,
 Pe p[ ]m`nt gol sau pe perne capul s[u]=i va pleca.

Iat[omul cel cuminte, iat[cum cel]n\elept
 Se sile=te prin cuvinte ca s[fac[str`mbul drept.
 Astfel cineva]mpac[la m`nie p-un obraz
 Iar nu]nc[s[-l mai fac[s[turbeze de necaz.

DESPRE C{S{TORIE — MUMA +I FATA

FATA

Mam[, b[rbat]i cer =i voi s[mi-l dai acum.
 C[orzul]n copt a dat
 +i trebuie secerat.
 +i v[z c]:
 La toat[casa bate coas[, numai la mine n-are cine.
 +-apoi,
 }n loc s[pl`ng[fetele,
 Se vaiet[nevestele,
 Care au avut lua\i
 C`te doi =i trei b[rbai.

MUMA

De! c[te-om m[rit].
 +i
 Nu te uita chiondor` = la mine.
 C[ ]nc[
 Nu =tii s[torci, nici s[te=i,
 Numai la hor[te-nde=i.
 Nu =tii c[
 Calul bun din grajd se vinde
 +i mai bun pre\ pe el prinde.
 Iar tu
 P[ze=ti casa cu pra=tia.

+i

Una-dou[la Maric[,
Mucii tot la ea]i pic[.

+i parc[

Sunte'i dou[rudi=oare,
C-a'i uscat rufe la un soare.

+i

Te-ai f[cut cu d`nsa rud[,
Dup[m[m[lig[crud[.

+i

Am`ndou[ m`nca'i dintr-un ciob.

+i

Am`ndou[v[linge'i mucii.

FATA

Puiul pene dac[face,
Tot ca s[zboare]i place.

C[

+tiu =i traiul de acas[.

+i

Nu-mi pl`ng copiii de foame.

+i

Pe cine]l doare, s[-i pese.

Eu]i zic:

Or d[-mi b[rbat, or c[plec

S[m[duc s[m[ ]nec,

Unde-o fl lacul mai sec,

C[ast[zi s[las[sec.

MUMA

O s[-i vie mintea, mam[,

C`nd mi-o cre=te p[r]n palm[.

Tu e=ti aceea:

Plete lungi =i minte scurt[.

C[

G`nde=ti c[e m[riti=ul p[pu=].

C[una cum a zis:

B[rbatu-l g`ndeam p[pu=]

+i el nu-ncape pe u=].

+i nu =tii c[

M[riti=ul te leag[de m`ini =i de picioare.

C[

P`n[la anul =i g[vanul.

+i pe urm[nu po`i zice:

Duc[-se, n-am tors pe el.

+i

Da-l-a= lui Satana

Plocon de poman[.

C[

Sunt s[tul[de a=a scul[.

Ci

Dac[te prinzi]n hor[, trebuie s[tragi dan`ul.

+i

Cine intr[ ]n cu=c[trebuie s[c`nte coco=e=te.

De aceea e mai bine

Nici drac s[-i ias[-nainte,

Nici s[stai s[-i dai pl[cinte.

C[ ]nc[e=ti mic[=i

Nu =tii pe unde se pi=[g[ina.

+i

C`te zboar[pe sus]nc[.

Toate-`i par c[ se m[n`nc[.

+i
 Pe c`i]i vezi cu n[dragi,
 To\i]i sunt frumo=i =i dragi,
 Ca =i aceia,
 Oriunde vede muiere,
 parc[ ]l lipe=ti cu miere.
 De aceea
 Nu gr[bi cu Pa=tile.
 C[
 Nici un p[rinte nu=-i]neac[copiii.
 Iar de nu vei asculta,
 Poama bun[porcii o m[n`nc[.
 C[
 Ascultarea e via\[, iar neascultarea moarte.
 +i
 Blagoslovenia p[rin\ilor
 }nt[re=te casele fiilor.

DESPRE C{S{TORIE IAR{+I — TAT{L +I FIUL

F[tul meu!
 Omul o nevast[=i o pisic[trebuie s[aib[ ]n cas[.
 C[
 Toate sunt p`n[la o vreme.
 +i
 Dac[inima]i cere,
 Te-nsoar[=-]i ia muiere.
 Ca
 S[-i car la nunt[ap[cu ciurul (z[pad]).
 Scumpul meu tat[!

Omului cu sila po\i s[-i iei, dar s[-i dai nu po\i.

C[

Lesne e a se-nsura

+i greu a se dessura.

C[

Muirea are nou[g[uri =i multe cere.

+i

Dec`t s[zic pe urm[“vai de noi”, mai bine s[zic
“vai de mine”.

C[

Nevasta nu e c`rp[, s[o desco=i =i s[o lepezi.

De unde =tie omul ce noroc va nimeri!

C[pe mul\i]i v[z

Duminic[cununie

+i luni la Mitropolie,

}n adev[r,

Nevasta cu minte bun[

E b[rbatului cunun[.

Dar

Rar la om a=a noroc.

Cum a zis unul:

F[-m[, de po\i, prooroc,

Ca s[te fac cu noroc.

C[

Ce e frumos la to\i place,

Dar nu =tie-n el ce zace.

C[te ui\i,

Dinafar[m[r frumos

+i]nl[untru g[unos.

+i

De departetrandafir,

De aproape bor= cu =tir.

+i

De departe calu-\i bate,
De aproape ochii-\i scoate.

+i atunci,

Cu l[utari =i cu mas[
Aduci pe dracu]n cas[.

C[

P`n[nu pui cu omul]n plug,
Nu-i =tii boii cum trag la jug

+i

P`n[nu]ncaleci calul,
Nu-i po\i cunoa=te n[ravul.

Sau cum a zis unul:

Cu l[uta =i cu toaba,
Adusei]n cas[gloaba.

+i

Am g`ndit c[iau pe Stana
+-am fost luat pe Satana.

C[

E mic[=i a dracului,
Sare-n capul b[rbatului.

C[

Al[uta zice din strun[:
“O, ce frumu=ic[jun[!”
Iar toba zice: “Las[, las[,
Ca s-o vedem =i mireas[.”

+-apoi

Viespea, miere dup[ce nu face,
Sare =i te]mpunge cu ace.

+i

Vai de mine, de ur`t
Sunt s[tul p`n[ ]n g`t!

POVESTEA { LUIA

N-a mai r[mas, fr[\ioare,
 Cineva ca s[se-nsoare,
 C[precum c`=tig nu este,
 De vom lua =i neveste,
 Pas apoi de mai tr[ie=te,
 Or]n lume pribege=te.
 C[ele nu te]ntreab[
 D-ai negustorie slab[,
 Ci: ad-o, d[-i, cheltuie=te,
 La mode mereu croie=te,
 D[bani pe p[l[rie,
 De n-ai, ia]n datorie.
 Ele privesc la cocoane
 +i la alte mari persoane,
 Ce]n toat[s[pt[m`na
 S[-i croiasc[le d[m`na;
 Astfel =i ele se-mbrac[,
 Nu las[mod[s[treac[,
 Tot]i cer, tot te fr[m`nt[
 P`n[ v[d c[ cucu-\i c`nt[
 Apoi atunci ori te las[,
 Ori de tine nu-i mai pas[,
 C`t tr[ie=ti nu mai vezi pace,
 Casa-n iad \i se preface;
 De oc[ri =i de blesteme
 }mb[tr`ne=ti f[r[vreme;
 Perii]n cap]i albe=te
 +i obrazu-\i]ncre\e=te.
 Ur[=ti lumea, ur[=ti via\a

+i nu-\i mai vesele=ti fa\ a;
 Am[r` t]\i prive=ti groapa
 +i m`ng`ierea-\i e popa.

E! e! f[tul meu!

Cine caut[nevast[f[r[cusur ne]nsurat r[m`ne.
 +i

Alege, alege p`n[culege.

+i atunci,

Dac[n-are frumos, pup[=i mucos.

C[precum

B[rbat bun =i usturoi dulce nu se poate

A=a =i nu se poate

L`noas[=i l[ptuas[=i gras[.

S[vie =i devreme acas[.

C[nu se poate iar

Moarte f[r[b[nuial[

+i nunt[f[r[c[ial[.

+i vine vremea s[zic[:

Din pricina lui Nicolai ur`i =i pe sf`ntul Nicolai.

Dar]ns[

R[u este cu r[u, dar e mai r[u f[r[r[u.

C[

Ceea ce s[v`r=e=te muierea, nimenea nu poate s[v`r=i.

+i prin urmare,

Cine-nc[lec[m[garul,

S[-i suferi =i n[ravul.

C[

Unde sunt oi, acolo-s =i foi.

Ci

Cu Dumnezeu]nainte.

+i
Cum \-o fi partea.

C[
Ce e scrisa omului trebuie s[o p[timeasc[.
F[=i tu ce face toat[lumea.

+i
Ori te]nsoar[, ori te f[osta=, ori f[-te c[lug[r].

POVESTEA { LUIA

Mul'i doresc singur[tatea, dar eu de ea sunt s[tul,
I-am cunoscut bun[tatea, mi-a venit acr[destul.
Un om singur]ntr-o cas[=ade ca un surd =i mut,
M[n`nc[f[r[de mas[, doarme f[r[a=ternut;
C`nd pleac[din cas-afar[, drumu-i e f[r[soroc,
Umb[ca un pierde-var[, z[bovind din loc]n loc,
Pr`nze=te unde-i e foame, m[n`nc[ce o afla,
Unde]nsereaz[doarme, a=terne ce s-o-nt`mpla,
]n case familiare cu v[z bun nu-l priimesc,
E gre\os la fiecare, de=i-n fa\ ]l cinstesc.
De s-ar purta c`t de bine =i d-ar umbla ca un sf`nt,
Tot]l defaim[orcine =i]i zice pa=te-v`nt.
Fie=tecare]=i teme nevasta, fata de el
+i se sfie=te s[-l cheme s[petreac[-n vreun fel.
El c`t de mult s[ posteasc[ =i s[ umble nem`ncat,
Ma\ele s[-i ghior[iasc[, tot]i zic c[e-mbuibat.
De s[duce la vro treab[mai des unde sunt femei,
Curtezan]l fac]n grab[, =-]=i r`d de el]ntre ei.
De s[duce la primblare, umb[singur ca un cuc
+i prive=te cu jind mare la c`vi de bra\et se duc.

Unde vede vro figur[, vro t`n[r[, vrun pantof,
 St[, s[uit[, casc[gura =i se alege cu of!
 Acas[iar dac[vine, tr[ie=te cu totul prost,
 Rareori m[n`nc[bine, mai mult usc[turi =i post.
 C`nd e bolnav, n-are cine un pahar ap[s[-i dea,
 Moare p`n[ c`nd]i vine un cunoscut a-l vedea.
 De are bani, tot g[se=te c`te un mai doritor
 +i vine de-l lingu=e=te, s[-l lase mo=tenitor;
 Iar de este s[rac moare cu zile din nec[tat,
 De patru, f[r[pl`nsoare,]n groap[e aruncat
 +i se pierde dup[lume, ca o pulbere]n v`nt,
 Neamul s[u =i al s[u nume merge cu el]n morm`nt.
 Nu-i r[m`ne]n via\ pomenire c-a tr[it,
 Tr[ie=te f[r[dulcea\[, se duce cum a venit.
 Iat[dar singur[tatea, pe care mul`i o sl[vesc,
 Asta e, zic, bun[tatea traiului filosofesc.
 Fie, fie d[ruit[dintru tot sufletul meu
 Aib[-o cui e dorit[, mai mult nu o voiesc eu.
 Cu Dumnezeu]nainte,]mi iau inima]n din`i,
 M[-nsor, cunun[, p[rinte, =i zic[-mi to`i c[ n-am min`i.
 Cunoscut =i =tiut este c-am mai fost c[s[torit,
 Am]nut dou[neveste =i nici una n-a murit.
 Una m[l[s[pe mine, pe una o l[sai eu,
 De am tr[it r[u sau bine, s[ne ierte Dumnezeu.
 +apte ani tr[ii cu una =i mereu m-am judecat,
 G`ra-m`ra totdeauna, dar]n sf`r=it am sc[pat.
 Cu a doua f[cui cas[=i la al zecilea an,
 Vr`nd s[se fac[mai gras[, m[ur[=-]mi fu du=man.
 S[race fuser[toate, s[rac[=i acum iau.
 Cu doar, c-o fi =i cu poate peste mai bine s[dau.
 Dar]ns[deloc nu-mi pas[or=icum d-oi nimeri,

Unde o ie=i s[ias[, sunt deprins a suferi.
 Ca un soldat ce-n r[zboaiie mai de multe ori a fost,
 N-are fric[=i nevoie ca acel recrut =i prost.
 Cine n-a umblat cu arm[, i-e fric[-n m`ini s[o ia,
 }n ochi }i e ca o spaim[, }l m[n`nc c`inii cu ea.
 Iar cel }nv[\\at }ndat[o ia =o are de joc,
 Se aprinde =i st[gata se intre cu ea }n foc;
 }l vezi cu fruntea semea\\ peste arma\\i t[b[r`t,
 Pe moarte ori pe via\\[, nu-i pas[, e hot[r`t.
 A=a =i cel ce se-nsoar[=a tras dan\\ul c[snicesc,
 L-a doua =a treia oar[, frici, spaime nu-l }ngrozesc.
 G`ra-m`ra nu-l sfie=te, c`ntecele i se par,
 C`nd se-nva\\ [=]i lipse=te, duce dorul l-al lor rar.
 Omului de orice bine }i vine }mbuib[}turi,
 De dulce\\uri grea\\[-i vine, dore=te =i acrituri.
 Pelinul amar ca fierea ca o doftorie-l ia
 +i mai cu gust dec`t mierea pe nem`ncate }l bea.
 M`ng`ierea a=a iar[satur[, des c`nd o vezi,
 +-}ncepe a fi amar[, de n-o fi =i ceva sfezi,
 C[unde sunt iubiri multe, sunt =i multe-ntrist[ciuni,
 Ca pl`nsurile la nunte =i r`sul la-ngrop[ciuni.
 De c`nd lumea, astfel toate a fost =i vor fi cum s`nt,
 Nici s-a putut, nici se poate }mpotriv[-le cuv`nt;
 Cui dar pielea s[-nfurnic[nevast[-n cas[s[-i ia,
 S-o lase cui nu i-e fric[s[trag[dan\\ul cu ea;
 Dar nici ne-nsurat, }n urm[, s[umble prin sat h`rbar,
 C[-i g[se=te de }i curm[drumul din sat vreun par;
 Pentru c[-n Sf`nta Scriptur[e-nvederat =i citim,
 Unde d[}nv[\\}tur[}n lume cum s[tr[}im.
 Ca una din trei la num[r s[-i aleag[cineva=i:
 Ori }nsurat, ori c[}lug[r, ori s[se fac[osta=.

Iubite tat!
 Toate fonfoloagele
 }=i a=tept noroacele.
 +i
 M[garul se vinde tot]n oborul arm[sarilor.
 +-acolo
 +i pentru calul =chiop se g[se=te surugiu.
 Dar
 Cioara]n loc de privighetoare nu se poate vinde.
 C[
 Unuia]i place popa, altuia preoteasa =i altuia fata popii.
 +i
 Gustul disput[n-are.
 De aceea zice:
 Caut[muiere s[-\i plac[\ie, iar nu altora.
 +i
 Cu funia altuia nu te las[ ]n pu\
 C[
 Nu e frumos ce e frumos, ci e frumos ce]mi e frumos.
 +i
 Nu este bun ce este bun, ci este bun ce-mi place mie.
 Dar]ns[
 Ce-mi e drag fuge de mine
 +i ur`tul calea-mi \ine.
 +-apoi
 Cine cade de sine
 S[pl`ng[i-e ru=ine.
 C[
 Nebunul pe mai- marele s[u nu-l cunoa=te.
 | ara pierde de t[tari =i ea bea cu l[utari.
 +i

Totdeauna g`ra-m`ra =i trai cu v[trai.
Nu crede, b[rbate, ce vezi cu ochii, ci crede ce-`i spui eu.

Muierea

}`i judec[ pe dracul =i `i-l scoate =i dator.

+i

Atunci `i iei ale trei fiiere =i lumea]n cap.

+i

Te duci opt cu a br`nzii.

Sau

Te duci unde au dus mutul iapa =i `iganul c`rlanul.

C[

Muierea a-mb[tr`nit pe dracu.

POVESTEA VORBII

Oareunde iar[b[rb`i =i neveste
Au mers s[pe`easc[, obicei cum este;
Privir[, v[zur[, vorbir[de fat[
+i se]nvoir[cu mum[, cu tat[.
Acuma r[mase s[bea ald[ma=ul
D-alde cuscu, socrul =i de alde na=ul.
A=a el =i zise: — Draga tatii fat[,
Du-mi-te de scoate ni`el vin]ndat[.
Ea lu`nd o oal[, o sp[l[, o =terse
+i]n grab cu d`nsa ]n pivni`[merse.
Dac[v[zu tat`-s[u c[prea z[bove=te,
Mumi-sii]ndat[zic`nd porunce=te:
— Du-te cur`nd, drag[, dumneata de scoate,
C[, pe cum bag seam[, copila nu poate.
Merg`nd ea, g[se=te ]n pl`ns pe copila

+i privind la d`nsa i s-at`\\[mila,
 Se sperie,-ntreab[: — Ce ai, dr[guli\\[?
 Ia spune-mi =i mie, spune-mi, m[iculi\\[.
 Atunci fata-ncepe =i]i zice: — Mam[!
 Acum, cum vezi bine, m[m[rit s[cheam[,
 A=a, s[zic dar[, o =i f[cui asta,
 +-am r[mas grea-ndat[, ca toat[nevasta.
 Am f[cut acuma, s[zic, =i pruncu\\u
 +i]i puse na=u numele Vl[du\\u;
 }l vezi gras la fa\\[, frumos ca un soare,
 Cre=te , se]nal\\[, merge =-]n picioare;
 Umbl[=i alearg[, s[joac[prin curte,
 Cu izmene albe =i cu haine scurte,
 }ncalec[b[\\ul, sare t[ietorul,
 Se duce]ndat[, apuc[toporul,

Abia]l r`dic[, pe um[r]l pune
 Toporul greu foarte puterea-i supune,
 Neput`nd s[-l duc[, cade,]l doboar[,
 }i reteaz[g`tul =i aci-l omoar[.
 Aceasta c`nd zise,]ncepu s[strige:
 — Of, Vl[du\\u mamei! moartea ta m[frige,
 Inima-mi r[ne=te, via\\a-mi scurteaz[,
 C[n-o s[mai poat[mama s[te vaz[.
 Muma cum aude pl`nsul fiicei sale,
 +i ea se porne=te s[strige cu jale:
 — Of! vai! Du\\u mami! of, drag nepo\\ele!
 Prea avu=i]n lume zile pu`intele!
 Tat[ ]l logoditei, v[z`nd c[acuma
 Cu vin nu mai vine nici fata nici muma,
 Pleac[dup[ele,-n pivni\\[se duce

S[vaz[ce este, vin de ce n-duce.
 +i dac[le vede pl`ng`nd am`ndou[,
 }ncepu s[-ntrebe: — Ce v[este vou[?
 De ce e v[pl`nsul? spune\i-mi =i mie!
 Minunea ta, Doamne, asta ce-o s[fie?
 Atuncea =i muma =i fata se puse
 +i ji povestir[cele de sus spuse.
 Aceste cuvinte auzind =i d`nsul,
 Cu ele-mpreun[porni =i el pl`nsul:
 — Of! of! vai de mine! cum ne calc[focul!
 Of! cum, nepo\ele, te omor] jocul!
 F[cut, crescut gata, scos din tot neazul,
 Cum nu tr[i=i]nc[s[-\i mai v[z obrazul!
 A=a ei gr[ma d[r[m`ind s[ pl`ng[,
 F[cur[pe oaspe\i la ei s[se str`ng[.
 Dac[ ]i]ntreab[=i le spun pricina,
 Le-au r[spuns cu to\ii: — A voastr[e vina,
 C[ci l[sa\i toporul]ncolo-]ncoace,
 Ca s[-l ia copilul, cu el s[se joace;
 Dac[t[ie\i lemne, nu-l b[ga\i]n cas[.
 Pl`nge\i dar acuma, nou[nu ne pas[.
 Iar unul dintr-]n=ii vr`nd s[-i mai m`ng`ie:
 — L[sa\i, — zise — frate, pl`nsul s[ r[m`ie,
 Casa nu v[spart[c-a murit b[iatul,
 Sunte\i]nc[tineri =o s[face\i altul.
 Un vecin, l-aceste ce prin gard privise
 +i auz`nd toate, c[tre d`n=ii zise:
 — Unde a tunat de v-a adunat!

Dar]ns[
 Nu trebuie s[r`dem de zidirea lui Dumnezeu.
 C[

Cine a f[cut pe bunul

A f[cut pe nebunul.

+i

Cine a f[cut pe bogatul

A f[cut =i pe argatul.

De aceea s[nu zicem:

Ur`tat[l-a f[cut (sau a avut).

+i

Dup[ce e prost,]l cheam[=i Vladu.

+i

Dup[ce e ur`t, bea =i tutun.

+i

Parc[e lovit peste obraz cu leuca.

+i

L-a b[gat mum[-sa]n lad[=i l-a m`ncat moliile.

C[adesea

Mai mult[ ]n\elepciune g[se=ti]n fe\ele cele ur`te dec`t]n
cele frumoase.

De aceea

Nu te uita-n pocitura-i,

Ci vezi ce iese din gura-i.

Dar

Unde e minte mult[, e =i nebune mult[.

POVESTEA { LUIA

Povestesc c[unui nevasta murind

+i plin de-ntristare v[duv r[m`ind,

Se]nsur[iar[=i ca un om s[rac,

Socotind la jalea-i s[-i g[seasc[leac:

Lu[o fetic[care]i pl[cu
 +i ca cu]nt`ia cas[ ]=i f[cu;
 Ei tr[ia prea bine, c[ea]l iubea
 +i el pentru d`nsa prea mult se robea;
 Dec`t despre alte c`te]i f[cea
 De-l mul\[mea una, alta nu-i pl[cea;
 Mai cu seam[lapte dulce c`nd m`nca,
 Deloc, niciodat[el nu se-mp[ca,
 Ci oft`nd adesea]n sunet vorbea:
 — Nu =tiu r[posata ce fel]l fierbea,
 C[de c`nd, s[rmana, o am]ngropat,
 Lapte fiert o dat[cu gust n-am m`ncat!
 Biata lui nevast[, astfel de cuv`nt
 Auzind adesea r[sun`nd ]n v`nt,
 Se mira s[raca cu ce]ngrijiri
 S[-l fiarb[mai bine, s-aib[mul\[miri!
 Sp[la, freca vasul, punea,]l fierbea,
 P[zind s[n-afume =-]n foc s[nu dea,
 Dar geaba, b[rbatu-i la gust nu-i venea,
 Tot pe r[posata, oft`nd, pomenea.
 A=adar, nevasta v[z`nd =i v[z`nd
 C[pe plac nu-i este or=icum f[c`nd
 ]n cele din urm[ ]l puse pe foc
 +il n[pusti-n vatr[, ne-ngrijind deloc.
 Laptele dar singur fierb`nd ca uitat,
 Dac[-l b[tu fumul =i]n foc a dat,
 Turn`nd]i aduse, =i el cum sorbi
 Plin de mul\[mire c[tre ea vorbi:
 — Ah, draga mea! ast[zi m-ai]ndatorat
 Cu laptele dulce, de c`nd te-am luat,
 C[uite]ntocmai acest gust avea,

Biata r[posata oric`nd]l fierbea.
 Dar cum f[cu=i, drag[? ce ai uneltit
 +i a=a de bine ast[zi l-ai brodit?
 Vezi dar, \ine minte tot a=a s[-l faci,
 Apoi totdeauna s[=tii c[m[-mpaci.
 Auzind nevasta zic`ndu-i astfel:
 — Apoi, b[rb[\ele, — zise c[tre el —
 Eu dup[p[rerea-mi am gre=it acum,
 C[nu purtai grije s[nu \i-l afum,
 Fiindc[cu treaba pe foc l-am uitat
 +i gust`nd]n urma]l v[z afumat,
 Ba]mi era]nc[c[o s[m[cer\i
 +i vream de gre=al[s[cer s[m[ier\i.
 B[rbatu-i r[spunse: — Nu =tiu ce-ai f[cut,
 Dec`t =tiu at`t[, c[azi mi-a pl[cut;
 +i cu aste vorbe m[faci n[t[r[u,
 C[la ce-mi e gustul s[zici c[e r[u;
 Nu voi niciodat[s[m-aibi de nebun,
 Ci ce zic c[-mi place, zi =i tu: e bun,
 +i nu-mi spune mie c-ai f[cut gre=eli,
 C[cu a=a vorbe nu po\i s[m[-n=eli;
 G`ndu-\i niciodat[nu l-oi sfin\i eu,
 Ca s[nu-mi fierbi lapte dup[cheful meu;
 A=a]l voi tocmai cum fuse acum,
 +i curs]n foc fie =i, cum zici, cu fum.
 Biata lui nevast[pe loc o sfecli,
 G`ndind c[cu pumnii o va n[v[li;
 Dec`t cu t[ceera care o f[cu
 }l aduse-n stare =i el de t[cu.

Zic`nd:

Las[s[ning[, s[plou[, numai vreme rea s[nu se fac[.

Dar tu, copilul meu,
 S[-\i iei nevest[de cas[,
 Nici ur`t[, nici frumoas[.
 C[
 N-o s[o pui cadr[-n perete.
 Nici
 N-o s[o at`rni cercel la ureche.
 Nici
 N-o s[o sco\i]n t`rg de v`nzare,
 Ci
 S[-\i ei nevest[de potrivea ta.
 Precum am mai zis, adic[:
 Cum e sacul, =i peticul.
 +i
 Cum e tingirea, =i capacul.
 C[
 Ce nu-\i este de potrivit[,
 }i va fi tot]mpotriv[.
 Nici,
 Dup[gustul altora s[nu-\i alegi nici materie, nici nevest[.
 Ci
 E destul s[-\i plac[\ie.
 Iar nu ca acela:
 }n hat`rul dumneavoastr[,
 Iac[m-arunc pe fereastr[.
 Ca \iganul care
 }n hat`rul prietenului s[u s-a sp`nzurat.
 Cum a zis unul:
 C[a gre=it croitorul,
 S-a sp`nzurat spoitorul.

Ci tu
 E=ti st[p`n pe capul t[u,
 Ori pe bine, ori pe r[u.
 C[
 Voia este la tine
 Ca s[faci cum]i vine.
 Cum zice vorba:
 Mie nici nu-mi intr[ ]n pung[, nici nu-mi iese.
 Eu =tiu c[
 Silita c[s[torie e frigur[de Livie.
 Numai
 Nu face din capul t[u calendar.
 Ci, c`nd vei s[te-nsori,
 De e=ti tu vi\ de jos, s[nu iei neam de sus, ca s[nu-\i
 zic[: scoal[tu, s[=ez eu.
 +i
 De n-ai bani, nu lua cu zestre, ca s[nu-\i zic[: taci tu, s[
 vorbesc eu.
 Ci
 Ia-\i nevast[s[rac[ca s[-\i zic[: f[ce =tii tu.
 +i atunci
 Nu v[scoate\i ochii unul altuia.
 Ci
 Tr[i\i ca]n s`n de rai.
 Dup[.

DESPRE NEUNIRE +I NE}N | ELEGERE

Boii uni\i la p[=une
 Lupul nu-i poate r[pune.

+i

O nua]n m`n[lesne se-ncovaie,
Dar c`nd sunt mai multe se fr`ng anevoie.

+i

Oaia retras[din turm[
Lupii o iau dup[urm[.

+i

Vai de acea]nso`ire
Unde nu este unire!

C[

Nu poate fi n[lbitorul
Tovar[= cu v[psitorul.

Nici care

Va s-o-nnegreasc[din alb[,
Va =i m`ini albe s[aib[.

+i

De va fi s[nu voiasc[
Muierea s[pl[m[deasc[,
+ade, cerne p`n[ m`ine
+i tot nu fr[m`nt[ p`ine.

+i

S[munce=te, s-am[re=te
+i nimica nu-i spore=te.

+i

}l joac[cu viclenie
}n ciur f[r[v[c[lie

Zic`nd:

O, am[r`ii de noi,
Nu ne unim am`ndoi!

C[

Eu zic tuns[=i el ras[,

Nu =tiu la ce o s[ias[.

+i

Eu strig]nc` t capul mi se descleie=te

+i b[rbatu-n lene abia morm[ie=te.

Unul zice:

Nu ne putem]n\elege,

Un fel nu ni s[alege.

Altul:

M-a]nz[b[lat muierea

+i m[joac[cum i-e vrerea.

+i

M[fierbe]n oal[seac[,

Zi, noapte, nu va s[tac[.

Of!

+i ca gheonoia copaciul

M[cioc[ne=te ca covaciul.

C`nd se nec[je=te.

Strig[=i \ip[ca din gur[de =arpe,

De m[iau fiori din cre=te\ p`n[-n talpe.

+i

Zbiar[tocmai ca o proast[

Parc[-i pune sula-n coast[.

Blestem`nd:

Doamne, ia-mi moartea =i zilele b[rbatului meu.

C[

Nu poci sc[pa de el ca de dracul.

+i eu nu-i zic dec`t:

Ci mai zi, zice-\-ar popa la cap.

+i oriunde m[duc

Se \ine dup[mine (n-ar fi s[mai zic),

}ntocmai ca dracu dup[copilul mic.

S-a lipit de mine ca scaiul de c`ine.

+i

De prea mult ce m[iube=te,

Ca coco=ul m[chior[=te.

M[chior[=te parc[va s[m[ ]mpu=te.

Cum zice vorba:

Nici nu te las[s[te pr[p[de=ti,

Nici nu te las[ca to`i s[tr[ie=ti.

C[

M-a]mb[tr`nit, mi-a scos peri albi.

+i ea

+ade tot abanos, \ap[n =i v`rtos.

C[

Dracul c`t tr[ie=te nu ]mb[tr`ne=te.

+i

Drac mort n-a v[zut nimenea vrodat[.

Se vede c[

Are nou[suflete ca pisica.

Iar mie

Ziua =i noaptea]mi roag[moartea.

Iac[

Ni=te zile am[r`te,

Nec[jite =i t`r`te.

Dar]ntr-o zi

Era s[lepede potcoavele.

+i

I-a avut Dumnezeu de =tire,

+i pu`intic[norocire.

C[

A zis hopa =i a s[rit groapa,

Dar de mult era s[-i c`nte popa.
 +i
 A dat m`na cu moartea.
 Dar
 N-a dat zăpis cu Dumnezeu.
 Eu =tiu]ns[,
 Dac[moare nevasta mea, se duce lumea jum[tatea,
 Dac[mor =i eu, se ispr[ve=te lumea.
 De aceea
 Rabd[, inim[, =i taci, c[n-ai alt[ce s[faci.

POVESTEA C~NTECULUI

O, r[bdare sf`nt[, baz m`ntuitor,
 Liman de sc[pare tu e=ti tuturor!
 Din copil[rie tu m[-mbr[\i=a=i,
 La toat[nevoia lupta-\i proteja=i.
 D-orce-mprejurare tu m[izb[vi=i
 +-orice veninare tu mi-o]ndulci=i.
 Multele-mi necazuri a \i le descri,
 }i sunt cunoscute, nu m[p[r[si.
 Tu =i la-nsurarea-mi cu mine veni=i
 +i multele valori mi le st[vili=i.
 R`uri de necazuri, ce vrea m-a-neca,
 Le puse=i hotare a nu m[c[lca!
 Furtuni c`nd b[tur[, m[ad[post=i,
 Vr[jma=i se scular[=i]i risipi=i;
 M-ai trimis cu g`ndu-n veacul b[tr`nesc,
 Ca s[-l iau de pild[, s[m[r[coresc;
 Mi-ai pus de icoan[pre c`\i te-au urmat,

C`i te-mbr[\i=ar[=i au triumfat;
 Scorpii, =erpi, b[lauri ei au biruit,
 Tu le-ai dat putere, =i s-au izb[vit.
 R[bdare! r[bdare! zid sprijinitor!
 }mi cuno=ti consoarta, vezi c[ ]mi d[chin,
 Vino =i m[scap[de cumplit suspin,
 Nu-mi zugr[vi plat[, desf[t[ri cere=ti,
 Nu poci s[mai sufer zile tirane=ti.
 Pentru ne'n\elegeri am[r`t tr[iesc,
 Ah! via\ a-mi scurt[r[u o cheltuiesc!
 Vezi dac[s[poate stavil[s[pui,
 S[-mi r`dici nevoia, c[-ndreptare nu-i.
 Soarta-mi]mpileaz[via\ a la p[m`nt,
 N-am trai, n-am odihn[, n-am nici crez[m`nt.
 O, r[bdare sf`nt[! d[-mi a imita
 +-a lua de pild[chiar numirea ta.
 Solomoane drepte, tu pilda ne-ai scris,
 Tu cu-n\elepciunea ai c`ntat =-ai zis:
 Leii =i b[laurii tot se]mbl`nzesc.
 Iau de-nv[\tur[, se domestnicesc,
 Iar a relii boal[n-are nici un leac,
 N-are]mbl`nzire, ea e crud[-n veac,
 Ca vierme ce roade pomi verzi =i copaci,
 Ca rugina fierul, =i n-ai ce s[-i faci;
 De consoart[bun[c`i sunt noroci\i,
 Le sunt cununi scumpe, vitez lini=ti\i.
 Erou[r[bdare! d[-mi un bun r[spuns,
 Nu-mi curma via\ a, vezi cum am ajuns!
 Nu mai am putere, via\ a nu-mi r[pi
 +i petec de petec nu mi-o tot c`rpi.
 +tie Cel puterenic c`t d-am[r`t s`nt,

Care soarte-mparte la to\i pre p[m`nt.
 +tie ce consoart[e pre capul meu,
 Care]mi r[spunde ca un dumnezeu.
 Prin r[bdare, zice, v[ve\i m`ntui
 Despre c`te rele v[ ve\i b`ntui.
 Vino, dar, r[bdare, vino nu-nceta,
 Vino, c[prin tine voi]nainta.
 Trista mea via\[tu o sprijine=ti,
 De orice ispite tu m[m`ntuie=ti,
 Tu mi-ai fost =i =coal[, tu]nv[\[tor,
 Te-am avut]n patimi ca un protector.
 Ale tale sfaturi mi-au fost de folos,
 Mi-ai dat m`ng`iere-n timpul dureros,
 Tu pe c`\i te-ascult[a=a-i]mbunezi,
 Le dai cere=ti daruri =]i]ncununezi
 Nu-n flori]mpletite ce se ve=telesc
 +i putrezitoare, lucru p[m`ntesc,
 Ci de raze sfinte lumin`nd mereu,
 Drept r[splat[bun[de la Dumnezeu.
 O maic[r[bdare! nu m[p[rasi,
 Tu]mi e=ti sperarea sprijin a-mi g[si.
 Sunt pierit atuncea c`nd m[vei l[sa
 Fii-]mi mie razim =i nu-mi va p[sa.
 Voi s[mor cu tine, s[m[-ncununez,
 Cu tine-n bra\ via\ a-mi voi s[o-ncetez.

A=a e omul,
 El de boal[p[time=te
 +i p-al\i de leac sf[tuie=te.
 }ns[
 G[ina-ntr-un loc cotcoroge=te
 +-]ntr-alt loc oul se g[se=te.

+i
 El]ntr-un fel o ursea
 +-altfel ie=i la v[psea.
 C[ci
 Ur=ii c-ursul urs[resc
 ]n dan\uri nu se lovesc.
 Vorba e c[
 Joci cu tichia chelului,
 Ajungi =i tu-n felul lui.
 Adic]:
 Cu cel ales, ales vei fi, =i cu cel]nd[r[tnic te vei]nd[r[tnici.
 (*Psalm. David*)

PROVERBURI TURCE+TE CU ROM~NE+TE

(S{ SE +TIE C{ , LA CELE MAI MULTE VORBE, TURCII TONUL }L AU
 LA SF~R+IT)

Ectiini bicers`n, ettiini bulurs`n.	Ceea ce semeni seceri, ceea ce faci g[se=ti.
Damlaia, damlaia, gheol olur.	Pic`nd, pic`nd, balt[s[face.
Fudul olan diu=chiun cal`r.	Cine s[m`ndre=te r[m`ne sc[p[tat.
I=ten artmase di=ten arts`n.	Din lucru de nu-`i prisose= te, din din`i mai opre=te.
Dani=an daa a=ar.	Cine]ntreab[mun`i sare.
Uslu olan rahatlan`r.	Cine este lini=tit se odihne=te.
Az caz, uz caz, boiungeac caz.	Pu`in sap[, neted sap[, dup[ statu-`i sap[.

Az sadaca cioc belea savd`r`r.	Pu\in[milostenie de multe nevoi scap[.
Galesiz ba= bostanda biter.	Cap f[r[de grijii la bostan cre=te.
Chemicsis dil chemic c`rar.	Limba f[r[oase oase sf[r`m[.
Coructan petmez olur. — Neilen? — Sab`r`len.	Din agurid[miere se face. — Cu ce? — Cu r[bdarea.
Sab`r selemetr`r.	R[bdarea e m`ntuire.
Tuzlan ecmec haz`r iemec.	P`ine cu sare e gata m`ncare.
Musafir umduunu iemes, bulduunu ier.	Oaspetele nu m[n`nc[ ce g`nde=te, ci m[n`nc[ce g[se=te.
I=in iocse =eit ol, paran ciocse chefil ol.	De n-ai treab[, f[-te mar- tor, de ai bani mul\i f[-te cheza=.
Dud iapra`ndan atlaz olur.	Din frunza de dud atlaz se face.
Muft sirche baldan tatl`l`d[r].	O\etul degeaba e mai dulce dec`t mierea.
Iochiuze boinuz ve cu=a canat iuc deild`r.	Boului coarne, pas[rii aripi povar[nu sunt.
Chiopec chiopei iemes.	C`ine pe c`ine nu m[n`nc[.
Iatan ilana basma.	Nu c[lca =arpele care doarme.
Chendi iaz`s`n` ocumaian e=ee benzer.	Cine nu=ı poate citi scri- soarea lui, m[garului s[aseam[n[.
Ichi reiz ghemii batt`r`r.	Doi c`rmaci o corabie o]neac[.

Bac=i= ia verese icen ichi
cheret sarho=i olur.

Chiorium istedii ned`r?
(Ichi gheoz.)

Di=in aard` ierde dil
docan`r.

Iuriuzgheara tiuchiuren
iuziune tiuchiuriur.

Ac`ll` du=man ac`ls`s
dostan eid`r.

Insan eti ve derisi hici bir
=ee iaramas.

Annaiana, bir sivrisinec
sazd`r, annamaiana, daul,
zurna azd`r.

Cine bea]n cinste or]n dator
s[ ]mbat[de dou[ori.

Cererea chiorului ce este?
(Doi ochi.)

La m[seaua care doare
limba atinge (totdeauna).

Cine scuipl[ ]n v`nt,]n
obrazul s[u scuipl[.

Vr[jma=ul]n\elept e mai
bun dec`t prietenul f[r[
minte.

Carnea =i pielea omului nu
sunt bune de nimic.

Celua ce]n\elege, un
\`n`ar]i e tr`mbi`\[, celuia
ce nu]n\elege, tobe, surle
sunt pu\ine.

DESPRE IU | EAL{, M~NIE +I POS{ CIE

El chiar singur a stricat

+i iar el s-a m`niat.

+i apoi

D[=i cu coasa =i cu gresia.

Nu judec[,

Unde o ie=i s[ias[.

Ori c[tuns[, ori c[ras[.

C[

Focul c`nd se]ncinge

Anevoie se stinge.

}ns[
 Cine se iu\e=te cur`nd ostene=te.
 +i
 Cine s[o\le=te, s[bea o\et s[-i treac[.
 C[
 Cela ce se pripe=te adesea se poticne=te.
 De aceea
 S[nu te pripe=ti, c[o gre=e=ti.
 Totdeauna
 M[soar[de multe ori =i croie=te o dat[.
 }ns[
 Sunt firi]ntre firi, de nu =tii cum s[te miri.
 Unul
 +ade posac =i t[cut,
 Parc[este surd =i mut.
 Parc[i-am fript =erpi pe burt[.
 Parc[i s-au]necat cor[biile.
 Parc[toat[lumea i-e datoare.
 Parc[mi-a tors =i nu i-am pl[tit.
 Parc[i-a murit curca cu oul]n cuib.
 Parc[tot]i plou[=i]i ninge.
 Parc[i-am t[iat lefeaua.
 Parc[i-am t[iat apa de la moar[.
 Parc[i-am t[iat iapa de la gard.
 Parc[ ]=i jele=te p[rin\ii.
 C`nd r`de, soarele r[sare,
 C`nd se nec[ja=te, tun[=i fulger[.
 }=i pierde =i cump[tul =i umbletul.

POVESTEA VORBII

Unul trec`nd un r`u mare, c`nd vru carul a=î suci,
 Cu-nt`mplare deodat[rupe oi=tea aci.
 El nec[jit st[, se uit[, fluier`nd =î ]njur`nd,
 }=î d[palme, bate boii, d[-n car =î-n toate de r`nd;
 Dup-aceea ca s-o lege o funie de tei ia
 +î]ncepe s[o scuipe, s-o poat[ceva muia,
 Dar, din contr[, =î l-aceasta]njura, se nec[jea,
 C[cum vrea el s[o moaie, scuipatul nu-i ajungea;
 Iar un om ce sta deoparte =î la d`nsul se uita
 }ncepu de el s[r`z[, zic`nd: — Vai de mintea ta!
 M[! omule, dar nebun e=ti? Moaie funuia]n r`u!
 Ce tot stai =î scuipi din gur[, c`nd \-e apa p`n' la br`u?
 — Da, bine zici, — el r[spunse — c[mai =tiu ce fac =î eu!
 Parc[-mi lipse=te o doag[, acum la necazul meu.

*

Unii de necaz c`nd dau
 Pierd =î mintea ce o au;
 Iar alii de el nu mai scap
 +î tot au sim\it]n cap.

DESPRE IU | EAL{ +I M~NIE IAR{ +I

Omul]nd[r[tnic toate d-a-ndaratele le face.
 Tu umbli s[-l]mbl`nze=ti
 +î mai r[u]l]ndr[ce=ti.
 El
 Pentru o musc[ ]=î d[palme.

+i

Pentru un purice]=i arde plapoma.

Pentru un =oarece,

Las[s[arz[=i moara,

Numai soarecii s[moar[.

De aceea zice:

R[ul ce =-] face omul singur, nimenea altul
n-ar putea s[i-l fac[.

C[

O\etul tare vasul s[u =-] stric[.

Omul]nd[r[tnic

Ce apuc[se usuc[.

+i

Toate d-a-ndaratele]i merg.

Adic[:

Dup[ploaie, chepeneag.

+i

Dup[moarte, cal de ginere.

El nu =tie c[:

Toat[grab[stric[treaba.

+i

Cine se gr[be=te cur`nd ostene=te.

Iar

]ncet,]ncet, departe ajungi.

C[

Lucrul bun anevoie se dob`nde=te.

+i

Cu]ncetul se face o\etul.

+i

Copacul mare dintr-o a=chie nu s[taie.

De aceea,

Nu te gr[bi ca fata mare la argea =i ca v[duva la m[ritat.

Ci

Cu r[bdare =i cu t[cere

Se face agurida miere.

C[niciodat[

Dou[pietre tari nu pot m[cina bine.

Iar

Cine s[iu\=te la m`nie pentru orce fie, e dobitocie.

De aceea

Nu fii iute ca piperul]n toat[vremea.

+i

Nu umbla cu \ifna]n nas.

Nu fii ca

V[carul care s-a m`niat pe nevast[=i nasul =a t[iat.

POVESTEA VORBII

Un vacar adese tot se m`nia,

De care s[tenii nimic nu =tia;

A=a el odat[iar s-a m`niat

+i o zi]ntreag[nimic n-a m`ncat.

Seara dac[vine la nevasta sa,

Cu p[rere-n capu-i c[lumii p[sa,

O-ntreab[, zic`ndu-i: ce zicea prin sat?

Le p[sa de d`nsul, c[ci el n-a m`ncat?

Nevasta lui, care era ca =i el,

Prea cu minte mare, ca de cop[cel,

}]i zise: — Z[u nu =tiu, ei nu mi-au vorbit,

Poate =i pe mine s-o fi nec[jit,

C[orc`i cu carul pe la noi trecea

Asupra-mi nici ochii nu =-]i]ntorcea,
 Ci=-i biciuia caii, boii]=i b[tea,
 Ca c`nd de la d`n=ii necazu=-i scotea.
 — Fie! — el zise — tot nu m[ ]mpac,
 Nu m[n`nc nici m`ine, ca s[vezi ce fac.
 A=a el se duse, ca un sec =i prost,
 +i \inu, s[racul, =-a doua zi post.
 Seara iar]ntreab[ce au zis de el
 +i ea]i r[spunde tot]n acel fel.
 El iar se-nt[r`t[, cum o auzi,
 +i: — Nu m[n`nc — zise — nici a treia zi.
 Dar r[zbindu-l foamea n-a mai]ntrebat,
 Ci]i p[rea miere codrul cel uscat.

Prin urmare dar,
 S-a m`niat r[u pe sat
 +i trei zile n-a m`ncat.
 +i
 Le-a f[cut-o pe piele.
 C[
 Nu mai putea de d`nsul.
 }ns[,
 Omul]nd[r[tnic =i pizma= ca racul]=i m[n`nc[carnea singur.
 }l auzi strig`nd:
 Nu m[plec, d-a= =ti c[m-a= t`r] cu inima pe p[m`nt.
 Omul r[ut[cios =i nec[jicios,
 De nu poate strica altui,]=i stric[lui=i.
 Ca
 Ursul c`nd n-are de m`ncare]=i mu=c[din labe.
 Muierea rea singur[ ]=i d[palme =-]i bate capul de pere\i.
 De vreme ce pe

Muirea]n\`eleapt[ o bate cineva =i i-e ru=ine s[ pl`ng[,
Iar muiera rea numai dintr-o vorb[ardic[mahalaua]n cap.
| ip[ca c`nd o bele=te cineva de vie.

+i

Ca c`nd]i frige cineva =erpi pe inim[.

+i

]n necaz c[i-a zis neroad[=-a t[iat din r[d[cin[coada.

POVESTEA VORBII

Unuia s[tean odat[muiera i s-a-necat,
C`nd la un r`u]mpreun[cu altele s-a sc[ldat.
El cu o pr[jin[-n m`n[ ]n v`rfu-i cu c`rlig pus
Se ducea tot c[ut`nd-o pe cursul apei]n sus.
Altul trec`nd ]l ]ntreab[ ce tot umbl[ c[ut`nd;
El spuindu-i totodat[ ]=i ceru =i sfat, zic`nd:
— Mi s-a-necat, fr[\ioare, nevasta coala mai jos
+i cum s[o g[sesc nu =tiu, c[caut f[r[folos.
— Bine, — acela r[spunse — ce cau\i pe r`u]n sus?
C[apa-ncolo la vale trebuie s[o fi dus.
— Nu crez, frate, — el zise — s[fi mers pe ap[-n jos,
C[ea c`t tr[jia]n via\ toate le f[cea pe dos,
+i socotesc c[=i moart[d-a-ndaratele s-a dus
+i trebuie prin urmare s-o caut pe ap[-n sus.

DESPRE AMICIE SAU PRIETENIE

Timpul trece cu azi, cu m`ine,
Iar vecinul r[u tot r[m`ne.

}ns[

Cine a aflat]n lume prieten adev[rat,
El o comoar[bogat[-n via\ a sa a c`=tigat.

C[ci

Pe c`i]i credem de prieteni
Ne sunt ca ni=te cunoscu\i,
Numai din vedere v[zu\i.

Iar

Pe c`i]i numim cunoscu\i
Ne pot fi vr[jma=i nev[zu\i.

Cei mai mul\i sunt

Prieteni ai mesii, iar nu ai nevoii.

Care zice:

]l cunosc ca pe un cal alb.
+-alearg[s[te-ajute-n grab.

Iar nu care

Se r[sp`ndesc ca pot`rnichile.

Zic`nd:

De-l voi mai vedea o dat[, se face de dou[ori.

Zice un proverb:

Cuiul cel nou scoate pe cel vechi afar[.

}ns[

Niciodat[pentru un prieten nou c`=tigat nu lep[d[pe
cel vechi.

C[

Prietenul vechi este ca vinul, care pe c`t se]nveche=te
p-at`t mai cu gust s[bea.

Prieten adev[rat este acela cate te sf[tuie=te spre bine,
iar nu care]i laud[nebuniile.

Precum zice alt proverb:

Dac[din nenorocire ai prieten nerod, tu fii]n\elept.

Iar de este
 Bun ca p`inea a bun[,]i iei]mbuc[tura din gur[.
 Zice alt proverb:
 Dac[prietenul t[u este miere, tu nu umbra s[-l m[n`nci tot.
 Cum a zis unul:
 Tu zici c[-mi voie=ti binele =i m[-nghimpi ca albinele.
 Prietenul la vreme de nevoie se cunoa=te.

POVESTEA VORBII

Doi prieteni]mpreun[la un drum c[l[torind,
 Un urs le ie=i-nainte, cu groaz[spre ei viind.
 Unul dintr-]n=ii, de fric[, v[zind ursul furios,
 Se sui =i se ascunse sus]ntr-un copac stufos;
 Cellalt,]ntr-acest pericol singur dac[s-a v[zut,
 S-a-ntins la p[m`nt]ndat[=i]n mort s-a pref[cut.
 Ursul dar totdeodat[asupra lui cum sosi,
 Pe la nas, pe la ureche, se plec[a-l mirosi;
 Iar el]=i \inu suflarea, s[nu-l sim\[c[e viu,
 C[ursul mort nu m[n`nc[, dup[cum zic cei ce =tiu;
 +i a=a, de mort g`ndindu-l, cum sta nesufl`nd lungit,
 Nicidecum neating`ndu-l, l-a l[sat =i a fugit;
 Iar prietenul s[u, care sta]n copacul stufos,
 Dup[ce se duse ursul, l-a-ntrebat, d`ndu-se jos:
 — Ia spune-mi, mai fr[\ioare, ursul ce lucru-\i =opti
 C`nd se puse la urechea-\i? (+i-ncepu a hohoti.)
 — Mi-a poruncit — el r[spunse — s[\iu minte s[p[zesc
 +i c-un prieten ca tine s[nu mai c[l[toresc.

DESPRE PRICINI DE JUDEC{ | I

Judecata e]n capul omului.

De aceea zice:

Pune-!i c[ciula]nainte =i te judec[singur.

C[

Judec[torul c`nd \-e protivnic, cu cine o s[te judeci?

Dac[va, =i

Face hat`rul corbului ca s[ ]nvinov[\easc[porumbu.

+i

Cine pl`nge]nainte judec[!ii]=i pierde lacrimile.

C[, de e vinovat,

}]]ntinde ca pe o opinc[scurt[.

+i

}] poart[pe la icoane.

Sau

}] poart[de nas pe unde]i place.

C[

+chiop[tura oilor e bucuria lupilor.

Pentru c[

Lupii totdeauna se bucur[ ]n timp de furtun[.

C[

Dou[ou[c`nd se tot cionesc, unul trebuie s[se sparg[.

}ns[

Gardul cu proptele bune

Nu cade-n timp de furtune.

+i

Cine d[din m`ini nu se]neac[.

C[

Darea trece marea.

+i

Aurul deschide raiul.

+i

Sabia de aur taie mai mult dec`t cea de fier.

Ci

Bate-te cu s[ge\i de argint, de voie=ti s[biruie=ti.

C[

Banul e ciocoi de u=i multe,

Are trecere-n orce curte.

De aceea

Or s[fii cu miere-n gur[, or cu m`na-n buzunar.

C[totdeauna

Bogatul gre=e=te =i s[racul cere iert[ciune.

De=i

Dreptatea iese ca untdelemnul dasupra apei.

Dar

Mai bine o]nvoial[str`mb[ dec`t o judecat[dreapt[.

C[ci

Dreptul totdeauna umbl[cu capul spart.

+apoi

— Cine \-a scos ochii? — Frate-meu. — D-aceea \-a scos
a=a ad`nc.

Povestea [luia:

]iganul c`nd a ajuns]mp[rat

}nt`i pe tat[l s[u a sp`nzurat.

C[

Priete=ugul judec[torului e pe genuche.

Dar]ns[

Corb la corb nu scoate ochii.

+i

Dac[vei s[nu sc`r`ie carul, unge osia.

C[

Dac[o ungi, merge mai bine.

Cum a zis unul:

Carte nu =tie, dar calc[pope=te.

Cum a zis altul:

+tie bine vl[dica

Pe cine ia de chic[.

C[

Dac[pui untdelemn]n candel[ ]ni va lumina.

+i

C`nd pui piemn mai mult, se face m[m[liga mai mare.

Pentru c[

Boul nu treier[cu gura legat[.

+i

Cine sluje=te altarului, din altar m[n`nc[(Apost.).

+i

Cine va s[se roage sf`ntului duce lum`nare =i t[m`ie.

+i atunci

Olarului unde-i place, acolo pune m`nu=a.

C[rareori

Buturuga mic[r[stoarn[carul mare.

Ci mai bine

F[-te cu dracu tovar[= p`n[treci puntea.

+i

Zi c[e laptele negru.

Dec`t s[strigi:

Cu judecata, nu cu lopata.

Adev[rat,

E =tiut[c[pricina nu ajut[.

Dar

]n \ara orbilor cel cu un ochi este]mp[rat.

De multe ori

R[m`i b[tut, oc[r`t =i cu banii da\i.

POVESTEA VORBII

Prim[vara]ntr-un nuc,
 St`nd =i cucuind un cuc,
 Doi pro=ti, cum]l asculta,
 Pornir[a se certa:
 Pe unu-l chema P[Imu=
 +i pe cellalt Ciom[gu=
 P[Imu= privind la cuc sus
 +i
 V[z`ndu-l spre el pus
 Zise: — Or v[zu=i tu, m[,
 C[cucu mie-mi c`nt[?
 Ciom[gu= zise: — Min\i tu,
 C[cucu-n nuc cum st[tu
 La mine-nt`i se uit[
 +-apoi atuncea c`nt[.
 — Dar nu vezi — P[Imu= a zis —
 Cu ciocu-ncotro e-ntins?
 Dac[\ie \-ar c`nta,
 La tine s-ar =i uita.
 Ciom[gu= se-nt[r`t[
 +i b`ta]i ar[t[,
 Zic`ndu-i: — Nu-mi tot vr[ji,
 C[de m[voi nec[ji,
 Cu asta-n cap te pocnesc,
 Ai auzit ce-\i vorbesc?
 | -am spus c[c`nd a c`ntat
 }nt`i]n ochi mi-a c[tat.
 — Ce — e? tu s[m[ba\i zici?
 Tu pe mine? Na dar! — plici!

— Ce dai tu]n mine, m[?
 (+i ciomagu=-i]ntrem[)
 Na! — poc! — M[! — plici, =ap! — Na! — buf!
 Aolio! — St[i! — M[! Uf!
 — Ho, ho, ce ave`i de g`nd?
 Strig[Bunea alerg`nd,
 +-apuc`nd ]i d[sc`lci.
 Pe un, pe alt]mbr`nci,
 Pe am`ndoi oc[r`nd,
 Judec`ndu-i =i zic`nd:
 — Fire-a`i porci-de-c`ini s[fiv[!
 V-a`i pornit s[ v[ slu`vi!
 P[ ]mu=, aprins grozav foc,
 Merge la zapciu pe loc,
 +i spuind cum s-a certat,
 I-a dat bani =i l-a rugat
 Ca, c`nd]i va-nf[iv=a,
 S[zic[ca el a=a,
 C[cucul lui i-a c`ntat
 +i s[certe pe cellalt.
 Ciom[gu=, p-ascuns =i el
 Merg`nd]n acela= fel,
 Pe zapciu unse pe bot,
 D`nd c`t avea-n pung[tot,
 +i s[zic[l-a rugat
 C[cucul lui i-a c`ntat.
 Deci c`nd i-a]nf[iv=at
 +i jalba le-a ascultat,
 Zapciul, pu`in mi=c`nd
 +i genuchiul ardic`nd,
 Supt saltea le-a ar[tat

Banii ce i-a fost ei dat,
 Zic`nd: — +i un =alt min\i\i
 +i ca nebunii v[sf[di\i,
 C[cucul, s[=ti\i curat,
 Numai mie mi-a c`ntat;
 +i voi, zic, v[ ]mp[ca\i,
 S[n-auz c[v[certa\i,
 C-apoi iau g`rbaciul meu
 +i v[ ]mpac cum =tiu eu.

Vezi a=a,
 Cine face ca mine, ca mine s[pa\].
 Capul face, capul trage.
 Unde nu e cap, vai de picioare.
 Mul\i zic c[
 Banul e ochiul dracului.
 +i c[
 Banul te bag[afund, banul te scoate]n und'.
 Dar
 Culc[-te pe urechea aia.
 +i
 ]i fi bun c`t]i fi.
 C[ci
 Bolnavul multe zice =i s[n[tosul face ce =tie.
 C[
 A b[ga m`na]n miere =i a nu-\i linge degetele nu se poate.

POVESTEA VORBII

Dou[pisici dintr-o cas[, surori, fra\i vei s[le zici,
 ]n c[mar[dup[mas[intr`nd ca ni=te pisici,

Mirosir[, cotilir[din taler]n talera=
 +-]ntre altele g[sir[=i o felie de ca=
 Sar am`ndou[deodat[, asupra-i s[gr[m[desc,
 Pentru el vor s[se bat[, fac gur[, se g`lcevesc.
 +i una =i alta rele, m`r`ia =i miuia,
 S[-l]mpart[ ]ntre ele nicidecum nu se-nvoia.
 +i ca s[nu se mai certe merg la cotoi, cer la el
 Ca prin dreapt[judecat[s[le-mpace la un fel.
 Cotoiul, ca un cu minte, le-a zis: — Nu v[mai certa\i,
 Ce folos mii de cuvinte? eu =tiu cum v[ ]mp[ca\i:
 Care le]mpac[toate e cump[na pre p[m`nt,
 +i]mpotriva-i nu poate nimeni s[zic[cuv`nt.
 Zic`nd aceste, apuc[=i cumpele pe loc,
 Ceru ca=ul s[-i aduc[,]l rupe drept prin mijloc,
 Pune]ntr-o parte =alta ca=ul cel]n dou[fr`nt,
 }nal\ cu m`na-ndat[ cump[na de la p[m`nt;
 Dac[vede c[-ntr-o parte at`rna mai greu ni\el,
 Ia din ceealalt[parte =i mu=c[ceva din el.
 }l pune iar, iar r`dic[, acum dincoaci greu v[z`nd,
 Mu=c[=i d-aci ni\ic[, ca s[potriveasc[vr`nd.
 Apoi iar =i iar =i iar[, c`nd aci, c`nd colea greu,
 Vr`nd lor r[u s[nu le par[, el a mu=cat tot mereu,
 P`n` se s[ur[pe sine =i l[s[p[r\ile mici;
 Atunci le potrive bine =i le dete la pisici.
 Ele dar silite fur[astfel a se mul[mi,
 Dac[minte nu avur[singure a-l]mp[r\i.

DESPRE OBR{ ZNICIE +I CALICIE

Ce-mi este mojicul,
 Ce-mi este calicul?

Unul =-alt obraznic

+i]n zi de praznic.

C[

Omul calic =i obraznic

merge nepoftit la praznic.

E[

Ca porcul d[n[val].

Dar =i

Duce la t[v]leal[.

De multe ori,

Ca oala, de m`nu=e

Ajunge dup[u=e.

Obraznicul este:

Las[-m[supt pat, las[-m[ ]n pat.

POVESTEA VORBII

Un c[l[tor]ntr-o vreme l`ng[ un sat ]nser`nd

Trase aci la o cas[, femeii s[la= cer`nd.

Femeia]ns[r[spunse, zic`nd: — Nu poci, dragul meu!

C[b[rbatul mi-e la moar[=i-s singur[numai eu.

— +i ce vat[m[— el zise — s[priime=ti un druma=,

Carele nu-`i cere alta, dec`t numai un s[la=?

— Adev[rat, — ea r[spunse — a=a e dup[cum zici,

C[de te-oi priimi-n cas[, nimic[nu o s[-mi strici.

Dec`t nu e cu c[dere unei tinere femeii

S[doarm[cu altu-n cas[, c`nd e dus b[rbatul ei.

— Nu, nu drag[, — el]i zise — nu cer cu tine-ntr-un loc,

M[mul[mesc aci-n tind[=i la ziu[plec pe loc.

Se]nduplec[femeia, auzind acest cuv`nt,

+i zise: — A=a s[poate, tot e=ti l-ad[post de v`nt.
 El a=e-z`ndu-se-n tind[, ca un foarte mul\mit,
 Ea se]nchise]n cas[=i mai mult nu i-a vorbit.
 Pe la miezul nop`ii ]ns[ el, nelini=tit de g`nd,
 Se scul[, b[itu]n u=e: — Lele, lele — `ncet strig`nd —
 F[bine =i]mi deschide, te rog pentru Dumnezeu,
 C[v`ntul bate prea rece =i mor tremur`nd mereu,
 Ci las[-m[dup[u=[, c[tot e-n cas[oricum,
 Nu-!i face p[cat cu mine, s[m[duc bolnav pe drum.
 Femeia fiind miloas[, deschiz`nd,]l priimi,
 Ca aci, precum ceruse, dup[u=[a dormi.
 Nu trecu dou[minute =-]ncepu iar a striga,
 Zic`nd: — Lele! lele, drag[!]ndr[znesc a te ruga,
 C[tot \-ai f[cut poman[=i]n cas[m-ai b[gat,
 F[bine-ncai de m[las[s[viu acolo supt pat,
 C[prin cr[p[tura u=ii vine v`nt s[get[tor
 +i m-a]nghe\at cu totul, de tremur parc[s[mor.
 Femeia cea-ndur[toare iar[=i se milostivi
 +i supt patul ei s[doarm[nu i s[ ]mpotrivi.
 Trec`nd ]ns[ pu\in ]nc[, iar ]l auzi strig`nd:
 — Lele, leli=oar[drag[! =i aci mor tremur`nd,
 C[vine v`nt =i mai rece din peretele cr[pat,
 Ci f[bine de m[las[ ]ntr-un col\i=or]n pat.
 P[n-aci v[z`nd femeia c[i-a vorbit tot cinstit
 +-]ntr-un col\ aci]n patu-i s[doarm[l-a-ng[duit.
 Dar el, neast`mp[ratul,]n pat dac[a trecut
 +i v[z`nd-o c[ea toate voin\ele i-a f[cut,
 }=i lungi nasul =i zise: — Drag[lele! tot mi-e frig,
 Aici]nc[mai r[u tremur, uit[-te cum m[-ncovrig,
 Ci tot \-ai f[cut poman[, te rog f[-o-ncai deplin
 +i m[las[l`ng[tine s[m[ ]nc[ ]lzesc pu\in.

— Omule! — femeia zise — dar prea obraznic ai fost,
 }nt`i ceru=i numa-n tind[s[te las la ad[post,
 Apoi ceru=i dup[u=[, =i de acolo supt pat,
 P`n[ ]n cea dup[ urm[, cer`nd, =-]n pat te-ai urcat;
 Eu iar `i le-mplinii toate, g`ndind c[e=ti om cinstit,
 Dar tu, c[\-am f[cut bine, de proast[m-ai socotit,
 +i]n loc de mul[mire, ca un om neru=inos,
 Te-ntinzi c`t nu `i se cade cu obrazul t[u cel gros.
 Zic`nd astfel ie=i-ndat[, strig[s[vie Grivei,
 }i arat[pe streinul cel lungit]n patul ei,
 +i sumu`ndu-l asupra-i, =i el iar cum]l z[ri,
 }l f[cu-n grab s[nu =tie u=a cum a nimeri;
 Auzindu-i l[tr[tura =i fra`ii lui din vecini,
 S[rind =i ei de=teptar[c[\el, purcel =i g[ini;
 +i a=a to`i cu parad[, cu muzic[de l[trat,
 Cu sub`iri =i groase glasuri,]l petrecur[din sat.

Obraznicului]ns[
 Orice o fi nu-i pas[,
 Unde o ie=i s[ias[.
 C[
 Porcului aci]i dai bice,
 +i el se-ntoarce =i zice;
 An`er\ m[b[tea p-aicea.
 Omul obraznic,
 Cineva ori de-l cinste=te,
 Ori cu vorbe-l oc[re=te,
 El una le pre\uie=te.
 }l vezi numai,
 }i st[ ]nainte cu cracii
 Ca ursu-n spinarea vacii.

+i
 Nu-\i mai caut[-n obraz,
 }i d[cu liuleaua-n nas.
 +i
 }ngroa=e obrazul.
 Ia ru=inea-n nas]n fiece ceas.
 C[este
 Cu obraz gros =i seme\
 +i cu gur[de orbe\
 }ns[
 Ori=ice obr[znicie
 Curge tot din mojjicie.
 +i
 Tot cam dup[neam merg toate,
 Din ce este nu-l po\i scoate.
 C[ci
 Calicu-mp[rat s-ajung[,
 C` t de mul\i bani s-aib[-n pung[,
 El p`n[ c`nd nu va cere,
 Nu m[n`nc[cu pl[cere.

POVESTEA VORBII

Auzim din alte veacuri c[un fecior de-mp[rat
 Preumbl`ndu-se prin \ar[ ]mbr[cat]n port schimbat
 A v[zut cu]nt`mplare-n marginea unui ora=
 O preafrumu=ic[ ]jun[, cu chip ca de]ngera=;
 Care]ntr-at`t de d`nsa inima i s-a r[ ]nit,
 C`t asupra-i deodat[ g`ndul i sa pironit;
 +-astfel, cu des[v`r=ire ]n amorul ei c[z`nd,

}ncepu s[p[timeasc[, somnul, lini=tea pierz`nd;
 Se afla]n toat[vremea fel =i chip a se g`ndi
 Cum =i ce mijloc s[fac[el spre a o dob`ndi!
 +i de neamu-i vr`nd s[=tie a trimis cercet[tor,
 Care i-a =i spus c[este fata unui cer=etor.
 — Fie, — zise el — nu stric[, slobod este la sultani
 Ca s[-=i ia so`ii chiar roabe, cump[r`ndu-le cu bani;
 Legea v[z c[nu ne-nva\[ca s[c[ut[m la neam,
 Dac[toat[lumea-ntreag[este de la un Adam.

Asfel el dup[ce zise, o aduse]n sarai (palat),
 Unde ca o-mp[r[teas[tr[ia ca]n s`n de rai;
 Dar]ns[acele bunuri nu o mul[meau pe ea,
 }i p[rea c[cu cer=utul cu mult mai bine tr[ia;
 Acele m`nc[ri luxoase nu o puteau]mp[ca,
 C`nd le m`nca “]i p[rea c[dup[umeri arunca”;
 Mai de multe ori ea]nc[la mas[dac[=eeda
 Se scula mai mult fl[m`nd[, de d`nsa nu s[prindea;
 Dar]ns[=i nem`ncat[vreodat[nu umbla,
 Ci dup[mas[ ]n urm[se-ndopa c`nd se scula,
 C[mergea pe la dulapuri, se ducea pe la c[m[ri,
 Unde se afla]n vreme feluritele m`nc[ri,
 +-nchiz`ndu-se-n[untru m`na la ele-ntindea,
 Zic`nd: “Face`i-v[mil[!” =i cer=ea, ca c`nd s[-i dea;
 +-apoi lua r[m[=i`e d-ale mesii =i m`nca,
 P`n[se s[tura bine, =i asfel se]mp[ca.

DESPRE FRIC{ +I VITEJIE

]n vremea r[zboiului e mai scump fierul dec`t aurul.
 +i

Cine e viteaz,]n urma r[zboiului se cunoa=te.

C[

Dup[r[zboi se vede capul viteazului =i urma fricosului.

Lupului de i-ar fi fric[de ploaie, ar purta ipingea.

+i

Leoaica numai un pui face =i bun.

+i

Omul voinic nu se sperie de toate mu=tele.

Mul'i se laud[zic`nd:

Dezlega-voi sacul, vedea-vei pe dracul.

O s[cau'i]n gaur[de =arpe s[te ascunzi.

+i o s[strigi:

Ie=i'i, mor'i, s[i]ntr[m noi, c[e vremea de apoi.

Dar

Dup[r[zboi mul'i viteji se g[sesc.

De cei

Cu curaj de g[in[moart[.

+-apoi

Nu \-e necaz c`nd te izbe=te un arm[sar, ci c`nd te

tr`nte=te un m[gar.

Dar

C`nd geme mortul, =i dracul moare de necaz.

}ns[

Vulpea nu se sperie de]l de s[laud[seara, ci de]l de

m[n`nc[diminea\a.

Sunt mul'i:

La pl[cinte]nainte =i la r[zboi]napoi.

Sau

La r[zboi]n coad[=i la fug[ ]n frunte.

Zic`nd:

Fuga e ru=inoas[, dar e =i s[n[toas[.

+i
 }=i face spaim[singur, ca calul de v`nt.
 +i
 Fuge ca dracul de t[m`ie.
 Strig`nd:
 Apropie-te, cr`ng, dep[rteaz[-te, c`mp.
 +i
 Fuge, ca c`nd]l gone=te cu bici de foc.
 +i
 St[pitit ca iepurele =i ciule=te urechile.
 I se face]n cap p[rul m[ciuc[.
 +i
 Tremur[de parc[ ]l g[sesc toate n[b[d]ile.
 +i
 Parc[i-a dat cineva m[tragun[.
 +i
 I se face fa\ a ca turta de cear[.
 C[
 Omul fricos totdeauna umbl[cu ghea\ a]n s`n.
 El
 Se sperie de toate burienile.
 +i
 P[rul]n cap i se zb`rle=te
 De fric[, c`nd poveste=te.
 +i
 N-are-mprejur biet nimica
 De unde s[-=i lege frica.
 Zic`nd:
 De fric[inima-n mine
 Se las[ ]n jos pe vine.
 +i

Se sperie de umbra lui

+i se uit[-n urma lui.

Fricosului

De o g`ngane mic[

P[ru-n cap i s[ardic[

+i pielea i se-nfurnic[.

C`nd vede groaza,

Fuge ca c`inele cu coada]ntre picioare.

C[

De o umbr[, d-o n[luc[,

Frigurile]l apuc[.

Numai c`nd

Este la largul lui =i la str`mtul altuia.

Zice:

}nfrico=az[-\i cusurul, s[nu-\i umple...

+i

Dac[n-ai b[tut cur mic,

Nu-nfrico=a p-[l voinic.

C[numai

Babele cu s`nge b[tr`n

S[sperie =i scuip[-n s`n.

Iar c`nd

}l iei la trei parale.

Atunci

Mai multe din c... b...

Dec`t la tabaci me=ini.

+i

Bea ni\ic[ap[rece,

De sperietur[a-i trece

+i alt[dat[, ca =oarecii c`nd c`nt[juc`nd hora:

Sus de m`n[, jos de v`n[=i mai aproape de gaur[.

Cu toate acestea,
 Frica p[ze=te pepenii.
 +i
 C`inii sunt paza oilor.
 C[
 Mai r[u se sperie cineva din auzit dec`t din v[zut.

POVESTEA VORBII

O vulpe odinioar[(povesteau str[mo=ii mei)
 Mergea seara s[v`neze, dup[obiceiul ei,
 +i mai cu seam[adese se ducea la moar[-n sat,
 Unde g[sea g`=te, ra\e =i g[ini pentru v`nat.
 A=a =i un cotoi iar[venea pe l`ng[tara=i,
 C[g[sea s[prinz[=oareci =i mari =i mititei, gra=i.
 Aci vulpea cu pisoiful]nt`lnire des av`nd,
 Am`ndoi se-ndr[gulir[, unul altuia pl[c`nd.
 Intrar[=i]n tocmeal[d-a se lua am`ndoi,
 A tr[i]n c[snicile =-a se m`ng`ia-n nevoi.
 Aci f[cur[=i nunta, puind mas[de v`nat,
 M`ncar[, se veselir[=i s[joace s-au sculat.
 Pisoiful]=i drese struna =i r[sun[grosul bas,
 Iar vulpea c`nt[ cu vorbe, slobozind ascu`t glas:

— Bine este doi cu doi
 +i noi, neic[, am`ndoi,
 Bine era mai de mult,
 Dar noi, neic[, n-am =tiut...

C`nd era ea s[ mai zic[, un c`ine]i auzi
 +-ndat[=i el la nunt[pe fug[se repezi,

Dorind =i el s[se prinz[cu ace=ti tineri la dan\
 +i s[joace vreo polc[, vreun vals sau cotrodan\
 Dar cotoiul pierdu cheful]ndat[cum l-a z[rit.
 Vulpea t[cu c`ntecelul,]l l[s[neispr[vit.
 +i croindu-o la fug[spre pustie am`ndoi,
 Tocmai]n cr`ng se oprir[a se uita]napoi.
 Oc[r`nd aci pe c`ine vulpea cu glas]n`epat
 Nu vrea nicidecum s[-l ierte (de=i era el]n sat),
 Zic`nd: — Ai v[zut mojjicul cu obraz gros, necioplit,
 Cum venea-n fug[la nunt[, f[r[bilet, nepoftit?!
 Ce? Te-ai speriat, b[rb[\\ele? R[spunse el: — A=! nimic!
 Nu se prea sperie lesne o inim[de voinic;
 Dar n-am vrut s[fac g`lceav[, la nunta mea, c-un netot,
 C[\\i-l f[ceam s[se ling[de cinci-gheara mea pe bot;
 +i repezindu-m[-n grab[m[suiam]n vreun loc,
 Stam aci f[r[s[-mi pese =]mi b[team de d`nsul joc;
 Dar]mi era pentru tine, c[din m`n[te pierdeam,
 +-atunci, cu inima fript[r[m`ind, m[pr[p[deam.
 Mireasa l-aceste vorbe negre=it c[ar fi pl`ns,
 Dar nu-i putea veni jale de g`dilituri =i str`ns,
 Ci cu hohote =i r`suri, fiind departe de c`ini,
 Ca s[piarz[sup[rarea]l lu[iar[=i de m`ini,
 +i cu el hora, s[rita, vizuina-ncunjur`nd,
 R[suna cu glas din gur[acest c`ntecel, zic`nd:

— B[rb[\\elul meu,
 Voinicelul meu,
 Mult e inimos,
 Mult e nefricos.
 De=i am fetit,
 Dar am nimerit,

Luai pui de drac,
 Tocmai dup[plac.
 N-am fric[defel
 De nimeni cu el.

Cum[trul lup, care-n vreme umbl[ca un v[t[=el,
 Trec`nd p-aci cu-nt`mplare =-auzind joc, c`ntecel,
 Cu raport despre aceasta degrab]n fug[s-a dus
 +i la leul,]mp[ratul dobitoacelor, l-a dus.
 Leul, cum citi raportul, pe lupul a]ntrebat:
 — Dar n-ai aflat tu pe cine a luat ea de b[rbat?
 — Nu =tiu, —]i r[spunse lupul — c[ ]n cas[n-am intrat
 Dar f[r[s[v[z]mi pare c[pe dracul a luat.
 — Cum a=a? — zise-mp[ratul — dup[ce ai cunoscut?
 — Dup[c`ntec, — el r[spunse — c[cam nu prea mi-a
 pl[cut.

C`nd vorbea acestea, iac[cuviosul urs veni
 +i cu smerenia toat[-naintea-i se ploconi.
 Mistre\ul grof dup[d`nsul]ndat[intr[=i el,
 Gras, gros, umflat ca cu \eava, =i se]nchin[la fel.
 Porunci leul]ndat[s[le dea c`te un je\,
 Puind pe ursul]n dreapta =i-n st`nga porcul mistre\
 Apoi le citi raportul de r`nd]n jos =i]n sus.
 Pentru m[riti=ul vulpii, care lupul l-a adus.
 Se uitar[to\i la d`nsul =i cruci= =i curmezi=
 +i se zb`rlir[de groaza al acestui m[riti=,
 Zic`nd: — D-o fi luat vulpea chiar pe dracul de b[rbat,
 Ne-a f[cut pe to\i papar[, suntem pieri\i, ne-a m`ncat;
 Dar, dup[povestea vorbii, nici un lucru s[nu crezi
 A=a, din auzit numai, cu ochii p`n[nu vezi;
 ]ns[altfel nu se poate dec`t un pr`nz s[g[tim

+i pe vulpea cu b[rbatu-i la mas[s[o poftim;
 +i de va fi chiar =i dracu, cum suntem noi gr[m[di\i,
 Lupt`ndu-ne ]mpreun[, tot putem fi m`ntu\i,
 Dec`t c`te unul-unul prin p[duri a ne afla,
 +i cu noi prea cu lesnire p`ntecede a=i umfla;
 Iar de nu va fi b[rbatu-i drac, dup[cum auzim,
 Atunci]l facem prieten =i]mpreun[pr`nzim.
 Zise leul: — Prea bun este acest sfat care mi-l da\i,
 Dar =i a=a ciudat vine ca s[fim asigura\i;
 C[ci pe dracul vreodat[din noi cine l-a v[zut?
 +i ca s[-l] putem cunoa=te este prea de necrezut.
 De unde =tim alb e, negru, galben, ro=u, ori altfel,
 +i cum l-om z[ri]ndat[s[zicem c[este el?
 Noi auzim c[-n ora=e, prin acest mare p[m`nt,
 C-ar fi multe dobitoace =i nu le =tim ce fel s`nt:
 C[noi la ele nu mergem, nici ele la noi nu vin,
 Nu ne-am v[zut unii p-al\ii chiar o dat[cel pu\in;
 Asemenea =i de dracu numai doar c`t auzim
 C[ar fi cea mai rea fiar[=-ar fi f[c`nd mari cruzimi.
 Dar p`n[-ntr-acest ceas Sf`ntul ne-a ferit ca s[-l vedem,
 Fie de]st loc departe, d-al vedea lips[n-avem.
 Dar dac[vr[jma=a vulpe legea cumva a c[lcat.
 Ca numai r[u s[ne fac[cu dracu s-o fi-ncurcat,
 Trebuie prin chibzuire s[facem to\i vreun plan,
 Ca s[ne ferim de r[ul acestui cumplit du=man;
 Cu toate aceste, lupul s[se duc[a-i pofti
 +i]n grab s[se]ntoarc[cu r[spuns a ne vesti.
 Apoi vom vedea ce-om face, atuncia vom hot[r],
 Vom g[si fie=tecare loc capul a ne v`r].
 Dup[ce se sf[tuur[ ]n felul de mai sus zis,
 G[tind masa, fu]ndat[v[t[=elul lup trimis,

Ca s[pofteasc[pe vulpe la pr`nzul]mp[r[tesc,
 Cu so\ul ei dimpreun[, s[vie, c[ ]i doresc.
 Se repezi lupu-ndat[ca un grabnic curier,
 Ardic`nd pulbere-n urma-i ca norii p`n[la cer.
 +i tocma drept vizunia tinerilor c`nd veni,
 }ncepu-ncet s[p`=asc[, curajul]i conteni;
 Nici nu]ndr[zni s[intre, ci t[crea=i dezleg[
 +i cu sfial[d-afar[, din dep[rtare strig[:
 — Cum[tr[! Cum[tr[vulpe! — Cine e ? ea a r[spuns.
 — Ia poftim p`n[ afar[ ]i zise el, st`nd ascuns.
 — Dar ce vei?]ntreab[vulpea, p`n[la u=[ie=ind.
 — Sunt trimis, — r[spunse lupul, de prin stof capul ivind —
 A auzit]mp[ratul cum c[te-ai c[s[torit
 +i prea mult]i pare bine c[so\ bun \-ai nimerit.
 De aceea v[pofte=te ca s[veni\i mai apoi,
 Fiindc[azi are mas[, s[pr`nzi\i =i am`ndoi.
 Zise ea: — C`t pentru mas[, din parte-mi bucurosu eu,
 Dar s[-ntreb, s[v[z, voie=te s[mearg[b[rbatul meu?
 Auzi, b[rbate! ne cheam[, spune-mi ce r[spuns s[dau.
 Mergi la mas[-mp[r[teasc[? R[spunse el: — M`r`miau!
 “M`r`miau” auzind lupul, i s-a p[rut prea ciudat
 +i dete]napoi fuga cu totul]nsp[im`ntat.
 Ajung`nd la ]mp[ratul =i de fric[ tremur`nd,
 Ostenit, cu limba scoas[, sufla =i spunea zic`nd:
 — }mp[rate! nu e bine, s[=tii c[ne-am pr[p[dit.
 }l]ntreab[leul: — Spune-mi, ce \i-a f[cut? Ce-ai p[it?
 — E! d-a= fi st[tut, — el zise — ce =tii ce mi se-nt`mpl[?
 Crez c[m[ ]nv[\a minte curier a mai umbla.
 — Ei bine, —]i zise leul — l-ai v[zut? Ce fel era?
 — Nu l-am v[zut, — el r[spunse — dar glasu-i m[-nfiora.
 Vorbi o limb[pocit[, pentru care eu m[leg

+i m[prinz pe capu-mi cum c[numai dracii i-o-n\eleg;
 Dec` t ea bucuros prinse, dar nu =tiu de vor veni,
 +i mai bine ar fi dac[b[rbatu-i nu va voi,
 Auzind leul aceste, ceru de la ceilal\i sfat,
 Zic` nd: — Spune\i ce s[ facem, c[ nu e de am` nat,
 Ci trebuie mai]n grab[vrun fel a ne folosi.
 C[ei o fi plecat poate =i]ndat[vor sosi;
 Eu g[sesc de cuviin\[c[aici s[nu =edem,
 Ci merg` nd s[ne ascundem care pe unde putem
 +i pre ascuns cu oceanul]n drumul lor s[privim.
 Ca din cale dep[rtat[uit` ndu-ne s[-i z[rim;
 +i de va fi, cum s[zice, b[rbatul vulpei vrun drac,
 S[nu face\i vro mi=care, ci s[t[ce\i =i s[tac;
 C[ei, neg[sind pe nimeni, o s[=az[ce-o =eeda
 +i o s[plece acas[, de treaba lor a= i vedea.
 Aste vorbindu-le leul, to\i ziser[-ntr-un cuv` nt:
 — C` te le-ai zis, ]mp[rate, toate ]n\elepte s` nt.
 — Dac[e a=a, — el zise — face\i-v[to\i]n p[r\i,
 C[eu m-ascunz dup-o st` nc[pe marginea astei b[\i.
 — Eu iar —]i r[spunse ursul — sus]n]st copac m[sui
 +i prin frunza lui cea deas[orice voi vedea v[spui.
 Porcul zise: — +i eu iar[=i jos]n frunzet m[-nvelesc,
 S[sco\o ureche numai, ca s[-i auz ce vorbesc.
 Lupu= i g[si =i el locul, var` ndu-se]ntr-un stuf,
 Ca s[poat[fugi lesne c` nd va vedea vrun z[duf.
 Vulpea dac[ ]ntr[-n cas[=i cotoiului a spus,
 Zise el: — Drag[nevast[! Eu p` n-acum nu m-am dus
 S[v[z]mp[ratul cum e, precum =i pe mine el,
 Nu ne =tim unui pe al\ii, cum suntem =i]n cel fel;
 Ba nici nu =tiu]naintea-i cum s[m[ ]nf[\i=ez,
 Nici cum s[m[nc la masa-i, nici pe scaunu-i s[=ez.

Ci ia s[=edem mai bine]n c[scioara-ne aici
 +i de va fi vro-ntrebare, doar vei =ti tu ce s[zici.
 Cineva cu o minciun[scap[de alte nevoi,
 Dar]nc[de la o mas[s[nu putem sc[pa noi?
 }i zise ea: — Ba, b[rbate, ai s[mergem s[m`nc[m,
 C[se m`nie-mp[ratul hat`rul dac[-i stric[m;
 Chiar =i politica cere s[mergem s[-l salut[m,
 S[-i facem]nchin[ciune =i m`na s[-i s[rut[m,
 Necum s[fim pofti\i]nc[=i s[urm[m]n alt fel,
 S[ne purt[m mojice=te =i s[nu mergem la el!
 — Dac[e a=a, — r[spunse b[rbatul ei — bine dar,
 Apuc[de te g[te=te, =terge-\i]l cojoc murdar.
 Se scul[vulpea]ndat[=i]n cel mai grabnic pas
 Se scutur[de \[r`n[, se linse pe bot, pe nas.
 Cotoiul iar, ca =i d`nsa, scuip[ ]n lab[pe loc
 +i la cap se neteze=te, la coad[=i]ntr-alt loc;
 Apoi lu`ndu-=i nevasta de bra\et ca un b[rbat,
 Plecar[pe potecu\[s[se duc[la palat.
 El]ns[, zglobiu la fire, tot]n jocuri se ducea,
 S[rea =i glumea cu d`nsa, mii de comedii f[cea.
 Leul, cum sta dup[st`nc[, tot adese]ntreba
 Pe urs, zic`nd: — Cuvioase, vede-s[ceva, au ba?
 Ursul r[spunse c[vede cu vulpea un ce viind,
 Cu mult mai mic dec`t d`nsa =i ca un drac tot s[rind.
 }i zise lui]mp[ratul: — Poate]\i pare a=a,
 Unde]l vezi de departe, dar nu te]nfrico=a;
 }ntinde oceanul bine =i te uit[mai frumos,
 ]ine-l tot spre acea parte, nu-l]sa din m`n[jos,
 Ca nu cumva f[r' de veste cu ei s[ne pomenim.
 Cum vorbim s[ne auz[=i ceva s[p[timim.
 — Curaj! curaj! s[n-ai fric[, — strig[porcul c[tre leu —

C[ci c`nd vor veni aproape, pa=ii lor]i auz eu.
 Deci, precum am zis, m`oiul cu vulpea pe drum viind
 +i]ntr-o parte =i alta f[c`nd zglobii =i s[r`nd,
 V[zu pe o co\ofan[sus]ntr-un copac c`nt`nd
 +i se opri aci-ndat[, c[tre mireasc[zic`nd:
 — Nevast[! Iac[ploconul,]ng[duie=te ni\el
 S[\i-l prinz ca s[ne ducem la]mp[ratul cu el.
 Aceasta zic`nd,]ndat[se urc[ ]n copac sus
 +-]ntr-o clip[cu iu\eal[gheara pe d`nsa a pus.
 Ursul, care aste toate cu oceanul le-a v[zut,
 C[ar fi chiar necuratul des[v`r=it a crezut;
 +i de spaim[cu cutremur zise-mp[ratului leu:
 — Suntem pieri\i to\i, st[p`ne, dup[cele ce v[z eu;
 Dac[el o zbur[toare o prinse din v`rf, de sus,
 De m-o vedea =i pe mine, apoi, ait! atunci m-am dus;
 A avut dreptate lupul]ntr-at`t de s-a speriat,
 Dar s[-! sta\i]n t[cere, c[iac[s-apropiat.
 St`nd ei astfel]n t[cere =i ascun=i, cum am zis to\i,
 Ajunser[=i intrar[ ]n cas[tinerii so\i;
 Care v[z`nd masa-ntins[=i pe nimenea aci,
 Fu pricina ca s[ias[la u=[, d-a se suci
 +-a privi c`nd de o parte, c`nd de alta ne`ncetat,
 C[doar vor vedea s[vie marele lor]mp[rat;
 Dar =ez`nd cu am`nare pe verdea\ [=-ad[st`nd,
 Un t`nvar din ]nt`mplare dintr-un loc]n alt zbur`nd,
 Viind s-a pus pe urechea a mistre\ului ascuns
 +i f[r[ceva s[-i pese,]nfig`nd botul, l-a-mpuns.
 El tot scutura urechea s[fug[, a nu-l pi=ca,
 P`n[ c`nd z[ri pisoiiul frunzele care mi=ca
 +i g`ndind c[soareci umbl[, deodat[s-a sculat,
 Zic`nd c[tre vulpe: — Drag[! o s[ mai prinz un v`nat,

S[te u\i acuma numai cum \i-l m[n`nc viu, nefript.
 +i]n loc s[rind cu gheara, din\ii-n urechea-i =-a-nfipt.
 Mistre\ul]ngrozit foarte, g`ndind c[n-o mai sc[pa,
 }n r`u ca nebun d`nd fuga, din puteri strig`nd, \ipa:
 — Fugi\i! fugi\i, v[m[n`nc[, pe mine m-a =i r[pus!
 Cotoiul de spaim[sare s[scape]n copac sus,
 Ursul, p[r`ndu-i c[vine =i pe el a-l nimici,
 Din copac jos s[arunc[=i s[lunge=te aci,
 F[r-a putea alt s[zic[dec`t numai: — Mor! mor! mor!
 Lupul, cum auzi iar [=i, alerg[la leu ca-n zbor,
 Strig`nd: — Ce stai, ]mp[rate? C[ m`nc[p`n-acum doi,
 +i acum]ndat[vine s[ne piarz[=i pe noi.
 Leul auzind pe lupul d`ndu-i astfel de raport
 Zise: — Dec`t viu]n gheara-i, mai bine]n ap[mort.
 +i]nchiz`nd ochii-ndat[ ]n valuri s-a aruncat;
 Lupul =i el dup[d`nsul asemenea a urmat.
 Cotoiul]n acea clip[pe ursul sus c`nd v[zu
 De spaim[s[rind]ndat[ca o minge jos c[zu
 +i se-nfipse-n \andara unui copac rupt de v`nt,
 Care era ca o \eap[ardicat[de p[m`nt.
 Vulpea iar]n acea groaz[de spaim[fierea-i plesni,
 Somnul cel lung o cuprinse =i nu se mai pomeni.

DESPRE VICLENIE

}n fa\ ] una-\i vorbe=te
 +i]n dos alta-\i croie=te.
 +i
 }n ochi cu gura te unge
 +-]n dos cu ac te]mpunge.

+i
 }n fa\[din\i]\i albe=te
 +i inima]=i negre=te.
 +i
 }n fa\[te neteze=te
 +i]n spate te ciople=te.
 El este
 C-albina,-n gur[cu miere
 +-]n coad[cu ac =i fiere.
 Vicleanul
 F``\`ie coada ca vulpea,]n toate p[r\ile.
 }l vezi numai,
 Bun[ziua toat[ziua =i din cap la to\i mereu mo\
 +i
 Te m`ng`ie cu ghimpi
 +i
 Te atinge cu bumbac.
 Pe vicleanul
 C`t s[umbli s[-l pip[ie=ti,
 Nici]n piua nu-l nimere=ti.
 Cum a zis unul:
 De scund este scund,
 Dar nu-i dai de fund.
 Cu un cuv`nt,
 Este taler cu dou[fe\.

POVESTEA VORBII

Oarecare me=tera=
 A trimis un b[ieta=

Cu un taler rud[reſc,
 Cu dou[fe\e, proſteſc,
 Ca ſ[ia de la b[can
 Icre ro=i de un ban;
 }i mai dete =i al\i doi
 S[ia icre negre moi.
 B[iatul cam proſticel,
 Cer`nd icre de un fel,
 Le-a puſ pe taler aci
 +i altele porunci.
 B[canul dac[i-a dat,
 — Unde le pui? l-a-ntrebat.
 El talerul }ntorc`nd
 +i icrele r[ſturn`nd:
 — Pune-le aici, a zis,
 +-a mers d-unde l-a trimiſ.
 Acolo c`nd ſ-ar[tat,
 St[p`nul ſ[u l-a-ntrebat:
 — Celelalte unde ſ}nt,
 Or nu-n\elegi de cuv`nt?
 Copilul iar }ntorc`nd
 +i: — Iacate-le, zic`nd,
 C[zur[=-acele joſ,
 Nimica fiind din doſ.
 St[p`nul ſ[u, nec[jit,
 }ndat[l-a p[lmuit,
 Zic`nd: — Vezi, minte ſ[\ii
 +i p[ze=te ſ[nu fii
 Cu dou[fe\e =i tu,
 C-[ſt' taler ce te b[tu.

DESPRE CUMPLITATE SAU ZG~RCENIE

Omul nu trebuie s[fie nici prea-prea, nici foarte-foarte,
Nici carnea s[arz[, nici frigarea.

Adic[:

Nici prea econom, nici prea galantom.

C[

Cine str`nge nu m[n`nc[.

Banii str`ng[torului ]n m`na cheltuiitorului.

Lopata gr[m[de=te =i sapa risipe=te.

Boga\ia r[m`ne la nebun.

Care

Nici pe sine nu se procopse=te, nici pe altul nu folose=te.

Nu =tie cum se c`=tig[paraua.

Pentru c[

Cine dumeric[=tie, cine m[n`nc[nu =tie.

Dar =i

Dac-o socoti cineva c`te foi intr[ ]n pl[cint[, niciodat[nu
m[n`nc[.

Omul cumplit de to\i e clevetit.

+i

C`nd nu tace o gur[, nu tace o lume]ntreag[.

Zic`ndu-i: frige-linte,

}=i m[n`nc[de supt t[ ]pi (de supt unghii).

Pentru o para]=i pune =treangul de g`t.

Pentru bani]=i vinde sufletul.

]i tremur[m`na de milostenie (care nu o face).

Ar da t[m`ie lui Dumnezeu =i nu se-ndur[s[dea parole.

Punga-i e mare =i gur[n-are.

}ns[el zice:

A cui e punga mai mare? — A cui se vede.

Scumpului niciodat[s[nu-i zici “d[-mi”, ci totdeauna “na”.
Zg`rcitul numai st`ng[are (care ia), dreapta]i este uscat[
(care d[).

Scumpul cu]n=el[torul lesne se-nvoiesc.
]i f[g[duie=te marea cu sarea =-]i d[ce nu curge pe ap[.
Vulpea]n p[dure, =i el]i vinde pielea]n t`rg.
]l face s[umble dup[potcoave de cai mor`i.
+-a g[sit icoan[s[se]nchine.

Scumpul cump[r[stafide =i cere s[-i adaoge piper.

Pune br`nz[ ]n strachin[=i]ntinge p-al[turea.

Umbl[s[scoa\ dou[piei dup[o oaie.

Dar totdeauna

Scumpul mai mult p[gube=te =i lene=ul mai mult alearg[.

POVESTEA VORBII

Un ovrei odat[ ]n nego\ umbl`nd
+-]n Constantinopol la marf[merg`nd,
Mai mult dec`t toate ce]i trebui,
La ce=ti =i filgene]nt`i t`rgui;
+-]ntr-un zimbil mare dup[ce i-a pus,
Umpl`ndu-l gr[mad[ cu v`rf p`n[sus,
Chem[s[i-l duc[un hamal la han
+i]i ceru plat[de opt lei un ban.
Chem`nd el pe altul =i mai mult ceru,
Ori pe c`vi aduse, nici unul nu vru.
V[z`nd dar ovreiul, st`nd se socoti
Cu]n=el[ciune dulap a-nv`rti.
Apuc[=i zice unui alt hamal:
— Voinice, mi-e mil[c[e=ti]n]st hal!

Dar de]mi vei duce [st co= p`n` la han,
 F[r[s[-mi ceri de dus nici un ban,
 Numai trei cuvinte s[te-nv[\ s[=tii
 +-]i ajunge-n via\[procopsit s[fii.

Auzind hamalul pe ovrei zic`nd
 C-o s[-l procopseasc[a=a de cur`nd,
 Zise]ntru sine: "O fi, ce =tiu eu!
 Ai s[fac =i-o slujb[ ]n norocul meu."
 +-ardic`nd]ndat[zimbilul cel greu,
 — Ai, ardic[-l — zise — pe um[rul meu.
 Se coco=[, duse p`n` la un soroc,
 +i s[odihneasc[puind la un loc:
 — Jupine! —]i zise ia spune-mi acum.
 — Hai la han, — r[spunse — nu poci aci-n drum.
 — Spune-ncai o vorb[, — hamalul a zis —
 Ca s[merg g`ndind-o pe drumul]ntins.
 Deci v[z`nd ovreiu c[ ]n loc =eeda
 +i p`n` nu i-o spune s[plece nu vrea:
 — A=a, —]i r[spunse — s[-]i spui una dar
 +i o]ine minte, s[nu m[-ntrebi iar!
 "Cine]i va zice c[e mai bine c[ ]lare dec`t]n c[ru\[, s[=tii
 s[nu crezi."

Asta este zis[de un]n`lept
 +-]n adev[r, bravo! a vorbit prea drept.
 Auzind hamalul iar[=i se scul[
 Cu zimbilu-n um[r=i drumu-=i urm[.
 Merse iar[=i, merse pe drum c`t putu
 +i s[odihneasc[la un loc st[tu.
 — Jupine! — iar]i zise — una]mi spuse=i
 +i de procopseal[v[z m[umpluse=i

Ia |mi spune |nc[unic[m[car,
 S[merg cu ea-n gur[procetind-o iar.
 V[z`nd iar ovreul c[nu vrea altfel:
 — +i a doua este, — zise c[tre el —
 “Cine \-o zice c[e mai bine pe jos dec`t c[lare, iar[=i s[
 nu crezi.”

|ine-o =i asta |n minte ca-n scris,
 C[iar de un mare |n\elept s-a zis.

Cu aceste vorbe |ntru al s[u g`nd,
 Plec[iar hamalul =i ceva merg`nd
 Iar s[odihneasc[puse la p[m`nt
 +-|ntreb[s[-i spuie =i cellalt cuv`nt.
 Cam c`rmi ovreiul, dar chiar =i nevr`nd
 Trebuia s[-i spuie, =i urm[zic`nd:
 — “+i cine \-o zice c[e mai bine slug[dec`t st[p`n, s[nu
 crezi iar niciodat[.”

Ai mai auzit tu astfel de cuv`nt?
 Cine l-a zis, bravo! a fost un sf`nt.
 V[z`nd dar hamalul c[l-a |n=elat,
 Ardic`nd zimbilul iar[=i a plecat
 +i merg`nd cu d`nsul acolo la han,
 }| tr`nti |ndat[de un bolnav
 +-|i zise: — Jupine, =i tu chiar s[vezi
 C[-s aci filgene, eu zic s[nu crezi.
 Scumpul cu galantomul sunt doi vr[jma=i ne]mp[ca\i.
 +i

Bumb[carul nu s[uit[cu ochi buni la c`inele alb.
 Zg`rcitul nici el nu m[n`nc[, nici pe altul nu va s[vaz[
 m`nc`nd.

}ns[

Cine se culc[nem`ncat se scoal[f[r[vreme.
 St[p`nul vinde =i telalul nu se]ndur[s[-l dea.
 C`inele osul nu-l roade =i nici pe altul nu las[s[-l roaz[.
 Scumpul nu e st[p`n pe banii lui, ci banii ]l st[p`nesc pe el.
 +ade dracul cu curul pe banii lui.

Tot el la masa altuia, =i la masa lui nimenea.

Adic[:

Orbul de la to\i, =i la orb nimenea.

Caut[tot s[r[peasc[.

Zic`nd:

Nici lupul fl[m`nd, nici oaia cu doi miei.

Va s[ia =i l`na =i pielea.

Bucatele de la masa altuia sunt mai cu gust.

G[ina vecinului e mai gras[.

Punga altuia e mai mare.

}n sf`r=it,

Mai bine tr[ie=te un s[rac lipit dec`t un bogat zg`rcit.

POVESTEA VORBII

A fost un zg`rcit odat[, care mereu gr[m[dea,
 Zi =i noapte totdeauna pe bani dormea =i =edea;
 +i de cumplitate mult[tr[ia singur, singurel,
 Nu \inea-n cas[nici slug[, nici pisic[, nici c[vel.
 Nu putea s[se]ndure s[cheltuiasc[un ban,
 S[m[n`nce =i el bine m[car o dat[-ntr-un an,
 Ci tr[ia tot calice=te, m`nc[ri proaste cump[r`nd,
 Privind cu jind cele bune, ca =i un s[rac de r`nd.
 A=a el la o zi mare, c`nd la pe=te dezlega,

V[z`nd c[fie=tecare la pesc[rii alerga,
 Se duse =i el s[vaz[d-o g[si vrun cos[cel,
 S[-i cumpere, s[m[n`nce, ca s[se spurce =i el.
 Ajung`nd]n pesc[rie,]ncepu a se plimba,
 De la un loc p`n` la altul =i de pre\uri]ntreba.
 Umbl[vro dou[-trei ceasuri pretutidenea cerc`nd
 +i nu-i venea s[-i cumpere, mai ieftior c[ut`nd.
 Deci c`nd sta ]n dou[ g`nduri, ca s[ia or s[nu ia,
 +i c`nd scumpetea cu pofta]n el nu se]nvoia,
 Vede viind un fin al s[u, carele dulgher era,
 Cu banii c`=tiga\i din munc[ vr`nd pe=te a=i cump[ra;
 +i f[r[s[z[boveasc[ori s[ ]ntrebe de pre\,
 Alese un pe=te mare =]i tr`nti banul seme\.
 D-acolo trece]ndat[al[turea l-alt pescar,
 Alege alt neam de pe=te =i]l pune]n c`ntar.
 Scumpul privind cu mirare la finul cump[r[tor,
 Care]=i t`rgui pe=te ca fiece negustor,
 C`nd plec[ ca s[ se duc[, dup[ d`nsul s-a luat,
 +-ajung`ndu-l dup[urm[: — Ce faci, fine? — l-a-ntrebat —
 Cum v[z, \-ai cump[rat pe=te? — Da, —]i zise — am luat.
 L-a-ntrebat iar: — Pentru tine, ori altui l-ai cump[rat?
 — Ba pentru mine — el zise — =i pentru casa mea chiar.
 — Dar ce-o s[faci cu at`t mult? — scumpul l-a]ntrbat iar.
 — O, Doamne, na=ule! — zise — pentru m`ncare te miri?
 Pe l`ng[copii, nevast[, s[g[sesc =i musafiri;
 +i la o zi ca aceasta mai dai =i la un vecin,
 Ce nu i-a dat m`na s[-i ia, ori =i l-alt s[rac strein.
 Dar dumneata-\i lua=i pe=te, ori e-ti la alvii poftit?
 — Ba nu sunt poftit, —]i zise — d-aceea am =i venit;
 +i eram =i eu s[-mi cump[r, dar iara=i am judecat
 C[cine s[mi-l g[teasc[! +i a-a nici n-am luat.

— Ai dar la noi, — finul zise —]mpreun[s[serb[m,
 De=i nu avem g[tire pe un na= s[osp[t[m:
 +i vei avea s[vezi ast[zi cum tr[iesc ni=te mojici,
 Dar ne vei ierta cusurul, ca la ni=te fini mai mici.
 Finul vorbe d-alde aste =i altele]ndrug`nd
 +i cu na=ul]mpreun[la casa sa ajung`nd,
 Cu destul[bucurie pe oaspete au priimit,
 P`n[ una-alta fuse =i pr`nzu-ndat[g[tit.
 A=e z`ndu-se dar masa =i bucate aduc`nd,
 +ezur[, o-mprejurar[, puind =i plosca]n r`nd.
 S-apucar[s[m[n`nce, vorbe vesele spuind,
 +i cu]nz`mbite fe`e unii la al`ii privind;
 Plosca]ncunjura masa de la un la alt merg`nd
 +-]ndemna s[se m`ng`ie, pe to`i ]n guri s[rut`nd;
 }]nduplec[ ]ndat[pe ea a o asculta,
 +i ca s[-i fac[pe voie]ncepur[a c`nta:
 Una]n coarda sub`ire, altul b`zoiul `inea,
 Mic =i mare]=i da glasul, la care cum]i venea.
 Zg`rcitul, care-n t[ cere era-nv[`at a m`nca,
 +i carele cu pl[cere la ace=ti gura c[sca,
 Prea mult minunata plosc[s[rut`ndu-l tot des, des,
 +i la curaj]ndemn`ndu-l, f[r[nici un interes,
 }]l aduse =i pe d`nsul]n stare d-o asculta
 +-]ncepu =i el cu to`ii ]mpreun[ a c`nta.
 +-]ntr-at`t se sim`i vesel, =-]ntr-at`t s-a m`ng`iat,
 }nc`t toat[ zg`rcenia]ndat[i s-a muiat;
 +-]ncepu s[zic[: — Fine, tu v[z c[=tii s[tr[ie=ti,
 Tu dar voiesc =i pe mine ca s[m[chiverni=e=ti.
 Toat[a mea bog[`ie, de la mo=i-str[mo=i miras,
 C`t[ o fi, o dau `ie ast[zi, chiar din acest ceas.
 Na cheile, mergi acas[=i]n pivni`\ intr`nd,

Vei vedea st`nd zece chiupuri tot cu galbeni pu=i ]n r`nd.
 +i cu desagi, sac or traist[, cu ce =tii =i cu ce po\i,
 Car[-i aicea la tine p`n[desear[pe to\i!
 F[tu ce vei vrea cu d`n=ii, fii =i economul meu,
 Cheltuie=te cum]\i place, nici s[-ntrebi, nici s[v[z eu!
 C[mo=ii mei =i p[rin\ii s[tr[iasc[n-au =tiut,
 Nici vrodad[ ]n via\[a=a chef ei n-au f[cut,
 Ci s-au chinuit s[str`ng[=i s[gr[m[deasc[bani;
 C`nd au murit,]mi l[sar[nou[chiupuri sau borcani,
 Sf[tuindu-m[-n diat[ca s[urmez lor =i eu,
 Iar de nu, s[m[ajung[blestemul lui Dumnezeu;
 Adic[: din nou[chiupuri zece]n r`nd s[le fac,
 +-am tr[it ca vai de mine, mai r[u dec`t un s[rac;
 Umblai pe uscat, pe ape, m-am c[znit ca un tiran,
 Am r[bdad foame =i sete,]nchin`ndu-m[la ban;
 Nu m-am]ndurat o dat[un s[rac s[miluiesc,
 Numai =i numai borcanul s[-l umplu, s[-l v`rfuiesc;
 { st r[u mi s-a f[cut fire, nu poci alt s[m[prefac,
 Nu-mi vine s[dau paraua, nici mie un pr`nz s[-mi fac.
 De aceea dar acuma du-te unde te-am trimis,
 Ia traist[, sac, orce-\i place, =i f[dup[cum \-am zis.
 Bietul fin, cu bucurie pe loc desagii lu`nd,
 Alerg[tot]ntr-un suflet =i]n pivni\[intr`nd,
 Cum s-apropie de chiupuri m`inele a=-i ]mpl`nta,
 Auzi un glas dodad[d-aiurea a-l sp[im`nta.
 Strig`ndu-i: — Nu te atinge, teme-te a nu gre=i,
 C-apoi d-aicea zdrav[n s[=tii c[nu vei ie=i.
 R[spunse el c[tre glasul care]]nfrico=a:
 — Apoi na=ul m[trimise, n-am venit singur a=a.
 Glasul]i r[cni deodat[at`t de]nfrico=at
 ]nc`t pivni\ a =i casa parc[s-au cutremurat,

Strig`nd: — Ie=i, zic, m[-n\elege, n-a=tepta =i alt cuv`nt,
 N-are treab[el aicea, ace=ti bani ai lui nu s`nt,
 Ci ai diaconului Badea, el e pe d`n=i st[p`n.
 Bietul om fugi afar[speriat, scuipe`ndu=i ]n s`n;
 Merse la na=ul s[-i spuie cum s-a-nt`mplat =i ce fel
 +i cum c[diaconul Badea este st[p`n, iar nu el.
 Na=ul s[u cum]l aude se nec[je=te pe loc,
 Plosca-l at`[mai tare, de s[f[cu numai foc.
 C[ea are multe daruri, aci face pe om bun,
 +i aci]l]nt[r`t[de-l preface]n nebun.
 Se scoal[totdeodat[=i r[cne=te ca un leu:
 — Dar cum s[poate — el zise — s[nu fiu st[p`n p-al meu?
 Cine e diaconul Badea? +i ce treab[are el
 Cu banii mei, pentru care m-am trudit de mititel?
 St[i, m[! S[v[z acuma dac[eu st[p`n nu s`nt!
 +i plec[acas[iute,]nspulberat ca un v`nt,
 Intr[-n pivni\[ ]ndat[, se uit[,]i d[ ]n g`nd
 +i spre nego\ o gr[mad[pive de cire= av`nd,
 B[g[aurul prin ele =i cu alt lemn le-ndop[,
 P`n[c[tre miezul nop\ii l-aceasta se ocup[;
 +i pe dinaintea por\ii fiind un r`u spumegat
 Arunc[pivele toate =i a mers de s-a culcat.
 +-asfel el din bogat putred, a s[r[cit de s-a stins,
 }=i vindec[cumplitatea =i zg`rcenia-i s-a-ntins.
 Iar pivele, toat[noaptea dup[ce au]notat,
 S-au oprit]ntr-o v`ltoare la marginea unui sat,
 Unde avea locuin\[un slujba= bisericesc,
 Anume diaconul Badea, om cu totul sufletesc.
 Acesta prea de diminea\[totdeauna se scula
 +-]n marginea acei ape se-nchina =i se sp[la.
 A=a-n acea diminea\[ca =i alte d[\i merg`nd

+i pivele]n v`ltoare ]nv`rtindu-se v[z`nd,
 Le-au tras c`te una-una, p`n[c`nd toate le-a scos
 +i v[z`ndu-le-ndopate =i prea grele mai v`rtos,
 Se apuc[cu toporul, desp[ic[una pe loc,
 +i ca s[vaz[-n ea ce e, =i ca s[puie pe foc.
 Dar c`t[ mirare-i fuse, c`t s-a bucurat v[z`nd
 Acea mul`ime de galbeni cu str[lucire curg`nd!
 V[las s[judeca\i singuri ce i s-a mai]nt`mplat
 +i din celelalte pive aurul c`nd l-a aflat!
 Dec`t s[v[spui acuma ce fel a-ntrebuin\at
 Acea avu\ie mult[=i cu d`nsa ce-a lucrat;
 C`\i s[raci =tia ]n satu-i, c`te unul i-a chemat
 +i prin tain[fiec[rui a dat =i l-a ajutat;
 Unuia-i cump[r[vac[, altuia-i d[rui boi,
 P-alt sc[p[de datorie =i p-alt de alte nevoi;
 Apoi zidi un han mare, de s[raci priimitor,
 +i g[zduia f[r[plat[pe fiece c[l[tor;
 }nc`t duc`ndu-se vestea prin cei m`ng`ia\i]n pl`ns,
 A putut ca s[auz[=i zg`rcitul ce i-a str`ns
 Cum c[un diaconul Badea, acel nume c-un cuv`nt
 Ce i l-a fost strigat glasul c[acei bani ai lui s`nt.
 Care =i plec[ ]ndat[ca s[se duc[la el,
 Cu o tr[istoar[ ]n um[r =]n m`n[c-un toiegel.
 Din sat]n sat cu-ntrebarea =i hran[cer=ind merg`nd
 +=]n sf`r=it la acel diacon cu ]ncetul ajung`nd,
 Ceea ce-l f[cu pe d`nsul mai tare de se-ncrezu
 Fu o piu[, ce drept treapt[-n u=a-i care o v[zu.
 St`nd =i lung privind la d`nsa =i din cap tot leg[n`nd,
 A ie=it diaconul Badea =i]l]ntreb[, zic`nd:
 — E=ti un strein, cum s[vede, =i cau\i s[-\i dau s[la=?

— A=a este, — el r[spunse — sunt un strein =i druma=;
 Dar m[uit la piua asta =]mi c[iesc capul cel prost,
 C[cu altele-mpreun[ea-n pivni\ a mea a fost,
 Care-ntr-o zi beat pe toate cu galbeni le]ndopai
 +i g`ndind c[ fac r[u altui, tot ]n r`u le arunca.
 Dup[ce zise aceasta, s[racul zg`rcit s-a pus
 +i cu am[runtul toate cum s-a]nt`mplat i-a spus.
 Ascult`nd diaconul Badea la povestirea lui t[cut,
 Deloc a nu-i]n\elege vorbele s-a pref[cut,
 Dar]n inima sa foarte mult l-a c[it =i l-a pl`ns
 C[s-a pedepsit at`ta ]n cumplitate d-a str`ns;
 +i fiindu-i de el mil[,]i r[spunse: — F[tul meu!
 Eu am]ndestul[stare, dar mi-e de la Dumnezeu
 +i fac poman[cu d`nsa, eu dracului nu o dau,
 Ajut cu economie pe c`\i]i cunosc c[n-au;
 Prin urmare =i tu dar[, de te pl`ngi c[s[rac e=ti,
 R[m`i]n curte la mine, hrana s[-\i agonise=ti;
 Nu ai s[-mi faci nici o treab[, ci de ur`t, s[nu =ezi,
 S[-ngrije=ti de una-alta, de arga\i =i slugi s[vezi.
 Cuv`ntul bun =i bl`nde\ea [stui diacon cuvios
 }nduplec[pe zg`rcitul =i priimi bucurosi.
 R[m`ind, cum zic, ]n curtea-i, era ca =i un st[p`n,
 Fiindc[diaconul Badea era de v`rst[ b[tr`n;
 El sta pentru fiecare socotelile s[dea,
 }n care cu prisosin\ [zg`rcenia-i s[vedea;
 Dreptul de la unul =-altul tot s[rup[ ]i pl[cea,
 +i f[r[s[cheltuiasc[, iar str`nsoare]=i f[cea.
 Diaconul Badea v[z`ndu-l f[c`nd acestea de rost,
 S-a-ncrezut f[r[-ndoial[c[banii ai lui au fost;
 +i g`ndindu-se-ntre sine de cugetul ce-l mostra,

C[cel ce-l]mbog[ise acum slug[ ]i era,
 Socoti s[-l dep[rteteze cu oarecare mijloc,
 Supt ascuns ceva bani d`ndu-i s[tr[iasc[ ]ntr-alt loc;
 +-ntr-o zi porunci-n cas[s[fac[c`teva p`ini,
 }ns[de f[in[neagr[=i alb[, de dou[m`ini;
 +i coaca p`inilor albe cu un cu\it despice`nd,
 A b[gat pe tain[galbeni, c`te-o sum[ num[r`nd;
 +-asfel dup[ce le coapse =i le scoase din coptor,
 }l chem[ca s[-l trimi\ la un sat mai dep[rt=or,
 Zic`ndu-i: — Ia =i]n=al[calul cel iubit al meu,
 Cu care din s[r[cie m-a ridicat Dumnezeu;
 }ns[cu ale lui toate, de=i nu sunt a=a noi,
 Dar poate din norocirea-i s[-i vie banii-napoi;
 +i na aste trei p`ini albe s[ le m[n`nci tu pe drum,
 Na de prisos =-una neagr[, c[nu stric[or=icum.
 El dar cum]n=el[calul, dup[cum i-a poruncit,
 +i a plecat s[se duc[la satul cel r`nduit.
 Dac[merse o bucat[, aproape de un alt sat,
 S-a rupt chinga, fiind veche, =i =aui s-a r[sturnat;
 El zg`rcit fiind din fire, s[ nu dea din m`n[-i ban,
 A luat o p`ine alb[=-o dete unui s[tean,
 Cer`nd s[-i dea pentru d[nsa o ching[ve=coar[iar,
 Care =-]ndat[ ]i dete, bucur`ndu-se de dar:
 De aci-nc[lec`nd iar[=i =i la drumul s[u plec`nd,
 I s-a rupt pofilu-ndat[, pe o vale cobor`nd.
 Cu destul[greutate ajung`nd iar la un sat,
 S[cumpere de la hanuri cu bani nu s-a]ndurat
 Ci lu[iar alt[p`ine din albe care avea
 +i unui s[tean o dete, un pofil mai vechi s[-i dea.
 De acolo plec`nd iar[=i =i merg`nd p`n' la un r`u,

I s-a rupt]n buc[\ele =i putregaiul de fr`u;
 Acum scoase din desag[=i acele dou[p`ini,
 Una neagr[=-alt[alb[=i st`nd le privea ]n m`ini,
 Zic`nd: "De voi da pe neagra ca s[ cer un fr`u cuiva,
 Nepre\iund-o at`ta, pentru d`nsa nu-mi va da,
 Dar d`ndu-i aceasta, alba, =tiu c[prinde bucuros."
 +i merg`nd o dete-ndat[ pentru un fr`u ruginos.
 S[tenii aceia]ns[p`inile albe lu`nd
 +i de ele fiecare]ntru sine judec`nd,
 Cel dint`i zise ]n g`ndu-=i: "Ce jimbl[, ca cozonac!
 Cine =tie din ce parte o avu acel s[rac!
 E bun[s[o m[n`nce binef[c[torul meu,
 C[ce folosesc c-o p`ine, s[ stau s[ o m[n`nc eu?"
 Zic`nd el aceasta,-ndat[pe un c[lu=el s-a pus
 +i la mo= diaconul Badea s[o dea plocon s-a dus.
 Al doilea s[tean iar[=i, la p`inea alb[privind,
 Zise =i el]ntru sine, ca =i cel dint`i g`ndind,
 +i merg`nd ]n grab se duse cu p`inea de c[p[
 Tot la mo= diaconul Badea, carele l-a ajutat.
 Al treilea astfel iar[=i]n g`ndu-=i a hot[r`t
 +i lui mo= diaconul Badea o duse numaidec`t.
 Care c`te una-una, aceste trei albe p`ini,
 Dup[cum le-a dat,]ntocmai viindu-i iar[=i]n m`ini,
 S-a mirat diaconul Badea, zic`nd: "Una g`ndeam eu
 +i altele]mpotriv[v[z c[face Dumnezeu!"
 Dup[trei zile zg`rcitul, c`nd s-a-ntors din acel sat,
 Chem`ndu-l diaconul Badea p`inele i-a ar[tat,
 Spuindu-i cum =i]n ce chip s[tenii i le-au adus:
 — +i iat[(despic`nd p`inea) galbenii care i-am pus;
 A=adar nu-s ai t[i banii ce zici c[i-am g[sit eu,
 Ci po`i m[rtruisi singur c[mi-a trimis Dumnezeu.

DESPRE L{ COMIE IAR{ +I +I NEMUL | UMIRE

L[comia de multe ori stric[omenia.

C[

D-aia n-are ursul coad[.

Ochii omului sunt din mare, c[se bucur[tot la mare.

Dar ce folos d-o fi

Lacom la bog[\ie =i s[rac la minte.

C[

Musca pentru pu\in[dulcea\[ ]=i r[pune via\.

+i

+oarecele nu-ncape pe gaur[=i =a legat =o tigrv[de coad[.

De multe ori,

Cine]mbr[\i=az[multe pu\ine adun[.

C[ci

Doi pepeni]ntr-o m`n[nu se pot \inea.

Cu curu-n dou[luntri nu po\i =eeda.

De=i

Ochii v[d, inima cere, dar e r[u c`nd n-ai putere

+i

] -e drag cu doi pe=ti]n oal[=i cu coadele afar[.

Lacomului c`t s[-i dai, el nu zice ba.

M`n`nc[p`n[d[din el.

De la cincii p`ini miezul =i de la nou[colaci coaja.

S[ ]nchin[p`ntecelui.

Zic`nd:

Dou[b[t[i stric[, dar dou[m`nc[ri nu stric[.

Lacomul de pu\in nu se mul\[me=te.

Dar

Cine nu s[mul\[me=te de pu\in pierde =i cel mult.

De aceea

Cel nemul\ [mit tr [ie=te nefericit.

El

Nu s [mul\ [me=te nici]n car, nici]n c [ru\[, nici]n sanie,
nici]n telegu\ [.

De multe ori]ns[,

Vr`nd s [aib [arm [sar, ajunge din cal la m [gar.

POVESTEA VORBII

Unul av`nd poft [s [mearg [la \ar [

Dup [trebuin\[,]ntr-o zi de var [,

Duc`ndu-se-ndat [la un oarecare,

Ceru arm [sarul, =tiindu-l c [are.

Acel]i r [spunse: — Frate, r [u]mi pare

C-a-\i sluji l-aceasta nu-s acum]n stare,

C [nici trei minute nu sunt]nc [bine

De c`nd l-am dat altui prieten ca tine.

El]l rug [iar [=i, zic`nd: — D [-mi dar calul.

— E! frate, — r [spunse — c`nd i-a= spune halul,

De mil [i-ai pl`nge =i nu mi l-ai cere,

C [st [-n grajd, s [racul, numa-n trei picere.

El]l rug [iar [=i: — D [-mi]ncai m [garul.

— Apoi l-am dat — zise — tot cu arm [sarul

C`nd zise aceasta,]n grajd dobitocul

A zbierat]ndat [, viindu-i sorocul.

El auzind zise: — Cum nu e aice?

Uit [-te, el singur c [e]n grajd zice.

— Frate! —]i r [spunse — n-am cinste la tine

Dac [crezi m [garul mai mult dec`t mine!

Tu nu =tii c [-n lume e zicala asta,

C["s[nu-\i dai altui calul =i nevasta".
 +i pe l`ng[asta mai e o poveste:
 "Frate ori nefrate, br`nza pe bani este."

A=adar

Omul la nevoie miroas[=i ce nu-i e voia.
 De dorul fragilor, m[n`nc[frunzele.

Sau

}nghite la r[bd[ri pr[jite.

C[ci

Lucrul strein nu \ine de cald.

C[

Tocmai c`nd \i pas[, f[r[ d`nsul te las[.

+i

Dac[nu \i se trece vorba, nu-\i mai r[ci gura.

C[

Dac[nu e-ti vrednic la o treab[,
 Nu-\i bate capul degeab[.

Precum zice:

Nu-\i este puterea c`t \i este vrerea.

POVESTEA VORBII

Un turc, care n-a mai fost
 }ntru nici un fel de post,
 Duc`ndu-se a cerut
 Un post care i-a pl[cut.
 Cadiul l-a cercetat
 Dup[jalba ce a dat
 +i v[z`ndu-l tinerel,
 Neav`nd p[r alb defel,

Cunosc`ndu-l =i cam prost,
 Nevrednic de acel post,
 }i zise lui: — F[tul meu!
 Voia \-a=]mplini eu,
 Dar de postul ce-l voie=ti
 }nc[foarte t`n[r e=ti,
 Ci un altul s[-\i alegi,
 Dup[ale noastre legi,
 Iar]n acel post po\i fi
 Barba c`nd]\i va albi.
 }ns[prea mult dorind el
 A-l or`ndui-n acel,
 Cu mintea lui ca de prunc
 R[spunse marelui turc:
 — E`fendim, sunt ihtiar,
 Barba-mi este alb[, var,
 Dar drept s[-\i m[rturisesc,
 Eu o c[nesc =-o-nnegresc;
 Iar de cere acel post
 Ca s[fiu alb cum am fost,
 Poci f[r] s[z[bovesc
 S[o sp[l]=i s-o albesc.
 Deci dar astfel el min\ind
 (C[o va albi g`ndind),
 Voia dac[=-a luat,
 Dup[leacuri a plecat;
 +-ncoaci-ncolo umbl`nd,
 Pe unii-a\ii-ntreb`nd,
 C`\i ]l auzea r`dea
 +i c[e nebun credea.
 Dar el seam[nu b[ga,

Vrea s[se fac[aga.
 +i umbl`nd din u=i]n u=i,
 }ntreba babe, m[tu=i,
 Cu f[g[duieli de bani,
 S[-l fac[de mai mul`i ani.
 +i abia c`nd obosi
 O =arlatan[g[si;
 Care i-a f[g[duit
 C[-l va albi negre=it,
 Numa-nt`i s[-i puie ei
 }n m`ini cinci sute de lei
 +i]l va face degrab
 Ca colilia de alb.
 El auzind, bucuros
 Puse banii-ndat[jos
 +i spre a o mul`mi,
 }nc[o mai d[rui.
 M[tu=a banii lu`nd
 }l opri aci, zic`nd:
 — +ezi p`n[ s[ t`rguiesc
 Acele ce]mi lipsesc.
 +i merg`nd]n acel ceas,
 }i aduse]ntr-un vas
 O ap[ce a vrut ea,
 Numai banii ca s[-i ia.
 +-]ncepu a-l]nv[\a
 Cum a o-ntrebuin`a,
 Zic`nd: — Iac[! (vai de el!)
 +i s[faci]ntr-acest fel:
 Acas[acum merg`nd
 +i asta ap[lu`nd,

S[torni]ntr-un vas din ea
 +-]ncepi barba a-îi muia,
 Frumos de jur]mprejur,
 S[nu r[m`ie cusur,
 +i]n trei zile de r`nd,
 Tot a=a cum zic f[c`nd,
 O s[te vezi cum albe=ti,
 Tocmai dup[cum dore=ti.
 A=adar el ascult`nd
 +i la casa sa merg`nd,
 Cu acea ap[a dat,
 Dup[cum l-a]nv[at,
 +-]n loc barba a-i albi,
 }ncepu a n[p`rli,
 }nc`t]ntr-un sfert de ceas
 A r[mas ca de brici ras,
 +-atunci cunoscu c-a fost
 Nevrednic de acel post.

Prin urmare,
 C[mila vr`nd s[ dob`ndeasc[coarne =-a pierdut =i urechile.
 Omul nemul\umit fuge de bine =i d[peste m[r[cine.
 Sare din lac]n pu\
 +i
 Ajunge de la moar[la r`=ni\[.

DESPRE LAUDE

Vede bini=or]n pung[,
 Are ochii ce s[-îi ung[.

C[
 A dat cu m`inele-n foc.
 +i
 E gros la ceaf[, are de ros.
 Are cheag la inim[(chimirul).
 +i
 E ca un stup neretezat.
 +i
 Tr[je=te din seul s[u.
 Are de moar[, nu-i e fric[s[moar[.
 Dar
 La p[rul l[udat, cu sacul mare s[nu te duci.
 C`nd e-ti poftit la vro mas[, pleac[s[tul de acas[.
 Dar
 Nepoftitul scaun n-are
 +i
 G[ina care c`nt[ seara diminea`a n-are ou[.
 Lauda de sine pute.
 C[
 Cine se laud[singur se oc[r]=te pe sine.
 Ci
 Lumea s[te laude, c`inii las[s[te latre.
 Vorba [luia:
 Pe mine c`\i c`ini m-a l[trat, to\i au turbat.
 }ns[,
 Cine are vecini r[i se laud[singur.
 Sunt
 Ia-l dup[mine s[-l omor.
 +i
 Laud[-te, gur[, c[pumnii cur[.
 Cum se l[uda,

C`nd eram la mama =i eu =tiam s[cos, c[mama
 ]mpungea =i eu tr[geam acul.
 Tot \iganul]=i laud[ciocanul.

POVESTEA VORBII

Merg`nd la b`lci un \igan
 S[-nt`lni cu un \[ran
 +i st`nd se rug[de el,
 Zic`ndu-i: — M[i rom`nel!
 Tot mergi la [l b`lci]n deal,
 De ce nu-mi lauzi [st cal?
 F[-l t`n[r, f[-l m`nzule\
 Ca s[-l poci vinde cu pre\
 F[-mi [st bine, rom`nel,
 C[\-oi drege vrun ciurel,
 Ori \-oi pune vrun potlog
 Laud[-l, a=a m[rog!
 | [ranul fiind iar un
 D-[i de palavre cam bun
 +-alt[treab[neav`nd,
 Cu \iganu-n b`lci merg`nd,
 St[tu cu el]n obor,
 S[-i fie l[ud[tor.
 +i z[bovind ei c`tva=i,
 Iac[vine =-un geamba=
 Care era iar \igan,
 Geamba= f[r[nici un ban.
 Privi calcul coala, ici,
 }i d[de]ncerc un bici,

+i la din\i dac[-l c[t[:
 — Ce]mi ceri —]l]ntreb[—
 P-ast[m`r\oag[de cal,
 Ca s[-l arunc dup[mal?
 Rom`nul ce aci sta
 +i la d`nsul asculta:
 — Ce! jupine, — zise el —
 Nu te uita c[-i astfel,
 Uite, zboar[ca un zmeu,
 N-am bani, c[l-a= lua eu;
 }ntrece pe arm[sarul,
 N-are ce-i face ogarul.
 S[-\i spui drept, p[cat c[-l vinde,
 Dar nici cu d`nsul nu-l prinde,
 C[nu]i =tie merchezul
 +i s[-i pip[ie lui miezul;
 El e st[p`n, cum vezi bine,
 +i nu]l =tie ca mine;
 Mergi cu el la v`n[toare
 +i uite,]\i fac prinsoare,
 Iepurele-n p`rlitur[,
 Dai cu el prin ar[tur[
 +i]n fuga lui a mare
 }l prinzi cu m`na c[lare.
 ]iganul ce l-a adus
 +i s[-l laude l-a pus,
 Cum c[sca gura la el
 +i]l auzi asfel,
 Zise: — Z[u! uite aici,
 D-ar fi calul meu cum zici,

C[e arm[sar =i m`nz,
 Pre legea mea, nu-l mai v`nz.
 Dar geamba=ul, neao= ho\,
 Deprins la a=a nego\;
 — St[i — zise — s[-l]ncerc eu,
 S[-mi dau =i cuv`ntul meu.
 +i cum l-a]nc[lecat,
 Drept la Giurgiu a plecat.
 Ei au r[mas a=tept`nd,
 Cine =tie p`n[ c`nd
 (L[ud[rosul r`z`nd
 +i v`nz[torul pl`ng`nd).
 +i s[racul p[guba=
 Tot c[ut`nd pe geamba=
 }l g[si dup[un an
 }n c`rciuma unui han;
 +i duc`ndu-l]n obezi
 La ispravnic, cu dovezi
 Pentru calul cel furat,
 Ispravnicul l-a-ntrbat:
 — Ce e-ti, \igane? — Geamba=
 — Dar calul cum]l fura=i?
 — S[m[bat[Dumnezeu
 D-oi fi furat calul eu,
 Calul, z[u, e vinovat,
 El pe mine m-a furat.
 — Auzi, auzi, cal mi=el!
 Cum te-a putut fura el?
 — Cocona=ule! s[-\i spui,
 Eu vr`nd pe el s[m[pui,

S[fac]mprejur un cerc,
 S[v[z cum e, s[-l]ncerc,
 El, cum l-am]nc[lecat,
 Spre Giurgiu a apucat;
 +i fugi! fugi! pogoar[urci!
 Ca s[m[v`nz[la turci;
 C`nd la Giurgiu ne-am v[zut,
 El turce=te n-a =tiut,
 Ci c`t =tiam eu ni\el,
 Ceat-pat, l-am v`ndut pe el.
 — Dar banii ce i-ai f[cut,
 Dac[zici c[l-ai v`ndut?
 — M[temui de niscai ho\i
 +-]i b[ui pe loc pe to\i.

DESPRE CEI CE PL~NG DE COPII

Dec`t s[ fii bogat (de copii) =i s[ n-ai ce m`nca, mai bine
 s[fii s[rac =i s[aibi bani mul\i.

Sau

S[fii c`t de s[rac, numai s[ai bani mul\i.
 De copii, de barb[=i de coate goale s[nu te pl`ngi
 niciodat[.

Dec`t s[zici “vai de noi!”, mai bine “vai de mine!”

Dec`t orb =i c[lare, mai bine =chiop =i pe jos.

Chelului ce-i lipse=te? Tichie de m[rg[ritar.

Zamfirica toate le avea, numai \opi]i lipsea.

De copii case sparte nu s-au v[zut.

Dar

Cre=te pui de =arpe, s[te mu=te.

POVESTEA VORBII

Un b[tr`n odinioar[ sf`r=itul s[u cunosc`nd
 +i v[z`nd c[ o s[ moar[, bani, avere nel[s`nd,
 Chem[s[vie la sine pe fiul s[l cel iubit
 +i cu cuvinte pu`ine]n astfel l-a sf[tuit;
 — F[tul meu, eu mor acuma =i alt nimica nu-`i las,
 Dec`t trei cuvinte numa]n cel mai din urm[ceas.
 Care ca p-o bog[`ie s[ `i le p[strezi de mic,
 S[le aibi la b[rb[`ie, aceste ce `i le zic:
 P-al t[u st[p`n sau mai-mare cu dreptate s[-] sluje=ti,
 Dar bani sau vro-mprumutare s[nu-i dai, s[te p[ze=ti.
 Pe nevasta ta-n via\` din inim[s-o iube=ti,
 Dar nici c`t un fir de a\` taina-`i s[nu-i dezvele=ti.
 Pe copiii t[i fire=te o s[-i iube=ti d-or tr[i],
 Dar fiu de suflet nu cre=te, c[-n urm[te vei c[i].
 Aste ale lui cuvinte ca o diat[fiind,
 Le `inu fiul s[u minte, ce-nchipuiesc ne=tiind.
 Omul]ns[din natur[este f[cut curios,
 C`t s[-i dai ]nv[`\tur[,]i este f[r` de folos;
 C[ci el p`n[nu]ncearc[or=ice va auzi,
 Neted lui nu-i vine parc[odihnit a le p[zi.
 S[-i spui c-o s[p[timeasc[, s[-i spui c[se va jertfi,
 El va s[le pip[iasc[, s[vaz[, a=a vor fi?
 De aceea dar fericite de cel ce va priimi
 Ceea ce lui i se zice p`n[a nu p[timi!
 A=a =-acest prin urmare l`ng[ un st[p`n fiind
 +i cu buna sa purtare mai mult[vreme slujind,
 Crescu, veni-n b[rb[`ie, fu cuminte, bani f[cu,
 Se-nsur[, lu[so`ie o fat[care-i pl[cu.
 Se iubea cu osebite, unul p-alt se m`ng`ia

+-]n cea mai mare unire]n via\ a lor tr[ia;
 }i venea]n multe r`nduri s[-i spuie c`te ceva,
 Dar se oprea, st`nd pe g`nduri s[nu gre=easc[cumva.
 }ntr-aceste vine vreme, f[r[el a cugeta,
 Ca st[p`nul s[u s[-l cheme s[-i cear-a-l]mprumuta,
 Zic`nd c[-i trebui acuma o mie de lei s[-i-dea,
 Ca s[ ]mplineasc[suma pentru graba ce-o avea;
 +i c[, de la oareunde ni=te bani cum i-o veni,
 }ndat[ ]i va r[spunde, f[r[a mai pomeni.
 El]=i iubea pe st[p`nul, cum =i pe loc a g`ndit
 Cum c[tat[l s[u b[tr`nul s[nu dea l-a sf[tuit;
 Dup[socoti iar]n sine c[poate n-o fi nimic:
 Ia s[-i dau eu lui mai bine, c[b[tr`nii multe zic.
 Dup[ce-i d[, st[, se uit[s[-i r[spunz[banii da'i,
 St[p`nul s[u iar[=i uit[c[bani are-mprumuta'i.
 Dac[vede c[t[cere de banii lui s-a f[cut,
 Merge]ntr-o zi =-]i cere s[-i dea acel]mprumit.
 St[p`nul s[u auzindu-l bani ]mprumuta'i cer`nd,
 }l oc[r] izgonindu-l cu]njur[turi, zic`nd:
 — Ce bani sunt dator eu \ie? Om viclean =i pref[cut!
 D-unde ai tu bog[\ie s[-mi dai mie]mprumut?
 Nu-mi e=ti tu, tu, slug[mie de at`via ani trecu'i?
 Eu \i dau \ie simbrie, =-apoi tu s[m[-mprumu'i?
 — | -am dat, s[racul de mine! dar s[vede c-ai uitat,
 Ia adu-\i aminte bine =i nu intra]n p[cat.
 — Auzi! auzi! vicle=uguri! s[nu =tiu eu ce lucrez!
 Ia vezi cu ce me=te=uguri va s[m[fac[s[crez!
 Ie=i afar[de m[las[, nu m[face s[turbez,
 +i s[nu-mi mai calci]n cas[, c[m[pui de te pisez.
 E=ti un ho\, un p[r-de-c`ine, nu voi s[te v[z mai mult,

Nu e-ti vrednic d-a mea p`ine, fugi, piei dintr-acest minut!
 Ie=i bietul om]ndat[, nec]jit =i am]rit,
 S[nu sar[s[-l=i bat[, c[destul l-a oc[r`t;
 Pe drum zic`nd]ntru sine: “Iac[una s-a-mplinit
 Din cele trei ce pe mine tat[l meu m-a sf[tuit.”
 Trec`nd ceva dup-aceasta =i copiii lui murind,
 Lu[un s[rman nevasta, s[-l creasc[c-al ei dorind;
 Vr`nd =i el ca s[ nu pl`ng[pentru care i-a n[scut,
 Nu vru voia s[-i]nfr`ng[, o las[=i l-a crescut.
 Dup[ce f[cu aceasta, cugetul tot]l muncea:
 “Acest copil =i nevasta ce mi-o face? — el zicea —
 Nu o fi degeab[zisul =i sfatul cel p[rintesc,
 Voi]ns[-n grab s[-mi v[z visul, =-apoi s[m[odihnesc.”
 A=a-ntr-asta cugetare fur[el un copila=
 D-ai st[p`nului, pe care]l duce]n alt ora=;
 Apoi dup[ce]l las[, o c[m[=u\`-a lui ia,
 O s`ngereaz[=-acas[se-ntoarce]n grab cu ea,
 Zic`nd: — Drag[nevestic[! o tain[s[-i spui a= vrea,
 Dar mult m[sfiesc de fric[c[n-o vei putea \inea.
 R[spunse ea: — Vai de mine! De astfel m[socote=ti?
 A=a cinste am la tine? +-]ntr-at`ta te fere=ti?
 — M[iart[dar, — el]i zise — tu =tii c[st[p`nul meu
 C`nd i-a trebuit, trimise de l-am]mprumutat eu,
 +i]n loc s[mi-i pl[teasc[m-a-njurat, m-a necinstit,
 Ca p-o albie porceasc[m-a f[cut =i m-a gonit;
 D-acel necaz =i eu dar[s`mbetele i-am p[strat
 +i tocmai]n ast[-sear[cum am vrut mi-am r[z bunat;
 C[-nt`lnind cu ]nt`mplare pe al s[u copil ur`t,
 }l momii =-]n dep[rtare duc`ndu-l l-am omor`t;
 Numai ast[c[m[=u\`[ av`nd pe el, o luai,

Ca s[prinz vro p[r]lu\[, cu d`nsa nu-l]ngropai.
 Dar s[taci, drag[nevast[, s[nu]\i ias[cuv`nt,
 C-apoi ait! din lumea ast[, cum vei spune, pierdut s`nt.
 Nevasta-ncepu s[zic[: — Vai! cum poci eu s[cr`cnesc?
 Nu vezi c[tremur de fric[numai unde m[g`ndesc?
 Ba s[t[cem, z[u, ca zidul, c[nu-i lucru s[-l vorbim.
 De s[va afla ucidul, cu to\ii ne pr[p]dim.
 L[s`ndu-o dar b[r]batul]n f[g]duial[ei,
 A=tepta s[vaz[sfatul de va avea vrun temei.
 St[p`nul s[u prin tot locul copilul]=i c[uta,
 Mum[-sa-l jelea cu focul =-]ndestul se vaieta.
 }ntr-aceste uciga=ul, ca s[zic acum astfel,
 Ce omor] copila=ul, cum a spus nevastii el,
 Nu =tiu pentru ce pricin[cu nevasta s-a certat
 +i la acea a ei vin[c`teva palme i-a dat.
 Ea pe loc ie=ind afar[inima-n gur[ ]=i ia,
 +i \ip[, r[cne=te, zbiar[, aolio =i vai de ea!
 — S[ri\i, m[junge b[r]batul, ho\ul, t`lharul de cr`ng.
 Cum omor]=i b[iatul st[p`nilor s[i, ce-l pl`ng.
 Oamenii, cum auzir[, au alergat de l-a spus
 +i]ndat[str]ji venir[de]l duser[pe sus.
 Duc`ndu-l la judecat[, dup[ cum a fost p`r`t,
 F[r] prelungire-ndat[la moarte fu hot[r]t.
 Care v[z`nd vinovatul se rug-a-l]ng[dui
 Ca diata sau legatul pe scurt a]=i r`ndui;
 +-]ncepu-n vileag s[zic[: — Eu am treizeci mii de lei,
 Dragii mele nevestic[ ]i las zece mii din ei;
 Cinci mii lei las la b[iatul ce-l crescui neav`nd prunci
 +i ceilal\i]i las la g`dea ce m-o ag[\a de furci.
 Auzind b[iatul suma ce g`dii o hot[ra,
 Uit[mila, ca =i muma, =i s[ri a-l sp`nzura;

}i arunc[=treangu-ndat[, zic`nd: — G`de m[fac eu,
 Am drept l-aceast[diat[, ca la a t[t]lui meu.
 Deci dup[ce-n paz[mare pe vinovatul l-au dus,
 La locul cel de pierzare =i]l]n]lar[-n sus,
 +i c`nd tocmai se suise g`dea cu =treangul de g`t,
 Atunci gura]=i deschise cel de moarte hot`r`t
 +-]ncepu o cuv`ntare]n auzul tuturor,
 Pe care o striga tare]n chipul cel urm[tor:
 — Sta`i, cre=tini, nu m[ r[pune`i =asculta`i al meu cuv`nt,
 L-alt[pedeaps[m[pune`i, c-at`t vinovat nu s`nt.
 Dau st[p`nului meu veste =-] rog s[-mi fie milos,
 C[copilul mort nu este, ci e viu =i s[n]tos;
 El este]n dep[rtare dat de mine-n pansion
 +-]n prea bun[c[utare se afl[ca un cocon.
 Dec`t asta a mea fapt[numai cercare a fost,
 Pentru pova\[-n]eleapt[t[t]lui meu celui prost,
 Care mi-a zis s[`iu minte sfatul s[u] cel p[r]intesc,
 +i aceste trei cuvinte c`t tr[iesc s[le p[zesc,
 Adic[: “P-al mai-mare sau st[p`n nu-mprumuta,
 Taina]i p[ze=te tare de c[tre nevasta ta
 +i s[nu iei]n via\] copii de suflet s[cre=ti,
 P[ze=te a mea pova\[, de vei s[nu te c[ie=ti.”
 Dar eu nu m-am putut teme c-oi p[timi vreun r[u],
 Ci le-ncercai dup[vreme, ca un prost =i n[t]r[u]!
 Mi-a zis tat[l] meu, b[tr`nul, =i eu nu l-am ascultat,
 }mprumutai pe st[p`nul =i ur[ mi-am c`=tigat.
 Spusei]n urma nevestii o tain[ce o f[cui,
 +i dup[p`ra aceste iat[via\]a]mi r[pui.
 Crescui copil, uite-l, g`de! el ]mi e sp`nzur[tor,
 Lumea pl`nge =i el r`de, c[ ]l las mo=tenitor.

DESPRE F{ G{ DUIELI +I DARURI

Ce e]n m`n[nu e minciun[.

Dec`t o mie de vr[bii pe gard mai bine una-n m`n[.

Dec`t la anul un bou, mai bine azi un ou.

C[

La anul, or arm[sarul, or samarul.

Dec`t doi "\-oi da", mai bine un "na".

Tragi n[dejde ca sp`nul de barb[.

Cum a zis o fat[:

P`n[nu m-oi vedea cununat[, nu m[\iu c[sunt m[ritat[.

C[

Eu de f[g[duieli am o lad[ ]ndesat[cu genuchele.

E o vorb[:

Caprelor, mugurul ala voi o s[-l m`nca\i.

+i

Tr[ie=te, murgule, la Pa=ti iarb[verde s[pa=ti.

Dec`t ]n fa`a ariei, mai bine]n capul locului.

C[

F[g[duiala dat[e datorie curat[.

De aceea

Nu f[g[dui ce nu po\i]mplini.

C[

Pe unde iese cuv`ntul, iese =i sufletul.

S[nu fie vorba aia:

Un]n\elept f[g[duie=te =i un nebun trage n[dejde.

C[

Un nebun arunc[o piatr[ ]n g`rl[=i o mie]n\elep\i nu
pot s[o scoa\l[.

Numai miere zic`nd, gura nu se]ndulce=te.

Vorba asta e de c`nd cu mo=ii putrezi.

Dar la dar merge =i cinstea]mprumut.

Ce \ie nu-\i place, altuia nu face.

}ns[

M[garul de dar nu se caut[pe din\i.

lar

Darul nemul\[mitului se ia.

POVESTEA VORBII

Spun c[un sultan odat[, care des tiptil umbra,

Ie=ind la marginea m[rii, spre a se mai preumbla,

A v[zut aci pe unul =ez`nd =i pe=te undind,

+i de curiozitate aproape de el viind,

}ncepu s[-=i fac[verb[=i ceva a-l]ntreba,

Zic`nd: — Prietene, prins-ai vreun pe=ti=or, au ba?

R[spunse el: — “Slab[via\[, t`r\`a-p`r\`a, mai nimic”

Vro c`teva f`\i=oare, dup[proverbul ce zic:

“Oasp[tul nu m[n`nc[ ce g`nde=te, ci m[n`nc[ce g[se=te.”

+i

“Cine n-are frumos pup[=i mucos.”

“}n pofida fragilor m[n`nc[frunzele.”

“M[n`nc[ gheorghinele =i ]ng`n[m[slinele.”

V[z`ndu-l sultanul golan =i cu curaj r[spunz`nd,

}i pl[cu s[mai vorbeasc[=i]l]ntreab[, zic`nd:

SULTANUL

De unde e=ti?

PESCARUL

De unde mi-e nevasta.

SULTANUL

Din ce \ar[? Care \-e patria?

PESCARUL

“Patria omului este acolo unde-i e bine.”

SULTANUL

Ai copii?

PESCARUL

“Unul]n poale =i altul]n foale.”

SULTANUL

Ai vro stare?

PESCARUL

Proverbul]mi e dovad[:
“Ce e pe mine =-]n lad[.”

SULTANUL

De ce e=ti s[rac?

PESCARUL

“Sunt s[rac pentru c[nu sunt bogat.”

SULTANUL

Cum tr[ie=ti?

PESCARUL

“Te uit[ ]n fa\[=i m[-ntreab[de via\.”

SULTANUL

E=ti nenorocit?

PESCARUL

“Norocul se \ine dup[mine ca pulberea dup[c`ine.”

SULTANUL

Mai ai acas[vreun ajutor?

PESCARUL

“Numai eu sunt topor de oase.”

SULTANUL

S[rac e=ti de fel, ori sc[p[ta?

PESCARUL

“Dac[tat[l meu a fost domn =i eu nu sunt om, ce folos?”

SULTANUL

Te v[z sc[p[ta =i nu te pl`ngi.

PESCARUL

“Cine cade de sine nu pl`nge.”

“Omul singur ceea ce=-i face, niminea nu i-l poate des-face.”

SULTANUL

“Copilul p`n[ nu pl`nge, muma \`\[nu-i d[.”

PESCARUL

“P`n[vine cheful bogatului, iese sufletul s[racului.”

C[

“S[tul la fl[m`nd nu crede.”

Atuncea z`mbind sultanul =i haz de d`nsul f[c`nd,
Scoase din s`n portofeiu =i scriind i-a dat, zic`nd:

— Na acest bilet =i dute la vizurul mai cur`nd,
 Ca s[-i dea lei una mie =i nu sta, vreme pierz`nd.
 Lu`nd pescarul biletul, atunce el a v[zut
 C[a vorbit cu sultanul =i nu l-a fost cunoscut.
 S[rmanul de bucurie r[m`ind]n loc uimit
 T`rziu =a adus aminte c[nici nu i-a mul\[mit.
 Deci alerg[ ]ntr-un suflet, inima]n el s[lt`nd,
 Numaidec`t la vizirul a ajuns nepricep`nd;
 Intr[,]i dete biletul =i vizirul]l citi,
 +i num[r`nd lei cinci sute c[s[=]i ia]l pofti.

C[

“Cine]mparte parte=-i face.”

+i

“Din gura lupului anevoie sco\i]ntreg.”

V[z`nd c[nu-i d[pe to\i]i zise: — Apoi ce fel?

Nu scrie s[-mi dai o mie?De ce-mi dai mai pu\intel?

Vizirul cu necaz zise: — +i ce, nu te mul\[me=ti?

I-ai dat cu]mprumutare =i nu vei s[-i prime=ti?

+i porunci s[-l]mping[pe u=[cum a venit,

Zic`nd: — Nu-\i dau nici pe [=ti, dac[nu te-ai mul\[mit.

+i cu c`t[ bucurie c`nd venea a alergat,

Cu at`ta]ntristare la casa lui a plecat.

]nt`i ]i p[rea c[ zboar[ =i de p[m`nt n-atingea,

+acum parc[-l]nc[r case cu plumb, a=a-ncet mergea;

Se ducea =i drumul parc[tot mereu i se lungea,

Ca c`nd cineva din spate-i s[ at`rna =-] tr[gea.

Dac[ajunse acas[, se tr`nzi, =ezu oft`nd,

+i nevestii sale spuse toat[-nt`mplarea de r`nd.

Ea cum auzi]ndat[asupra-i s-a nec[ ]it

+]-ncepu s[-l oc[rasc[, la gur[cum i-a venit,

Zic`nd: — O, om f[r' de minte! o, om tic[los =i prost!

Cum l[sa=i darul din m`n[, m[car oric`t s[fi fost!
 Nu vezi c[n-ai cinci parale, la copii p`ine s[iei,
 +i n-ai avut mul[mire c[-\i da cinci sute de lei?
 — Nevast[! las[-m[, — zise — mi-ajunge necazul meu,
 De-mi va ajuta norocul, acei bani tot]i iau eu.

NEVASTA

“Departate griva (nume de c`ine) de iepure.”
 “A zburat o dat[de la m`n[, s-a dus.”
 “Tragi n[dejde ca sp`nul de barb[.”
 “S[racul de ce e s[rac? c[n-are minte]n cap.”

PESCARUL

Nevast[! “Taci, s[tac.”
 “La cuptorul cald pu`ine lemne trebuiesc,”
 Nu a`\a foc peste foc.
 C[
 “}mi ajunge mie necazul care]l am.”
 “Nu-mi tot]ndruga la verzi =i uscate.”
 “Ce tot tai dracului bure`i?”
 “Hor, hor, hor, pentr-o coad[de topor,”
 “Joc[ursul la cum[tru, vezi s[nu vie =i la noi,”
 “Vezi-\i de furc[=i de c`li.”
 “Nu-mi aprinde paie]n cap.”
 C[
 “Omul zice =i ispr[ve=te.”
 Iar nu
 “Toat[ziua clan`a-clan`a din gur[.”
 “Ce am avut =i ce am pierdut?”
 “Din v`nt a venit, ]n v`nt s-a dus.”
 Cu toate aceste
 “Am n[dejde la Dumnezeu.”

“Dumnezeu nu las[pe om “
 “Dup[ ]ntristare vine bucurie.”
 “Dup[ploaie trebuie s[r[sar[soare.”
 “Necazul e de la dracu.”

Pescarul d-alde aceste dup[ce multe a spus
 A doua zi diminea\ iar s[undeasc[s-a dus.
 Deci c`nd trecu vreme mult[ =i c`nd toate s-a uitat,
 Iat[iar tiptil sultanul a ie=it la preumblat,
 Care v[z`nd pe pescarul =i zic`ndu-i “merhaba!”
 Iar[=i ca =i mai-nainte]ncepu a-l]ntreba:

SULTANUL

Ai prins, prietene, ceva?

PESCARUL

“Pe c`\i i-am prins, nu ]i am, pe c`\i nu i-am prins,]i am.”
 (El vorbea de p[duchi.)

SULTANUL

Ce ai zis?

PESCARUL

“Pentru o bab[surd[, popa nu toac[de dou[ori.”

SULTANUL

Scump e=ti la vorb[.

PESCARUL

“Vorba pu\in[=i m`ncarea pu\in[niciodat[nu stric[pe om.”
 C[
 “De multe ori t[cerea e mai bun[dec`t r[spunsul.”

SULTANUL

Socoteam c[-i fi murit.

PESCARUL

“Banul ro=u nu se pierde lesne.”

+i

“C`inele de st`rvuri nu moare.”

SULTANUL

M[cuno=ti?

PESCARUL

“Nu e numai un c`ine scurt de coad[.”

SULTANUL

A=a vorbe=ti la un om de treab[?

PESCARUL

“Gura mai lesne vorbe=te adev[rul dec`t minciuna.”

“Numai cu un g[ina\ de cioar[marea nu se spurc[.”

SULTANUL

Nu \ii minte c[am mai vorbit am`ndoi?

PESCARUL

“Ochii ce nu v[d se uit[.”

SULTANUL

Nu-mi d[ruie=ti un pe=te?

PESCARUL

“Cine cere nu piere, dar nici nume bun nu are.”

}ns[

“Ceri la v[duv[b[rbat =i ea]i duce dorul.”

“Degeaba n-a dat nici mama tatii.”

SULTANUL

S[\i-l duc acas[.

PESCARUL

“Nu dai eu izmene pe c[l[tor.”

“Nu-mi spune la palavre de aste.”

“La gr[dinar cr[st[ve\i s[nu vinzi, c[inima lui e acr[de ei.”

“Tu unde aduni surcele, eu am t[iat nuiiele.”

SULTANUL

M[faci du=man.

PESCARUL

“Ce mai jaf]n ciuperci.”

Ce?

“O s[-mi iei boii, s[m[la=i cu caru-n drum?”

“+tiu c[n-o s[beau brag[cu tine.”

+i

“N-o s[c]nte coco=ul meu pe gardul t[u.”

SULTANUL

Poate s[mori din m]n[unui du=man.

PESCARUL

“O dat[o s[mor, n-o s[mor de dou[ori.”

“+i d-oi muri, nu o s[dea cu tunul pentru mine.”

SULTANUL

Nu-\i place s[tr[ie=ti?

PESCARUL

“Nici n-am la ce muri, nici la ce tr[i].”

“M`ng`ierea s[racului e moartea.”

SULTANUL

“Omul c`t de r[u s[tr[iasc[, tot nu se]ndur[s[moar[.”

“Se h`r=ie=te cu necazurile.”

+i

“Se]nva\[ca viermele]n hrean.”

PESCARUL

“La ora=ul ce se vede, c[l[uz[nu trebuie.”

“Mi-am v[zut visul cu ochii.”

“Mi-a trecut f[ina prin traist[.”

“Ce-a fost verde s-a uscat, ce-a-nflorit s-a scuturat.”

“De acum]nainte nu o s[mai fac boi b[l\`a\`i.”

“Tot alba (c[lu=a)]n doi bani,”

“Tot dou[oale-mi fierb, una seac[=-alt[goal[.”

“Destul am fost topor de oase.”

SULTANUL

Vrei s[te d[ruiesc cu ceva?

PESCARUL

“}ntrebi pe bolnav: vrei s[-\`i dau pern[?”

“Numai bolnavii se]ntreab[.”

Dar

“E r[u c`nd a=tep\`i de la m`na altuia.”

C[

“Bogatul mai tare se pl`nge dec`t s[racul.”

“P`n[ a geme boii, sc`r\`ie carul.”

SULTANUL

“Numai un cer=etor de ar fi, to\i cu zahar l-ar hr[ni.”
 }n sf`r=it, v[z`nd sultanul c[nu-l cunoa=te defel,
 Scrise un bilet =i iar[=i d`ndu-l a zis c[tre el:
 — Na ceast[h`rtiu\[, mergi la vizirul cu ea
 +i de la d`nsul acuma lei tocmai dou[mii ia.
 S[racul pescar atuncea pe sultanul cunosc`nd
 C[zu, s[rut[p[m`ntul, multe mul\miri zic`nd.
 Sultanul]ns[cu vorbe d-aste era-ndestulat
 +i nici st[tu s[-l auz[, ci]ndat[a plecat.
 Deci plec[iar[=i pescarul, biletu-n m`n[\iind,
 F[c`nd]n capul s[u planuri =i]ntru sine vorbind:
 “Acum pe to\i banii iar[=i ned`ndu-i de voi vedea,
 O s[-ncep cu rug[ciune s[-l]nduplec s[mi-i dea,
 C-atunci i-am cerut cu zorul =i d-aia s-a sup[rat.”
 +i g`ndind la d-alde aste, a =i ajuns la palat.
 D`nd vizirului biletul, el t[ie iar[=i din ei
 +-]i num[r[ ]nainte numai o mie de lei.
 El v[z`nd c[ ]i opre=te jum[tatea banii iar,
 }ncepu ca s[se roage s[-i mai dea ceva m[car:
 S[-i fac[Dumnezeu parte de orce s[va ruga,
 S[-i dea s[n[tate, zile =i altele]ndruga.
 Vizirul, vorbe d-aceste nevr`nd nici a auzi,
 L-a dat pe bete afar[ca =-]n cealalt[zi,
 Zic`nd: — Pe s[rac d-aceea nu-\i vine s[-l miluie=ti,
 S[-l sco\i din noroi afar[, ci]nc[s[-l]mbr`nce=ti;
 }i dai lui banii cu pumnul =i nu po\i s[-l mul\me=ti,
 Din pepenii t[i te scoate, de]\i vine s[plesne=ti.

Pescarul iar[=i, s[racul, v[z`ndu-se izgonit,
 }i venea s[se omoare ca un dezn[d]duit.

Merse, spuse iar nevestii, ea iar [=i a]nceput
 S[-l certe, s[-l oc[rasc[, cu c`te s-a priceput,
 Nerod, n[t[r[u f[c`ndu-l, n[t[flē\, guguman prost,
 +i c[vorba b[tr`neasc[adev[rat[a fost.

Adic[:

“De pu\in cine nu se mul\[me=te,
 Nici de mult nu se]nvrednice=te.”

+i

“Nemul\[mitului i se ia darul.”

}i zise el: — Nevast[!

“Nu m[c[lca pe col\ul i=licului.”

“Cinste la cinste merge, =i darul]mprumutat.”

“O m`n[ spal[ pe alta =i am`ndou[obrazul.”

“}mi zici h`rb,]i zic ciob.”

“}mi zici ur`t[,]i zic slut[.”

“Tu nu =tii pe unde se ud[g[in[.”

“Sfatul muierii muierilor folose=te.”

“Maimu`a e tot maimu`\[, de i-ar fi sfatul aurit.”

“Am eu glagole]n cap.”

“Nu m[ ]nv[\a s[-mi]nec copiii.”

“}nve\i pe dracu s[dea cu pu=ca.”

“Toat[ziua g`ra-m`ra.”

“E=ti un drac]mpeli`at.”

Dar

“Asta e boal[cu leac, am eu de cojocul t[u ac.”

Deschide ochii, c[,

“C`t sunt de nec]jit, s[ dau cu cu\itul ]n mine, s`nge nu iese.”

MUIEREA

“Fiebe s`ngele]n tine ca]ntr-o coaj[de rac.”

“Bun de gur[, r[u de lucru.”

“Cu suflet viteaz =i cu trup lene=.”

“Viermii te m[n`nc[de viu.”

Nu-!i vezi casa?

“C`nd malai are, sare n-are; c`nd sare are, malai n-are.”

“}!i ghior[iesc ma\ele de foame.”

“N-ai o para chior[=i lenea te doboar[.”

“Am ajuns de poveste-n \ar[.”

B { RBATUL

“Cine r`de gura=i]ntinde.”

“Gura lumii numai p[m`ntul o astup[.”

“Nu o s[ ]ndreptez eu lumea cu um[rul.”

“De poale ridicate nu r`de nimeni, ci de poale c[lcate.”

MUIEREA

“}ntreab[pe lene=ul s[te]nve\e minte.”

“ | -ai]ntins vrejul ca dovreacul =-ai umplut lumea de
crastave\i.”

B { RBATUL

“Tronc Marico!” (A=a o chema.)

“Love=te-m[, lele,-n spate, s[-!i dau un bulgare de iasc[.”

“Se lovi ca nuca]n perete, ca mireasa la moar[=i ca musca
]n lapte.”

“Unde dai =i unde crap[!”

“Na-\-o fr`nt[, c[\-am dres-o.”

“Vorb[s[fie, d[-mi o lulea de tutun, c[b`lci se face.”

“Ai vorbit de te-ai pr[p[dit.”

MUIEREA

“+i eu ac[tare poam[nu sunt, dar nici fiece pasere nu m[
m[n`nc[.”

PESCARUL

“Apa o beau pe picior, ca o pas[re din zbor.”

“G`nde=ti c[e floare la ureche.”

S[

“Cau`i acul]n caru cu fin.”

Adev[rat,

“Lesne a b[ga]n urechile acului c`nd vezi.”

SULTANUL

Nu ne potrivim la vorb[.

PESCARUL

“Cei ce se potrivesc lesne se]mprietenesc.”

SULTANUL

Mi se pare c[te cunosc.

PESCARUL

“Mi se pare, poate, o fi =i vom vedea, sunt toate sor cu minciuna.”

SULTANUL

De nu te cuno=team, nu veneam la tine.

PESCARUL

Adev[rat,

“Fiecare unde cunoa=te, acolo trage.”

Adic[:

“Omul trage la om =i dobitocul la dobitoc.”

SULTANUL

}i sunt prieten.

PESCARUL

“Prietenul omului este punga cu banii =i sacul cu m[laiul.”

Povestea [lua:

“Cu rudele s[bei =i s[m[n`nci, daraver[s[n-aibi.”

SULTANUL

Poate c[ai g`ndit c[o s[-\i cer vreun pe=te?

PESCARUL

“+i pisicii]i place pe=tele, dar c`nd trece puntea]nchide ochii.”

SULTANUL

S[n-ai grij[, nu-mi place.

PESCARUL

“Pisica unde n-ajunge zice c[pute.”

SULTANUL

Cum v[z, e=ti s[rac!

PESCARUL

“Bani au =i \iganii.”

Dar =i

“Vasului gol to\i]i dau cu piciorul.”

+i

“Nu e mai grea boal[dec`t pung[goal[.”

SULTANUL

Eu]\i sunt voitor de bine.

+i

“}mi vorbe=ti una de la r[s[rit =i alta de la apus.”

P E S C A R U L

“Cunosc de care poman[m[ ]ngra= eu.”

Deci v[z`nd iar[=i sultanul c[necunoscut a fost
 +i]i vorbea dup[haine, cum =i era-mbr[cat prost,
 I s[f[cu iar[=i mil[, v[z`nd c[e tot golan,
 F[r[a =ti c[vizirul nu i-a dat m[car un ban,
 G`ndea]n sine c[poate o fi fost cumva dator,
 Ori a]nt`mpinat alte, ca un s[rac muncitor.
 Socotind aceste, scoase o h`rtie din s`net
 +i scriind]ntr-]ns[zise: — Na,]\i mai dau un bilet;
 Aici scriu c[tre vizirul ca s[-\i dea trei mii de lei,
 Alearg[acum]ndat[=i numaidec`t s[-i iei;
 Dar s[nu te v[z =al`dat[ tren\eros ca p`n-acum,
 }ngrije=te de te-mbrac[, c[nu-\i mai dau nicidecum.
 El v[z`nd c[ e sultanul c[zu iar[=i la p[m`nt
 +i i-a fost fric[s[zic[de vizirul vrun cuv`nt,
 Ci duc`ndu-se la d`nsul, s[tac[a hot[r`t,
 S[nu-i zic[nici o vorb[, de]i va da or=ic`t.
 Intr[,]i dete biletul, st[tu c[ut`nd smerit;
 Vizirul]=i =tia treaba, c[dup[ce l-a citit,
 }i opri ca =-]nainte iar jum[tatea din ei
 +=]i dete, adic[, numai o mie cinci sute lei.
 Pescarul cu bucurie banii-n c[ciul[tr[g`nd,
 }ncepu s[-i mul[measc[, vorbe multe]ndrug`nd;
 Dar c`nd s[g[tea s[ias[vizirul l-a-ntors din drum,
 Zic`nd: — Vezi, a=a te-nva[, iar nu ca p`n[acum;
 O para chiar s[-\i dea omul de poman[, e=ti dator
 S[o iei cu bucurie =i s[fie mul[mitor;
 C`t scria-nt`i s[-\i dau \ie? El iar: — Una mie de lei.
 Vizirul: — C`t al doilea? El iar: — Dou[mii de lei.

— A=a! — Vizirul]i zise — =acum trei mii, =ase fac,
 Un capital cumsecade pentr-un om c` t de s[rac;
 Na-\-]i pe to\i, p` n` la unul, =i du-te cu Dumnezeu,
 +i nu fii prost, \ine minte-nva\ul ce \i l-am dat eu.
 Lu`nd el banii gr[mad[ =i cu mul\ [miri plec`nd,
 I se p[rea c[viseaz[, c[tre casa lui merg`nd;
 Tot]i pip[ia cu m`na, cu ne-ncrederi se uita,
 Se temea c[ ]i va pierde, dac[se va de=tepta.
 Ajung`nd ca-n zbor acas[=i ca din sim\iri ie=it:
 — Ce fac eu, nevast[, zise — dorm, or sunt]nv[ ]lm[=it?
 — Vai de mine! — ea]i zise — doar nu vei fi-nnebunit?
 Vino-\i]n sim\iri, ce ai? Ce nevoi iar te-au g[sit?
 — Uit[-te la mine bine, — c[tre ea vesel a zis —
 Am sc[pat de s[r[cie, de nu va fi cumva vis;
 C[de multe ori]n somnu-mi cu banii-n m`ini m-am visat
 +i c`nd m[ sculam la ziua r[m`neam iar]ntristat;
 De aceea tocmai m`ine o s[ m[ v[z ce fel s`nt.
 Zic`nd aceasta ]ndat[ turn[ banii pe p[m`nt;
 Nevasta cu bucurie repezindu-se]i ia,
 Se-mbat[de p[reri bune, mai ca =i d`nsul =i ea.
 Nu-i prinde somn toat[noaptea, tot =eeda =-]i num[ra
 +i cu grij[s[nu vie vreun du=man a-i fura.
 A doua zi diminea\[, apuc`nd din c[p[t`i,
 Merge la telal]ndat[, se-mbrac[pe sine-nt`i;
 Cump[r[nevestii roche =i zmochine la copii,
 Zic`ndu-i ea: — Dar lor haine? El]i zise: — Tu nu =tii,
 “Copilul numai ce m[n`nc[e halal, ce]mbrac[e haram.”
 “Las[-m[ ]n boii mei.”
 “A=teapt[ ]nt`i s[vedem alb]n c[pistere.”
 “Copilului d[-i cu palma peste cur, s[-i vie minte la cap.”
 “Muma unde love=te, carnea cre=te.”

“Dec` t s[ pl`ng eu, mai bine s[pl`ng[ei.”
 “Cui i-e mil[nuiava s[nu=-i fr`ng[, el mai pe urm[
 copilul o s[-i pl`ng[.”

At` ta]i zic:

“Ajung[un ciomag la un car de oale.”

Dar

“Surdului degeaba]i c`n`i de jale.”

“Orbului degeaba]i spui c[s-a f[cut ziua.”

Dup[ce pescarul nostru se-mbrac[curat de r`nd,
 }=i mai ia chesea bun[=un ciubuc mare, zic`nd:

“Dec` t toat[vara cioar[, mai bine-ntr-o zi =oim.”

“Boierul e tot boier, m[car d-ar fi-ncins cu tei.”

“Apa curge, pietrele r[m`n.”

“C`nd va Dumnezeu cu omul, vine =i dracu cu colaci.”

Zic`nd d-alde aste pleac[c[tre mare,
 Cu ciubucu-n m`n[, ca]n preumblare,
 Unde cu sultanul se tot]nt`lnise,
 Ca-mbr[cat s[-l vaz[, cum]i poruncise;
 +i cum s[-i vorbeasc[c`nd el f[cea planul,
 Tot]ntr-acea vreme, iac[=i sultanul.
 El cade-naintea-i, se face jos broasc[,
 Sultanul nu poate acum s[-l cunoasc[.
 Se uit[la d`nsul: — Ce vei?]l]ntreab[.

— Eu sunt, eu, pescarul, — r[spunde]n grab[—

“Lupul pe unde a m`ncat m[garul, tot d[ ocol c`teodat[.]”

Eu sunt acela,

“D[-mi Doamne, ce n-am g`ndit, s[m[mir ce m-a g[sit]”

“Caprii]i pic[coada de r`ie, =i ea tot sus o]ine.”

}i zise sultanul: — Vezi, a=a se cade,
 Ai v[zut acuma ce bine }i =ade?
 A= vrea s[=tiu numai cum c[tu de mine
 Ai vro mul[mire c[\-am f[cut bine.

PESCARUL

“G[ina bea ap[=i se uit[la Dumnezeu.”
 “Sunt gata }n foc =i }n ap[s[m[arunc.”
 “Nu sunt vrednic s[mul[mesc.”
 “A vrut norocul cu mine.”

SULTANUL

Las[aste vorbe, s-a ispr[vit gluma;
 Cer =i eu o slujb[la tine acuma.
 Tu =tii, mi se pare, ostrovul cutare,
 Care un pu\ are ad`nc foarte tare
 S[te duci }ndat[acuma la d`nsul,
 S[te pui la gura-i =i s[strigi }ntr-}nsul:
 Care e norocul sultanul ce-l are?
 +i ie=ind la vorba-\i s[fac[-ntrebare,
 Tu s[zici: “Noroace, m-a trimis sultanul
 S[-\i fac }ntrebare: de ce-i e=ti du=manul?
 Ce te-ai pus }n pizm[=-}i tot dai avere?
 S[roag[prin mine =i mil[}i cere
 S[-\i contene=ti ura d-a-i da bog[\ie,
 C[loc nu mai are uinde s[o \ie.”
 Pescarul }ndat[}n luntre se puse
 +i drept la ostrovul acela se duse;
 G[sind pe loc pu\ul =i strig`nd }ntr-}nsul,
 Ie=i o fantom[}ndat[la d`nsul,
 Cu schiptru }n m`n[ca o-mp[r[teas[,
 }n chipu-i frumse\e de cea mai aleas[;

Hainele, porfira-i cu totul galante
 +i]mpodobit[numai cu berlante,
 De p[rea c[este o raz[soreasc[,
 Astfel nu putea om la ea s[priveasc[.
 Aceasta fantom[, zic, sau n[ ]lucire,
 F[cu]ntrebare c-o dulce zimbire,
 Zic`nd: Ce e vrerea? Pentru ce o cheam[?
 Pescarul, s[ ]rmanul, tremur`nd de spaim[,
 ]i zise: — Noroace, m-a trimis sultanul,
 Se roag[prin mine s[nu-i fii du=manul;
 Ce-i tot dai avere? C[el s[ ]rac nu e,
 Nici loc nu mai are unde s[o puie.
 Fantoma]i zise: — Du-te de]i spune
 C[el dator este a mi s[ ]supune,
 +i s[nu s[ ]ncerce a-mi da sup[ ]rare
 Cu a=a cuvinte de]ngre\o=are,
 C[m[ ]pui]n]pizm[ ]nc[ ]mai tare
 +i]i mai dau]nc[de trei ori c` t are.
 Auzind pescarul astfel de cuvinte,
 Speriat peste fire]i ie=it din minte.
 Se-ntoarce, se pune]n luntre]i pleac[,
 Vreo]ntrebare f[r[s[ ]i mai fac[.
 C`nd plutea pe mare, ]i veni-n g`ndire:
 “Nu]ntrebai — zise — d-a mea norocire.”
 +i c` t mai]n grab[ ]napoi se-ntoarce,
 Merge la pu\, strig[: — Noroace! Noroace!
 Care e norocul lui Udrea pescarul,
 Care pe sultanu-l f[ ]cu s[ ]i dea darul?
 +i]ndat[iese un negru c-arapul,
 C-o tambur[ ]n m`n[ ]i s[ ]rind ca \apul.
 El cum]l z[ ]re=te, groaz[ ]l]apuc[,

Se-ntoarce]n fug[, gr[bind s[se duc[;
 Iar norocul negru zorn[ind tambura
 }ncepu deodat[la d`nsul cu gura,
 Strig`ndu-i: — Fugi! du-te! s[ nu-`i v[z obrazul,
 C[nu mi s[stinge nici acum necazul;
 | -a slujit, s[race, `ie mititelul,
 C[mi se rupsese la tambur[telul,
 +]mi pierdui cu d`nsa atuncea eu ceasul,
 De-i]ndreptai tonul =-]i ascultai glasul;
 Dar de n-aveam treab[, cum nu am cu anii,
 Tu de la vizirul tot nu pupai banii;
 Dar]i coc eu turta, nu te las]n pace,
 Am de furc[ ]nc[cu tine, s[race!
 +i fugind pescarul pe mare cu vasul,
 I se p[rea]nc[c[-i aude glasul.
 “S[racul de mine, — zic`ndu-`i]n =oapte —
 Mult]mi este fric[c[-l visez la noapte!”
 C`nd g`ndea aceste de spaim[, s[rmanul,
 +i era aproape s-ajung[limanul,
 Iese totodat[o furtun[mare
 +-]i]mpinge luntrea]napoi pe mare;
 Valuri mari c`t mun`ii s[ardic cu spume,
 Se turbur[cerul, nu mai vede lume
 Luntrea lui ca paiul s[lt`nd peste valuri,
 C`nd se tr[gea-n mare, c`nd se da de maluri;
 Se leg[na omu-n biata lui luntri`[;
 Cum legeni copilul]ntr-o cop[i`[;
 Sta c`nd aci valul]n ea s[se toarne,
 C`nd pe dincoaci altu-n mare s-o r[stoarne.
 El v[z`nd c[este-n primejdie mare
 +i de m`ntuire n[dejde nu are

}ncepu cu jale pieirea s[-i pl`ng[,
 S[se t`nguiasc[, m`inile s[-i fr`ng[;
 +i c`nd el de groaz[ pl`ngea, spuind multe,
 Vine un val mare tocmai c`t un munte,
 }i repede luntrea, o sparge de-o st`nc[
 +i el se afund[ ]n marea ad`nc[;
 }nghite la ap[, -ncepe s[se umfle,
 }nc`t nu mai poate deloc s[r[sufle;
 +i c`nd el cu lupte]n apa cea rece
 Se afla]n chinuri ca s[se]nece,
 Se de=teapt[-ndat[din aceste vise
 +i g`ndind la ele]ntru sine=-i zise:
 “Dracu=-i bate joc de om la b[tr`ne\!”

DESPRE S{ N{ TATE +I BOALE

E mai bun[s[n[tatea
 Dec`t toat[bog[tatea.
 C[
 C`nd e=ti s[n[tos, b[rbat,
 E=ti]ndestul de bogat.
 Dar =i
 C`nd nu-]i sun[-n buzunare.
 P[time=ti de galbinare (galbeni n-are)
 +i de friguri grele-n pung[,
 Cu scutur[tur[lung[.
 C[ci
 Nu e alt[mai grea boal[
 Dec`t c`nd e punga goal[.
 Atunci

Este bolnav foarte greu
+i ar m`nca tot mereu.

C[

Cu toat-a lui gem[tur[,
Duce lingura la gur[.

De aceea

Bolnavul credin\[n-are
C`nd geme cer`nd m`ncare.

Dar]ns[

Nu-ntreba pe om la boale:
Voie=ti s[-\i dau pern[moale?

Sau:

Numai bolnavul se-ntreab[
(Vrei s[-\i dau cutare treab[?)

Cum a-ntrebat \iganul pe fiul s[u:

— Ce-ai m`nca, tat[? spune!

— Of! cum a= m`nca c[p=une!

— Lunge=te-i, Doamne zilele

P`n-o cre=te c[p=unele!

Asta se potrive=te cu:

Tr[ie=te, murgule, p`n` la Pa=ti,

Ca s[-\i dau iarb[verde s[pa=ti.

C[ci

Toate la vremea lor date

Sunt ca =i o s[n[tate.

+i

Lucrul la timp d[ruit

Pre\uie=te]ndoit.

C[

Geaba binele cu sacul,

Dup[ce moare s[racul!

Precum zice el:
 Dup[ce-nchiz ferestrele,
 Joace-mi m[car m[iestrele.
 C[
 Ce folose=te orbului obrazul frumos?
 Ci
 C`nd mi-e foame, s[-mi dai p`ine,
 Iar nu-mi zice: vino m`ine.
 +i c`nd mi-e sete s[-mi dai ap[,
 Iar nu fierea dup[ce-mi crap[.
 Unii]ns[zic:
 Bolnavul zice o mie,
 Doftorul face ce =tie.
 Iar babele
 Nici nu-l scoal[dup[boal[,
 Nici nu-l las[s[moar[.
 Ele mai zic c[
 Boale s[dea Dumnezeu, c[leacuri sunt destule.
 }ns[,
 Leacul fie ori nu fie,
 Colacul babii s[=tie.
 +i pe urm[,
 A murit c[i s-au ispr[vit zilele.
 C[
 C[ma=a veche umbli s[o c`rpe=ti =i mai r[u o spargi.
 De aceea, la orice,
 }ntreab[pe p[tima=,
 Nu]ntreba pe druma=.
 }ns[,
 La ori=ice bolnav greu,
 Doftorul e Dumnezeu.

Dar oricum,
 Nimenea n-o s[tr[iasc[,
 Lumea s[o mo=teneasc[.
 +i
 Nimenea n-a dat zapis cu Dumnezeu c`t o s[tr[iasc[.
 C[
 Lumea e]n=el[toare,
 Moartea hoa\[, r[pitoare.
 +i
 }n de=ert sunt toate
 Dac[este moarte!
 C[
 Ast[zi c`i m`nc[m =i bem
 +i m`ine numai suntem!
 +i
 Vremea toate le mistuie=te!
 C[
 Mul\i copaci pe dinafar[se v[d frumo=i
 +i pe dinl[untru sunt putrezi, scorburo=i.
 +i apoi,
 E mult de la m`n[ p`n` la gur[, dar de ast[zi p`n[m`ine!
 Rar g[se=ti
 Om tare de sf`nt.
 +i cum zice vorba:
 Are nou[suflete, ca pisica.
 Sau s[po\i zice:
 Mo=ul traiul =a nimerit!
 +i ca vultur a=ntinerit!
 +i
 S-a lungit firu-i de a\[,
 Pentru pu\in[via\].

+i

Avu zile gr[m[ditē
C`t carul cu patru vite.

+i

Era s[-i c`nte popa,
Dar a s[rit groapa.

+i

T`r`=-gr[pi= bietul mo=
S[ri afar[din co= (co=ciug).

Sau:

Cam t`r`=, cam gr[pi=,
Ajunge la sui=.

+i

Picioarele=-i]mpiedic[,
Dar s[r`nd rupse piedica.

+i

A fost p`n[la calea-ntoars[.

C[

I-avut Dumnezeu de =tire
+i l-a p[zit de piere.

Dar mai mul`i sunt care
Au umblat, tot au umblat,
P`n[ c`nd pe br`nci au dat.

+i

C`nd a dat fug[, atunci s-a ispr[vit p[m`ntul.

+i

N-a z[cut degeab[, de=i nu muri]n grab[.

C[

Nu i-a fost boala s[n[toas[.

Cum a zis un b[iat:
Nu este prea bine vacii

(I-a trecut baba cu colacii),
 C[vine tata,]mi pare,
 Cu pielea ei]n spinare.
 +i
 S-a]ngro=at gluma,
 C-o s[-i pl`ng[urma.
 C[
 I-a c`ntat popa aghiosul.
 }n sf`r=it:
 Nimic nu e ca s[n[tatea.
 C[
 Boala intr[ca prin roata carului
 +i iese ca prin urechea acului.
 +i atunci,
 Ce folose=te bolnavului patul de aur!
 Dar este
 Parigorie de om bolnav.
 Zic`nd c[
 Omul =i din nec[tare
 Moare =i zile c`nd are.

POVESTEA VORBII

Frigura tremur[toarea,
 Lingoarea aprinz[toarea
 +i Ciuma cea rea cu ele,
 Fiind surori c`tetrele,
 Plecar[toate n[uc[
 Prin ora=e s[se duc[,
 +i pe drum]ntre vorbire,

Neput`nd sta la-nvoire,
 Ajunser[la g`lceav[
 +i la sf[dire grozav[,
 Cer`nd drept fie=tecare
 Spre a se numi mai mare;
 +i dup[multe cuvinte:
 — Sta`i, — zise cea mai cuminte —
 R[u ne putem]n\elege,
 Al[i de nu ne vor alege.
 Aide`i s[curm[m din cale
 +i s[mergem colea-n vale,
 L-acel cioban ce se vede
 P[sc`ndu=-i turma-n livede;
 Dar]ns[nu toate ceat[
 S[ne ar[t[m deodat[,
 Ci pe r`nd fie=tecare
 St`nd s[-i cerem de m`ncare,
 S[vedem de cine-i p[s[
 +i cui d[mai bun[mas[,
 S-o ospeteze cum cere,
 Cu m`nc[ri dup[pl[cere;
 +i de care, prin urmare,
 Va avea fric[mai mare,
 Ea mare s[se numeasc[
 +i g`lceava s[lipseasc[.
 Deci dup[ce sf[tuir[
 +i]n astfel se-nvoir[,
 Merse Frigura]ndat[,
 }n cer=etoare schimbat[
 (Tr[g`ndu-se celelalte
 Supt ni=te m[guri]nalte,

De departe st`nd s[vaz[
 }n ce chip se osp[teaz[);
 +i pe loc dac[se duse
 La ciobanul ce-l v[zuse,
 F[r[s[se milogeasc[.
 Ceru s[o g[zduiasc[,
 Numindu-se c[l[toare
 +i pe aci trec[toare.
 Ciobanul ca pe o bab[
 O =i priimi]n grab[
 +i cu pl[cute cuvinte
 }i aduse]nainte
 O glug[ ]n loc de mas[
 +i m[m[lig[r[mas[,
 Puindu-i =i br`nzi=oar[,
 Zise: — Poftim, m[mu=oar[,
 De vei vrea,]i voi aduce
 +i pu`intel lapte dulce.

Frigura de masa dat[
 }i r[spunse sup[rat]:
 — Geaba puse=i aci br`nza,
 C[nu mi-o suferi r`nza,
 +i las[, nu-mi mai aduce
 Nici lapte acru, nici dulce,
 Care pe om nu-l hr[ne=te,
 Ci mai v`rtos]l sl[be=te;
 Un miel nu e lucru mare
 S[tai, s[-mi faci de m`ncare!
 Ciobanul]i zise: — Lele!
 Eu sunt st[p`n p-ale mele

+i alt c`nd]mi porunce=te
 Necinstit se izgone=te;
 +i ce e=ti tu, ia]mi spune,
 De-mi ceri mie m`nc[ri bune?
 — Eu sunt Frigura — r[spunse —
 +i]mi plac m`nc[ri tot unse.
 Nu fac haz nicidecum postul,
 }] las s[-l m[n`nce prostul.
 Zise ciobanul: — Ei! drag[!
 +i cine-n seam[te bag[?
 Fii tu ori slab[, ori gras[,
 Mie nicidecum nu-mi pas[,
 Ci ia car[-te cu bine,
 P`n' nu-ncarc ca\ a pe tine.

Frigura-ns[lb[t[cit[,
 Sare pe el nec[jit[
 +i]ndat[se porne=te
 S[-l scuture vr[jm[=e=te.
 El iar f[r[a se teme,
 Deloc nu mai pierde vreme,
 S-arunc[gol s[o-nece,
 Supt]n]gheab de ap[rece;
 +ez`nd muiat p`n' la gu=e,
 B`nd =i c`teva c[u=e,
 Frigura]=i pierdu rostul
 +-]ndat[l[s`nd pe prostul
 }ncepu-n fug[s[saie,
 Ca un sc[pat din b[taie.
 Prin cr`ng, prin c`mpie lung[,
 Silind mai cur`nd s-ajung[,

Nu vedea nici m[r[cine
 Uit`ndu-se dup[sine.
 Fric[intrase]ntr-]nsa
 C[s-o lua dup[d`nsa
 +-o gone=te s-o apuce
 }n ap[s-o mai arunce.

Ajung`nd la celelalte,
 Supt m[gurile]nalte,
 Ele pe loc o-ntrebar[:
 — Soro, cum te osp[tar[?
 Ea, tot sufl`nd ostenit[,
 Le r[spunse nec[jit[:
 — De unde =tie ciobanul,
 Mojicul =i b[d]ranul,
 Ce fel s[te priimeasc[
 +i ce fel s[te cinsteasc[?
 Lingoarea-ncepu s[zic[:
 — Cunoa=te-te dar de mic[;
 Ia s[m[duc eu la d`nsul
 +i s[vezi ce sco\ dintr-]nsul.

Zic`nd astfel, merse-ndat[,
 }ntr-o b[tr`n[schimbat[,
 +i ceru s-o g[zduiasc[
 }n coliba-i ciob[neasc[.
 El o priimi]n grab[
 +i pe d`nsa ca p-o bab[,
 +-aceea=i mas[ ]i puse,
 Acelea=i m`nc[ri]i duse.
 Dar Lingoarea =i ea iar[

}ncepu alte s[cear[
 +i mai v`rtos s[-l]nfig[
 Un iedule\=i s[-i frig[.
 Ciobanul]i zise: — Bine,
 Dar ce rud[e=ti cu mine?
 Or ce cuconi\[mare
 De-mi ceri astfel de m`ncare?
 — Eu sunt Lingoarea —]i zise —
 Carea v`ntul m[trimise,
 S[dau boale grele foarte
 +i s[chinuiesc de moarte.
 — +i ce? — urm[el s[zic[—
 Vrei s[te am eu de fric[,
 Ca s[-\i dau orice-mi vei cere
 +i mas[dup[pl[cere?
 Ia car[-te mai]n grab[
 Dac[vrei s[fii de treab[,
 C-apoi m[vei]n\elege
 Cu vro c`teva ciomege.

Lingoarea iar sup[rat[
 S-arunc-asupra-i]ndat[,
 +-]ncep`nd s[-l chinuiasc[,
 Aci moartea s[-l g[seasc[,
 }n dureri, junghiuri b[g`ndu-l,
 S[r[sufle nelas`ndu-l,
 El iar [=i =tiindu= i leacul,
 Aproape fiind =i lacul,
 Intr[supt]gheabul cel rece
 +i]ncepu s[se frece;
 F[c`nd aceasta ciobanul,

}=i sp[im`nt[pe du=manul;
 C[nemaiput`nd Lingoarea
 S[-i suferere recitoarea
 }=i apuc[-ndat[drumul
 +i pieri]n grab ca fumul.

Ajung`nd la celelalte,
 Supt m[gurile]nalte,
 }ndat[o]ntrebar[
 Pe ea cum o osp[tar[.
 Lingoarea le zise: — Geab[,
 Ne-am g[sit omul de treab[,
 Cine suntem s[-n\eleag[
 +i umbl[m s[ne aleag[;
 Cunoa=te el, dobitocul,
 Cui de ce]i e cojocul?
 Ia aide\i voi mai-nainte
 La oameni zdraveni, cu minte;
 Prin cet[\i =i prin ora=e
 S[vede\i case, s[la=e,
 S[ved\i a=ternut moale,
 Iar nu f`n =i burieni goale;
 S[vede\i acolo mese
 +i m`nc[ri bune, alese,
 Iar nu post, p`ine cu ap[,
 +-]n loc de bucate ceap[.
 — Ba! ba! sunte\i mititele,
 — Zise Ciuma c[tre ele —
 +i de voi pu\in]i pas[
 S[v[cinsteasc[cu mas[;
 Dar ia s[vede\i acuma

Cum tremur[el de Cioma.
 Zic`nd aceasta]ndat[
 C[tre cioban se arat[
 Ca o bab[furioas[,
 |iind]n m`n[o coas[,
 De s[-ngrozea om de d`nsa
 C`nd scotea vorb[dintr-]nsa.
 Carea v[z`nd-o ciobanul,
 Se cutremur[, s[rmanul!
 +i o-ntreb[zic`nd: — Mam[!
 Unde mergi =i cum te cheam[?
 — Cium[-mi zic — zise —anume
 +am plecat s[cosesc lume,
 Numai, dragul meu, f[bine,
 P`n[odihnesc la tine,
 De-mi pune pu`in[mas[
 +-]mi f[o friptur[gras[,
 C[am foarte mare grab[
 S[merg, s[-mi caut de treab[.
 Ciobanul pe loc se duse
 +i a=ternut]i aduse,
 Zic`nd: — +ezi pu`intel, mam[,
 S[-]i frig, s[-]i fac o zeam[.
 Apoi]ndat[alearg[,
 De fric[tremur`nd varg[,
 F[cu slugilor strigare,
 Fu =i friptura-n frigare.

Deci pe c`nd se frigea mielul
 +i fierbea]n oal[felul,
 St`nd el cu ne]ndr[ ]z Neal[

}i zise ei cu sfial[:
 — Mam[! te rog, de se poate,
 P`n[vor fi gata toate,
 Ia deschide acea carte
 S[vezi, sunt eu]n vro parte
 Scris anume, Ion Bucur,
 Ca s[pl`ng, ori s[m[bucur?
 }ndat[el cum }i zise,
 Ea catalogu=-i deschise
 +-]ncepu pe to\i din lume
 S[-i spuie de r`nd anume;
 +i sf`r=ind zise: — Nepoate!
 Astea sunt numele toate;
 +i precum auzi=i bine
 Tu nu e=ti trecut la mine.

El vr`nd spre]ncredin\are
 S[vaz[de nu]l sare,
 }i zise ei iar[=i: — Mam[!
 Eu nu prea am b[gat seam[;
 Ia mai cite=te o dat[,
 S[-mi stea inima-mp[cat[.
 Vr`nd ea s[-i fac[pe voie,
 }i citi iar foaie, foaie,
 +i ispr[vind zise: — Iat[,
 Nu e=ti scris, \-am spus o dat[.

Auzind el, ia frigarea
 +-]i arde cu ea spinarea,
 Zic`nd: — Scol[, boal[ ur`t[,
 Ca s[nu-\i trag =i vro b`t[.
 Dac[nu sunt scris la tine,

De ce ai venit la mine?
 Du-te, cere de m`ncare
 Unde de fric[te are!
 Atunci ea]nsp[im`ntat[
 Plec[=i fugi]ndat[;
 De ru=ine ce]i fuse
 Pe alte drumuri se duse,
 L[s`nd d-atunci pe acele
 Ca s[umble singurele.

Prin urmare dar,
 Omul boala singur =-o caut[.
 +-apoi,
 O boal[c`nd vine la om, strig[c[tre celelalte: s[r]i\i, c[
 l-am prins.
 }ns[
 A dat Dumnezeu =i boale, dar a l[sat =i leacuri.

DESPRE TIMP +I V~RST{

Frumuse\ea ve=teje=te,
 Dar]n\elepciunea cre=te.
 C[,
 C`nd n-aveam]n gur[din\i,
 N-aveam atunci]n cap min\i.
 C[
 Nu s[poate omul s[fie cu dou[, =i t`n[r =i cuminte.
 Dar]ns[,
 Este t`n[r ]ntre tineri =i b[tr`n]ntre b[tr`ni.
 +i
 Cine n-are b[tr`n, s[-=i cumpere.

POVESTEA VORBII

Unul auzind aceasta prin pove=ti a se vorbi,
 O g`ndea]n to\i de ob=te f[r[a mai osebi,
 Pentru c[nu auzise =-[st proverb zis de rom`ni:
 C[“sunt tineri]ntre tineri =i b[tr`ni ]ntre b[tr`ni.”
 }ntr-acestea se]nsoar[=i cu]nt`mplare ia
 O copil[prea de treab[=-orfan[ca el =i ea;
 Dar moralul =i virtutea ce asupra-i se vedea
 S-ar[ta c[se silise muma-i cre=tere s[-i dea;
 C[bl`nde\ea]n cuvinte =i unirea-ntre b[rbat,
 Era pild[-n alte case, =i amorul neschimbat;
 Totdeauna ea pe d`nsul]ntr-acest chip]l trata,
 Chiar ca]n ziua de nunt[, c`nd cu drag se m[rita;
 El]n toat-a ei purtare, mul[mirea ce-o sim\ea,
 Pe r[pozat[ei mum[-n inima sa o sfin\ea,
 Zic`nd: — “Ah! cum n-avui parte soacra mea s[fi tr[it,
 S[m[-nchin ei ca la sf`nt[=-]n suflet s-o fi iubit!
 Carea]ntr-a ei via\[acest]nger mi-a n[scut
 +i o astfel de consoart[pentru mine a crescut.”
 Dar or=icum chiar tot omul de familie st[p`n
 Este bine ca s[aib[ ]n casa sa un b[tr`n.

A=adar,
 Mul\mit t`n[ru-n sine
 C[tr[ia tihnit =i bine,
 Dorea s-aib[soacr[numai,
 S-o iubeasc[ca pe muma-i;
 }ns[din reaua lui soart[
 S-a-nt`mplat s[fie moart[;
 Dar c`nd vrea omul s[fac[
 Lesne inima=-i]mpac[;

+}n dragostea so\ii sale,
 Puse }ndat[la cale
 +i merg`nd dete arvuna
 S[-i fac[de ipsos una;
 Care dup[ce fu gat[,
 El cu fa\[bucurat[
 Ia =-}n dulap o a=az[,
 Unde mai des s[o vaz[.

Deci }ntr-o zi cu-nt`mplare,
 D-a casii cutremurare,
 Cade soacra, }l love=te
 +i capul }i ame\`e=te.
 El atunci de usturme
 Zise soacrei cu asprime:
 — Tu n-ai suflet =-}mi spargi capul,
 Nu te-a mul\[mit dulapul?
 Dar vai! de erai =i vie,
 Ce-mi f[ceai, Dumnezeu =tie!

}n adev[r,
 Este b[tr`n, s[te-ntinzi,
 Cu patru m`ini s[-l cuprinzi,
 E =i de care s[fugi,
 Opt cu-a br`nzii s[te duci.

Cum a zis unul:
 Soacr[, soacr[,
 Poam[acr[
 De te-ai coace
 C`t te-ai coace.
 Poam[dulce
 Nu te-ai face.

C[
 Umbl`nd s[m[prinz]n dan\
 D`nd un ban, intrai]n lan\ (hor[).
 +i de voie dau cinci, =ase,
 Ca s[scap =i s[m[lase.
 Babele]ns[zic:
 Am ajuns s[ne ia copiii]n picioare.
 Zic`nd:
 N-are din\i s[roaz[p`inea =-]i cere inima mere acre.
 +i
 Nu s[las[nici o bab[,
 C[ci e b[tr`n[=i slab[,
 Ci pentru c[ ]i zic "mam["
 +i n-o mai bag[ ]n seam[.
 +i c[
 Pruncul =i b[tr`nu-n toate
 F[r[doic[nu se poate.
 +i,
 C`nd ai pisc[ b[tr`n[,
 +oarecii-n cas[-\i fac st`n[.
 C[
 Parc[are orbul g[inilor.
 Dar,
 D-ar avea =i baba ca oamenii barb[,
 Atuncea i-ar zice: ce mai mo= de treab[!
 }ns[,
 +tiu d-aci-nainte bine
 C[n-o s[fac doi din mine!
 Sau:
 D-acu-ncolo bine vezi
 C[n-o s[fac eu boi brezi!
 +i

Las[s[latre-n spatele mele,
 Ca c[\elele seara la stele.
 C[
 Ursul de l[tratul c`inilor nu se sperie.
 Ei nu =tie c[
 Ceasul umbl[=i love=te,
 Iar vremea se odihne=te.
 +i
 Trebui sa vie =i ei
 Ca m`ine la anii mei.

POVESTEA C~NTECULUI

Un timp c-unele se duce,
 C`te le-a adus cu el,
 +-alt timp altele aduce,
 Osebite =-]n alt fel.

Unul vine =i desface
 C`te celalt a f[cut
 +-altul vine, iar preface
 Din pl[cut]n nepl[cut.

Totdeauna fiecare
 E c-unelte]nc[rcat
 +i se afl[ ]n lucrare
 Zi =i noapte ne'ncetat.

Noi dormim =i el vegheaz[
 +i lucreaz[c`nd =edem,

Din zi-n zi ne-nf[\i=az [
C`te-un ce nou s[vedem.

Vezi p-un t`n[r]n putere,
Cu cuv`nt viu =i cu ton,
Azi b[tr`n f[r[vedere,
R[zimat p-al s[u baston.

Vezi pe unul ce]n lume
Era-n s[r[cie stins,
Ast[zi]ntre al\i cu nume,
Cu mo=ii =i cu coprins.

Vezi pe unul ce-n m[rire
Era groaz[celor mici,
Azi c[zut din fericire,
Ocolit =i de amici.

Deci dar toate sunt de=arte
Ale lumii c-un cuv`nt,
C`te timpul le]mparte,
Unul =-altul pre p[m`nt.

Lumea este ca o roat[
Ce se-ntoarce tot de rost,
F[r[cineva s[poat[
S[r[m`ie-n ce a fost:

Frumuse\ea cea mai sf`nt[
Nu st[-n punctul fericit,

Azi frumoasa ce se-nc`nt[
M`ine vezi c[ s-a zb`rcit.

Multe lucruri trec[toare,
Griji, neazuri de nimic,
Sunt la om v[t[m[toare,
Frumuse\ea care-i stric.

Astfel tu dar, prin urmare,
C`te-\i zic de nu le crezi,
+i frumse\ea-\i]n ce stare
Va ajunge o s[vezi.

DESPRE TIMP +I V~RST{ IAR{ +I

De ani e mare =i minte n-are.

De care

A]nv[\at carte p`n[la glezne.

+i e

Trecut prin ciur =i prin d`rmon.

Povestea [luia:

Mo= Ion =tie, el s[vie s[v[spuie.

C[

A fost o dat[la moar[=i de dou[ori la r`=ni\].

+i

A]nv[\at al\ii ce a uitat.

De aceea

Din tigrv[amar[ ]n zadar iei s[m`n\].

C[

Nu cine tr[ie=te mult =tie multe, ci cine umbl[mult]nva\
multe.

Iar nu,
 A lipsit d-acas[doi ani =i s-a-ntors cu doi bani.
 C[
 Fierul care nu s[-ntrebuin\ezaz[rugine=te.
 Prin urmare =i r[ul r[m`ne:
 Om b[tr`n =i cu minte de copil.
 Adic[:
 Vrabia e totdeauna pui.
 C[
 Copilul ce vede cu ochii cere.
 El este:
 Vino, tat[, s[-\i ar[t pe mama.
 +i
 Minteia lui nu pl[te=te o ceap[degerat[.
 C[
 Pomul dac[-mb[tr`ne=te,
 Pune-i paie =-]l p`rle=te.
 +i
 Calul b[tr`n, un maestru
 Nu-l po\i]nv[\a-n buiestru.
 +i
 Arm[sarul c`nd ]mb[tr`ne=te
 La r`ni\-ajunge de r`ne=te.
 C[
 +i m[garul e b[tr`n, dar]l]ncalec[copiii.
 }ns[
 Lupul c`nd ]mb[tr`ne=te, toate javrele]l latr[.
 C[
 Valea e tot aia, dar nu e poteca aia.
 +i
 Dac[la patruzeci n-am putut, la optzeci ce o s[poci?!

D-aci-nainte sapa =i lopata.

+i

Via\ [c`rpit [cu a\ [.

C [

Vorbe=te cu du=ii dup [lume.

Totdeauna

+ade, dormiteaz [

+i de=tept viseaz [.

C`nd ll]ntrebi,]i r [spunde:

Cur`nd =i degrab [, a treia zi dup [ ]nfierbin\eal [.

C [ci e

Cu un picior]n groap [=i cu altul afar [.

+i

N-a apucat s [-i ias [sufletul =-]i d [cu "Dumnezeu s [-l ierte".

}=i cheam [singur moartea:

Treci, zi, treci, noapte, apropie-te, moarte.

Dar

Omul c`t s [-mb [tr`neasc [tot cere s [mai tr [iasc [.

POVESTEA VORBII

Un s [rac b [tr`n cu totul, coco=at,]ncovoiat,
 Abia umbla pe picioare, de moarte fiind uitat,
 Plec [odat [-n p [dure s [-=i adune usc [turi,
 V`rfuri de lemne t [iete =i de v`nt d [r [m [turi;
 Dup [ce cu osteneal [alerg [,]=i adun [,
 +i dup [ce]n spinare cu d`nsele se-ncrosn [,
 C`nd a vrut s [se ardice, se plec [, se opinti,
 Dar p [r`ndu-i-se grele, pe spate jos se tr`nti;
 Se mai opinti o dat [, =-]nc [de c`teva ori,

+i degeab[, n-avea cine s[-l scoale de subsiori;
 El atuncea cu oftare]ncepu a se ruga,
 Zic`nd: — Moarte, moarte, vino! Cum =i altele-ndruga.
 Moartea nefiind departe, numele=-i cum auzi,
 Ca-ntr-o clip[-n acea oar[la d`nsul se repezi
 +i]l]ntreb[s[-i spuie c[pentru ce l-a chemat,
 Iar el v[z`nd-o grozav[ ]i r[spunse cu oftat,
 Zic`ndu-i: — M[iart[, mam[! =i de-i vrea s[te supui,
 F[bine =i m[ardic[, m`n[d-ajutor s[-mi pui,
 C[, cum vezi, neam de om nu e aci]ntr-acest ocol,
 Ca s[vie s[-mi ajute cu lemnele s[m[scol!

Asta e asta,
 Stau s[-i pice potcoavele =i tot cere s[mai tr[iasc[.
 Dar]ns[,
 Moartea nu vine la om atuncea c`nd o cheam[,
 Ci alearg[la d`nsul, de ea c`nd nu-i e team[.
 De aceea,
 Cine sap[groapa altuia, intr[el]nt`i]ntr-]nsa.
 C[
 Mai multe sunt piei de miei dec`t de oi b[tr`ne.
 E =tiut c[
 Tot omul are =i moarte =i via\].
 Cum zice un proverb:
 N-am omor`t eu pe tata =i pe mama, ci au murit c[n-au
 avut zile.

+i
 Tot omul tr[ie=te pentru sine.
 Cu toate acestea,
 Cinste=te pe b[tr`ni, c[ci =i tu po[i fi b[tr`n.
 +i

B[tr`ne\ele nu vin singure, ci cu multe nevoi.
 }n sf`r=it trebuie a =ti c[
 +tiin\ele sunt u=i, iar cheile lor sunt cercet[rile.
 +i

Omul la tinere\e trebuie s[se p[zeasc[de desfr`nare,
 La b[rb[\ie de tr`nd[vie =i la b[tr`ne\e de filarghirie
 (iubire de argint).

Dup[toate acestea,
 Sf[tuie=te-te cu cel mic =i cu cel mai mare =i pe urm[
 hot[ra=te tu]nsu\i.

APRECIERI CRITICE

[...] }n timp ce Eminescu și Caragiale sunt astfel de creatori de vers și de proză românească în câmpul prestigiuilor lor constituie unul din titlurile intangibile ale culturii noastre, Anton Pann, atât prin natura talentului său, prin destinul operei lui cât și prin cele câteva umbre misterioase ale biografiei lui se situează de la început într-o zonă nu tocmai centrală, la oarecare distanță de prytaneul marilor clasici. [...]

Anton Pann este înainte de toate un scriitor, mai mult, un artist și despre darurile lui de meșteșugar al verbului și versului românesc că să vorbim, cel puțin în măsura în care a fost cinstit și cu bună dreptate, latura utilitaristă a scrisurii sale, imensele servicii pe care întinsa circulație a tipăriturilor lui le-a adus culturii românești. [...]

Anton Pann este, în configurația literaturii noastre, unul din cazurile singulare. El este și unul din miracolele literaturii noastre, dacă luăm în seamă tainele biografiei lui [...].

Cine vrea să se convingă de originalitatea lui Anton Pann în materie paremiologică să compare într-un sector oarecare proverbele din *Povestea vorbii* cu corespondentele lor nude din marea colecție, atât de prețioasă sub alte aspecte, a lui Iordache Golescu. [...]

Talentul lui Anton Pann a fructificat și sporit nu numai cultura obștească în proporțiile ce se cunosc, dar a și primenit apele izvoarelor noastre lirice. Scriitor popular și poet înalta accepție a cuvântului, locul lui Anton Pann este, așa cum i l-a fixat Eminescu încă din 1870, printre marii clasici ai literaturii noastre [...].

Depozitar al tezaurului popular, cum îl socotea Vasile Alecsandri, și clasic dintre cei năzdrăvani, prin proteismul intrupărilor sale de la cea mai

teluric[=i p`n[ la cele sublime, cum ]l socotea Eminescu — Omir al poporului s[u, ]ntr-un fel — a=a va r[m`ne de-a pururi]n fastele literaturii noastre, Anton Pann.

PERPESSICIUS, *La centenarul lui Anton Pann*,]n vol. Perpessicius, *Meniuni de istoriografie literar[=i folclor (1948–1956)*, Editura de Stat pentru literatur[=i art[, Bucure=ti, 1957, p. 444, 445–446, 466, 476, 477.

Vechea istoriografie care f[cea mare caz de apartenen\ a folcloric[a materialului din *Povestea vorbii* ignora de fapt esen\ialul: aportul direct al scriitorului. C[ci din punctul de vedere al artei literare ceea ce intereseaz[ ]n primul r`nd nu e identitatea motivului, ci unicitatea expresiei. De altfel, ]n afar[ de ceea ce Pann a ]mprumutat, m[rginindu-se doar s[ cizeleze, =i ]n afar[ de marele num[r de piese pe care le-a f[urit el ]nsu=i, care sunt at`t de p[trunse de spirit popular]nc` t concureaz[ ]n mod conving[tor folclorul, trebuie s[ ]nem seama c[*Povestea vorbii* sau *O =ez[toare la]ar[* nu reprezint[folclor pus cap la cap, ci c[r\i construite cu me=te=ug,]n care se exprim[energia unei personalit[ ]vi, o anume viziune despre lume, o for\ [expresiv[de o savoare specific[.

}n *Povestea vorbii*=i *O =ez[toare la]ar[* ceea ce]nvedereaz[aproape fiecare pagin[, fiecare r`nd este o mare m[iestrie — rod al unui talent puternic, de=i frust, ne=lefuit, al unei remarcabile capacit[ ]vi de a manevra instrumentul lingvistic.

Izbitoare e din capul locului modalitatea structur[rii materialului. *Povestea vorbii* nu e o compila\ie seac[de parimii. Proverbele sunt clasate pe capitole: *Despre cusururi sau ur`ciuni*, *Despre minciuni =i flec[rii*, *Despre n[ra]vuri rele* etc. }n ]ntrul capitolelor proverbele se succed dup[ principiul sinonimiei, iar sensul fiec[ru] grup de proverbe e t[ ]lm[ ]cit de c`te o povestire. }n felul acesta cartea n-are nimic din usc[ ]ciunea unei lucr[ri didactice, e sprinten[=i]mbietoare, o adev[ ]rat[“poveste” a vorbei.

O =ez[toare la]ar[— care din p[ ]cate a r[ ]mas neterminat[— grupeaz[un bogat material folcloric, alc[ ]tuit din strig[ ]turi, ghicitori, snoave, istorioare,]n cadrul unei =ez[ ]tori de sat, la care din]nt`mplare asist[ ] eroul povestirii. Expunerea se s[ ]v[ ]r=e=te pe dou[ ] planuri, ca]n *Hanu Ancule]a* lui Sadoveanu: pe de o parte e evocat[ ] petrecerea vesel[a \ ]ranilor aduna]i]n jurul focului; pe de alta sunt rediate istoriile =i vorbele lor de duh. Construc]ia e slobod[,

pretextul care unific[materialul bine g[sit, atmosfera cuceritoare: realitatea se]ntrevese cu fabula, z[mislindu-se acea stare de farmec inefabil caracteristic[povestirilor orientale.

Pe de o parte snoavele =i istorioarele; pe de alta, proverbele, laolalt[grupate =i constituind osatura *Poveștii vorbii* =i +ez[toarei la]ar[— iat[cele dou[aspecte majore ale talentului scriitorului, genurile cultivate de el cu predilec\ie, acelea]n care arta sa literar[a]nflorit]n cele mai rotunde =i mai memorabile izbutiri ale ei.

Anton Pann e un excelent povestitor, crescut la =coala imagina\iei fabuloase =i a]n]elepciunii Orientului, dar evoluat prin asimilarea experien\ei literare mai noi, de tip folcloric sau cvasifolcloric,]n direc\ia]ncadr[rii realiste a nara\iei =i a ad`ncirii ei pe linie psihologic[ =i caracterologic[. Ra\iunea ad`nc[a oric[rei povestiri e scoaterea unei moralit[\i. Dac[ ]ns[scopul ini\ial const[ ]n transmiterea unei]nv[\]turii, pe drum autorul g[se=te at`ta pl[cere =i =tie s[ ]un[ at`ta culoare]n dep[]narea]nt`mpl[rilor =i ]n zugr[virea n[ravurilor umane, ]nc`t istorioarele sale devin, ca la Boccaccio sau Cervantes, ni=te opere literare de sine st[t]toare, oglindind via\a real[ ]n cele mai diverse]nf[\i=]ri.

Vechile mituri, legende =i pilde cap[t] sub condeii lui o vibra\ie proasp[t]; sun[at`t de firesc, sunt at`t de]mpl`ntate ]n lumea rom`neasc[, au un timbru at`t de autentic, ]nc`t suntem pur =i simplu surprin=i s[constat[m c[ ]ves]tura epic[ ]=i afl[paralelismul pe toate meridianele lumii. [...]

Anton Pann a fost]n sf`r=it smuls acelei periferii literare]n care]nchisese trecutul obtuz, insensibil la crea\iile str[b]tute de veridicitatea vie\ii poporului. Poetul mahalalei nu mai face parte din mahalaua poeziei. Ast[zi vedem bine c[el apar\ine fondului de aur al literaturii na\ionale,]nscriindu-se ca demn p[rt=]]n acea familie spiritual[plin[de robuste\ie =i cordialitate, de veselie =i exuberan\ vital[care cuprinde pe Negruzzi din *Negru pe alb* =i *Au mai pl]it-o =i al]ii*, pe Alecsandri din *Doine*, pe incomparabilul Creang[, pe Caragiale din *Kir-Ianulea* =i *Hanul lui M`njoal*, pe Sadoveanu din *Hanu Ancule*...

]n geografia noastr[literar[, bogat[ ]n aspecte felurite, Anton Pann de\ine un loc al lui, specific. Este]ntr-o regiune din care lipsesc reliefuri proeminente, unde tr[iesc oameni de r`nd, ce=i c`=tig[p`inea cu sudoarea frun\ii =i privesc via\a ca un dar ce nu trebuie irosit; nici nu o consider[ca o vale a lacrimilor, nici ca un teren al ambi\iilor vane =i poftei]or dez]n]uite;

ei au durat, prin truda lor onest[, prin c`ntecele lor de petrecere sau de jale, prin vorbele =i pildele ]n\elepte ce =i le-au trecut din genera\ie ]n genera\ie, acea mare oper[ colectiv[, c[reia, pe alt[ treapt[ a istoriei, ]ntr-o lume liber[ =i drept or`nduit[, noi]i suntem urma=i. C`nd ne apropiem de Anton Pann =i ]ndep[rt[m aluviunile str[ine =i pulberea ce-i ]ntunec[ ici =i colo opera, ]ncerc[m un sentiment de mul\umire: ne ]nt`mpin[seduc[toare verva unui spirit sc`nteietor, o art[ clar[, viguroas[, f[r[ zorzoane. +i din felul ]n care ne reg[sim =i ne delect[m, sim\im c[ e =i ea una din aromele acestui p[m`nt, una din pl[smuirile]n care s-a]ncorporat geniul poporului nostru.

Paul CORNEA, *Prefa*,]n vol. *Anton Pann, Opere*, 1, Colect\ia "Scriitori rom`ni", Editura pentru Literatur[, Bucure=ti, 1963.

[...] Num[rul paremiilor, al snoavelor =i fabulelor, al cuvintelor =i deci al no\iunilor, al tr[s]turilor de moravuri =i de caracter, pe care Anton Pann le-a re\inut, este at`t de mare ]nc`t]n compara\ie cu el to\i scriitorii vremii par mai degrab[la un]nceput de drum. }ntreag[cultur[transmis[prin oralitatea popular[a fost]nsu=it[de Anton Pann. +i acest[cultur[este at`t de vast[, iar el o produce cu un debit at`t de neistovit]n construc\ii ob\inute prin acumul[ri at`t de uria=e ]nc`t pentru a g[si un alt scriitor pe m[sura lui trebuie s[-l c[ut[m printre vechii povestitori ai Rena=terii, un Boccaccio, un Rabelais, un Cervantes, scriitori care au reprodus]n sinteze personale]ntreaga cultur[popular[a neamului din care f[ceau parte, sporit[cu aluviunile depuse de]n\elepciunea =i fantezia altor multe neamuri, unele foarte]ndep[rtate =i foarte vechi. [...]

Este o]mprejurare cu totul remarcabil[faptul c[una din cele mai bune limbi rom`ne=ti ale secolului al XIX-lea, limba lui Anton Pann, s-a format ]n afar[ de grani\ele \[rii str[bune. Popula\ia cre=tin[ a Peninsulei Balcanice, adic[ oamenii apar\in`nd claselor exploataate, tr[ia]n groaza Semilunii. [...] De multe zeci de ani cre=tin[tatea ap[sat[, plugarii iobagi =i micii negustori sau meseria=i ai satelor =i t`rgurilor a=teptau m`ntuirea de la \arul tuturor ru=ilor. N[dejdea aceasta se anim[ ]n 1806 c`nd ]ncepe r[zboiul ruso-turc. [...] Doi fra\i de-ai lui Pann cad ]n b[t]liile din jurul Br[ilei. Tomaida cu unicul ei fiu r[mas ]n via\ afl[ ad[post la Chi=in[u. Anton g[se=te aici un ora= mare, cu gr[dini ]ntinse. Bisericile str[lucesc cu clopotni\ele lor aurite. Din[untru se aud c`nt[ri m[re\e. Coruri pe mai multe voci =i preo\i

Înve-m`nta\i }n od[jdii fastuoase intoneaz[ axioane =i irmoase, tropare =i condace, cum nu se puteau auzi }ntr-o mic[ biseric[ de sat. Anton este primit }n corul bisericii catedrale. Este r`nduit printre soprani. Are o voce limpede =i pl[cut[, pe care v`rsta n-o va altera. Aici va pune el baza }nv[\[turii sale muzicale cu care se va m`ndri mai t`rziu =i-i va da un loc printre reformatorii muzicii biserice=ti }n principate. Nu r[m`ne totu=i mult la Chi=in[u. Dup[1810 apare }n Bucure=ti. [...]

Anton Pann face parte din verigile marelui lan\}. } citim deci nu numai cu pl[cere, dar, atunci c`nd }n\elegem lucrurile mai bine, =i cu emo\ia de a stabili prin el contactul cu fantezia unic[=i etern[a omenirii.

S-a spus uneori c[Anton Pann este un folclorist. Nu }ncap[}ndoial[c[transcrierile sale au fost dintre cele mai }ntinse =i scrierile compuse de el alc[tuiesc un izvor folcloric de cea mai mare }nsemn[tate. Mai ales }n materia proverbelor nimeni }nainte de Zane, care de altfel l-a folosit din plin, n-a dat o colec\ie mai bogat[a maximelor populare. Un folclorist este totu=i un om de =tiin\ [=i meritul s[u const[}n }ntinderea investiga\iilor =i }n exactitatea transcrierilor sale. Nu aceasta din urm[a fost }ns[preocuparea lui Anton Pann. Scriitorul nostru dispune cu libertate de materia popular[. Nu preget[s[-i schimbe forma, dac[prin accentuarea contrastelor sau prin versificare poate s[ob\in[un relief mai puternic al zicerii. Interesul culegerilor lui Pann, mai cu seam[}n *Povestea vorbii*, st[apoi }n faptul c[autorul surprinde apropierea dintre diferitele proverbe, auzite }n }mprejur[rile cele mai deosebite, =i le grupeaz[dup[afinit[\ile lor, }n capitolele unui adev[rat tratat de moral[practic[[...].

Dar este revelator faptul c[scriitorul rom`n care aminte=te }n mod at`t de surprinz[tor pe acei ai Rena=terii prin pl[cerea lui de a povesti, prin ad`ncul lui contact cu }ntreaga fantezie a poporului, }i aminte=te =i prin tendin\va moralizatoare, inspirat[ de }n\elepciunea vechimii. Trebuie s[ \inem neap[rat seam[ de acest[ tr[satur[ pentru a }n\elege figura literar[ a lui Anton Pann. Folclorist? Desigur, p`n[la un punct, dac[ne putem lipsi de rigoarea metodei =tiin\ifice. Poet liric? Da, dar f[r[o con=tiin\ liric[superior[}n *Spitalul amorului*, unde scriitorul sacrific[adesea pe altarul trivialului c`ntec de lume al epocii. Povestitor? }n cea mai mare m[sur[. Unul din cei mai buni ai secolului al XIX-lea prin mul\imea =i ingeniozitatea episoadelor, prin =tiin\va grada\iilor =i a rezolv[rilor. Dar povestitorul a stat

totdeauna în serviciul moralistului. Ceea ce a urmărit Anton Pann în toate scrierile sale de seamă a fost să transmită o învedere, o maximă de viață, o îndrumare pentru buna întocmire a unei existențe omenești. Fără a avea, continuă linia filozofilor populari ai antichității, care mai produce încă în veacul al XIX-lea românesc, alături de el, de Pann, figura până la un punct asemănătoare a unui Cilibi Moise, poate ultimul descendent al neelepților rătăcitori profesând în țări și pe străzi ca cinicul Diogene alături de el. Atât de puternic este însușiirea de moralist a lui Pann încât toate snoavele lui nu sunt debitate decât cu intenția de a ilustra o maximă notată de el mai înainte sau rezultând din ea, ca țelul ei mai adânc. Fără a avea, ce poate avea cum să se desprindă din ea și câtă adevăr cuprind tablourile lumii prin care scriitorul a trecut?

Morala lui Pann este a unui om din Orient care a cunoscut timp de veacuri opresiunea și a învederat să fie prudent, rezervat, răbdător, neelegător al suferinței străine și gata să-l ajute și să-și uzeze. Este, desigur, aceea a unui om credincios. [...]

Etica lui Pann rezumă și reunește toate aceste însușiri ciorăle adăugând umorul care nu dă greș niciodată: cealaltă virtute cu care omul vremii se putea mântui. Umorul te face să depășești un moment greu, mângâie o amărăciune și refacă curajul și încrederea lui în viață. Așa s-a format, din această frământare a vremurilor, arta de moralist și de umorist a lui Anton Pann.

Nenumărate au fost roadele acestei arte în *Povestea vorbii*, în *Nastratin Hogea*. [...]

O zecătoare la țară ca și *Povestea vorbii* ocupă în literatura română locul pe care-l deține *Decameronul*, *Till Eulenspiegel* sau *Simplicius Simplicissimus* în literaturile Apusului, și merită să-i se recunoască, acemenea acestora titlurile de universalitate pe care le merită prin atâtea însușiri eminente. Valoarea operelor lui Anton Pann a fost rareori precizată și împiedecă pusă în lumină. Critica și istoria literară trebuie să-i plătească încă datoria lor față de Anton Pann.

Nu spunem că dacă Anton Pann va ajunge să fie cunoscut și prețuit de oamenii altor țări nimeni nu-l va învelege totuși mai bine ca noi. [...] Multe s-au schimbat în țara noastră într-o sută de ani, dar uneori regăsim în firea oamenilor, în vorba, în umorul lor ceva care ni-l amintește. A fost un om din mulțime și a intrat pe acele virtuți ale ei care l-au făcut un birouitor

prin vitregilie ap[s]rilor trecute. A avut mult[minte, fine\e =i har. Popoarele dureaz[=i cresc prin astfel de]nsu=iri. Ne putem m`ndri g`ndindu-ne c[a fost]nainta=ul nostru.

Tudor VIANU,]n vol. Tudor Vianu, *Scriitori rom`ni*, Colec`ia “B.P.T.”, Editura Minerva, Bucure=ti, 1970. p. 2–4, 14, 16–17, 20–21, 29–30.

[...] Pann, f[r[a avea con=tiin`a geniului s[u, ”poeze=te” =i “rom`ne=te” imensul tezaur paremiologic peninsular(rural =i urban), structur`ndu-l ]n celebra *Culegere de proverbur* sau *Povestea vorbii* (1847), precum =i ]n nu mai pu`in cunoscutele *Fabule=i istorioare*(1839, 1841), *O =z[toare la]ar[* sau *Povestea lui Mo=Albu* (1851-1852) =. a. Aflat la temelia balcanismului literar rom`nesc, [...] Pann este un adev[rat Esop al literaturii noastre, chintesen`iind]n\lepciunea milenarei umanit[ ]i r[s]ritene.

}]ncontestabil prin ob`r=ie, balcanismul ce tip[rea un *Dialog ]n trei limbi* (1848) este definibil =i ca un punct de confluen`a istoric[, anume trecerea de la secolul al XVIII-lea la secolul al XIX-lea. }nt` ]nirea Orientului anacronic cu Occidentul civilizator ]n ni=te mixturi realizate, la alt[ amplitudine, =i de g`ndirea enciclopedic[a lui Cantemir]n multe direc`ii prefiguratoare, este caracteristic[ versului antonpannesc. Coabilitatea rebuturilor fanariote cu noul climat ideologic duce la o tendin`\[de nivelare a mentalit[ ]ii acelui timp. De altminteri, pomind de la slavo-bizantinismul pareneticii lui Neagoe Basarab =i trec`nd prin etapa greco-bizantino-slav[, de relativ echilibru, mai exact spus, de f[ ]i= ]nfruntare a lui Cantemir, influen`a greac[ajunge, la apogeu — din ra`iuni politice ]n primul r`nd — tocmai pe vremea lui Pann, coexist`nd cu idealurile pa=optiste. Situa`ia aceasta paradoxal[este expresia intern[a “chestiunii orientale”, ce viza eliberarea sud-estului european de sub Semilun[=i care ajunsese]n sf`r=it la o faz[ ]naintat[, contracarat[ ]ns[ de problema mai nou[, a “echilibrului european”. Contribuind la institu`ionalizarea culturii, Pann este un adev[rat iluminist,]n ciuda conformismului s[u mic-burghez, a unei tipice “concep`ii a supravie`uirii”. Dotat cu voca`ia sud-dun[rean[ a epicului, mai exact cu aceea a alegoricului centrat pe “t`lcu] moralizator, at`t de r[sp`ndit]n apologurile orientale, Pann surprinde tr[s]turi morale =i]ngroa=[cu bun[=tiin`\[, provoc`nd r`sul aproape rabelaisian. Hohotul este punctat cu ironia ce preg[te=te morala sau o justific[ ]n cele mai multe din “istorioarele”

legate]ntre ele prin tehnica]ncadr[rii, reg[sibil]]n Halima, dar trecut[printro autohton[=coal[boccaccian[. Dimensiunea prezentului se adaug[firesc, vid`nd Orientul de nota fabulosului cultivat ]n spe\ de c[tre firile romantice =i exemplific`nd,]n acela=i timp, realismul c`nt[re\ului aventurier. Pann ]noat[ ]n realitatea palpabil[, material[. Animalele, p[s[rile, oamenii m[run\i, ]mp[ra\ii certific[ — ]n comportament =i ]nt`mplare — str[vechi precepte morale. [...]

Ca =i Ion Creang[, dar cu mai impur[art[, Pann este un anonim. Continu`nd =coala filozofilor populari antici, traduc[torul =i autorul lui *Archirre =i Anadam* las[un inestimabil “tratate moral[practic[“ (Tudor Vianu). Dar,]n timp ce Diogene =i Epictet apar]n perioadele de amurg ale antichit[\\ii, filosoful nostru — “nici prea econom, nici prea galanton” — punctează]n finalul evului de mijloc rom`nesc, prea pu`in glorios, ce echivalizează]n de fapt cu r[s[ritul altei epoci, ce acordase deja lir[lui C`rova sau Alexandrescu. Odat[ cu cristalizarea vie\\ii noastre urbane, condeiful psaltului “ce la scris mereu =eada” reconstruie=te cu patima ]ndr[ gostitului podoaba, ]ndelung =lefuit[ prin folosin\ secular[, a spiritualit[\\ii r[s[ritene. Necunos-c`nd nici melancolia, nici cizelura frazei lui Mateiu C[r]giale, dar,]nt`lnindu-se pe linia unui realism nativ cu I. L. Caragiale (ce va servi o lec\\ie de genealogie orgoliosului s[u fiu), Pann anun\[, ca un veritabil “homo duplex”, specific ariei balcanice, dimensiunea tragic[ a “Greciei st[\\t[toare” din *Isarl`kul* lui Ion Barbu.

Mircea MUTHU, *Anton Pann*,]n vol. colectiv *Scriitori rom`ni*, Seria “Micii dic\\ionar”, Editura =tiin\\ific[=i enciclopedic[, Bucure=ti, 1978, p. 346–347, 349.

Anton Pann [...] era din tagma psal\\ilor, pricepu\\i]n “ifose” =i “aghioase”,]n “tereremuri” =i “neneale” sub semnul vestitului Cucuzel dela Durazzo. O mare parte din c[r\\ile lui sunt opere de specialitate: *Axion*, *C`nt[ri liturgice*, *Noul docastar*, *Basul teoretic =i practic*, *Kalofonicul* etc. S-a ocupat ]ns[, fiind =i tipograf, cu prelucrarea de opere de colportaj: *C`nt[ri de stea*, *Inleptul Archir* cu nepotul sau *Anadan*, *N[sdr[v]riile lui Nastratin Hogea*, *Istoria lui Bertoldin*, *Noul Erotocrit* =i altele. Cu preten\\ii de poet liric, Pann =i-a adunat poeziile]n *Spitalul Amoriei* sau *C`nt[torul dorului*, amestec`ndu-le cu produc\\ii str[\\ine. Aceste c`ntece de lume sunt vulgare =i lamentoase: Hot[r`t sunt or s[mor,

/ Or ca s[te am amor zidit / C[din ceas ce te-am zidit / Min\ile mi s-a zmintit...

Povestea vorbeii e o fals[culegere folclorică,]ntruc`t Pann nu respect[ autenticul \[r[nesc, ci ]mpestriteaz[ graiul popular cu cel cult, ob\in`nd adesea un efect cromatic uluitor. Limbu\ia, darul s[u de a versifica, nu f[r[a c[uta greut[\ile, sunt extraordinare:” Eu nu]i zic alta dec`t s[ =tii cum c[ /Dup[ cum e-ti mare =i vrednic de munc[, / C`nd te tocme=ti cere s[\i dea plat[bun[“.

Un prim ton umoristic vine din u=urin\a cu totul mecanic[cu o repeziciune aforistic[de natura bufonadei:”Sarea c`nd e umedoas[ arat[ ploaie sau nor, / Iar c`nd este usc[cioas[va fi timp dogoritor. / C`nd nu arde focul bine =i luminarea frumos / S[fi\i siguri c[ne vine de undeva un nor gros”.

Orice copil ar r`de azi cu hohote citind ]n *Hristotie* sfaturi ce presupun o stare de animalitate superlativ[ :”C`nd vei fi la adunare / Sau vorbe=ti cu oare- care, / Te p[ze=te foarte tare, /c[nu din vreo rea dedare, / S[\i fie m`nile ajunse / spre p[r\ile cele-ascunse. Au s[te scarpini cu ele / Spre locurile acele, / C[e lucru de ru=ine / +i a fi nu se cuvine”.

Cumulul de elemente constituie procedeul pictural, ca]n “Istoria poamelor”, r[sturnare masiv[de fructe]ntr-o natur[moart[[...].

Pann f[cea “metafore”, antropomorfoz`nd, cum e cazul]n portetul cepei [...].

Metoda fundamental[este aglomerarea de sentin\e, gr[m[dierea aproape monstruoas[de aforisme pe o idee ini\ial[=i printr-o asocia\ie foarte larg[, alinierea lor dup[un program ritmic, totdeauna cu efect burlesc [...].

Arta e clasic[,]ndreptat[spre observa\ia moral[, de altfel cu mari]ndemnuri tehnice (rime interioare, armonizare a colorilor \ip[toare). O galerie de “caractere” este alc[tuit[numai dintr-o combina\ie obiectiv[de proverbe =i zic[tori, pline de nuan\e invizibile, de o truculen\ genial[. Iar tipul sintetic al indolentului [...].

Pann are me=te=ugul mi=c[rrii fine, al amestecului savuros de mirosuri lingvistice tari. Portretul feciorului de]mp[rat, fiu de \iganc[, poate servi ca specimen [...].

Toate ma=in[riile comediei sunt folosite, bine]n\eles cu materie aforistic[, monologul, dialogul cu replici simetrice, jocurile de *a parte*, micile bufonierii

de limbaj sau de mimic[, *Povestea vorbei* fiind o comedie a cuvintelor pure =i o comedie uman[, f[cut[din observa\ii impersonale, surprinz[toare]n totala lor lips[de inedit.

George C{ LINESCU, *Anton Pann*,]n G. C[linescu, *Opere* vol. 15, *Istoria literaturii rom`ne*, Compendiu, Editura Minerva, Bucure\=ti, 1979, p. 185–188.

Exist[la noi o carte foarte pre\ioas[=i de o mare]nsemn[tate, un adev[rat tezaur de spiritul =i de]n\elepciunea poporului rom`n; =i]ns[acea carte, necunoscut[de acei care ar trebui s[o cunoasc[, zace lep[dat[ ]n fundul libr[riilor!

Ca =i d`nsa, autorul ei, pierdut ]n umbr[, a fost pe timpul lui victima superbiei ignorante, =i chiar ast[zi, c`nd societatea noastr[s-a democratizat, ast[zi, c`nd oamenii litera\i =i-au dob`ndit un loc la soare, numele lui Anton Pann de=teapt[mai mult imaginea unui psalt de stran[, dec`t suvenirul unui poet. [...]

Dup[aceste c`teva exemple se poate cunoa=te natura sim\irilor, precum =i stilul lui Anton Pann ; iar din toate operele sale, cea mai important[ este *Povestea vorbei*, la care el a trebuit s[ consacre mai mul\i ani de lucrare; c[ci pe l`ng[proverburile a ad[ugit multe anecdote populare, scrise]n versuri care se leag[str`ns ]ntre ele. Trei volumuri formeaz[ acea minunat[ colec\ie, ce se poate cu drept cuv`nt numi *Filosofia poporului rom`n*. Ele cuprind =iruri de *zicale*, unele, ]n mic num[r, traduse din limbile str[ine, iar cele mai multe culese din gura poporului nostru, =i acele =iruri sunt coordonate cu inteligen\]; c[ci, de=i num[rul lor e considerabil, nu exist[ nici o confuzie ]ntre d`nsele. Astfel, de pild[,]ntr-un =ir g[sim toate proverburile relative la *fric*[sau la *vitejie*]]n altul acele ce se raport[la *nerozie...* etc. =i de fiecare sunt lipite anecdote originale, povestite cu destul talent.

S[r[sfoim acele trei volumuri ale lui Anton Pann, =i, de vom alege ce-i mai caracteristic]n fiecare =ir de proverburile, vom compune o comoar[de cuget[ri, care ne va face m`ndri de profunda cumin\ie a neamului rom`nesc. [...]

Aceste estrageri din *Povestea vorbei* sunt de natur[a convinge c[,]n adev[ur, uvragiul lui Anton Pann este o oper[na\ional[de un foarte mare pre\, at`t pentru noi c`t =i chiar pentru filologii st[ini; iar judec`nd dup[ varietatea anecdotelor ad[ugite pe l`ng[proverburile, precum =i dup[felul celorlalte publica\ii, adic[*N[zdr[v]niile lui Nastratin Hoga*, *Mo= alb* sau *O =ez[toare la*

lar], *Spitalul amorului*, *C`nt[torul be`iei*, *C`ntece de stea* etc., venim a crede c[ Anton Pann cuno=tea cu des[v`r=ire datinele na`ionale, c[ el era v`r`t deplin ]n pelea rom`nului, =i c[mntea lui era o comoar[de c`ntice, de cimilituri, de p`c`lituri =i de istorioare de tot soiul. El a fost negre=it un om ce =tia multe, =i care =tia a le spune; un tip de rom`n vesel, glume`, spirituos, p`c`litor, povestitor, o carte plin[ din scoar\[ -n scoar\[, un P`cal[literat, bun de gur[, bun de petrecere, precum le pl[cea p[rin`ilor no=tri.

Asemene oameni sunt cronici]n picioare, ei cunosc pe de rost *Alexandria* =i *Arg`hiu*; cunosc sute de pove=ti populare pline de minciuni frumoase =i mii de anecdote asupra `iganilor, asupra evreilor, asupra nem`ilor, asupra ru=ilor, asupra s`rbilor, asupra ungurilor, asupra grecilor,]ntr-un cuv`nt, asupra tuturor neamurilor str[ine cu care a avut a face rom`nul. Ei vorbesc de *Ileana Cos`nzeana*, de *F[`t-Frumos*, de *S[arm]-Peatr[*, de *Str`mb[-Lenne*, de *Statu-palm[-barb]-cot*, de *Zmei*, de *balauri*, de *pajuri*, de *cai n[zdr[vani*, de *Sf`nta Joe*, de *Sf`nt[ Miercuri*, de *Sf`nta Vinerea*, de *Mama p[durii*, de *stihii*, de *stajii*, de *strigoii*, de *moroi*, de *tricolici*, de *v`rolaci*, de *carul lui Sf. Ilie* de *dr[ciile lui Pepelea*, ca =i c[nd ar fi copil[rit]n acea lume fantastic[creat[de]nchipuirea poporului.

}]ns[din nenorocire asemenea oameni devin din zi]n zi mai rari; ei dispar sub nivelul uniform al civiliza`iei =i sub n[v]lirea preocup[rilor timpului de fa\.

Dac[Anton Pann ar fi mai tr[it, el singur ar fi fost]n stare s[scrie poemul na`ional al lui Pepelea, acest tip popular de spiritul glume` al rom`nului; el singur ar fi putut s[ a=tearn[ ]n versuri u=oare nenum[ratele p`c`lituri dintre P`cal[=i T`ndal[; ]ns[ el =i-a dus veselia pe ceea-lume, ]s`nd]n urm[un monument neperitor: Povestea vorbei!

]n Panteonul literar al Rom`niei, imaginea lui Anton Pann poart[ un sigil caracteristic =i mult interesant! Ea ne apare cu ]n`elepciunea filosofic[a str[mo=ilor pe frunte, =i cu r`sul malicios al lui Pepelea pe buze.

Vasile ALECSANDRI, *C`ntece de stea =i Povestea vorbei de Anton Pann*, ]n vol. V. Alecsandri *C[]l[torie ]n Africa*, *Proz[*, Colec`ia BPT, Editura Minerva, Bucure=ti, 1984, p. 319, 324-326.

Anul 1831, pentru istoria mondial[a literaturii a fost un an de pomin[. Acum,]n acest an, au v[zut lumina tiparului unele dintre cele mai de seam[capodopere ale culturii umane.]n anul 1831, Goethe tiparea partea a doua din Faust, culmina`ie a g`ndirii poetice moderne. Tot]n anul de pomin[

1831, Poe]=i tip[rea poemele, piatr[de fundament a sensibilit[*vii noi*, prefigur`nd lumea sensibil[ =i vizionar[ a secolului XX. +i tot ]n anul de pomin[1831, Stendhal d[du la iveal[ *Ro-u =i negru*. Ce se petrecea ]n Valahia ]n anul 1831? Anton Pann tip[rea ]n propria sa tiparni[ *Poezii deosebite sau c`ntece de lume*. [...]

]n anul 1831, c`nd ap[reau *Poeziile deosebite sau c`ntece de lume*, Anton Pann nu numai c[nu era asincron — nici n-ar fi avut de ce s[fie — , ci era el]nsu=i un fondator, nu al curentului numit mai t`rziu balcanism, ci al spiritului intelectual =i de via\[plutitor peste Balcanii secolari.

Tat[de cuvinte, mult a suferit Anton Pann de pe urma inimii sale care-i st`rnea stihul. [...]

Povestea vorbii, spus[ ]n cuvinte, constituie una dintre cele mai profunde revela*vii* pe care le poate]nchide]n sine un artist al cuv`ntului.

Titlu de rar[frumuse\e, at`t de plin de sugestii, at`t de creator, poate numai *Divina comedie*s[fi avut sau *Metamorfazele* lui Ovidiu.

]ntrebarea tulbure =i fundamental[nu este despre geneza cuv`ntului ca atare, ci despre sensul existen\ial, al comunic[rii.

Care este sensul comunic[rii a=a cum se las[el dedus din scrierea lui Anton Pann?

S[fie oare numai acel semn al comunic[rii prin loc comun, al transportului de sensuri =i de emo*vii* printr-un aer reciproc respirat? Da =i nu. Am r[spunde hot[r`t da =i n-ar fi pu\in[ contribu\ia lui Anton Pann la aceast[ misterioas[ =i tulbur[toare ]ntrebare. Faptul c[ el ]=i cl[de=te opera poetic[ =i mai cu seam[ *Povestea vorbii* dintr-o ]n=iruire de proverbe (“cel istet ca un proverb”, cum ]l nemuri Eminescu), ritmate cu deosebit[ os`rdie, dar =i verv[, faptul c[proverbul reprezint[la urma urmelor un loc comun =i subtil al comunic[rii, o b[t[torire de multe cuvinte]n altele pu\ine =i fugoase, o descoprire de lungi fraze, l[s`nd ]n miez o propozi\ie — ne-ar face s[ credem c[ sensul vorbirii =i al comunic[rii, c[ ]ns[=i *Povestea vorbii* nu este altceva dec`t]nconorarea locului comun. [...]

Dar, dac[pentru Anton Pann un proverb]ntreg are rolul unui singur cuv`nt =i dac[pe bun[dreptate consider[m]nse=i cuvintele, mai ales pe cele care reprezint[no\iuni drept ni=te semnific[ri tot ale locului comun, atunci vom constata c[sensul comunic[rii prin loc comun nu constituie principalul mesaj al *Povezii vorbii*. Care este acest prilej? Greu de r[spuns]n

numai c`teva aser\iuni. Totu=i,]n mare nenuan\at, putem afirma c[acest mesaj presupune o anume “joie de vivre”, manifestat[ ]n domeniul esteticului.

Povestea vorbii se situeaz[ ]n scara dantesc[spre sf`r=itul Purgatoriului =i]nceputul]ndep[rtat al unui Paradis rubicond. [...] Talentul vorbirii este colosal la Anton Pann. [...] Vorbirea lui se aseam[n[cu o sculptur[cu barda]n lemn. Dar imediat dup[aceasta lemnul sculptat se las[vopsit cu =apte straturi de lac.

Prozodia lui Anton Pann este una dintre cele mai originale]nt`lnite]n literatura noastr[. [...]

Anton Pann anticipeaz[prozodic poezia modern[. El se sustrage con=tient sau nu formelor =i formulelor mecanice de poezie. Tensiunea versurilor lui, fluctuant[,]=i g[se=te cu rare excep\ii mai totdeauna expresia cea mai adecuat[. [...]

Anton Pann, b[unim din textele sale, nu a avut o permanent[dispozi\ie c[tre umor sau c[tre starea h`tr[. Umorul =i starea h`tr[le b[unim a fi la el mai mult o reac\ie]mpotriva poeziei l[ut[re=ti. Reac\ie tipic adolescentin[. Se =tie c[adolescen\ii refuz[, din timiditate, orice form[de sentimentalism. Adolescentul prefer[s[glumeasc[argotic dec`t s[=i declare sentimentele.

For\`a de a exprima cu sobrietate un sentiment liric este un dar al maturit[. Tuturor adolescen\ilor le place Top`rceanu pentru c[el poate exprima teribilist un sentiment grav. Mult mai u=or supor\i ca adolescent acea declara\ie top`rcestic[ : “ G`nduri triste m`ine sear[ / Vin ]n ciuda voastr[ / +i de-o fi z[vor la u=[ / Intru pe fereastr[“, dec`t solemnul vers eminescian: “O r[m`i, r[m`i la mine, / Te iubesc at`t de mult, / Ale tale doruri toate / Numai eu =tiu s[le=ascult”.

Dar Eminescu era un act de maturitate.

“A rebours”, Top`rceanu reinventa o adolescen\] studentin[. Anton Pann nu avea de inventat nimic. El era pur =i simplu adolescent ca =i adolescen\`a culturii noastre. Reac\ia lui la poezia l[ut[reasc[e u=or de]n\eles. Rezolvarea ei]n umor =i]n grotesc este iar =i u=or de]n\eles. Poezia de medita\ie grav[avea s[vin[mai t`rziu, dup[ ce mai ]nt`i cititorul se va fi s[turat de r`s, se va fi umflat de r`s p`n[ la plans. Oricum, el a r`s primul. +i, cine face primul o isprav[, el o]mpodobe=te cu numele s[u.

Nichita ST{ NESCU, *Temenea la Anton Pann*,]n vol. Nichita St[nescu, *Amintiri din prezent*, Editura Sport-Turism, Bucure=ti, 1985, p. 72-74.

[...] El, care face haz de felul de vorb[al grecului =i al sasului, se fere=te a glumi pe seama bulgarilor, =i nu uit[s[spuie c[e “str[in”: dar se poate zice c[nici un scriitor de atunci, afar[de Eliade]n srierile lui]n proz[, n-a avut o sintax[a=a de *adev[rat]* — ml[diostas[, limpede, mirosind a flori de c`mp =i a v`zdoage de psalt — ca d`nsul; pe l`ng[el, at`ia mari scriitori din aceia=i ani pare c[ ]ntr-un jargon schilod, t`r`ndu-se ]n c`rje fran`uze=ti!

Anton Pann a fost c`nt[re\ la mai multe biserici din Bucure=ti, profesor de muzic[ — *muzichie!* — la seminarul din R`mnice =i la cel din Bucure=ti. Muzicant =i psalt a fost =i alt scriitor rom`n din Bucure=ti cu multe =i ur`te biserici: Filimon. Dar Filimon a fost]nainte de toate scriitor, critic, nuvelist, romancier, pe c`nd Anton Pann era c`nt[re\ de stran[ ]nainte de toate. [...] Marea lui dragoste =i marea lui m`ndrie au fost ]ntotdeauna muzica. }nt`i cea bisericeasc[,]n slujba c[reia a st[tut nu mai pu`in de patruzeci =i patru de ani, c`nt`nd condace =i irmoase din copilarie p`n[ ]n cele din urm[timpuri ale vie`ii sale, =i c[reia i-a consacrat o mul`ime de publica`ii teoretice lucrate =i prelucrate,]n tip[rituri speciale,]n *Magazine, Antologii, Gramatici*. [...]

Ca un alc[tuitor de melodii profane, Pann trebui s[simt[nevoia de a da lumii =i c`ntece, care pornesc de la 1822 =i se]ncheie cu “Spitalul amorului”.

Scriitorii ardeleni, pe care Pann i-a cunoscut desigur, treziser[gustul de citire]n popor prin povestiri, luate tot de la popor sau prelucrate dup[deosebite c[r`i. Astfel =i-au c`=tigat o faim[care vine p`n[ ]n zilele noastre, Vasile Aaron =i Ioan Barac. Pann se lu[ pe urmele lor. El traduse ]n proz[ ispr[vile lui Nastratin Hogeia, dup[ originalul turcesc. El puse ]n versuri lungi, pres[rate cu o mare bog[ie de proverbe (care, nu trebuie s[ uit[im, se str`ngeau pe atunci =i de marele boier Iordache Golescu) fel de fel de snoave rom`ne=ti, de fabule (e vremea lui Donici =i a lui Grigore Alexandrescu), de apologuri orientale =i de ]nchipuiri proprii, ]n c[rticele ]n care au format la sf`r=it *Povestea vorbei* (1851-53). El a pus]n versuri de acela=i fel c`teva pove=ti, ale noastre =i r[s]ritene, ]n cadrul unei =ez[tori, intitul`ndu-le *O =ez[toare la]ar[* (1851-52).

]n sf`r=it, Pann, un om al bisericii, avea aplec[ri spre misiunea de moralist, =i-l vedem traduc`nd odat[o *Hristoitie*, adic[o carte a purt[rilor bune. }n *Povestea vorbei* =i]n alte lucr[ri de acest fel, el]n`elegea =i aceea ca s[ ]nve`e pe oameni a fi harnici, bl`nzi, f[r[ vicii, f[r[ superst`ii, primitori, damnici, foarte supu=i oric[rei c`rmuiri, fie a “Mariei Sale Iorgu Bibescu”, fie a Revolu`iei de la 1848, pe care i-a c`ntat deopotriv[[...].

Care e acum valoarea scrierilor literare ale lui Anton Pann?

Foarte amestecat[. Limba e totdeauna bun[, spiritul vioi, naivitatea atr[g[toare, versul corect. }ns[unele buc[\i din *Povestea vorber* sunt prea lungi, multe se m`ntuie st`ngaci; dar sunt c`teva care ]ntrec cu mult toate ]ncerc[rile de literatur[ popular[ f[cute ]n urm[ de un Speran\[ sau un Dulfu; ele sunt adev[rate mici capodopere, cum e *V`n[torul f[r] cap* sau *C[s]toria vulpii*. Sunt =i versuri c[rtur[re=ti care ne mir[, a=a sunt de bune [...].

*Judecata strugurelui*e plin[de o nouatate ferm[c[toare, =i lui Pann i-a trebuit o minte]ndr[znea\[c[s[dea chip,]nrudire =i ac\iune tuturor buruienilor =i fructelor de pe lume — g`ndi\i-v[ numai la jup`neasa Ceap[[...].

Cea mai des[v`r=it[ dintre lucr[rile lui — =i care ni se pare nou[ p`n[ast[zi — e +e[*toarea...*; aici povestirea drumului, vorbele schimbate, tonul, bazele formeaz[un tot armonic =i una din cele mai bune scrieri rom`ne=ti.

El a fost astfel povestitor, popular, dar nu vulgar, vesel, dar nu batjocoritor, simplu, dar nu monoton. Versurile lirice, afar[de cutare pomenire de plimb[ri: "Seara, pe lun[, de m`n[.../ Cu vorb[ dulce =i ]n ]n", sunt mai toate plicticoase, false, f[r] putere =i cu totul f[r] av`nt. Melodiile lui, cine le mai c`nt[? Povestirile lui, acelea vor r[m`nea: pentru popor, dar nu numai pentru popor!

Nicolae IORGA, *Anton Pann*,]n vol. *Oameni care au fost*, Editura Cartea Moldoveneasc[, Chi=in[u, 1990, p. 81–84.

=i autorul *Povestii vorbii*, finul Pepei =i afinul lui Mumuleanu a fost considerat o oglind[a epocii de tranzi\ie]n care a tr[ ]t (Paul Cornea [...]). }n realitate, Anton Pann este poetul cel mai caracteristic pentru prelungirea vechiului spirit]ntr-o vreme care-l abandona pu\ ]n c`te pu\ ]n. El este conservatorul acestui spirit =i antologatorul produc\iilor care-l ilustra. [...]

Cum se vede, Pann n-are idee c[literatura se schimba radical]n acele decenii =i nici nu =tim s[fi fost sensibil la ce se scria pe atunci, el mul\umindu-se s-o popularizeze pe aceea la mod[ ]nainte. El r[m`ne la Béranger, f[r] s[ ]n\leag[pe Lamartine. Nu oglinde=te, deci, trecerea spre nou, ci supravie\uirea vechiului. Acest fenomen este curent =i]n alte epoci. [...] Anonimatul lui Pann are, vom vedea, alt sens, care merge, curios,]mpreun[cu o anumit[indecen\[a scriitorului, ce nu se d[ ]n l[ ]turi s[=i publice testamentul. [...]

Poetul]nsu=]n]nleas prin rela\ie cu tipograful, antologatorul =i

popularizatorul care este Pann. }ns[=i originalitatea operei sale este }n discu\ie. [...] Pann }mp[rt[=e=te }ns[dezinteresul popular pentru numele creatorului. Conteaz[textul, nu autorul. [...] Ceea ce-i lipse=te lui Pann este lirismul. [...] Dou[c[r\i au f[cut reputa\ia de poet veritabil a lui Pann =i anume *Culegere de proverburile sau Povestea vorbii* =i *O =ez[toare la \ar[sau c[l]torie lui Mo-Albu*. Tot ce se =tie }ndeob=te din Pann, tot ce a fost memorizat =i este repetat de c[tre iubitorii umorului verbal muntenesc sau balcanic provine din acestea, inclusiv motto-ul la *Povestea vorbii*: ”De prin lume adunate / =i iara=i la lume date”.

Pann nu este neap[rat aici altul dec`t }n celelalte c[r\i. N-a devenit un adev[rat culegetar de folclor, de=i moda }ncepuse =i, }n *O =ez[toare se apropie el }nsu=i de folclorul \[r[nesc pe care nu-l b[gase }n seam[ }nainte, ba chiar ceea ce str`nge acolo este mai “curat” ca niciodat[. N-a devenit nici un scriitor pe de-a-ntregul cult, dac[putem spune a=a, cum se va }nt`mpla cu Ion Creang[ peste trei decenii. Pann este mai cur`nd un Ispirescu al poeziei, situat undeva la mijlocul drumului }ntre prelucrarea simpl[=i crea\ia cult[original[. Talentul lui r[m`ne unul popular =i, oric`t de savuros, nu trebuie scos din cadrele fire=ti. Al[turat adesea de Creang[=i Caragiale, nu e }ns[cu adev[rat comparabil cu nici unul din ei: povestitor }ndem`natic, n-are geniul primului; “lingvist” miraculos, dar nu con=tient, e departe de a avea arta celui de al doilea. Simpatia de care se bucur[ este }ns[ u=or de }n\eles =i, a=ad[uga, perfect }ndrept[\it[. Pann r[m`ne unul dintre cei mai inventivi scriitori rom`ni sub raportul vocabularului, comediograf instinctiv al cuv`ntului. *Povestea vorbii* e, }n definitiv, o }nl[n\iure de expresii paremiologice, urmate de anecdote versificate, pe tema prostiei, be\iei, cusurilor, moravurilor =i a=a mai departe. [...]*

Povestirile care completeaz[aceast[pur[proverbialitate sunt, unele, pline de haz. [...]

Este aici un Creang[al mahalalei bucure=tene [...].

Limba poeziei epice cunoa=te la Anton Pann primele veselii argheziene. [...]

Nicolae MANOLESCU, *Anton Pann*, }n vol. *Istoria critic[a literaturii rom`ne I*, Editura Minerva, Bucure=ti, 1990, p. 114, 115, 116–117, 118.

Dac[*Povestea vorbii* ar fi doar o “culegere de proverburile”, orice alt[culegere de acest fel, complet[, ar anula-o. [...] Urmuz — anun[at oarecum

de Pann — a intuit dispoziția dintre alegoria, dintre anecdota, care ilustrează morală, =i morală mult prea comună. Mai mare daraua decât ocaua — cum ar fi spus Pann. Drept care, Urmuz a =i compus o fabulă pură, aparent fără sens, a cărei morală este: “Pelicanul sau băbița”. [...] *Povestea vorbii* e compozițional încă destul de rudimentară: de o parte proverburile — de altă parte anecdotele ilustrative, ceea ce duce la monotonie. Tot monotonă (monotonia Decameronului, a *Povestirelor din Canterbury*), dar mai rafinată este *O =ez[toare la țară]*. Începutul e de roman picaresc, foarte captivant, cu aventuri =i *quiproquo*-uri, dar repede abandonat, lui Pann ineditul neconvăinuindu-i. Urmează =ez[toarea propriu-zisă], la care povestitorul asistă, ascuns într-un car, în calitate de martor auditiv. (Categoric, Pann e mai mult un auditiv =i mai puțin un vizual.) [...] Pann, care e un clasic (viziune caracterologică, moralism), trebuie să se fi simțit admirabil la o atare ceremonie fără surprize. [...]

A=adar, Pann e clasic. Prin el se pot, de altfel, verifica mai toate locurile comune ale clasicismului. În epoca lui romantică, Pann e un anacronic. În definiție, toți clasicii sunt “anacronici” sau atemporali. Romanticii au sentimentul timpului, participă deci la istorie, complotează, răstoarnă guverne, ridică baricade, fac, ar zice conu Leonida, “revoluții”. Clasicii, din contră, sunt prudenți, se supun regulilor, legiferează Parnasul. [...] Mare diferență între om =i scriitor nu e. Scriitorul e tot atât de plat, adesea trivial, dar de o platitudine genială, de o trivialitate care anunță =i din care decurg rafinamentele, plasticitățile =i aromele tari, veselile =i măscurile artiste, farmecele de=ucheate =i savantele stiluri ale celor doi Caragiale, ale bonomului Minulescu, ale unui Arghezi sau Ion Barbu. Antirromantismul total — iată unicul inconformism al lui Pann. [...]

În comparație cu contemporanii lui, cu poezia lor romantică =i cu arta lor jună, în comparație cu un Cărlău, cu un Bolintineanu, chiar =i cu Grigore Alexandrescu (clasic prin accident), cu toți acești reprezentanți ai zorilor unei literaturi, Anton Pann e neașteptat de bătărnă. De fapt, nici nu are vârstă. E dificil de crezut că Ion Creangă ar fi putut vedea lumina zilei altundeva decât la Humulești. Dar e o pură întâmplare că Pann s-a născut la Sliven, în Bulgaria, după cum întâmplare e că I. L. Caragiale a venit pe lume în satul Haimanale, lângă Ploiești. Pann, Caragiale, cărorora inutil li se comentează originea etnică, sunt balcanici. Ei aparțin unei arii întinse,

amestecate =i pitore=ti, pe care Ion Barbu o nume=te “ultima Grecie”. Este acea Grecie alterat[,]ncrementit[ ]ntr-o “slav[st[t[toare”, peste care a c[zut,” ca o miraculoas[z[pad[ro=ie, pestri\,a, justi\iara turcime”. Grecie dec[zut[, caricatur[de Grecie, surogat de Grecie, =i totu=i Grecie — prin permanenta voca\ie a disputelor verbale, a sofismelor, a agoralei, a gratuit[\i-lor, a inteligen\ei]n\eleas[ca facultate suficient[ ]n sine, ineficace]n plan practic. [...] }n *Povestea vorbii* d[m peste un veritabil dialog platonician (dar s[nu se spun[c[avem de-a face numai cu o adaptare)]ntre Bog[\ie, Desf[tare, Virtute =i S[n[tate, “disput`ndu-se-ntre ele simplu, c[ cui a da-nt`ietatea”. Nu ajung la nici un rezultat =i Virtutea propune s[se]nf[\i=eze toate patru zeilor =i oamenilor, la “timpul d-adunan[\ luptelor olimpice”, unde]=i vor expune fiecare punctul de vedere, urm`nd ca ]nving[toarea s[ primeasc[ — precum Atena, Hera, sau Afrodita din m`inile lui Paris — m[rul de aur =i “a premiei cunun[“. Zis =i f[cut. Bog[\ia va sus\ine “c[nem[rginitul bine numai ea este]n lume”. Desf[tarea se crede “]n comuniune dorin\,a cea central[“. S[n[tatea se]ntreab[ce s-ar]nt`mpla de “ar lipsi cu totul ]n natur[ =i ]n nume”. }n fine, are cuv`ntul Virtutea, care convinge pe to\i c[ei i se cuvine s[“ia darul =i cununa =i titlul de-nt`ietate”. Aerul grec (cu toate inerentele nostimade) e evident. }n fond, ce altceva este Nastratin Hogeia dec`t o reminiscen[\ de filosof elen, poate sofist, oricum filosof popular, ca =i Pann, cu toat[extraç\ia, mai exact spus, cu toat[patina lui oriental[. +i numai ignoran\ii au impresia c[Ion Barbu i-a *Immobilat* prezent`ndu-l nu]n ipostaza lui senin[=i jovial[, dar]n aceea, posibil[oric[rui filosof, ascetic[=i sumbr[.

Prin balcanism, Anton Pann e mai cosmopolit (nu mai universal) dec`t Creang[, mai pitoresc =i mai “poliglot” dec`t el dar, desigur, mai pu\in rafinat, mai imperfect.

+erban FOAR | { , *Prefa*[/,]n vol. Anton Pann, *Povestea vorbii*, Editura Hyperion, Chi=in[u, 1992, p. 3–12.

Un popularizator al c`ntecelor de lume care amestec[=i poeziile de ecou ale contemporanilor este profesorul de muzic[bisericeasc[Anton Pann [...]. A tip[rit el]n]nsu=i circa 40 de c[r\i,]n mai multe edi\ii, de gramatic[melodic[[...], colportaj [...], multe culegeri]n care partea sa de prelucrare sau organizare a materialului e at`t de mare ]nc`t putem s[-l socotim poet

original [...]. }n totul originale sunt *Memorabilul focului mare* [nt`mplat]n Bucure=ti]n 1847 =i dou[testamente, unul din 1849 (372 versuri) =i altul din 1845 (versuri =i proz[,]n parte reluare a primului).

Mare iubitor al c`ntecului rom`nesc (“C`nt[, m[i frate rom`ne, pe graiul =i limba ta / =i las[cele streine ei de a =i le c`nt[“), bun cunosc[tor al notelor muzicale, Pann ironiza psal`ii f[r] carte, pe c[nt[re`ii dup[ureche [...].

Printr-o ingenioas[aglomerare de proverbe urmat[de nimerite povestiri exemplificatoare]n versuri, Anton Pann realizeaz[ ]n *Povestea vorbeii* [...] o adev[rat[comedie uman[, asemeni moralistului clasic, preocupat de tipologie. Vorbind de cusururi, minciuni, flec[rii, n[ravurile, prostie, nerozie, be`ie, ho`ii [...], autorul ne ofer[adev[rate portrete morale]ntr-un limbaj pitoresc, amestec`nd observa`ia cu aluzia fin[, vorbirea pe =leau cu antiteza, ginga=ia cu vulgaritatea [...].

Alexandru PIRU, *Anton Pann*,]n vol. Al. Piru, *Istoria literaturii rom`ne* Editura “Grai =i suflet — cultura na`ional[”, Bucure=ti, 1994, p. 50–51.

CUPRINS

<i>Not[asupra ediliei</i>	2
<i>Tabel cronologic</i>	3
DESPRE CUSURURI SAU UR~CIUNI	11
Povestea verbii	
Prim[var[,-nt`ia oar[ roazele c`nd]nfloresc	13
Spun c-a fost odat[un crai oarecare	15
DESPRE REDAN I SAU COPIL{ RO+I	16
Povestea verbii	
Doi precepe[i tineri se-ntov[r[=ir[.....	18
DESPRE VORBIRE	21
Povestea [luia	
}ntr-un ora= oarecare	23
DESPRE VORBIRE IAR{ +I	32
Povestea verbii	
Doi c[l[tor]ntr-o vreme merindele ispr[vind	32
O slug[flecar[pe unde slujise	36
DESPRE MINCIUNI +I FLEC{ RII	38
Povestea verbii	
Un mincinos st`nd odat[zise altui mincinos	39
Un]mp[rat mare c[tre r[s[rit	40
DESPRE NARAVURI RELE	60
Povestea verbii	
Povestesc c[ ]ntr-o vreme, dar nu se =tie-n ce ani	61
DESPRE PROSTIE IAR{ +I	67
Povestea verbii	
Un neghiob cu totu,-n vremea mai demult[.....	68

DESPRE NEROZIE	70
Povestea vorbii	
Un nerod odinioar[.....	71
DESPRE LENE+I	75
Povestea vorbii	
C[ldura dup[ce trece	77
Se zice c[oareunde un]mp[rat curios	78
DESPRE BE IE IAR{ +I	79
Povestea vorbii	
Un ungrean oarecare	80
Un grec oarecare, din sate plugar	82
C`nd a fost odat[ pre p[m`nt aleas[.....	83
DESPRE S{ R{ CIE	93
Povestea vorbii	
O femeie s[r[cu\], c-o roche pe ea capot	98
DESPRE LUCRARE	103
Povestea vorbii	
Doi \[rani c`nd vrur[la lucru s[plece	107
Unul avea o nevast[.....	110
DESPRE }NV{ { TUR{	114
Povestea vorbii	
Ascult[, mam[Marghioal[, — zise fata c[tre ea	115
DESPRE }NV{ { TUR{	119
Povestea vorbii	
Um]mp[rat oarecare neav`nd nici un fecior	120
DESPRE VIRTUTE (FAPT{ BUN{)	129
Povestea vorbii	
Bog[ia, Desf[tarea, Virtutea =i S[n[tatea	131
DESPRE SUPUS SAU SLUG{	135
Povestea vorbii	
Pup[za mo\ata =i frumoas[-n pene	138

DESPRE NEGO IAR{ +I.....	139
Povestea vorbii	
Unul c`nd a fost s[moar[, fiii s[i to\i]ntr-un ceas	142
DESPRE AMOR SAU DRAGOSTE +I UR{	145
Povestea vorbii	
Un strein prost]ntr-o vreme]n Rom`nia viind	147
DESPRE AMOR +I UR{ IAR{ +I.....	147
Povestea vorbii	
O v[duv[-n v`rst[, b[tr`n[, zb`rcit[.....	149
Un b[tr`n odinioar[de nou[zeci ani trecut	156
DESPRE C{S{ TORIE — MUMA +I FATA	158
DESPRE C{S{ TORIE IAR{ +I — TAT{ L +I FIUL	161
Povestea [luia	
N-a mai r[mas, fr[\ioare	164
Mul\i doresc singur[tatea, dar eu de ea sunt s[tul, ...	166
Povestea vorbii	
Oareunde iar[b[rbai=i neveste	170
Povestea [luia	
Povestesc c[unuia nevasta murind	173
DESPRE NEUNIRE +I NE}N ELEGERE	177
Povestea c`ntecului	
O, r[bdare sf`nt[, baz m`ntuitor, ...	181
PROVERBURI TURCE+TE CU ROM~NE+TE	184
DESPRE IU EAL{ , M~NIE +I POS{ CIE	186
Povestea vorbii	
Unul trec`nd un r`u mare, c`nd vru carul a=i suci, ...	188
DESPRE IU EAL{ +I M~NIE IAR{ +I	188
Povestea vorbii	
Un vacar adese tot s[m`nia, ...	190
Unuia s[tean odat[muierea i s-a-necat	192
DESPRE AMICIE SAU PRIETENIE.....	192
Povestea vorbii	
Doi prieteni]mpreun[la un drum c[l]torind	194

DESPRE PRICINI DE JUDEC{ I	195
Povestea vorbii	
Prim[vara]ntr-un nuc, ...	198
Dou[pisici dintr-o cas[, surori, fra'i vrei s[le zici, ...	200
DESPRE OBR{ ZNICIE +I CALICIE	201
Povestea vorbii	
Un c[tor]ntr-o vreme l`ng[ un sat ]nser`nd	202
Auzim din alte veacuri c[un fecior de-mp[rat	205
DESPRE FRIC{ +I VITEJIE	206
Povestea vorbii	
O vulpe odinioar[(povestea str[mo=ii mei)	210
DESPRE VICLENIE	218
Povestea vorbii	
Oarecare me=tera=	219
DESPRE CUMPLITATE SAU ZG~RCENIE	221
Povestea vorbii	
Un ovrei odat[ ]n nego\ umbl`nd	222
A fost un zg`rcit odat[, care mereu gr[m[dea, ...	225
DESPRE L{ COMIE IAR{ +I +I NEMUL UMIRE	234
Povestea vorbii	
Unul av`nd poft[s[mearg[la \ar[.....	235
Un turc, care n-a mai fost	236
DESPRE LAUDE	239
Povestea vorbii	
Merg`nd la b`lci un \igan	241
DESPRE CEI CE PL~NG DE COPII	244
Povestea vorbii	
Un b[tr`n odinioar[ sf`r=itul s[u cunosc`nd	245
DESPRE F{ G{ DUIELI +I DARURI	250
Povestea vorbii	
Spun c[un sultan odat[, care des tiptil umbla	251

DESPRE S{ N{ TATE +I BOALE	272
Povestea vorbii	
Frigura tremur[toarea	277
DESPRE TIMP +I V~RST{	286
Povestea vorbii	
Unul auzind aceasta prin pove=ti a se vorbi	287
Povestea c`ntecului	
Un timp c-unele se duce	290
DESPRE TIMP +I V~RST{ IAR{ +I	292
Povestea vorbii	
Un s[rac b[tr`n cu totul, coco=at,]ncovoiat	294
<i>Aprecieri critice</i>	297

Anton Pann

**Culegere de proverbur
sau
POVESTEA VORBII**

Ap[rut: 1997. Format: 70x108^{1/32}

Coli tipar: 14. Coli editoriale: 13,21. Tiraj: 5000 ex.

Casa de editur[«LITERA»

str. B. P. Hasdeu nr. 2, Chi=in[u, MD 2005, Republica Moldova

Operator: *Irina Carpusi*

Tehnoredactor: *Ovidiu O\el*

Corector: *Nadina Marcu*

Redactor: *Tudor Palladi*

Editor: *Anatol Vidra-cu*

Tiparul executat sub comanda nr. 109.

Editura "Universul", str. Vlaicu P`rc[lab, nr. 45,

Chi=in[u, MD 2012, Republica Moldova